

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Sammenfattende redegørelse

For VVM for HOFOR Vand København
A/S's regionale vandindvinding

November 2013

Titel:

Sammenfattende redegørelse

For VVM for HOFOR Vand København A/S's
regionale vandindvinding

Udgiver:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk

År:

2013

ISBN nr.

978-87-7279-718-2

Må citeres med kildeangivelse.

Indhold

1. Indledning	4
2. Den videre proces	5
3. Resumé og vurdering af hørings svar	6
3.1 VVM-processen.....	7
3.2 0-alternativ.....	8
3.3 Kumulativ effekt	8
3.4 Datagrundlag	11
3.4.1 Naturdata	11
3.4.2 Den anvendte grundvandsmodel	12
3.5 HOFORs indvinding.....	13
3.6 Øvrig, lokal indvinding.....	15
3.7 Påvirkning af natur	16
3.7.1 Vurderinger af lokal påvirkning	18
3.7.2 Erstatningsnatur	25
3.7.3 Eksisterende påvirkning	26
3.7.4 Bilag IV-arter.....	26
3.7.5 Natura 2000.....	27
3.8 Øvrige påvirkninger.....	29
3.8.1 Kulturarv og arkæologi	29
3.8.2 Klimaforandringer	29
3.8.3 Jordforurening	30
3.8.4 Ændringer i grundvandsspejl.....	31
3.8.5 Råstoffer	32
3.9 Overvågning, afværgeforanstaltninger og vilkår	32
3.10 Kommuneplantillæg	34
3.10.1 Naturstyrelsens hjemmel.....	34
3.10.2 Kommunernes administration	35
3.10.3 Forholdet til de statslige vandplaner.....	36
3.10.4 Retningslinjer og retningslinjekort	38
3.11 VVM-tilladelse	40
4. Høringens indflydelse på afgørelsen	43
5. Forventet afgørelse	44
5.1 Afgørelsen	44
5.2 Forventet udformning af kommuneplantillæg	45
5.3 Forventet udformning af VVM-tilladelse.....	48
6. Begrundelse for afgørelsen	50
6.1 Miljøhensyn i afgørelsen.....	50
6.2 Afværgeforanstaltninger.....	50
Bilag 1: Rettelsesblad	51
Bilag 2: Uddybende beskrivelse af valg af grundvandsmodel	54
Bilag 3: Indkomne hørings svar	57

1. Indledning

HOFOR Vand København A/S har søgt om at forny deres tilladelser til at indvinde grundvand fra de syv regionale vandværker; Søndersø, Islevbro, Thorsbro, Marbjerg, Lejre, Slangerup og Regnemark. Der søges sammenlagt om at indvinde ca. 62 mio. m³/år.

Vandindvindingen berører følgende kommuner: Albertslund, Allerød, Ballerup, Brøndby, Egedal, Faxe, Frederikssund, Furesø, Gladsaxe, Glostrup, Greve, Halsnæs, Herlev, Hillerød, Holbæk, Høje-Taastrup, Ishøj, København, Køge, Lejre, Lyngby-Taarbæk, Ringsted, Roskilde, Rudersdal, Rødovre, Solrød og Vallensbæk.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at det anmeldte projekt er omfattet af bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010 om visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet i medfør af lov om planlægning (VVM-bekendtgørelsen), bilag 1, pkt. 11 (arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, hvor den indvundne mængde eller tilførte mængde vand udgør mindst 10 mio. m³/år) samt bilag 1 punkt 33 (vandforsyningsboringer med en årsproduktion på 10 mio. m³ eller mere).

Naturstyrelsen har i dette tilfælde overtaget kommunalbestyrelsernes opgaver og beføjelser, jf. § 11, stk. 5, nr. 3 i VVM-bekendtgørelsen. Det betyder, at VVM- og plankompetencen overgår til staten og at Naturstyrelsen således varetager planlægningen for HOFORs regionale vandindvinding.

VVM-redegørelse med tilhørende Natura 2000 vurdering og ikke-teknisk resumé, samt forslag til kommuneplantillæg og udkast til VVM-tilladelse har været i offentlig høring i perioden 1. juli til 27. september 2013.

Det er i VVM-bekendtgørelsen et krav, at der ved endelig godkendelse og udstedelse af kommuneplantillægget udarbejdes en sammenfattende redegørelse.

Indholdet af den sammenfattende redegørelse, skal ifølge VVM-bekendtgørelsens § 12, stk. 2, omfatte:

- Indholdet af den forventede afgørelse og de vilkår, der eventuelt er knyttet til den.
- De vigtigste begrundelser og betragtninger, der ligger til grund for den forventede afgørelse, herunder hvordan miljøhensynene er integreret i afgørelsen samt hvordan udtalelser og bemærkninger, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning.
- Om fornødent en beskrivelse af de vigtigste foranstaltninger for at undgå, nedbringe og om muligt neutralisere de væsentligste skadelige virkninger.
- Oplysning om hvordan og i hvilket omfang virkningerne på miljøet som følge af anlæggets etablering og tilstedeværelse forventes overvåget.

2. Den videre proces

Naturstyrelsen fremsender denne sammenfattende redegørelse, inkl. kopi af indkomne indsigelser og bemærkninger (se bilag 3), til de 27 kommuner, som er omfattet af kommuneplantillæg for HOFORs regionale vandindvinding. De berørte kommunalbestyrelser, har således mulighed for at udtale sig, inden Naturstyrelsen træffer afgørelse om udstedelse af kommuneplanretningslinjer for projektet.

En eventuel udtalelse fra kommunalbestyrelsen skal være Naturstyrelsen i hænde inden den **8. januar 2014**. Bemærkninger kan sendes pr. brev eller mail, mærket med journal nr. NST-131-00001, til:

Naturstyrelsen
Att.: Tværgående planlægning
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Mail: nst@nst.dk

Den sammenfattende redegørelse indeholder en beskrivelse af, hvordan de udtalelser og bemærkninger, der er indkommet under høringen er taget i betragtning.

Såfremt Naturstyrelsen efter endt høring og ud fra en samlet afvejning af projektets formål og miljøpåvirkninger vurderer, at projektet skal fremmes, vil Naturstyrelsen meddele VVM-tilladelse til at gennemføre projektet på nærmere angivne vilkår. VVM-tilladelsen vil indeholde nærmere bestemte vilkår om afværgeforanstaltninger, som skal minimere de potentielt negative effekter af projektet.

Det endelige kommuneplantillæg, VVM-tilladelsen samt den sammenfattende redegørelse vil blive offentliggjort på Naturstyrelsens hjemmeside samtidig med angivelse af mulighed for klage.

3. Resumé og vurdering af hørings svar

Forslag til kommuneplantillæg og udkast til VVM-tilladelse, VVM-redegørelse inkl. Natura 2000-vurdering samt ikke-teknisk resumé for HOFORs regionale vandindvinding har været sendt i offentlig høring i perioden 1. juli til 27. september 2013.

Der er i høringsperioden indkommet 33 hørings svar. Afsendere af hørings svar og de afsnit, hvor Naturstyrelsens vurdering af hørings svaret kan ses, fremgår af nedenstående tabel.

Kommuner	
Allerød Kommune	Afsnit 3.2, 3.3, 3.4.2, 3.5, 3.7.1, 3.9, 3.10, 3.10.2 og 3.10.3
Ballerup Kommune	Afsnit 3.1, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.4.2, 3.5, 3.7.3, 3.8.2, 3.10, 3.10.1 og 3.10.2
Brøndby Kommune	Afsnit 3.3
Egedal Kommune	Afsnit 3.1, 3.3, 3.5, 3.7, 3.7.1, 3.7.2, 3.7.3, 3.7.4, 3.10.2, 3.10.4 og 3.11
Frederikssund Kommune	Afsnit 3.1, 3.2, 3.4.2, 3.5, 3.10, 3.10.2, 3.10.3 og 3.10.4
Furesø Kommune	Afsnit 3.1, 3.3, 3.4, 3.7.1, 3.7.4, 3.7.5, 3.8.1, 3.10, 3.10.1, 3.10.2 og 3.10.4
Gladsaxe Kommune	Ingen bemærkninger
Glostrup Kommune	Ingen bemærkninger
Greve Kommune	Afsnit 3.3, 3.5, 3.6, 3.7.1 og 3.10
Herlev Kommune	Afsnit 3.1 og 3.8.4
Hillerød Kommune	Afsnit 3.3, 3.5, 3.10.2, 3.10.3 og 3.11
Høje-Taastrup Kommune	Afsnit 3.10.1
Ishøj Kommune	Ingen bemærkninger
Københavns Kommune	Afsnit 3.7.1
Køge Kommune	Afsnit 3.3, 3.9, 3.10.1, 3.10.2 og 3.10.4
Lejre Kommune	Afsnit 3.3, 3.7.1, 3.10.1 og 3.11
Ringsted Kommune	Afsnit 3.9, 3.10.1, 3.10.3 og 3.10.4
Roskilde Kommune	Afsnit 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.2, 3.5, 3.7.1, 3.7.4, 3.7.5, 3.8.5, 3.9, 3.10.1, 3.10.2, 3.10.3, 3.10.4 og 3.11
Rødovre Kommune	Afsnit 3.10, 3.10.3 og 3.10.4
Slagelse Kommune	Ingen bemærkninger
Solrød Kommune	Afsnit 3.3, 3.5, 3.10.1, 3.10.2 og 3.10.3
Regioner	
Region Hovedstaden	Afsnit 3.8.3
Region Sjælland	Afsnit 3.8.3

Øvrige myndigheder	
Vejdirektoratet	Afsnit 3.8.4
Banedanmark, Den nye bane København-Ringsted	Afsnit 3.8.4
Banedanmark, Arealer	Afsnit 3.8.4
Kulturstyrelsen	Afsnit 3.8.1
Lokale vandforsyningselskaber	
Forsyning Ballerup	Afsnit 3.7.1
Ishøj Forsyning	Afsnit 3.3, 3.7.1 og 3.10.1
Roskilde Forsyning	Afsnit 3.3 og 3.5
Greve Vandværk A.m.b.a.	Afsnit 3.3 og 3.6
Lyngby-Taarbæk Forsyning	Afsnit 3.3 og 3.10.2
Foreninger	
Danmarks Naturfredningsforening	Afsnit 3.4.2, 3.5, 3.7.1, 3.9, 3.10, 3.10.3, 3.10.4 og 3.11

Gladsaxe, Glostrup, Ishøj og Slagelse kommuner har i deres høringssvar angivet, at de ikke har nogen bemærkninger til materialet fremlagt i den offentlige høring.

Øvrige høringssvar og Naturstyrelsens vurdering gennemgås nedenfor, med angivelse af afsender. Høringssvarene er resumeret og grupperet efter emner, men kan ses i deres fulde længde i bilag 3. Bemærkninger, der medfører rent faktuelle rettelser fremgår af rettelsesblad i bilag 1.

3.1 VVM-processen

Resumé – Ballerup, Frederikssund, Furesø og Herlev kommuner

Kommunerne anerkender og kvitterer for de ændringer, der er sket i materialet siden den tekniske høring, men nogle kommuner påpeger også, at der er tekniske bemærkninger, som ikke er indarbejdet. Ballerup Kommune efterspørger en systematisk gennemgang af ændringerne (hvidbog).

Vurdering

Naturstyrelsen har fulgt op på de tekniske bemærkninger, som er gentaget i den offentlige høring. Behandlingen af dem vil fremgå af denne gennemgang af høringssvar og af rettelsesblad i bilag 1.

I den tekniske høring er der ikke fulgt op på bemærkninger i form af en hvidbog el. lign. Bemærkningerne er håndteret enkeltvis, og hvis de har givet anledning til ændringer i VVM-redegørelse, kommuneplantillæg eller VVM-tilladelse, fremgår de af det materiale, der blev fremlagt i den offentlige høring. De overordnede emner og de ændringer bemærkningerne har medført blev gennemgået på Naturstyrelsens møde for kommunerne den 22. august.

Resumé – Ballerup, Egedal og Furesø kommuner

Kommunerne ville gerne i højere grad have været inddraget i udarbejdelse af kommuneplantillægget og mener, at der tidligere var lagt op til en fælles proces, hvor der blev taget højde for både HOFORs og andres indvinding.

Vurdering

Kommunerne har været inddraget tidligt i processen gennem arbejdsgrupper og senere gennem teknisk forhøring og offentlig høring. I VVM-redegørelsen er der taget højde for både den eksisterende, øvrige indvinding og for HOFORs ansøgte indvinding.

3.2 O-alternativ

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen mener, at 0-alternativet bør være, at der ikke indvindes vand det pågældende sted.

Resumé – Allerød og Frederikssund kommuner

Kommunerne ønsker at vide, om det valgte 0-alternativ også kan anvendes af kommunerne i forbindelse med vurdering af indvindingstilladelser.

Vurdering

Naturstyrelsen har i VVM-redegørelsen valgt den eksisterende indvinding (HOFOR + øvrig indvinding) som 0-alternativ, idet det teoretiske 0-alternativ med ingen indvinding ikke anses for realistisk i den konkrete situation.

I andre sager, vil valg af 0-alternativ ligeledes skulle bero på en vurdering af situationen i det konkrete projekt. Vurderingen foretages af den myndighed, som har VVM-kompetencen i den konkrete sag.

3.3 Kumulativ effekt

Resumé – Allerød, Greve, Hillerød, Lejre, Roskilde og Solrød kommuner samt Greve, Ishøj, Lyngby-Taarbæk og Roskilde forsyninger.

Kommunerne og forsyningerne efterspørger en samlet vurdering af vandforsyningsstrukturen og forsyningsbehovet og mener, at der udelukkende er taget udgangspunkt i/taget hensyn til HOFORs indvindingsbehov.

Resumé – Lyngby-Taarbæk Forsyning

Forsyningen efterspørger en præcisering af, om øvrige vandforsyninger inden for delvandoplandene indgår i opgørelsen af vandbalancer (VVM-redegørelsens kapitel 6, tabel 6-2).

Resumé – Lejre og Roskilde kommuner

Kommunerne gør opmærksom på, at de fastsatte indvindingsmængder til HOFOR, inkl. en reservekapacitet på 25 %, kan blive et problem for lokale forsyninger i områder, hvor der efterfølgende ikke kan opnås tilstrækkelige tilladelser til at opfylde lokale behov.

Vurdering

VVM-modellen indeholder alle vandindvindere, som var registreret og har indvundet i perioden 1994 til 2005. Nedenstående tabel viser, hvor meget indvinding HOFOR har ansøgt fordelt på kommuner samt, hvor meget "andre indvindere", som er i modellen, har indvundet.

KOMMUNE	HOFOR ansøgt (m ³ /år)	Andre indvindere (m ³ /år) (gennemsnit 1994-2005)
ALBERTSLUND	0	556.241
ALLERØD	0	1.686.927
BALLERUP	2.000.000	1.332.641
BRØNDBY	0	135.144
EGEDAL	7.388.000	1.735.984
FAXE	0	31.199
FREDENSBORG	0	85.559
FREDERIKSSUND	3.340.000	1.201.613
FURESØ	8.900.000	2.372.746
GLADSAXE	900.000	1.505.742
GLOSTRUP	250.000	630.317
GREVE	1.090.000	2.691.575
HERLEV	0	603.040
HILLERØD	7.760.000	3.231.342
HOLBÆK	0	123.031
HØJE TAASTRUP	1.500.000	573.326
ISHØJ	7.500.000	13.254
KØBENHAVN	250.000	0
KØGE	8.300.000	6.263.334
LEJRE	5.800.000	1.072.508
LYNGBY TAARBÆK	0	685.484
RINGSTED	6.350.000	2.763.078
ROSKILDE	8.322.000	4.355.761
RUDERSDAL	0	2.301.197
RØDOVRE	250.000	455.882
SOLRØD	2.500.000	1.375.434
VALLENSBÆK	0	22.295
SUM	72.150.000	37.800.000

Tabel 1 Oversigt over HOFORs ansøgte indvinding og andre indvindere fordelt på kommuner

Resumé – Ballerup, Egedal, Furesø, Køge, Roskilde og Solrød kommuner

Kommunerne mener ikke, at ændringer i fx indvindingsstruktur, byudvikling eller den lokale forsyning siden 2005 er medregnet, når den anvendte modelperiode benytter tal for den gennemsnitlige indvinding i 1994-2005.

Vurdering

Kommunerne har gennem VVM-processen haft mulighed for at orientere Naturstyrelsen om kendte ændringer i indvindingsstrukturen siden 2005. De oplysninger, som indkom i den tekniske høring er taget med i VVM-redegørelsen.

Resumé – Hillerød og Roskilde kommuner samt Roskilde Forsyning

Kommunerne og forsyningen mener, at der ikke er taget højde for det fremtidige forsyningsbehov lokalt, fx om lokale vandværker, forsyninger og markvandere fremover ønsker en stigning i deres indvinding på baggrund af planlagt byudvikling eller andre større projekter, der forøger vandbehovet.

Resumé – Køge Kommune

Kommunen gør opmærksom på, at der i kommunen er igangsat/planlagt for flere større projekter og byudvikling, hhv. nyt Universitetssygehus og Skandinavisk Transportcenter samt Køge Kyst, Køge Nord, Borup og Herfølge. Kommunen opfordrer til, at der tages hensyn til, at vandindvindingsbehovet kan øges fremover på grund af den planlagte udvikling.

Vurdering

Vurderingen i VVM-redegørelsen bygger på den eksisterende indvinding i perioden 1994 til 2005 (se Tabel 1). Anvendelse af den gennemsnitlige indvinding for "andre indvindere" svarer til en overvurdering af vandindvindingen i forhold til den nuværende (2012) situation. I Køge Kommune er HOFORs ansøgte indvinding på samme niveau som den indvinding, der er anvendt i 0-alternativet.

Fremtidige, konkrete ændringer i indvindingen skal vurderes i de konkrete tilfælde, hvor der søges om en ændret/øget indvinding.

Resumé – Ishøj Forsyning

Forsyningen oplyser, at der ligger en uudnyttet tilladelse på 400.000 m³/år på Tranegilde Mark nordøst for Ishøj Kildeplads og at forsyningen arbejder på at opnå en forøget tilladelse. Forsyningen vurderer, at denne tilladelse ikke indgår i VVM-redegørelsen.

Vurdering

Den uudnyttede tilladelse på 400.000 m³/år indgår ikke i modelarbejdet, da andre indvindinger er baseret på aktuelle indvindinger fra perioden 1994-2005.

Konsekvensvurderingerne i området Ishøj/Greve er baseret på de ændringer, som er vist i nedenstående tabel. Det vil sige, at der sker både reduktion og forøgelse af indvindingen i området, hvilket bevirker forskellige konsekvenser. Den samlede indvinding er lavere end 0-alternativet. Desuden er der sket en generel stigning i grundvandets trykniveau over de seneste 30 år på op til 2-3 m.

	Thorsbro kildeplads m ³ /år	Torslunde kildeplads	Ishøj kildeplads	Solhøj kildeplads
0-alternativ	1.700.000	0	500.000	5.600.000
Alternativ 1	1.000.000	500.000	1.000.000	5.000.000

Tabel 2 Oversigt over ændringer i HOFORs indvindinger, som ligger tæt på Ishøj Forsynings kildepladser.

VVM-modellen beregner følgende (maksimale) ændringer i trykniveauet i det primære grundvandsmagasin mellem 0-alternativet (gennemsnitlig indvinding i perioden 1994-2005) og alternativ 1 (den ansøgte indvinding):

Solhøj kildeplads	Stigning på 0,1 m
Torslunde kildeplads	Sænkning på 1,0 m
Thorsbro kildeplads	Stigning på 0,5 m
Ishøj kildeplads	Sænkning på 2,25 m

Det skal i øvrigt bemærkes, at der nedstrøms kildepladserne er observeret ægte artesiske forhold, idet grundvandets trykniveau er højere end terræn med den nuværende indvinding.

I VVM-redegørelsen er der redegjort for udviklingen i vandkvalitet ved HOFORs Ishøj kildeplads. Der er variationer i nikkel og pesticider, som ligger under vandkvalitetskravet. Det viser sig dog, at bor måske kan blive et problem, idet der er en tydelig sammenhæng mellem ændringer i indvinding og ændringer i bor indholdet. Der har været målt bor lidt over kvalitetskriteriet for drikkevand ved Ishøj kildeplads (HOFOR). Det må forventes, at en indvinding på 1 mio. m³/år vil give anledning til overskridelser på kildepladsen i hvert fald i de perioder, hvor indvindingen øges. Det er dog ikke sandsynligt, at disse problemer "eksporteres" til Ishøj vandværks kildepladser.

Naturstyrelsen vurderer derfor, at den ansøgte mængde ved HOFORs Ishøj kildeplads reduceres med 300.000 m³/år til 700.000 m³/år. Herved tilgodeses den uudnyttede tilladelse, samtidig med, at vandkvalitetsproblemer med bor undgås.

3.4 Datagrundlag

Resumé – Ballerup, Furesø og Roskilde kommuner

Kommunerne mener generelt, at det anvendte datagrundlag fra perioden 1994 til 2005 er forældet i forhold til at leve op til, at en VVM-vurdering skal anvende nyeste tilgængelige data.

Vurdering

I VVM-redegørelsen er der anvendt indvindingstal i form af gennemsnittet for perioden 1994-2005. Vandforbruget til drikkevand i Danmark er faldet siden denne periode med ca. 20 % fra 1994 til 2012 og med ca. 10 % fra 2005 til 2012. Samtidig er forbruget til industri faldet grundet vandbesparende foranstaltninger.

På denne baggrund vurderer Naturstyrelsen, at de anvendte data udgør et tilstrækkeligt fagligt grundlag for at vurdere påvirkningen af HOFORs ansøgte vandindvinding.

3.4.1 Naturdata

Resumé – Ballerup Kommune

Kommunen ønsker, at de anvendte data og modeller samt natur- og miljøregistreringer offentliggøres og stilles til rådighed for kommunerne, fx via Miljøportalen.

Vurdering

De tekniske baggrundsrapporter og naturregistreringer, der ligger til grund for vurderingerne i VVM-redegørelsen, kan fås ved henvendelse til Naturstyrelsen.

3.4.2 Den anvendte grundvandsmodel

Resumé – Allerød, Ballerup og Frederikssund kommuner

Kommunen mener, at den anvendte grundvandsmodel beregner påvirkninger på en for stor skala og at der derfor kan være potentielt berørte områder, som ikke indgår i vurderingen. Desuden efterspørges supplement i form af feltmålinger.

Vurdering

Naturstyrelsen har vurderet, at den anvendte model udgør et kvalificeret grundlag til at vurdere den regionale indvindings påvirkning (se uddybende forklaring i bilag 2).

Som det fremgår af VVM-redegørelsen, er der udført en lang række feltmålinger for at fastlægge naturtyper, artsrigdom mv. i naturområderne, ligesom målinger af vandføring, grundvandsstand mv. har indgået i modelkalibreringerne.

Resumé – Ballerup Kommune

Kommunen ønsker oplysning om, hvordan VVM-redegørelsen forholder sig til den senere modelkørsel fra 2010 (den anvendte er fra 2008).

Vurdering

I forbindelse med vurderingerne af vandløbspåvirkningen er scenarierne kørt i modellen fra 2010, da denne model netop er kalibreret op mod vandløbenes medianminima. Ved vurdering af påvirkning af det terrænnære grundvand er 2008 modellen anvendt, da det er vurderet, at den giver det mest troværdige billede af grundvandsforholdene specielt i forhold til vandbalancen.

Resumé – Roskilde Kommune og Danmarks Naturfredningsforening (DN)

Kommunen og DN efterspørger en vurdering af grundvandsmodellens usikkerhed og kommunen stiller spørgsmålstegn ved, at der kan påvises ændringer/påvirkninger på ned til 25 cm i forhold til det terrænnære grundvandsspejl.

Vurdering

Usikkerheden på de modelberegne ændringer er afhængig af lokale geologiske forhold. VVM-modellen kan i princippet beregne påvirkninger ned til 0 cm, men det er valgt at anvende afskæringsværdier på 10 cm og 25 cm f.s.v.a. ændringer i det terrænnære grundvandsmagasin, fordi disse værdier vurderes at være robuste. Dette skal forstås på den måde, at når grundvandsmodellen simulerer en ændring på mere end 25 cm, så vil der også ske en målbar ændring i virkeligheden. Så små ændringer kan dog være svære at skelne fra ændringer, som er forårsaget af andre årsager, så som årstidsvariationer, klimaforandringer, andre indgreb i vandkredsløbet mv.

3.5 HOFORs indvinding

Resumé – Allerød, Ballerup, Greve, Hillerød, Roskilde og Solrød kommuner samt Roskilde Forsyning

Kommunerne og forsyningen mener, at der i konkrete oplande sker en overudnyttelse af grundvandsressourcen. Flere kommuner mener, at HOFORs indvinding derfor burde have været omfordelt, så grundvandet ikke reserveres til én interessent.

Vurdering

I VVM-redegørelsen er der taget højde for både den lokale indvinding (se Tabel 1) og påvirkning af naturen i vurderingen af HOFORs ansøgte indvinding.

Resumé – Frederikssund, Greve og Roskilde kommuner samt Danmarks Naturfredningsforening (DN)

Kommunen efterspørger en vurdering af alternativer og foreslår fx, at HOFORs reservekapacitet nedsættes fra 25 % til 10-15 %, svarende til de lokale vandværker. DN efterspørger desuden en begrundelse for at nødberedskabet og samarbejdet med Nordvand og Roskilde Forsyning ikke indgår som en del af reservekapaciteten.

Vurdering

Da den fremtidige indvinding skal fordeles på 49 kildepladser med individuelle tilladelser og vandbehandling fordelt på 7 værker, er det lagt til grund i VVM-redegørelsen, at det er nødvendigt med en 25 % buffer, for at opretholde forsyningssikkerheden.

De to nødforsyningsaftaler med Nordvand og Roskilde Forsyning har først og fremmest gjort det muligt for HOFOR at lukke overfladevandsværket ved Regnemark, som tidligere blev brugt som back-up fx ved lukning af hele værker i HOFOR.

Aftalerne er varighedsbegrænsede, og aftalerne er vand-for-vand-aftaler. Det vand der modtages skal leveres tilbage senere, hvilket betyder, at HOFORs samlede tilgængelige ressource ikke øges.

Aftalerne giver mulighed for hhv. 10.300 og 10.000 m³ i døgnet fra de to forsyninger, hvilket samlet svarer til 13 % af HOFORs middeldøgnforbrug. Men da aftalerne er tidsbegrænsede til "minimum én måned" og HOFOR tillige skal stå standby for at kunne nødforsyne "den anden vej", og i alle tilfælde skal levere vandet tilbage, vurderes det, at der på den baggrund ikke kan reduceres i den buffer på 25 %. Denne buffer vurderes er nødvendig, for at HOFOR kan opretholde en tilfredsstillende forsyningssikkerhed.

HOFOR har endvidere fået tildelt et "nødberedskab" på 2 mio. m³ om året til "endnu ikke erkendte behov" fx tab af ressourcer ved forureninger. En del af dette beredskab er allerede nu beslaglagt, idet der siden behovsanalysen i 2008 er truffet aftale med Hillerød Forsyning om leverance af op til 700.000 m³/år, samtidig med at de tildelte mængder er reduceret med 600.000 m³/år som følge af projektilpasninger i VVM-redegørelsen.

HOFORs behov er således øget med 700.000 m³/år og den ansøgte mængde på 72,15 mio. m³/år er reduceret til en tildelt mængde på 71,55 mio. m³/år.

Naturstyrelsen har vurderet, at der ikke er grundlag for yderligere ændringer i de mængder, der fremgår af kommuneplantillægget.

Resumé – Ballerup Kommune

Kommunen ønsker en præcisering af, hvordan kommunerne kan give tilladelse til en reservekapacitet til de lokale forsyninger, der svarer til HOFORs.

Vurdering

HOFORs behov for reservekapacitet er beskrevet ovenfor. Tilsvarende forhold vil gøre sig gældende for øvrige vandværker, der nødforsyner andre vandværker, men ikke for vandværker, der ikke er forbundet med andre. Tilladelser til lokale forsyninger bygger på en konkret vurdering hos den kompetente myndighed.

Resumé – Egedal og Greve kommuner

Kommunerne ønsker en præcisering af, hvordan HOFORs forventede indvinding og reservekapaciteten på 25 % er fordelt på de enkelte kildepladser.

Vurdering

I Tabel 1 er der givet en oversigt over fordelingen af den ansøgte indvinding fordelt på kommuner. I VVM-redegørelsens ikke-tekniske resumé er der tilsvarende præsenteret tabeller, hvor indvindingen er fordelt på kildepladser.

Reservekapaciteten er som udgangspunkt fordelt ligeligt på samtlige kildepladser, forstået på den måde, at de fleste kildepladser i normalsituationen vil indvinde mindre end den ansøgte mængde.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen ønsker en vurdering af, hvor meget den øgede indvinding på Brokilde Kildeplads vil udgøre og efterlyser alternativer til at øge indvindingen på kildepladsen, fx spredning af boringer eller omfordeling på øvrige kildepladser.

Vurdering

I VVM-redegørelsen er der taget udgangspunkt i, at indvindingen på Brokilde Kildeplads ændres fra en gennemsnitlig indvinding i perioden 1994-2005 på 1,8 mio. m³/år til 4,0 mio. m³/år. Transmissiviteten i grundvandsmagasinet er 2-5 x 10⁻³ m²/s, hvilket betyder, at sænkningerne breder sig meget i grundvandsmagasinet og en spredning af boringer vil ikke have stor effekt.

Omfordeling mellem kildepladserne er vurderet, idet den maksimale indvinding ved hver af de øvrige HOFOR kildepladser er vurderet, hvilket har resulteret i netop den ansøgte mængde.

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN foreslår, at indvindingen fordeles ud over et større område af Sjælland på flere boringer, for at mindske vandindvindingens påvirkning af natur, landskab og miljø mest muligt.

Vurdering

Grundet den generelt meget store vandledningsevne (transmissivitet) i grundvandssystemerne i Nordsjælland sker der allerede nu en stor spredning af påvirkningen og en yderligere fordeling på flere borer inden for det nuværende indvindingsområde forventes kun at have ringe effekt på dette. Skulle der opnås en reduktion af belastningen i det nuværende indvindingsområde, skal indvindingen flyttes endnu længere væk fra forbrugerne end den er i dag. Det er imidlertid en både dyr, energiforbrugende og tidskrævende proces.

En flytning af indvindingen vil desuden med stor sandsynlighed introducere en miljøpåvirkning i de nye områder, bl.a. fordi der ikke findes tilsvarende højtydende grundvandsmagasiner andre steder på Sjælland. Det er derfor vurderet, at det er bedre at sikre miljøet omkring den nuværende indvinding, hvor påvirkningen er kendt, gennem forskellige afværgetiltag, end at påføre nye områder en potentiel negativ påvirkning. Endelig er tilstanden i naturområderne påvirket af en lang række andre faktorer end vandindvinding, så et ophør eller en reduktion af vandindvindingen er ingen garanti for at et givent naturområde vender tilbage til sin oprindelige tilstand.

Naturstyrelsen har derfor lagt HOFORs eksisterende forsyningsstruktur til grund for vurderingen, da det hverken anses for praktisk muligt eller økonomisk realistisk at omlægge den allerede etablerede infrastruktur.

3.6 Øvrig, lokal indvinding

Resumé – Greve Kommune og Greve Vandværk

Kommunen og forsyningen mener, at HOFORs indvinding ikke er bæredygtig og at det på sigt vil begrænse den lokale indvinding fra Greve Vandværk. Kommunen mener desuden, at en øget indvinding på Ishøj kildeplads er en trussel mod vandkvaliteten i Greve Kommune. Her er der specifikt peget på, at der allerede er høje sulfatværdier i grundvandet, som man udtrykker bekymring for vil stige yderligere ved en øget afsænkning af grundvandet omkring Ishøj kildeplads.

Vurdering

Som det fremgår af VVM-redegørelsen, er der sket en generel stigning i grundvandets trykniveau i delvandopland Olsbæk, Rørmoseløbet og Karlstrup Mosebæk. Stigningen har været ca. 1 m over de seneste 30 år. Den ansøgte vandmængde i dette område (se nedenfor) er en anelse højere, end den mængde der er indvundet i 0-alternativet. Omfordelingen af indvindingen betyder, at det kun er i den centrale del af delvandoplandet omkring Karlslunde kildeplads, at der vil ske et fald i nuværende trykniveau, mens der i den resterende del af delvandoplandet vil ske en stabilisering af trykniveauet på det nuværende niveau.

HOFOR har ikke observeret forhøjede sulfatværdier på Ishøj kildeplads – heller ikke i perioder, hvor indvindingen har været højere end den er i dag. Det vurderes heller ikke, at en evt. stigning i sulfatindholdet på Ishøj kildeplads ville kunne "eksporteres" til Greve Kommune.

Som nævnt i tidligere svar til Ishøj Forsyning (afsnit 3.3), vil en indvinding på Ishøj kildeplads kunne medføre stigende borindhold i grundvandet. Bl.a. på den

baggrund har Naturstyrelsen vurderet, at indvindingen på Ishøj kildeplads ikke må øges til mere end 700.000 m³/år.

Ved denne reduktion vurderer Naturstyrelsen, at den lokale vandindvinding i Greve Kommune tillige bliver tilgodeset.

Resumé – Greve Vandværk

Forsyningen ønsker en vurdering af, hvilke konsekvenser det vil have for Greve Vandværks og Greve Kommunes øvrige vandværkers indvindingsmuligheder, at kildepladsen Thorslunde tages i brug af HOFOR.

Vurdering

Konsekvensvurderingerne i området Ishøj/Greve er baseret på de ændringer, som er vist i nedenstående tabel. Desuden spiller flere andre kildepladser ind. Det vil sige, at der både sker reduktion og forøgelse af indvindingen i området, hvilket selvfølgelig også bevirker forskellige konsekvenser. Det er dog værd at bemærke, at den samlede indvinding er lavere end 0-alternativet. Desuden er der sket en generel stigning i grundvandets trykniveau over de seneste 30 år på op til 2-3 m.

	Thorsbro kildeplads m ³ /år	Torslunde kildeplads	Ishøj kildeplads	Solhøj kildeplads
0-alternativ	1.700.000	0	500.000	5.600.000
Alternativ 1	1.000.000	500.000	1.000.000	5.000.000

VVM-modellen beregner følgende (maksimale) ændringer i trykniveauet i det primære grundvandsmagasin mellem 0-alternativet (gennemsnitlig indvinding i perioden 1994-2005) og alternativ 1 (ansøgt mængde):

Solhøj kildeplads	Stigning på 0,1 m
Torslunde kildeplads	Sænkning på 1,0 m
Thorsbro kildeplads	Stigning på 0,5 m
Ishøj kildeplads	Sænkning på 2,25 m

Det skal i øvrigt bemærkes, at der nedstrøms kildepladserne er observeret ægte artesiske forhold, idet grundvandets trykniveau i visse områder er højere end terræn med den nuværende indvinding.

Det vurderes derfor, at indvindingen på Torslunde kildeplads ikke vil påvirke Greve Forsynings muligheder for at indvinde vand negativt, da indvindingen modsvares af en større reduktion på Thorsbro kildeplads.

3.7 Påvirkning af natur

Resumé – Egedal Kommune

Kommunen stiller spørgsmålstegn ved, om de forventede ændringer i vandstanden er "Tilstandsændringer", jf. naturbeskyttelseslovens § 3 og vurderer umiddelbart, at tilstandsændringer, der vurderes at være til skade eller som der er stor usikkerhed omkring, ikke vil kunne opnå § 3 dispensation.

Vurdering

VVM-redegørelsen beskriver, at der er mulighed for, at der kan ske tilstandsændringer i § 3-områder, her forstået som ændringer i vegetationen, i de områder hvor grundvandets trykniveau i ændres mere end 25 cm i det øverste terrænnære model lag. Tilstandsændringerne kan være af både positiv og negativ karakter. Tilgroning af lysåbne enge og moser som følge af grundvandssænkning er en negativ påvirkning af tilstanden. En bedre mulighed for afgræsning eller høslæt pga. af lavere vandstand, kan derimod være positivt.

Det vil dog ikke altid være muligt at afgøre om eventuelle ændringer alene skyldes vandindvindingen. Tilstandsændringer kan også skyldes f.eks. klimaændringer, markdræn fra omkringliggende arealer, forurening med næringsstoffer og/eller tilgroning pga. manglende pleje.

Der gennemføres derfor et overvågningsprogram for de lokaliteter, der er nævnt i tabellen nedenfor. Overvågningsprogrammet omfatter etablering af grundvandspejlinger i såvel dybe, som terrænnære magasiner. Samtidig hermed gennemføres en vegetationsundersøgelse i områderne for dels at etablere et grundlag for at vurdere eventuelle vegetationsændringer, dels for at kunne foreslå eventuelle konkrete afværgetiltag på den enkelte lokalitet.

TABEL 3 § 3 LOKALITETER BELIGGENDE I MODELKVADRATER HVOR INDVINDING PÅ DET ANSØGTE GRUNDLAG FORVENTES AT BETYDE EN SÆNKNING AF VANDSTANDEN I DET ØVRE MAGASIN PÅ >25 CM. I FORHOLD TIL TILSVARENDE TABEL I VVM-REDEGØRELSEN, ER DER HER TILFØJET EN KOLONNE MED FORSLAG TIL AFVÆRGEFORANSTALTNINGER.

Indvindings- opland	Kvadrat	Lokalitet	Naturtype/ estimeret naturværdi	Modelleret sænkning af trykniveau	Forslag til afværgeforanstaltning
Slangerup	1	250-Strø-02	Mose/II	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Slangerup	1	250-Strø-03	Mose/III	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Slangerup	4	250-Hør-09	Mose/II	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Søndersø	6	240-Egh-901	Eng/II	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Islevbro	10	240-Hov-01	Mose/IV	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Islevbro	10/13	240-Hov-02	Eng/IV	75-100 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Islevbro	10/13	240-Hov-03	Mose/III	75-100 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Islevbro	9	265-Hov-04	Eng/IV	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Islevbro	13/14	240-Hov-06	Mose/IV	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Islevbro	12	240-Hov-09	Mose/IV	25-50 cm. Lokaliteten er ikke længere registreret som §3-område.	Ikke relevant
Islevbro	18	240-Hov-10	Mose/IV	25-50 cm	Pejling af grundvandstand

Indvindings- opland	Kvadrat	Lokalitet	Naturtype/ estimeret naturværdi	Modelleret sænkning af trykkniveau	Forslag til afværgeforanstaltning
					og vegetationsovervågning
Islevbro	12	240-Hov-12	Mose/IV	75-100 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Islevbro	19	240-Nyø-02	Eng/III	25-50 cm. Vil blive friholdt for påvirkning ved projektilpasning ved Tysmosen.	Ikke relevant
Islevbro	19	240-Nyø-03	Mose/III	25-50 cm. Vil blive friholdt for påvirkning ved projektilpasning ved Tysmosen.	Ikke relevant
Islevbro	17	265-Bro-08	Overdrev/III	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Islevbro	17	265-Bro-09	Mose/III	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Marbjerg	23	265-Bro-03	Mose/IV	50-75 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
Marbjerg	33	265-Bro-10	Mose/IV	25-50 cm	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning

Indgreb, der forårsager ændringer af et § 3-områdes karakter, kan være undtaget fra dispensationskravet, hvis den pågældende foranstaltning er genstand for speciel regulering i henhold til anden lov, f.eks. vandforsyningsloven, der varetager samme hensyn som naturbeskyttelsesloven. Det forudsættes i den forbindelse, at tilladelse efter vandforsyningsloven inddrager de hensyn, der fremgår af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 3. Dette er almindelig praksis i sager om vandindvinding, hvor der ifølge flere afgørelser ikke er krav om dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3¹, når der skal gives tilladelse efter vandforsyningsloven.

Med hensyn til spørgsmål vedr. formuleringen side 229 i VVM redegørelsen om "en tidligere udtørring af søen", skal denne forstås sådan, at der, som følge af den ansøgte vandindvinding, eventuelt vil kunne ske en udtørring af søen tidligere på sæsonen. Der er altså ikke tale om en påvirkning, der allerede er sket.

3.7.1 Vurderinger af lokal påvirkning

Resumé – Egedal Kommune

Kommunen efterspørger en revurdering påvirkningen af området omkring Hove, Nybølle og Katrinebjerg kildepladser, påvirkning af Risby Å samt, om der skal udføres afværgetiltag på lokaliteten kvadrat 6 (fersk eng ved Sperrestrup). Desuden mener kommunen, at det er oplagt at vælge en projektilpasning ved Hove Kildeplads.

¹ Koester, V. 2009. Naturbeskyttelsesloven med kommentarer. Jurist- og økonomiforbundets forlag.

Vurdering

Bortset fra vandløbsstationen nedstrøms Gundsømagle Sø (se desuden senere svar til Roskilde Kommune i dette afsnit) er der ikke påvist påvirkning af den ansøgte indvindingsmængde i Hove Å. Påvirkningen på denne station håndteres sammen med Gundsømagle Sø (se svar herom). Der skal gennemføres en kompenserende udledning i Risby Å og i Tysmose Å i vandplanens første planperiode. På den baggrund vurderer Naturstyrelsen, at den ansøgte mængde er forenelig med Hove Å's målsætninger.

Den ferske eng ved Sperrestrup (lokalitet 240-Egh-901) er i VVM-redegørelsen vurderet at være følsom overfor yderligere udtørring. Ifølge feltundersøgelser fra 2008 og data indrapporteret til Miljøportalen (ligeledes fra 2008) er der tale om en eng med enkelte biototypiske fugtigbundsarter og ellers ganske almindelige plantearter. Engen rummede ingen sjældne eller ualmindelige plantearter. Der er altså ikke noget der taler for, at der er behov for en særlig projektilpasning af hensyn til væsentlige naturinteresser her. Engen skal selvfølgelig overvåges med pejling af grundvandsstand og vegetationsovervågning, som det er også er beskrevet under punkt 3.8.

Resumé – Egedal Kommune og Ballerup Forsyning

Kommunen og forsyningen efterspørger en revurdering af påvirkningen af Grønsø Å, jf. NSTs oplysninger (Excel ark "boringer_sce2_list"), i forhold til påvirkningen fra henholdsvis HOFOR og Ballerup Forsyning.

Vurdering

Regnearket (Excel ark "boringer_sce2_list"), blev som udgangspunkt anvendt i vandplanarbejdet for at give et bud på, hvor meget de enkelte boringer påvirker vandløbene, vurderet i modelkørsler med en reduceret indvinding. Påvirkningen er beregnet ud fra en simpel analytisk metode, der bygger på afstand til vandløb, indvindingens størrelse og filterdybde. Der tages således ikke hensyn til de lokale hydrologiske geologiske forhold. Påvirkningsprocenterne blev brugt som en grov vurdering af, hvilke indvindinger, der ville påvirke vandløbet til det videre modelarbejde, men det var ikke meningen, at disse tal skulle bruges som en detaljeret analyse af den enkelte borings påvirkning eller fordelingen af påvirkningen mellem indvindinger.

I VVM-redegørelsen er der sammenstillet to scenarier: et med alle indvindinger og et med HOFORs indvindinger slukket. De modelberegninger, der ligger til grund for vurderingerne giver et bedre billede af den faktiske påvirkning af HOFORs indvindinger, end den analytiske beregning, der i ovennævnte Excel-ark blev udarbejdet i forbindelse med arbejdsgruppen om vandindvinding i hovedstadsregionen til første generation vandplaner.

Derfor fastholder Naturstyrelsen den metode til vurdering af vandløbspåvirkning, der er anvendt, og vurderingen af, at der ikke er HOFOR-påvirkning af Grønsø Å.

Resumé – Københavns Kommune

Kommunen ønsker en sikring af, at der ikke sker yderligere, negativ påvirkning af vandføringen i Harrestrup Å, at der ikke sker yderligere indvinding omkring Damhussøen samt at Fæstningskanalen nævnes ifm. Kildeplads X.

Vurdering

Modelberegningen, der ligger til grund for VVM-redegørelsen, viser, at der ikke sker en forringelse i vandføringen i Harrestrup Å, som følge af den ansøgte indvinding. Endvidere viser modellen ingen negativ ændring i det terrænnære grundvand – hverken omkring Harrestrup Å, fæstningskanalen eller Damhussøen.

Resumé – Furesø Kommune

Kommunen ønsker en uddybning af, hvorfor der skal etableres kompenserende tilledning til Tibberup Å, da det ikke fremgår klart, som for de andre vandløb, der er en del af Retningslinje 4.

Vurdering

Der skal ske en kompensation af vandføringen i Tibberup Å, da vandføringen er under vandplanens kravværdier (se tabel 7-9 i VVM-redegørelsen). Der er ikke krav om indsats i vandplanens første planperiode.

Resumé – Furesø Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af, hvorfor Søndersø ikke er medtaget, da kommunens egen grundvandsmodel påviser en påvirkning af trykniveauet over 50 cm.

Vurdering

Modelberegningen, der ligger til grund for VVM-redegørelsen, simulerer et trykfald i kalken – det primære grundvandsmagasin – på maksimalt godt 4 m i området ved Søndersø, når ændringen i indvinding mellem aktuel og fremtidig indvinding lægges ind. Der er rigtig god vandledningsevne (høj transmissivitet) i kalkmagasinet i dette område. Kalkmagasinet står i hydraulisk kontakt med et overliggende sandmagasin af ikke ubetydelig tykkelse, hvilket bidrager til en endnu højere vandledningsevne i området.

Der findes lag af moræneler i området – typisk 10-20 m tykke – som virker vandstandsende. VVM-modellen simulerer en ændring i det terrænnære grundvandsmagasin over lerlagene på omkring 2 cm.

Området omkring Søndersø ligger omkring kote 13 m og både mod nord, syd og øst stiger terrænet til kote 35-40 m og nogle steder 50 m. Dette betyder, at den terrænnære grundvandsstrømning i højere grad er domineret af terrænforholdene frem for af trykforholdene i de dybere lag. Populært sagt vil sænkningerne hellere brede sig ud i horisontal retning frem for i vertikal retning.

Resumé – Greve Kommune og Ishøj Forsyning

Kommunen gør opmærksom på, at der ikke bør ske en overindvinding af grundvand i den grønne kile Ll. Vejleådal, som fremgår af Fingerplan 2013. Desuden bør der tages hensyn til Rørmoseløbet, søer, moser og et overdrev i Rørmosekilen øst for Lyksager kildeplads. Forsyningen gør opmærksom på, at en forøget indvinding kan have effekt på vandføringen i Ll. Vejleå og understreger, at den foreslåede overvågning og eventuelle kompensationsudpumpninger er en forudsætning for, at der kan indvindes større mængder vand i Ll. Vejleå dalen.

Vurdering

Der er to § 3-registrerede vandhuller inden for det felt mellem Tune og Mosede Strand (kvadrat 35), hvor det terrænnære grundvands trykniveau ifølge VVM-modellen vil sænkes med over 25 cm. Ingen af lokaliteterne er registreret som levesteder for paddearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. De moser og overdrev, der ligger i Rørmosekilen, bliver ikke berørt af den ansøgte vandindvinding.

Resumé – Lejre Kommune

Kommunen mener, at Helligrenden, Tokkerup Å og Lejre Å også skal nævnes i forbindelse med de vandløb, som HOFOR skal sikre vandføringen i. Kommunen foreslår, at disse vandløb kommer til at fremgå af vilkår til HOFOR i VVM-tilladelsen. For Lejre Å ønsker kommunen, at målopfyldelse jf. vandplanen, sikres ved en reduktion af vandindvindingen.

Vurdering

Der er forskellige grunde til, at disse tre vandløb ikke nævnes som lokaliteter, hvor HOFOR skal sikre vandføringen.

I Helligrenden er der påvist HOFOR-påvirkning, men der er allerede sikret målopfyldelse gennem eksisterende kompensationsudpumpning. Naturstyrelsen stiller derfor ikke krav om yderligere kompensation. Ønsker Lejre Kommune, at HOFOR skal deltage i driften af denne kompensationsudpumpning, ser Naturstyrelsen ingen hindringer i, at det stilles som vilkår i en kommende relevant indvindingstilladelse.

I Tokkerup Å er der ganske vist én ud af fire stationer, der ikke har målopfyldelse, men på samtlige stationer er der ud fra den valgte metode til vurdering af vandløbspåvirkning ikke påvist påvirkning af HOFORs indvinding. Derfor skal HOFOR ikke foretage en kompensation for den manglende vandføring.

I Lejre Å (Gevninge Å) er der målopfyldelse i forhold til vandplanens krav, og der skal derfor ikke sikres yderligere vandføringsforbedring ved kompensation eller reduktion i vandindvindingens størrelse. I øvrigt sænkes indvindingen langs åen fra 1,2 til 1,0 mio. m³/år.

Resumé – Lejre Kommune

Kommunen påpeger, at der er uoverensstemmelse mellem indholdet i Kommuneplantillæg og VVM-tilladelse, idet Ledreborg Å kun fremgår af vilkår i VVM-tilladelsen, men ikke af Bilag 3 i Kommuneplantillægget.

Vurdering

I Ledreborg Å er der i forhold til vandplanen målopfyldelse og VVM-modellen viser, at der ikke vil ske ændringer i minimumsvandføringen, selvom indvindingen genoptages på Ledreborg kildeplads.

VVM-tilladelsen er en tilladelse til bygherre, mens kommuneplantillægget udstedes til de berørte kommuner. Det er derfor to forskellige typer af hhv. vilkår og retningslinjer, der fremgår af de to dokumenter.

Naturstyrelsen har valgt i VVM-tilladelsen at stille vilkår om, at HOFOR, uanset ændringer i vandindvindingen, skal sikre målopfyldelsen i Ledreborg Å. Det betyder, at en eventuel kommende for lav medianminimumsvandføring i forhold til vandplanens krav i Ledreborg Å skal kompenseres af HOFOR.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af påvirkningen af artsrig og sjælden flora på og i nærheden af Brokilde Kildeplads, da det ikke synes umiddelbart forståeligt, at der kun skulle være en påvist påvirkning (ændringer i trykniveau over 25 cm.) i undersøgelsesfelter, der ligger langt fra kildepladsen.

Vurdering

Generelt kan der ske påvirkninger både tæt på og langt fra kildepladsen - det afhænger af de lokale geologiske og hydrogeologiske forhold. I området omkring Brokilde kildeplads findes der typisk ca. 20 m moræneaflejringer primært bestående af ler oven på kalken, hvorfra der indvindes. Kalkens høje transmissivitet (vandledningsevne) betyder, at sænkningerne i grundvandsmagasinet bliver relativt små, men til gengæld har stor udbredelse. Derved vil det være de lokale hydrogeologiske egenskaber af moræneaflejringerne, der afgør, hvor der sker ændringer i de terrænnære lag. Den største grundvandsdannelse til magasinerne sker typisk relativt langt fra det sted, hvor grundvandet indvindes. Det skal dog nævnes, at der er relativt store usikkerheder på bestemmelserne af ændringer i de terrænnære trykforhold.

Floraen på Brokilde kildeplads opretholdes netop af den ekstensive drift af kildepladserne med høslæt. Det er vurderet, at driften af kildepladsen og dermed floraen ikke vil blive påvirket af projektet.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af påvirkningen af Hove Å, idet der i vandplanen er stillet krav til medianminimumsvandføring, mens der i Kommuneplantillægget gives tilladelse til HOFOR til en merindvinding på 122 %.

Vurdering

Ved selve kildepladsen ved Hove simulerer VVM-modellen en sænkning på 1,7 m i grundvandsmagasinet, mens grundvandets trykniveau i området generelt sænkes 0,6-1,0 på grund af ændringer i indvindingsmønstre. Der er lille dæklagstykkelse i området ved kildepladsen, mens der længere væk er et beskyttende morænelersdække op til 10 m tykt. Der er dog en relativ stor påvirkning af det terrænnære grundvandsmagasin, hvor afsænkningen kan forventes at blive op til knapt 1 m tæt ved kildepladsen og omkring 0,5 m i et stort område i øvrigt.

Den øgede ansøgte mængde i Maglemose Å/Hove Å oplandet (figur 6-3 + tekst i VVM-redegørelsen) betyder en stigning i indvinding fra 56 mm til 85 mm. De primære effekter heraf på vandbalancen er en øgning af grundvandsdannelsen og en mindre grundvandsafstrømning ud af området, der dog stadig er positiv. Endvidere viser modellen, at fuld udnyttelse af HOFORs ansøgte mængde vil reducere medianminimumsvandføringen i den nedre del af Hove Å (station 520179). Der er her ikke kun tale om en påvirkning fra den øgede indvinding på

Brokilde kildeplads, men også fra kildepladserne omkring Hove Å og sandsynligvis også fra Værebros kildeplads.

Måling og herefter beregning af minimumsvandføringen på denne station er imidlertid noget usikker, da den ligger nedstrøms Gundsømagle Søes udløb, der er reguleret. Det er derfor besluttet i VVM-redegørelsen, at HOFOR skal gennemføre en mere detaljeret undersøgelse af forholdene, og at det gennem vilkår skal sikres, at den øgede indvinding ikke vil forhindre Gundsømagle Sø i at opnå god økologisk tilstand. Naturstyrelsen er oplyst om, at disse undersøgelser allerede er igangsat, og finder i øvrigt på baggrund af ovenstående ingen grund til at ændre på vurderingen.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af påvirkningen af Maglemose Å, som indgik i første udkast til vandplanen, men som senere udgik.

Vurdering

Ved selve kildepladsen ved Marbjerg simulerer VVM-modellen en sænkning på næsten 8 m i grundvandsmagasinet, mens grundvandets trykniveau i området generelt sænkes mere end 1 m i op til 5 km fra kildepladsen på grund af ændringer i indvindingsmønster. Der er generelt 5-15 m ler som beskyttende dæklag, hvilket medfører en begrænset påvirkning af det terrænnære grundvandsmagasin, hvor afsænkningen kan forventes at blive op til 0,7 m tæt ved kildepladsen og omkring 0,5 m i et stort område i øvrigt.

Det er påvist, at HOFOR påvirker 4 stationer i Maglemose Å – der er beregnet en øgning af vandføringen på 30-50 % ved stop af HOFORs indvindinger. Der er én af stationerne, der ikke har målopfyldelse, hvor HOFOR skal kompensere for den manglende vandføring. Der er derimod ikke påvist ændringer ved den ansøgte mængde.

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN ønsker en revurdering af påvirkningen af Høholm Sø og Porsemosen og foreslår, at der stilles vilkår for disse to søer, som ved Langebjerg Gravsø.

Vurdering

I grundvandsmagasinet simulerer modellen en sænkning på mindre end 0,5 m ved Porsemosen og Høholm Sø. Der findes meget få boringer i dette område, og den geologiske model er derfor behæftet med relativ stor usikkerhed. Boringer i nærheden af naturområderne viser, at der er 5-10 m ler som beskyttende dæklag. Dette svarer til, hvad der er lagt ind i modellen, og der er kun en begrænset påvirkning af det terrænnære grundvandsmagasin. Der er simuleret en afsænkning på omkring 2 cm i det terrænnære grundvandsmagasin. Da søerne allerede overholder miljømålene, vil et mindre fald i grundvanstilstøringen ikke have betydning for miljøtilstanden i de to søer.

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN ønsker en revurdering af påvirkningen Lejre Å, idet DN mener, at påvirkningen kan betyde, at det fremover ikke er muligt at trække vand fra

Kornerup Å/Langvad Å, hvilket kan påvirke omkring Hule Mølle og Lejre. DN mener, at dette ikke er belyst i VVM-redegørelsen.

Vurdering

Indvindingen langs Lejre Å/Gevninge Å på Gevninge kildeplads sænkes fra 1,2 til 1,0 mio. m³/år, hvilket muligvis vil reducere behovet for vandoverførsel. Vandoverførslen må ifølge tilladelsen fra august 2004 kun finde sted når vandføringen i Kornerup Å/Langvad Å er over 17 l/s, og der må maksimalt overføres 7 % af den aktuelle vandføring – dog aldrig over 25 l/s. På den aktuelle vandløbsstrækning i Langvad Å er medianminimumsvandføringen 77 l/s, og der sker ifølge VVM-modellen ingen ændringer i vandføringen som følge af ændringer i vandindvindingen.

Denne overførsel af vand indgår ikke i VVM-redegørelsen, men Naturstyrelsen vurderer, på baggrund af ovenstående, at vandoverførslen også i fremtiden kan finde sted.

DN anfører i sit høringssvar, at der er tale om en forøgelse af vandindvindingen omkring Lejre, der vil påvirke hele området. Det er korrekt, at der er tale om en øgning, men den er kun på 110.000 m³/år ud af 8,2 mio. m³/år, altså under 2 %. Modelberegningen, der ligger til grund for VVM-redegørelsen viser tilsvarende, at der i området ingen påvirkning er af denne øgning - hverken på vandløb eller natur.

Resumé – Allerød Kommune

Kommunen ønsker en uddybning af, hvordan det kan konkluderes, at grundvandsindvinding ikke er årsag til den for lave vandføring i Lynge Å.

Vurdering

VVM-modellen viser, at hverken en "slukning" eller en fuld udnyttelse af HOFORs ansøgte vandindvinding vil påvirke vandføringen i Lynge Å. Det kan dog ikke udelukkes, at der er andre grundvandsindvindere, der påvirker Lynge Å.

Resumé – Furesø Kommune

Kommunen ønsker, at Snarevadsgrøften, Hestetangså og Vassingerødløbet tilføjes til tabel 5-2 i teknisk baggrundsnotat, *Eksisterende forhold for værket ved Søndersø*.

Vurdering

Tabel 5-2 omfatter kun vandløb, der har strækninger, der gennemløber kildepladserne. Snarevadsgrøften er et tilløb til Bundså, der løber gennem Bogøgård, men der er ikke strækninger af Snarevadsgrøften gennem kildepladsen. Snarevadsgrøften afvander via Bunds Å og Værebro Å til Roskilde Fjord. Hestetangså og Vassingerødløbet ligger i Mølleå-oplandet og er ikke i hydrologisk forbindelse med Værebro Å-systemet, der gennemløber kildepladserne ved Søndersø Øst og Bogøgård.

Alle tre vandløb er i forslag til vandplanerne målsat med god økologisk tilstand.

3.7.2 Erstatningsnatur

Resumé – Egedal Kommune

Kommunen støtter ikke op om erstatningsnatur som en generel løsningsmodel og efterspørger, at det indtænkes for hver af de 10 lokaliteter, hvilke afværgeforanstaltninger, der kan komme i spil for den enkelte lokalitet.

Vurdering

Med hensyn til erstatningsnatur er det er erfaringen, at paddearter som f.eks. bilag IV-arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø reagerer positivt ved etablering af nye ynglevandhuller. Etablering af erstatningsbiotoper i form af nye, paddeegnede, fiskefrie, lysåbne vandhuller er derfor den bedste metode til, at sikre såvel paddebestandene, som et områdes økologiske funktionalitet for disse arter. Det vil derfor være relevant at etablere erstatningsvandhuller for de lokaliteter, der fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 4 LOKALITETER MED FUND AF BILAG IV-PADDEARTER I POTENTIET PÅVIRKEDE KVADRATER. I FORHOLD TIL TILSVARENDE TABEL I VVM-REDEGØRELSEN, ER DER HER TILFØJET EN KOLONNE MED FORSLAG TIL AFVÆRGEFORANSTALTNINGER.

Kvadrat	Lokalitet	Modelleret sænkning af trykniveau	Yngle-/rasteområde	Foreslået afværgeforanstaltning
1	015-03	25-50 cm	Yngleområde spidssnudet frø	Erstatningsvandhul
1	015-04	25-50 cm	Yngleområde spidssnudet frø	Erstatningsvandhul
4	250-HØR-09	25-50 cm	Spidssnudet frø fundet på land under de botaniske undersøgelser 2008, egnet yngle- og rasteområde	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
6	6A, 6B og 6C	25-50 cm	Ingen padder fundet 2012, men ubestemte brune frøer set 2008 i forbindelse med de botaniske undersøgelser. Store, meget egnede rasteområder findes. Meget sandsynligt yngle- og rasteområde for spidssnudet frø.	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
14	073-14	50-75 cm	Yngleområde spidssnudet frø	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
14	073-16	50-75 cm	Rasteområde for spidssnudet frø. Potentielt yngleområde stor vandsalamander	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
14	073-16A	50-75 cm	Potentielt yngleområde, nyforvandlet spidssnudet frø fundet	Erstatningsvandhul
17	17A	25-50 cm	Yngleområde spidssnudet frø	Pejling af grundvandstand og vegetationsovervågning
19	082-02	25-50 cm	Yngleområde for spidssnudet frø.	Området vil ikke blive påvirket, idet der gennemføres en projektilpasning ved Tysmosen.
19	082-13A	25-50 cm	Rasteområde for spidssnudet frø.	Området vil ikke blive påvirket, idet der gennemføres en projektilpasning ved Tysmosen.
23	096-09A	25-50 cm	Rasteområde spidssnudet frø.	Pejling af grundvandstand og

				vegetationsovervågning
25	25	25-50 cm	Yngleområde spidssnudet frø og stor vandsalamander	Erstatningsvandhul
29	29A	50-75 cm	Yngleområde spidssnudet frø	Erstatningsvandhul
29	29B	50-75 cm	Yngleområde stor vandsalamander	Erstatningsvandhul
32	32	25-50 cm	Formentligt yngleområde (kun butsnudet fundet, men spidssnudet var tilstede i 2003, og lokaliteten er stadig egnet for arten)	Erstatningsvandhul
33	204-05	25-50 cm	Yngleområde spidssnudet frø, Potentielt yngleområde stor vandsalamander	Erstatningsvandhul

Med hensyn til øvrig §3-natur, som ikke er levesteder for bilag IV-padder, er det næppe relevant at etablere erstatningsbiotoper.

Det kan dog være relevant at sikre områdernes naturværdier ved hjælp af de naturforvaltningstiltag der er nævnt i VVM-redegørelsen side 307. Naturstyrelsen forventer eksempelvis, at rydning af opvækst af vedplanter vil være relevant på lokaliteter, hvor tilgroning i forvejen er en trussel mod naturværdierne. Ved rydning af opvækst kan det sikres, at udtørring af vegetationen begrænses, når vedplanter med stort vandforbrug fjernes. Behovet for at iværksætte konkrete tiltag afgøres for den enkelte lokalitet i forbindelse med overvågningen.

3.7.3 Eksisterende påvirkning

Resumé – Ballerup og Egedal kommuner

Kommunen efterspørger en sikring af, at lokaliteter, der ligger inden for allerede givne indvindingstilladelser også monitoreres, herunder de to områder ud af de 19 naturlokaliteter.

Vurdering

I VVM-redegørelsen vurderes påvirkningen af den ansøgte indvinding i kumulation med påvirkningen fra den eksisterende indvinding. Der stilles kun krav om afværgeforanstaltninger, herunder overvågning, i de områder, hvor det er vurderet, at den øgede, ansøgte mængde påvirker naturen.

3.7.4 Bilag IV-arter

Flere kommuner efterspørger en revurdering af påvirkningen på konkrete arter/lokaliteter. såfremt, der ikke er fremkommet nye oplysninger i hørings svarene, er der ikke fundet anledning til at ændre den vurdering, der er lavet i VVM-redegørelsen. De enkelte hørings svar og Naturstyrelsens vurdering fremgår nedenfor.

Resumé – Egedal Kommune

Kommunen efterspørger en revurdering af påvirkningen af padder, herunder spidssnudet frø og udbredelsen af stor vandsalamander, bl.a. omkring Hove Kildeplads.

Vurdering

Der er registreret paddearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV i enkelte lokaliteter omkring Hove kildeplads. Det drejer sig om lokaliteterne 073-14, 073-16 og 073-16A. Forekomsten af arter, påvirkningsgraden og mulige afværgeforanstaltninger er beskrevet i tabel 2 ovenfor.

Resumé – Furesø Kommune

Kommunen oplyser, at arten stor kærguldsmed, ud over Søndersø indvindingsopland, også er observeret ved vandhuller i Lille Hareskov og ved Jonstrupvang.

Vurdering

Ifølge databasen <http://www.fugleognatur.dk/> er stor kærguldsmed observeret i Jonstrup Vang og i Hareskoven i hhv. juni og juli måned 2013. Ifølge VVM-modelberegningerne vil der ikke ske ændringer i grundvandsforholdene i disse områder, som følge af HOFORs vandindvinding.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af påvirkningen af engfugle i Åmosen og af løgfrø og oplyser, at arten sandsynligvis findes i Værebros Ådal i Åmosen og umiddelbart øst for Ågerup.

Vurdering

VVM-modellen forudsiger ikke trykniveauændringer i det terrænnære grundvandsmagasin ved Åmosen lidt syd for Værebros kildeplads, hvorfor projektet ikke vil påvirke dette ynglested for engfugle.

Modellen viser ikke ændringer i trykniveau umiddelbart øst for Ågerup eller syd for Værebros kildeplads. Derfor vil en eventuel forekomst af Løgfrø i disse områder ikke blive påvirket af projektet. Der er påvirkede kvadrater sydvest for Ågerup, men disse er længere fra den eventuelle forekomst, end artens normale spredningsradius på 500 m, hvorfor de næppe har betydning som rasteområder. En mindre sænkning i trykniveauet vil desuden næppe influere på områdernes anvendelighed som rasteområde for løgfrø. Dette afgøres i altovervejende grad af arealanvendelse og jordbund.

3.7.5 Natura 2000

Resumé – Furesø Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af påvirkningen af Natura 2000 område nr. 139, "Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov", da der påvises en påvirkning på over 10 cm. i trykniveauet i det terrænnære grundvandsmagasin i Sækken og Farum Sø. Kommunen foreslår en projektilpasning, som for de øvrige, påvirkede Natura 2000 områder.

Vurdering

Ifølge VVM-modellen, som ligger til grund for vurderingerne i VVM-redegørelsen og Natura 2000-vurderingen, sker der ingen ændringer over 10 cm i grundvandets trykniveau inden for Natura 2000-område nr. 139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov, som følge af HOFORs ansøgte vandindvinding.

Vandstanden i Sækken og Farum Sø bestemmes primært af vandstandsforholdene i Furesø, som reguleres kunstigt ved slusen i Frederiksdal. Påvirkningen fra eventuelle grundvandsændringer i områderne med næringsfattige hængesække i Sækken vil ydermere være ubetydelige, idet disse naturtyper visse steder har højmoserpræg og primært opretholdes af vand fra nedbøren.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af påvirkningen af Himmelev Grusgrav og et mindre vandhul i samme grusgrav med fokus på spidssnudet frø, fjordterne og orkideen biblomst. Desuden ønsker kommunen en revurdering af påvirkningen af en mose øst for grusgraven med fokus på vibe og engfugle.

Vurdering

VVM-modellen forudsiger ikke trykniveauændringer i eller umiddelbart øst for Himmelev grusgrav. Projektet vurderes derfor ikke at påvirke de arter af fugle og padder, der lever her.

Himmelev Skov

I grundvandsmagasinet simulerer VVM-modellen en sænkning på 0,6-1,2 m ved Himmelev skov. Boringer i omegnen af naturområderne viser, at der er 5-10 m ler som beskyttende dæklag. Dette svarer til, hvad der er lagt ind i modellen, men der er meget stor variation i modellen i dette område. Der er simuleret en afsenkning på 5-20 cm i det terrænnære grundvandsmagasin.

Orkideen biblomst vokser på kalkrige overdrev med spredte træer og buske, er derfor ikke særligt følsom overfor ændringer i grundvandsforholdene. Arten er registreret i Himmelev Skov og Himmelev grusgrav, som heller ikke vil blive påvirket af den ansøgte vandindvinding.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af påvirkningen af Ramsødalen med fokus på forekomsten af sorterne i forhold til en eventuel forøget udtørring af lavvandede områder og sænkning af vandstanden i søerne.

Vurdering

Ifølge VVM-modellen, som ligger til grund for vurderingerne i VVM-redegørelsen og Natura 2000-vurderingen, sker der ingen ændringer over 10 cm i grundvandets trykniveau inden for Natura 2000-område nr. 151, Ramsø Mose, som følge af HOFORs ansøgte vandindvinding. Den planlagte omlægning af indvindingen på Ramsø kildeplads vil netop friholde nyetablerede Ramsø Sø.

Projektet vil således ikke medføre udtørring af lavvandede områder eller ændringer af vandstanden i søerne, der kan have betydning for sorterne.

3.8 Øvrige påvirkninger

3.8.1 Kulturarv og arkæologi

Resumé – Kulturstyrelsen

Styrelsen er enig i vurderingen af de områder, der er udpeget som sårbare, men mener ikke, at den foreslåede overvågning af naturtilstanden er tilstrækkelig til at vurdere påvirkningen af underjordiske fund og fortidsminder. Styrelsen foreslår, at der etableres selvstændige målinger i de vådområder, hvor fortidsminderne er mest sårbare og lægger samtidig op til et samarbejde med det lokale museum.

Vurdering

I flere af de områder, der nu påvirkes af en lavere vandstand har der tidligere været endnu lavere vandstand på grund af den historisk højere grundvandsindvindning. Det er i VVM-redegørelsen vurderet, at en overvågning af vådområder, som moser og enge, også vil kunne afdække om der kan ske skade på eventuelle fortidsminder, idet det er vurderet at de potentielt berørte fortidsminder ligger inden for disse våde områder. Ud over denne overvågning foretages pejlinger i det terrænnære grundvand, hvor en eventuel sænkning vil kunne observeres før en ændring af naturtilstanden.

Så længe en konkret påvirkning ikke er sandsynliggjort i specifikke områder, lægger Naturstyrelsen vurderingen i VVM-redegørelsen til grund for behovet for afværgeforanstaltninger/overvågning. HOFOR er positivt indstillet overfor at indgå i en dialog med de lokale museer.

Resumé – Furesø Kommune

Kommunen ønsker en revurdering af påvirkningen af kulturarvsarealerne omkring Søndersø og øst for Knardrup.

Vurdering

Ved vurdering af påvirkninger af kulturarvsarealer er der taget udgangspunkt i de kvadrater, hvor VVM-modellen viser sænkninger i det overfladenære magasin, som er større end 25 cm. De nævnte kulturarvsarealer omkring Søndersø og øst for Knardrup ligger ikke inden for de områder, hvor modellen viser en ændring af trykniveauet. Områderne vil derfor ikke blive påvirket af HOFORs indvindning.

3.8.2 Klimaforandringer

Resumé – Ballerup Kommune

Kommunen mener, at valg af klimascenarie bør afspejle det af Naturstyrelsen valgte scenarie ifm. klimatilpasnings- og oversvømmelseskort, som forsyninger og kommuner skal udarbejde.

Vurdering

I VVM-redegørelsens vurdering af betydningen af klimaforandringer, er der taget udgangspunkt i klimascenarie A1B, suppleret med vurderinger af klimascenarie A2 og B2, som det anbefales i vejledningen "Klimatilpasningsplaner og klimalokalplaner" (Naturstyrelsen, 2013).

3.8.3 Jordforurening

Resumé – Region Sjælland og Region Hovedstaden

Regionerne efterspørger en revurdering af den øgede indvinding ved Brokilde og Hove Kildepladser, da de nye indvindingsoplande vil strække sig ind under allerede forurenede områder, hhv. Risø forsøgsstation og Risø Losseplads samt Overdrevsvejens Losseplads.

Vurdering

Risø forsøgsstation og Risø Losseplads ligger i periferien af de optegnede indvindingsoplande. En nærmere inspektion af strømningsforholdene både i de primære, nedre grundvandsmagasin og i det terrænære grundvandsmagasin viser, at grundvandsstrømningen både i 0-alternativet og i alternativ 1 er mod Roskilde Fjord i begge magasiner. Samtidig er der opadrettet gradient fra det nedre magasin mod terræn, så der sker ingen grundvandsdannelse i området.

Overdrevsvejens Losseplads ligger tæt på Nybølle og de 5 kildepladser i dette område (Nybølle Øst og Vest, Hove, Katrinebjerg og Tyskemose). Den samlede indvinding i dette område bliver – med projektilpasningen på Katrinebjerg – nedsat med 100.000 m³/år, og indvindingens tyngdepunkt bliver flyttet væk fra lossepladsen (mod Hove). Derved mindskes risikoen for forurening. I forhold til Brokilde kildeplads er der stadig et vandskel mellem området ved Nybølle og Brokilde, så der kan ikke strømme forurenede vand mod Brokilde fra Overdrevsvejen losseplads.

Resumé – Region Hovedstaden og Region Sjælland

Regionerne opfordrer til at blive løbende informeret om ændringer i indvindingsstrukturen ifht. til en afvejning og prioritering af den kommende forureningsindsats.

Vurdering

Ved større ændringer i indvindingerne opfordres HOFOR til at informere den pågældende region. Regionerne ligger dels inde med en stor viden omkring truslerne mod grundvandet fra jordforureninger og dels vil ændringer i indvindingen kunne have indflydelse på Regionens prioritering af jordforureningsindsatsen.

Resumé - Region Sjælland og Region Hovedstaden

Regionerne gør opmærksom på, at Råstofplan 2012 for Region Hovedstaden og Råstofplan 2012-2023 for Region Sjælland er endelig vedtaget. For Råstofplanen for Region Sjælland har størstedelen af Råstofplan 2012-2023 nu retsvirkning, og dermed kan størstedelen af råstofplanen danne grundlag for meddelelse af gravetilladelser. Der kan dog endnu ikke meddeles gravetilladelse i de områder, der er omfattet af den verserende klagesag. Natur- og miljøklagenævnet forventer at træffe endelig afgørelse i forhold til de indgivne klager over råstofplanen i løbet af sensommeren/efteråret 2013.

Vurdering

Ændringer i VVM-redegørelsen fremgår af rettelsesblad i bilag 1. Ved udstedelse af det endelige kommuneplantillæg vil de gældende råstofplaner fremgå.

3.8.4 Ændringer i grundvandsspejl

Resumé – Herlev Kommune

Kommunen foreslår, at lovgivningen ændres, så forsyninger er ansvarlige for opretholdelse af den nye, naturlige tilstand, som deres indvinding har forårsaget og er erstatningspligtige for eventuelle skader ved ophør/nedsættelse af indvinding.

Vurdering

Naturstyrelsen er i dialog med Herlev Kommune om en eventuel ændring af lovgivningen i forbindelse med modernisering af vandforsyningsloven.

Resumé – Herlev Kommune

Kommunen mener, at indvindingen på Kildeplads XIII bør opretholdes på det nuværende niveau, for at forhindre et fald i grundvandsindvinding, som, ifølge kommunen, vil føre til yderligere problemer lokalt med stigende grundvand, vand i kældre m.m. Kommunen forudser en samlet, samfundsmæssig omkostning på 220 mio. kr. til at imødegå skader. Herudover påpeger kommunen Region Hovedstadens (og tidligere Københavns Amts) manglende indsats i forhold til at afværge den grundvandstruende forurening i området.

Resumé – Vejdirektoratet

Vejdirektoratet efterspørger en vurdering af, hvordan det forventet øgede trykniveau for Thorslunde indvindingsopland påvirker opbygning og afvanding af motorvejene i området ved Taastrup.

Resumé – Banedanmark

Banedanmark påpeger, at stigende grundvandsstand kan have stor betydning for eksisterende jernbaneanlæg og dermed sikkerheden for jernbanen. Den nye jernbane København-Ringsted er dimensioneret ud fra den eksisterende grundvandsstand og Banedanmark forudser derfor en betydelig meromkostning for at sikre jernbanen mod stigende grundvandsspejl og foreslår, at HOFOR udarbejder konkrete detailberegninger af ændringernes effekt på jernbanen samt at der indarbejdes aflastningsboringer på kritiske strækninger. Banedanmark opfordrer desuden til tættere samarbejde mellem Banedanmark og HOFOR, så Banedanmark sikres nødvendig information om indvindingsomlægninger.

Vurdering

Naturstyrelsens kommuneplantillæg sikrer, at HOFOR efterfølgende får de nødvendige vandindvindingstilladelser fra kommunerne til at opretholde vandforsyningen til hovedstadsområdet. Tilladelsen til HOFOR er en tilladelse til at indvinde en fastsat mængde vand, men forpligter ikke HOFOR til at indvinde op til det tilladte niveau.

I øvrigt bemærkes det, i forbindelse med anlæg af den nye København-Ringsted jernbane, at når Banedanmark anvender det registrerede grundvandsniveau fra 2011 som udgangspunkt og efterfølgende adderer de ændringer, som er beregnet med modellen, vil dette overvurdere stigningen i grundvandets trykniveau, fordi der allerede er sket en reduktion i indvinding og dermed en stigning i grundvandets trykniveau.

Samtidig beskrives det, at Banedanmark har taget hensyn til et stop i indvinding på 48 timer. Dette vil i disse områder med meget høj transmissivitet give anledning til store stigninger i grundvandets trykniveau som vil være sammenlignelige de stigninger, der vil fremkomme på grund af HOFORs ændrede indvindingsstrategi.

I forhold til Kildeplads XIII bemærkes det, at den ansøgte mængde i store træk svarer til den mængde vand, der i gennemsnit er indvundet siden 2003.

HOFOR er positivt indstillet overfor at indgå i en dialog med kommuner, Vejdirektoratet og Banedanmark om fremtidige ændringer i indvindingsmønstret, der kan betyde en påvirkning af eksisterende og kommende anlæg.

3.8.5 Råstoffer

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen forudser en konflikt mellem råstofindvinding og vandindvinding på Værebros Kildeplads, når vedtagelsen af de statslige vandplaner betyder, at kildepladszonerne forsvinder.

Vurdering

Råstofplanen må ikke stride mod regler eller beslutninger efter § 3 i lov om planlægning eller miljømålsloven², dvs. de statslige vandplaner, Natura 2000-planer, Natura 2000-skovplaner og handlingsplaner for realiseringen af disse planer. Det indbefatter også enhver bestemmelse i en kommuneplan, som måtte være indsat i medfør af planlovens § 3. Det samme gælder også ældre bestemmelser, som er indsat i regionplaner i medfør af planlovens § 3, og som senere er overført til de nye kommuneplaner.

3.9 Overvågning, afværgeforanstaltninger og vilkår

Resumé – Allerød Kommune

Kommunen mener, på baggrund af den anvendte grundvandsmodel, at der bør ske overvågning af områder, hvor der er en risiko for at vandstanden falder mere end 10 cm.

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN foreslår, på baggrund af grundvandsmodellens usikkerhed, at alle vigtige åer, søer, vådområder og andre naturtyper, især Natura 2000 områder, følges nøje ved en kommende indvindingstilladelse.

Vurdering

Det er valgt at anvende 25 cm som afskæringsniveau for, hvor der skal ske indsats i §3 områder med følsom natur. For Natura 2000 områderne er der af hensyn til forsigtighedsprincippet vurderet på 10 cm for helt at kunne udelukke en påvirkning.

² By og Landskabsstyrelsen (2010) Notat om forhold, der skal lægges vægt på, ved revision af råstofplaner 2012.

Naturstyrelsen har i VVM-redegørelsen vurderet, at dette niveau er robust i forhold til at vurdere, om der er en påvirkning eller ej og at forpligtelser i forhold til Natura 2000 områder er opfyldt.

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN foreslår, at der i VVM-tilladelsen stilles krav om god vandløbskvalitet, for de vandløb, hvor der påvises en påvirkning, men hvor der ikke er krav om målopfyldelse for det pågældende vandløb i første planperiode af vandplanerne. DN nævner som eksempel Maglemose Å, hvor indvindingen øges med 90 %, men hvor der ikke er krav om kompenserende udledning i første planperiode, på trods af, at åen allerede nu ikke lever op til målopfyldelse i vandplanerne.

Vurdering

Krav til 2. og 3. planperiode fremgår af vandplanerne og kommunerne har derfor mulighed for, efter en konkret vurdering, at stille krav om indsatser, som ikke er omfattet af 1. planperiode, i de kommende vandindvindingstilladelser.

Resumé – Roskilde Kommune og Danmarks Naturfredningsforening (DN)

Kommunen og DN ønsker en vurdering af påvirkningen af vandløb fra de enkelte aktører samt en præcisering af, om lokale vandværker skal deltage i kompenserende foranstaltninger, som måtte blive nødvendige for at kompensere for påvirkningen af vandløb og vådområder. DN foreslår, at ansvaret fordeles og at der indgås samarbejdsaftaler mellem HOFOR og andre aktører.

Vurdering

I VVM-redegørelsen er det udelukkende vurderet, om HOFOR påvirker vandløbene inden for indvindingsoplandene, selvom det er kendt, at der er andre indvindere. Der er to steder, hvor Naturstyrelsen har vurderet, at der er andre indvindere, der eventuelt skal deltage i/overtage kompensationspligten. Det er i Dumpedalsrenden, hvor en slukning af HOFOR indvinding giver en vandføringsforbedring på under 10 % af kravværdien, og i Tysmose Å og Skensved Å, hvor en HOFOR slukning tilsvarende kun giver en forbedring på ca. 15 % af kravværdien.

Naturstyrelsen har generelt lagt til grund for vurderingen, at ansvaret for kompensation af for lav vandføring i de vandløb, hvor kravværdien ikke er opfyldt og VVM-modellen viser, at HOFORs indvinding påvirker vandføringen negativt, påhviler HOFOR som den største indvinder i området

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN mener, at tilførsel af vand for at opretholde vandføringen i påvirkede vandløb er en kortsigtet løsning som kompenserende tiltag og foreslår i stedet at undersøge mulighederne for naturgenopretning og naturforbedrende tiltag.

Resumé – Ringsted og Køge kommuner

Kommunen ønsker en præcisering af, at det ikke nødvendigvis kun er kompenserende foranstaltninger og overvågning, der skal tages i brug for at opretholde vandplanens målsætninger.

Vurdering

Målsætningerne for vandløbene i den første vandplanperiode er bl.a. formuleret som medianminimumsvandføringsmålsætninger. Den overordnede målsætning er, at der skal opnås god økologisk tilstand i vandløbene. I vandplanen er der udlagt en række vandløbsstrækninger, hvor der skal gennemføres ændret vedligeholdelse, vandløbsrestaurering, fjernelse af spærringer, mv.

Enkelte steder, fx Damvad Å, er der i VVM-redegørelsen redegjort for, at virkningen af den kommende vandløbsrestaurering skal vurderes, inden der igangsættes vandføringsforberedende tiltag. Ved den samlede vurdering af forholdene omkring Gundsømagle Sø, skal desuden inddrages hvilken indflydelse de øvrige vandplantiltag har på søen.

Eventuelle afværgeforanstaltninger ved påvirkning af naturområder vil fortrinsvis bestå af naturforbedrende tiltag som fx høslæt, fjernelse af vedplanter, kapning af dræn mv. Endeligt valg af konkrete virkemidler vil fremgå af de kommende vandindvindingsstilladelser.

3.10 Kommuneplantillæg

Resumé – Allerød, Ballerup, Frederikssund, Furesø, Greve, Høje Taastrup og Rødovre kommuner samt Danmarks Naturfredningsforening (DN)

Det bør præciseres, hvilke områder/kommuner, der er omfattet af hvilke retningslinjer. Herunder, at kortbilag kun gælder for de kildepladser, der er en del af HOFORs VVM ansøgning og ikke andre kildepladser, hvor der allerede er opnået tilladelse. Et forslag er, at der udarbejdes et kommuneplantillæg pr. kommune.

Resumé – Brøndby Kommune

Brøndby Kommune ønsker at blive taget ud af kommuneplantillægget, da ingen af de kildepladser, som indgår i VVM'en, ligger i kommunen.

Vurdering

Naturstyrelsens kommuneplantillæg tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og ikke i administrative grænser. Derfor omfatter kommuneplantillægget hele det område, som HOFORs indvindingsoplande dækker og alle berørte kommuner er således taget med under ét. De enkelte retningslinjer er dog ikke nødvendigvis relevante for samtlige kommuner.

Kildepladser, der fremgår af kommuneplantillæggets retningslinjekort, er de kildepladser, hvor der søges om fornyede tilladelser, og som er omfattet af VVM-redegørelsen.

3.10.1 Naturstyrelsens hjemmel

Resumé – Ballerup, Furesø, Høje-Taastrup, Køge, Lejre, Ringsted, Roskilde og Solrød kommuner samt Ishøj Forsyning

Kommunerne og forsyningen opfatter kommuneplantillægget som en indskrænkning af kommunens rolle som vandindvindingsmyndighed og efterspørger, hvor Naturstyrelsen har hjemmel til at pålægge kommunerne en fastsat indvindingsmængde til HOFOR. Kommunerne henviser både til

planloven, vandplanerne og vandforsyningsloven og mener, at det ikke er Naturstyrelsens kompetence, da kommunerne skal have mulighed for at foretage et konkret skøn for de enkelte sager.

Vurdering

Naturstyrelsen har i dette tilfælde overtaget kommunalbestyrelsernes opgaver og beføjelser, jf. § 11, stk. 5, nr. 3 i VVM-bekendtgørelsen. Det betyder, at VVM- og plankompetencen overgår til staten og at Naturstyrelsen således varetager planlægningen for HOFORs regionale vandindvinding.

I Naturstyrelsens kommuneplantillæg fastsættes de indvindingsmængder, der er nødvendige for at sikre HOFORs vandforsyning til hovedstadsområdet, under hensyntagen til eksisterende, øvrig indvinding samt påvirkning af natur og miljø.

3.10.2 Kommunernes administration

Resumé – Allerød, Ballerup, Egedal, Hillerød, Køge og Solrød kommuner samt Lyngby-Taarbæk Forsyning

Kommunerne forudser problemer med at tilgodese lokale indvindingsbehov, når indvindingsmængder til HOFOR fastlægges i Naturstyrelsens kommuneplantillæg. Desuden er der usikkerhed om administrationen ved indvindingstilladelser til andre, fx om HOFORs tilladelse kan nedsættes for at tilgodese lokale indvindere, jf. lighedsprincippet.

Vurdering

I VVM-redegørelsen er den eksisterende, gennemsnitlige indvinding i perioden 1994-2005 lagt til grund for vurderingen af påvirkningen af HOFORs ansøgte mængde. De konkrete mængder for hver kommune fremgår af Tabel 1.

I forbindelse med kommunernes meddelelse af vandindvindingstilladelser til HOFOR og andre indvindere skal både behovet for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning samt miljø- og naturbeskyttelse sikres, jf. vandforsyningsloven. Naturstyrelsen betragter det som en statslig interesse at sikre HOFORs vandforsyning til hovedstadsområdet.

Resumé – Frederikssund og Køge kommuner

Kommunerne gør opmærksom på, at de i forbindelse med ansøgningerne om indvindingstilladelser vil benytte egen grundvandsmodel og dermed muligvis komme frem til andre konklusioner/vurderinger af påvirkning fra vandindvindingen end i Naturstyrelsens VVM-redegørelse.

Vurdering

Benyttelse af andre modelberegninger/vurderinger end fremlagt i VVM-redegørelsen, ændrer ikke ved, at HOFORs ansøgte indvinding er sikret gennem retningslinje 1 i Naturstyrelsens kommuneplantillæg.

Resumé – Ballerup Kommune

Kommunen ønsker en præcisering af ”den faktiske indvinding” som fremgår af retningslinje 2.

Vurdering

Den faktiske indvinding er HOFORs gennemsnitlige indvinding i perioden 1994 til 2005. De konkrete tal for hver enkelt kildeplads fremgår af VVM-redegørelsens afsnit 3.3 "Den ansøgte vandindvinding".

Resumé – Ballerup Kommune

Kommunen ønsker en præcisering af, hvornår det er sikret, at HOFOR gennemfører overvågning.

Vurdering

Kommunen sikrer overvågning gennem nærmere fastsatte vilkår i vandindvindingstilladelsen. De konkrete vilkår må ikke være i strid med vandforsyningsloven eller anden lovgivning.

Resumé – Furesø Kommune

Kommunen efterspørger en præcisering af, hvordan kommunerne skal formulere vilkår, for at leve op til Retningslinje 2.

Vurdering

Naturstyrelsen er positivt indstillet overfor at indgå i en dialog med kommunerne om udformning af de konkrete vilkår.

Resumé – Egedal og Roskilde kommuner

Kommunerne gør opmærksom på, at nye vandindvindingsboringer altid skal anmeldes til kommunen og ikke må etableres uden kommunalbestyrelsens godkendelse jf. vandforsyningsloven.

Vurdering

Vilkår 9 i VVM-tilladelsen omhandler anmeldelse efter VVM-reglerne, hvilket ikke fritager HOFOR fra at anmelde nye boringer efter anden lovgivning, herunder vandforsyningsloven.

3.10.3 Forholdet til de statslige vandplaner

Resumé – Allerød, Ringsted, Roskilde og Solrød kommuner

Kommunen forudser problemer med at leve op til vandplanernes krav om god eller acceptabel tilstand i de grundvandsmagasiner, som i vandplanerne vurderes at være ringe, når indvindingsmængder til HOFOR fastlægges i Naturstyrelsens kommuneplantillæg.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen ønsker en afklaring af, hvordan kommunerne skal forholde sig, hvis overvågning viser, at vandplanens miljømål ikke kan overholdes samt hvis der i kommende planperioder opstilles miljømål for yderligere områder, der er påvirket af vandindvindingen end dem, der indgår i VVM-redegørelsen.

Vurdering

I Naturstyrelsens kommuneplantillæg og VVM-tilladelse er det sikret med afværgeforanstaltninger, at HOFORs vandindvinding overholder

vandføringskravene i de gældende målsætninger i vandplanen. Kommende afgørelser skal overholde vandføringskrav i de til enhver tid gældende vandplaner. Det vil bl.a. kunne sikres ved hjælp af anvendelse af relevante virkemidler i forbindelse med de kommunalt meddelte vandindvindings-tilladelser.

Resumé – Frederikssund, Hillerød og Rødovre kommuner

Kommunerne påpeger, at tidsfrister for vandhandleplanerne ikke er rettet til efter nyeste status for vedtagelse af de statslige vandplaner.

Vurdering

I Naturstyrelsens endelige kommuneplantillæg præciseres afsnit om kommunernes vandhandleplaner, så det fremgår, at de skal udarbejdes inden et år efter vedtagelse af de statslige vandplaner og ikke i 2013-14.

Resumé – Ringsted Kommune

Kommunen ønsker en uddybning af, hvorfor der ikke er overensstemmelse mellem VVM-redegørelsen og vandplanerne ifht. valg af indikator på den udnyttelige grundvandsressource.

Vurdering

I VVM-redegørelsen er indikator 2 anvendt som grundlag for vurdering af udnyttelsesgraden af den udnyttelige grundvandsressource. Det vil sige, at der sammenlignes med en situation, hvor der indvindes grundvand, og kravet til den udnyttelige ressource i vandplansammenhæng er, at indvindingen ikke må overstige 30 % af grundvandsdannelsen. (Indikator 1 foreskriver, at der ikke må indvindes mere vand end 35 % af grundvandsdannelsen i den upåvirkede situation).

Store områder på Sjælland er karakteriseret ved lille grundvandsdannelse i referencesituationen og da metoden ikke tager højde for den forøgede infiltration på grund af vandindvinding, vurderes den ikke at give et troværdigt billede af den udnyttelige grundvandsressource³. Desuden er en modellering af en referencesituation uden indvinding behæftet med relativ stor usikkerhed, da der ikke findes kalibreringsdata til et underbygge en sådan modellering.

Der er foretaget en individuel vurdering i alle tilfælde, hvor det ligeledes er forsøgt at tage højde for, at de vandløbsoplande, der er lavet vandbalancer på ikke udgør grundvandsoplande. Derfor har ind- og udstrømning over randen af disse oplande stor betydning for forståelse af påvirkningsgraden i forhold til grundvandsdannelsen.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen foreslår, at kommentering af redegørelse af hørings svar til kommuneplantillægget afventer udsendelse af de endelige vandplaner.

³ Naturstyrelsen 2010. Arbejdsrapport om vandindvinding i hovedstadsregionen.

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN mener, at VVM-tilladelsen bør udsættes til næste planperiode af vandplaner, idet de midlertidige tilladelser til vandindvinding gælder indtil kommunernes indsatsplaner er vedtaget.

Resumé – Rødovre Kommune

Kommunen opfordrer til, at både de statslige vand- og naturplaner samt VVM-processen færdiggøres hurtigst muligt, så kommunerne kan færdigbehandle vandindvindingstilladelseerne.

Vurdering

VVM-redegørelsen tager udgangspunkt i den udgave af de statslige vandplaner, som er fremlagt offentligt i en høringsudgave frem til december 2013. Udstedelse af kommuneplantillæg og VVM-tilladelse afventer vedtagelsen af de endelige vandplaner.

3.10.4 Retningslinjer og retningslinjekort

Resumé – Frederikssund Kommune

Retningslinjekort bør præciseres, så det fremgår klart, at der er tale om indvindingsoplande for den ansøgte vandmængde for de enkelte kildepladser.

Vurdering

Kommuneplantillæggets retningslinjekort viser indvindingsoplande for den ansøgte mængde og de allerede tilladte mængder på vandværksniveau. En optegning af indvindingsoplande på kildepladsniveau vil som foreningsmængde give samme optegning. Oplandene på kildepladsniveau overlapper hinanden i større eller mindre grad, og det er derfor vurderet, at det giver det bedste overblik at vise oplandene på vandværksniveau.

Resumé – Frederikssund og Køge kommuner

Kommunerne mener, at afgrænsningen af indvindingsoplande bør være identisk med den, som kommunerne anvender, når de beregner indvindingsoplande ud fra egne, lokale grundvandsmodeller.

Vurdering

Afgrænsning af indvindingsoplande i VVM-redegørelsen er beregnet ud fra den valgte grundvandsmodel, som ligger til grund for vurderingen. Valg af grundvandsmodel, beskrivelse af usikkerheder m.m. fremgår af VVM-redegørelsen.

VVM-modellen bygger på en avanceret, integreret beskrivelse af hele det hydrologiske kredsløb, hvor sammenhængen mellem grundvand og overfaldevand beskrives dynamisk. Ligeledes anvender modellen en avanceret beskrivelse af de processer, der styrer grundvandsdannelse. Modellen beskriver hele grundvandssystemet på Sjælland, hvilket betyder, at det har været muligt at indarbejde veldefinerede randbetingelser langs modellens horisontale afgrænsning.

Frederikssund kommunemodell er opbygget som en selvstændig model. Modellen er udviklet med et finere beregningsnet og yderligere lokale data kan være

indarbejdet. Herved kan de hydrauliske parametre i de 2 modeller være forskellige. Ved sammenligning mellem den model, som er anvendt i VVM-redegørelsen, og lokale kommunemodeller kan der være væsentlige forskelle i resultaterne af flere grunde:

1) Den lokale kommunemodel er opstillet som en stationær grundvandsmodel, hvor den dynamiske sammenhæng mellem overfladevand og grundvand ikke beregnes, ligesom grundvandsdannelsen er beregnet som en ikke-integreret del af modellen. Da grundvandsdannelsen på Sjælland afhænger meget af indvindingen, introduceres der hermed en alvorlig fejl i forhold til den model, der er anvendt i VVM-redegørelsen.

2) Den lokale model er begrænset i udbredelse, og bestemmelsen af horisontale randbetingelser i grundvandssystemet vanskeliggøres af, at der ikke findes faste vandskel eller positive/negative hydrauliske grænser, som kan anvendes til at bestemme veldefinerede randbetingelser.

Derudover kan der være forskelle i indvindingsmængder, som gør det vanskeligt at sammenligne de beregnede oplande direkte.

Retningslinje 1. Resumé – Egedal, Furesø, Køge, Ringsted og Roskilde kommuner

Kommunerne foreslår en ændring af formuleringen af Retningslinje 1 fra "skal" gives tilladelse til "kan" give tilladelse til de ansøgte vandmængder, at vandmængderne på de enkelte kildepladser deles op i det forventede behov og en max.-mængde inkl. reservekapacitet eller at vandmængden angives som "op til/max. xx m³/år".

Vurdering

Retningslinje 1 sikrer, at HOFOR får de nødvendige vandindvindings tilladelser fra kommunerne til at opretholde vandforsyningen til hovedstadsområdet. De angivne mængder er fastsat ud fra en samlet vurdering af indvindingsbehov og forsyningssikkerhed samt påvirkning af natur og miljø.

HOFOR har tidligere åbnet muligheden for at indgå neddroslingsaftaler på et mindre antal kildepladser på grund af følsom natur i oplandet. Kommunerne kan derfor, hvor der er væsentlige og saglige begrundelser herfor i forhold til natur- og miljøpåvirkning, søge at indgå sådanne aftaler med HOFOR.

Retningslinje 2. Resumé – Egedal og Furesø kommuner

Kommunerne mener, at retningslinjen bør sikre, at der ikke sker en påvirkning og ikke kun sikre, at der overvåges, fx ved at det sikres, at der igangsættes afværgeforanstaltninger, før der er konstateret en ændring.

Vurdering

Igangsætning af afværgeforanstaltninger foreslås kun for de vandhuller, nævnt i tabel 2, hvor en udtørring med stor sandsynlighed kan forventes, eller hvor vandhullets tilstand i dag er sådan, at selv små ændringer kan have negative konsekvenser for biotopen som levested. For de øvrige lokaliteter etableres en overvågning, hvor ændringer i grundvandsniveauet vil blive registreret, før der sker ændringer i vegetationens sammensætning. Det vil således være muligt at

iværksætte konkrete afværgetiltag i form af f.eks. rydninger af opvækst eller engvanding, inden der sker negative, irreversible ændringer af vegetationen.

Retningslinje 2. Resumé – Egedal Kommune

Kommunen ønsker en præcisering af, hvordan overvågningen skal gennemføres.

Retningslinje 2. Resumé – Frederikssund Kommune

Kommunen ønsker en formulering, hvor HOFOR pålægges at levere data til den kommunale overvågning af de terrænnære grundvandsmagasiner.

Vurdering

Overvågningen gennemføres som overordnet beskrevet i VVM-redegørelsens kapitel 10. De nærmere vilkår for detaljeringsgraden og hyppigheden, herunder tidspunkter for igangsætning af overvågningsprogrammet, fastlægges gennem vilkår i vandindvindingstilladelseerne.

Retningslinje 3. Resumé – Egedal og Rødovre kommuner

Kommunerne ønsker en præcisering af, at retningslinjen kun gælder for de kildepladser, der påvirker Gundsømagle Sø og efterspørger hvilke andre indvindinger, der er tale om.

Vurdering

Retningslinje 3 gælder for de kildepladser, der ligger i vandløbsoplandet til Hove Å.

Retningslinje 3. Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN foreslår, at det fremgår af retningslinjen, at der skal ske øjeblikkelig indgriben ved vandstandsændringer i Gundsømagle Sø.

Vurdering

Der er ikke hjemmel til et sådant indgreb gennem vandforsyningsloven. I øvrigt er vandstanden i Gundsømagle Sø kunstigt reguleret i forbindelse med søens udløb.

Retningslinje 4. Resumé – Frederikssund Kommune

Kommunen påpeger, at de ikke har mulighed for at sætte vilkår for kildepladser, der allerede har en gældende tilladelse.

Vurdering

Kommuneplantillæggets retningslinje 4 gælder for de kildepladser, der fremgår af retningslinje 1, det vil sige de kildepladser, hvor HOFOR søger om ny tilladelse og som er vurderet i VVM-redegørelsen.

3.11 VVM-tilladelse

Resumé – Egedal Kommune

Kommunen ønsker oplyst, hvem der har ansvaret for afværgetiltag, hvis Tysmose eller Vasby Mose påvirkes på trods af gennemført projektilpasning.

Vurdering

Naturstyrelsen har vurderet, at den gennemførte projektilpasning er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke sker en påvirkning fra HOFORs indvinding af Tysmosen eller Vasby Mose. Ved en eventuel anden fremtidig påvirkning, vil det bero på en konkret vurdering, hvilke faktorer, der er medvirkende til påvirkningen og hvem der i givet fald eventuelt har et ansvar for påvirkningen.

Resumé – Hillerød Kommune

Kommunen gør opmærksom på, at det kan være problematisk at overholde vilkår 1, om at driftsstøjen ikke må forøges, ved tilladelse til en ny kildeplads, da der for den Ny Havelse kildeplads skal ske en afblæsning af metan, hvilket forøger driftsstøjen.

Vurdering

Ved anlæg af nye kildepladser kan kommunen eventuelt stille vilkår om maksimal driftsstøj. HOFOR har oplyst, at der er en marginalt øget driftsstøj ved et methanfjernelses anlæg og at et støjkrav på max 35 db(A) vil kunne overholdes.

Resumé – Lejre og Roskilde kommuner

Kommunen opfordrer til, at VVM-tilladelsen suppleres med vilkår for alle vandløb, der mangler vand, også de mindre vandløb. Kommunen foreslår, at dette kan gøres ved at tilføje et vilkår om, at HOFOR altid skal opfylde de vilkår, som den gældende vandplan foreskriver skal opfyldes.

Resumé – Roskilde Kommune

Kommunen foreslår at supplere VVM-tilladelsen med følgende tre vilkår:

1. HOFOR skal foretage et årligt høslet på den del af Brokilde Kildeplads der ligger nord for cykelstien mellem St. Valby og Ågerup. Høslettet skal foretages i perioden fra den 20. juni til den 5. juli.
2. HOFOR skal foretage et årligt høslet på kildepladsen i Akselmosen. Høslettet skal foretages i perioden fra den 20. juni til den 5. juli.
3. HOFOR skal sørge for at forhindre tilgroning med vedplanter i Sortternemosen.

Baggrunden for 1) og 2) er, at sænkning af det terrænnære grundvand betyder frigivelse af næringsstoffer på engene og dermed større tendens til tilgroning. Baggrunden for 3) er, at sikre sortternens seneste ynglested i Ramsødalen mod tilgroning.

Vurdering

Naturstyrelsen har vurderet, at de vilkår, der fremgår af udkast til VVM-tilladelsen er tilstrækkelige til at sikre både HOFORs vandforsyning til hovedstadsområdet samt natur og miljø.

Kommunerne har, efter en konkret vurdering, mulighed for at fastsætte yderligere vilkår i de kommende vandindvindingstilladelser. De konkrete vilkår må hverken være i strid med gældende vand- og naturplaner eller lovgivning.

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN foreslår at supplere VVM-tilladelsen med vilkår om vandbesparelserprojekter, for at fortsætte den historiske udvikling mod et lavere vandforbrug pr. indbygger.

Vurdering

Der er ikke hjemmel til at fastsætte et sådant vilkår i en VVM-tilladelse.

Resumé – Danmarks Naturfredningsforening (DN)

DN foreslår, at der i VVM-tilladelsen og i kommunernes tilladelser stilles flere krav til grundvandsbeskyttelse, fx gennem skovrejsning og etablering af vådområder.

Vurdering

Naturstyrelsen har ikke fundet anledning til at fastsætte vilkår om grundvandsbeskyttelse.

4. Høringens indflydelse på afgørelsen

I høringssvar fra Ishøj Forsyning, orienterer forsyningen om, at de har en uudnyttet vandindvindingstilladelse fra 2008 på 400.000 m³/år på Tranegilde Mark nordøst for Ishøj Kildeplads. Den uudnyttede tilladelse indgår ikke i VVM-modellen, da andre indvindinger er baseret på aktuelle indvindinger fra perioden 1994-2005. Naturstyrelsen har derfor revurderet den kumulative påvirkning af HOFORs ansøgte indvindingsmængde på Ishøj kildeplads og har på den baggrund besluttet følgende ændring:

- I kommuneplantillæggets retningslinje 1 ændres indvinding på Ishøj kildeplads fra 1.000.000 m³/år til 700.000 m³/år.

Derudover giver de indkomne høringssvar anledning til følgende mindre korrekturrettelser i kommuneplantillægget:

- I redegørelsens afsnit 7.9 sidste afsnit ændres "indvindingsområde" til "indvindingsopland".
- I redegørelsens afsnit 4.3 om kommunernes vandhandleplaner præciseres det, at planerne skal udarbejdes inden et år efter vedtagelse af de statslige vandplaner og ikke i 2013/14.
- På retningslinjekort for Køge Kommune tilføjes navn på Spanager kildeplads.
- I Bilag 3 ændres henvisning til "retningslinje 5 og 6" til "retningslinje 3".
- I Bilag 3 ændres stationsnr. for Risby Å fra "520179" til "520115".

Når kommuneplantillægget udstedes, vil henvisninger til andre gældende planer, herunder kommuneplaner, råstofplaner, vandplaner og Fingerplan, desuden være opdateret.

Naturstyrelsen vurderer på baggrund af ovenstående justeringer, at de supplerende bemærkninger og høringssvar ikke ændrer på den samlede stillingtagen til projektet, og at VVM-redegørelsen og det øvrige materiale giver et retvisende billede af projektets indflydelse på miljøet.

5. Forventet afgørelse

5.1 Afgørelsen

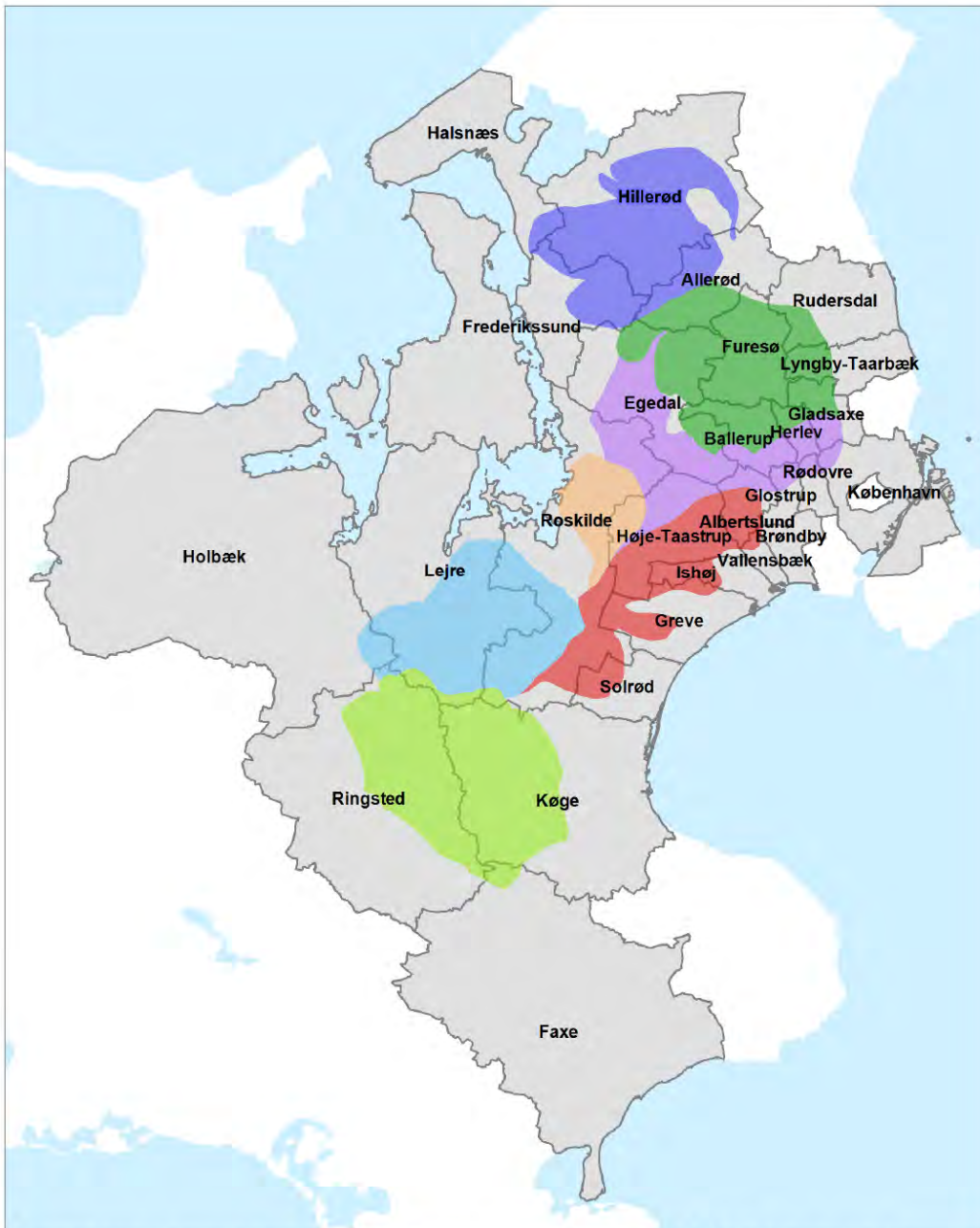
Naturstyrelsen træffer afgørelse i sagen på baggrund af det offentliggjorte planforslag med tilhørende VVM-redegørelse, de indkomne høringssvar samt eventuelle udtalelser til den sammenfattende redegørelse fra de berørte kommuner.

Afgørelsen vil omfatte udstedelse af et tillæg til kommuneplan for de 27 berørte kommuner og meddelelse af VVM-tilladelse til HOFOR Vand København A/S.

Ændringer, ophævelser el. lign. af de retningslinjer som udstedes i Naturstyrelsens kommuneplantillæg, må ikke ske uden statens skriftlige samtykke. Det betyder også, at kommunerne ved en kommende kommuneplanrevision ikke kan skrive statens kommuneplantillæg ind i kommuneplanen og ophæve kommuneplantillægget. Kommuneplantillægget må derfor heller ikke slettes i Plansystem.dk.

5.2 Forventet udformning af kommuneplantillæg

Kommuneplantillægget dækker følgende kommuner:

Oversigt over kommuner som indgår i kommuneplantillægget for VVM til den regionale vandindvinding.

Københavns Energis indvindingsområde:

- Slangerup
- Sønderø
- Islevbro
- Marbjerg
- Thorsbro
- Lejre
- Regnemark

Retningslinjer for de berørte kommuner forventes udformet som følgende (henvisninger i retningslinjerne refererer til kort og bilag i det fremsendte forslag til kommuneplantillæg):

Retningslinjer

Med udstedelsen af kommuneplantillæg for HOFORs regionale vandindvinding tilføjes følgende retningslinjer til de kommuneplaner, der er nævnt i tabel 1, jf. planlovens § 11 g VVM-pligtige anlæg.

Der fastsættes følgende retningslinjer, som gælder inden for HOFORs syv indvindingsoplande, som fremgår af kort i bilag 4:

1. HOFOR skal have tilladelse til at indvinde grundvand fra de syv vandværker; Lejre, Regnemark, Marbjerg, Islevbro, Thorsbro, Slangerup og Søndersø med følgende mængde grundvand per kildeplads:

Kildeplads	m ³ /år
Værket ved Islevbro	
Kilde III	775.000
Kilde VI	250.000
Kilde VII	250.000
Kilde X	250.000
Kilde XI	975.000
Kilde XIII	450.000
Kilde XIV	450.000
Nybølle Øst	900.000
Katrinebjerg	1.200.000
Hove	1.000.000
Værebros	2.200.000
Værket ved Lejre	
Assermølle	710.000
Kornerup	1.800.000
Ramsø	1.400.000
Gevninge	1.000.000
Hule Mølle	1.800.000
Lavring	800.000
Ledreborg	800.000
Værket ved Marbjerg	
Marbjerg	800.000
Brokilde	4.000.000

Kildeplads	m³/år
Værket ved Regnemark	
Bøstofte	550.000
Valsømagle	600.000
Vigersted	5.200.000
Almsgård	500.000
Kimmerslev	1.300.000
Nr. Dalby	550.000
Ravneshave	2.850.000
Slimminge	1.700.000
Spanager	450.000
Svenstrup	450.000
Værket ved Slangstrup	
Attemose	3.300.000
Ny Havelse	1.400.000
Værket ved Søndersø	
Bogøgård	1.800.000
Søndersø Vest	1.800.000
Tibberup	2.600.000
Søndersø Øst	4.500.000
Værket ved Thorsbro	
Ishøj	700.000
Solhøj	5.000.000
Thorsbro	1.000.000
Thorslunde	500.000
Havdrup	2.500.000
Karlslunde	290.000

Der fastsættes følgende retningslinjer for natur på de 19 potentielt påvirkede lokaliteter (se tabel i Bilag 2):

2. Der må ikke gives en tilladelse til vandindvinding, ud over den faktiske indvinding i perioden 1994-2005, fra indvindingsoplandene Slangstrup, Søndersø, Islevbro og Marbjerg, før kommunen gennem vilkår i vandindvindingstilladelsen har sikret, at HOFOR overvåger, om der sker et fald i områdernes terrænnære grundvandsstand, om det i givet fald hidrører fra ændringerne i HOFORs vandindvinding samt om et sådant fald resulterer i vegetationsændringer mod mere tørketålende arter.

Der fastsættes følgende retningslinjer for søer:

3. Der må ikke gives en tilladelse til vandindvinding, før kommunen gennem vilkår i vandindvindingstilladelsen har sikret, at opnåelse af god økologisk tilstand for Gundsømagle Sø ikke forhindres, som følge af øget vandindvinding.

Der fastsættes følgende retningslinje for vandløb:

4. Kommunen skal, gennem vilkår i vandindvindingstilladelsen, sikre at HOFOR etablerer en overvågning af vandføringen i de vandløb, der er nævnt i Bilag 3 – dels for at kunne styre start og stop af de kompenserende foranstaltninger – dels for at kunne overvåge om vandføringskravet opfyldes.

Rammer

Med udstedelsen af kommuneplantillægget for HOFORs regionale vandindvinding, vil der ikke blive tilføjet nye rammer for kommunernes lokalplanlægning.

5.3 Forventet udformning af VVM-tilladelse

VVM-tilladelsen for HOFORs regionale vandindvinding forventes at indeholde følgende vilkår:

1. HOFOR må ikke foretage ændringer, der fører til en forøgelse af driftsstøjen fra værker og kildepladser i forhold til den nuværende situation.
2. Ved placering af nye dykpumpeboringer med tilhørende råvandsstationer skal HOFOR fortrinsvis placere dem i forbindelse med levende hegn eller eksisterende bevoksninger, som dæmper den visuelle fjernvirkningen af de tekniske anlæg.
3. HOFOR skal inddrage de lokale museer i forbindelse med reovering af kildepladser.
4. Hvis HOFORs undersøgelser af de 17 potentielt påvirkede lokaliteter (se tabel 3) viser, at plantesamfundet ændrer sig i retning af mere tørketålende arter, skal HOFOR gennemføre afværgeforanstaltninger for at genoprette tilstanden evt. ved at søge at udlægge erstatningsarealer.
5. HOFOR skal sikre, at kravværdien for medianminimumsvandføringen af Ledreborg Å, Græse Å og Himmelev Bæk opfyldes uanset, en eventuel øget vandindvinding.
6. HOFOR skal sikre, at vandstanden i Langebjerg Gravsø, ikke sænkes mere end 25 cm., ved en eventuel øget vandindvinding.
7. Ved etablering af eventuelle arbejdsveje til boringen nord for Rågård, på Ny Havelse kildeplads, må HOFOR ikke gennembryde beskyttede jord- eller stendiger.

Der fastsættes følgende vilkår, for at undgå en væsentlig påvirkning af Natura 2000-område N136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov:

8. Ved eventuel nedlæggelse af eksisterende boringer på Kornerup kildeplads skal HOFOR nedlægge boringerne således, at omkringliggende habitatområder påvirkes mindst muligt.
9. HOFOR må ikke etablere nye boringer på Kornerup kildeplads før disse er anmeldt til kommunen i henhold til VVM-reglerne og Naturstyrelsen har meddelt at boringen/-erne kan etableres uden VVM-tilladelse eller har udstedt en VVM-tilladelse til etablering af boringen/-erne på grundlag af en gennemført VVM-procedure.
10. Inden for Kornerup kildeplads, skal HOFOR erstatte boringer i habitatnaturtyper, ved omlægning til dykpumper, med en ny boring uden for habitatnaturtyper – jf. dog 8 og 9.

Der fastsættes følgende vilkår, for at undgå en væsentlig påvirkning af Natura 2000-område N148 Køge Å:

11. HOFOR skal fortsat sikre, at den nuværende medianminimumsvandføring kan overholdes. Det skal ske ved, at forsøget med overførsel af vand fra Haraldsted Sø til Slimminge Å, umiddelbart inden tilløbet til Køge Å og direkte til Køge Å ved Værket ved Regnemark, gøres permanent på uændrede vilkår, ifht. vandføring.

6. Begrundelse for afgørelsen

HOFOR Vand København A/S har søgt om at forny deres tilladelser til at indvinde grundvand fra de syv regionale vandværker; Søndersø, Islevbro, Thorsbro, Marbjerg, Lejre, Slangerup og Regnemark. Der søges sammenlagt om at indvinde ca. 62 mio. m³/år.

VVM-redegørelsen viser, at projektet ikke vil forhindre, at der kan opnås gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov, nr. 140 Vasby Mose og Sengeløse Mose og nr. 148 Køge Å.

VVM-redegørelsen viser ligeledes, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Naturstyrelsen har lagt vægt på, at anlægsfasen og driftsfasen af projektet - med de i VVM-redegørelsen nævnte afværgeforanstaltninger og stillede vilkår i udkast til VVM-tilladelsen - kan gennemføres uden væsentlige negative påvirkninger af miljøet.

Det er Naturstyrelsen samlede vurdering, at der ikke er væsentlige miljømæssige gener, som følge af projektet, eller at de ændringer projektet medfører, har en sådan karakter eller omfang, at det taler afgørende imod, at projektet etableres.

6.1 Miljøhensyn i afgørelsen

I VVM-redegørelsens kapitel 6-9 er der redegjort for miljøpåvirkningerne. Der er i kommuneplantillægget og i VVM-redegørelsen redegjort for tænkelige miljøpåvirkninger, og der er i forbindelse med offentlighedsfasen fremkommet bemærkninger, som der er redegjort for i ovenstående kapitel 3.

De miljøforhold, der gør sig gældende i projektet, reguleres med retningslinjerne i kommuneplantillægget og de stillede vilkår i udkast til VVM-tilladelsen.

6.2 Afværgeforanstaltninger

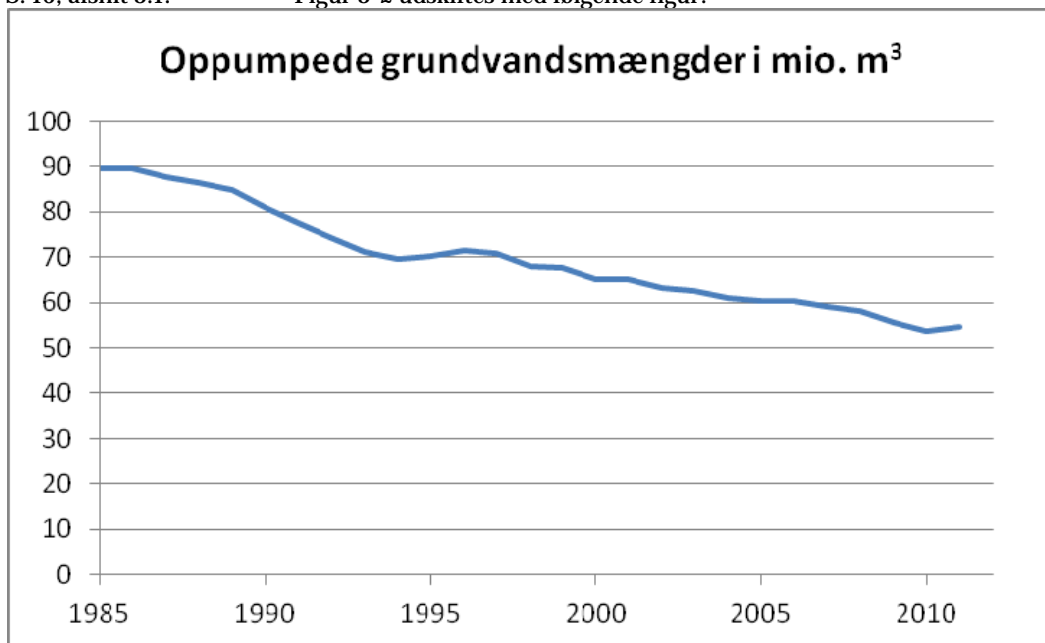
I VVM-redegørelsen er der beskrevet de overordnede miljømæssige rammer for en miljømæssig acceptabel gennemførelse af projektet. I den forbindelse fremgår en række afværgeforanstaltninger som projektforudsætninger i VVM-redegørelsen, og der er herudover i udkast til VVM-tilladelsen opstillet krav om nærmere angivne afværgeforanstaltninger overfor potentielle miljøgener, herunder vilkår for anlægsfasen, overvågning og overholdelse af medianminimumsvandføring.

Bilag 1: Rettelsesblad

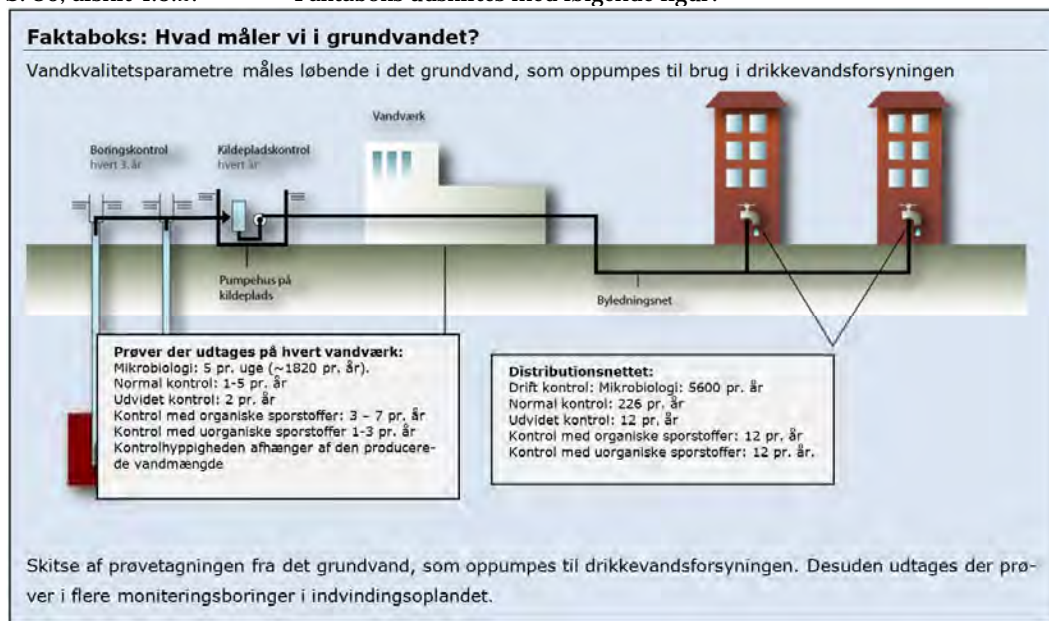
VVM-redegørelse

S. 12, afsnit 2.2: "bekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009" ændres til "bekendtgørelse nr. 939 af 3. juli 2013"

S. 16, afsnit 3.1: Figur 3-2 udskiftes med følgende figur:

S. 86, afsnit 4.3.2: Faktaboks udskiftes med følgende figur:

S. 104, afsnit 5.2.2: Afsnittet suppleres med: "Natur- og Miljøklagenævnet har den 8. juli 2013 truffet delafgørelse om ophævelse af den opsættende virkning i forhold til klagerne over Råstofplan 2012-2023."

S. 104, afsnit 5.2.2: 3. afsnit, sidste sætning erstattes af følgende: "Hensynet til andre interesser skal varetages af kommunerne, som i deres administration

skal foretage en konkret afvejning af interesserne (Region Hovedstaden 2012). Ved udlæg af råstofgraveområder nær almene vandforsyningsboringer har Region Sjælland forudsat, at kommunerne ved behandling af ansøgning om gravetilladelse foretager en konkret afvejning i forhold til vandindvindingen.”

- S. 104, afsnit 5.2.2: 4. afsnit udgår.
- S. 105, afsnit 5.2.2: Under afsnittet om Slangerup indvindingsopland, 2. linje ”af 2007” slettes.
- S. 105, afsnit 5.2.2: Under afsnittet om Søndersø indvindingsopland, 1. linje ”af 2007” slettes. ”ved Store Rosenbusk” tilføjes efter råstofgraveområder.
- S. 105, afsnit 5.2.2: Afsnittet om Islevbro Indvindingsopland slettes og erstattes af følgende: ”Ifølge råstofplan 2012-2023 for Region Sjælland er der inden for Islevbro indvindingsopland fire mindre råstofgraveområder ved Gundsømagle. De to østligste grænser op til Værebros kildeplads. Ved den sydlige ende af Hove Kildeplads, ligger yderligere et råstofgraveområde, hvor der i dag indvindes kalk. Hove kildeplads afkortes med 400 m mod kalkgraven, og det er beregnet, at grundvandsstanden vil falde over 0,25 m inden for et felt, der til dels omfatter graveområdet. Denne type indvirkning vurderes ikke at være negativ, eller at medføre forringede forhold for fremtidig indvinding af råstofforekomsten.”
- S. 105-106, afsnit 5.2.2: Afsnittet om Lejre indvindingsopland slettes og erstattes af følgende: ”I råstofplan for Region Sjælland 2012-2023 er der udpeget et råstofinteresseområde, der overlapper med Assermølle kildeplads. Formålet med interesseområder er at tilkendegive, at der ud fra geologiske data er stor sandsynlighed, for at der er en udnyttelig råstofforekomst (Region Sjælland 2012). Der gives kun undtagelsesvist tilladelse til at grave i råstofinteresseområder og i så fald kun i begrænset omfang. Såfremt området i fremtiden ønskes anvendt som graveområde, vurderes råstofinteresserne i forhold til øvrige arealinteresser. Roskilde Regionale Graveområde udgør ca. 1.030 ha, hvoraf ca. 108 ha er nyudlæg i forbindelse med Råstofplan 2012. Dette område ligger imidlertid langt fra HOFORs kildepladser og bliver heller ikke berørt med de modellerede grundvandsændringer. Der forventes derfor ingen konflikter mellem indvinding af råstoffer og vandindvinding i indvindingsoplandet til Værket ved Lejre.”
- S. 106, afsnit 5.2.2: Afsnittet om Regnemark Indvindingsopland slettes og erstattes af følgende:
”Hele den vestlige afgræsning af Vigersted kildeplads grænser op til Værkevad Graveområde og en udpegning af et råstofinteresseområde. Valsømagle kildeplads og Ravneshave kildeplads ligger også inden for de udpegede råstofinteresseområder.

Interesseområderne er udlagt for at hindre, at nye arealanvendelser begrænser en mulig fremtidig råstofindvinding (Region Sjælland 2012). Da vandindvindingen er en eksisterende aktivitet, vurderes der ikke at være konflikt mellem de to interesser. Kildepladsens udstrækning øges ikke i forhold til den eksisterende, og eventuelle, fremtidige, modstridende interesser vil blive håndteret i forbindelse med den konkrete behandling af graveansøgninger.”
- S. 106, afsnit 5.2.5: ”LBK nr. 933 af 24.9.2009” ændres til ”LBK nr. 951 af 03.07.2013”
- S. 109, afsnit 5.2.7: Under Figur 5-2, indsættes: ”Ud over de på kortet viste fredninger, er Værebros fredningsforslag fremsat april 2013. Værebros Kildeplads er placeret inden for denne fredning. Fredningen har til formål at forbedre de biologiske værdier og styrke den biologiske mangfoldighed med baggrund i områdets eksisterende værdifulde dyre- og planteliv. Fredningen er ikke til hinder for fortsat vandindvinding.”

S. 138, afsnit 6.3: "Søndersø Øst" ændres til "Søndersø Vest", så det fremgår, at det er på Søndersø Øst, hvor der er ansøgt om mere end der indvindes i dag.

S. 214, tabel 7-20: Hovedopland "Øresund" ændres til "Isefjord og Roskilde Fjord" for Christianshøj Grusgravsø.

s. 229-230, tabel 8-1: Ny tabel indsættes:

Indvindingsopland	Kvadrat	Lokalitet	Naturtype/ estimeret naturværdi	Modelleret sænkning af trykniveau
Slangerup	1	250-Strø-02	Mose/II	25-50 cm
Slangerup	1	250-Strø-03	Mose/III	25-50 cm
Slangerup	4	250-Hør-09	Mose/II	25-50 cm
Søndersø	6	240-Egh-901	Eng/II	25-50 cm
Islevbro	10	240-Hov-01	Mose/IV	25-50 cm
Islevbro	10/13	240-Hov-02	Mose/IV	75-100 cm
Islevbro	10/13	240-Hov-03	Eng/III	75-100 cm
Islevbro	9	265-Hov-04	Eng/IV	25-50 cm
Islevbro	10	240-Hov-06	Mose/IV	25-50 cm
Islevbro	12	240-Hov-09	Mose/IV	25-50 cm. Lokaliteten er ikke længere registreret som §3-område.
Islevbro	13/14	240-Hov-10	Mose/IV	25-50 cm
Islevbro	12	240-Hov-12	Mose/IV	75-100 cm
Islevbro	19	240-Nyø-02	Eng/III	25-50 cm. Vil blive friholdt for påvirkning ved projektilpasning ved Tysmosen.
Islevbro	19	240-Nyø-03	Mose/III	25-50 cm. Vil blive friholdt for påvirkning ved projektilpasning ved Tysmosen.
Islevbro	17	265-Bro-08	Overdrev/III	25-50 cm
Islevbro	17	265-Bro-09	Mose/III	25-50 cm
Marbjerg	23	265-Bro-03	Mose/IV	50-75 cm
Marbjerg	33	265-Bro-10	Mose/IV	25-50 cm

Bilag 2: Uddybende beskrivelse af valg af grundvandsmodel

I VVM-redegørelsen er det forklaret, at der er usikkerheder knyttet til den anvendte grundvandsmodel, dels på grund af de geologiske informationer som har dannet baggrund for modellens geometriske opbygning i beregningslag, dels på grund af de hydrauliske parametre, som modellens beregninger er baseret på.

Der knytter sig ligeledes usikkerheder til beregningen af påvirkningerne af ændrede indvindingsforhold, da modellen ikke kan beskrive de ændringer, der sker **tæt** på indvindingsboringer på grund af den anvendte cellestørrelse.

Modellen er den samme, som er blevet anvendt til det hidtidige vandplanarbejde, og den blev i 2010 reviewet af Prof. Jens Christian Refsgaard, GEUS⁴. Han konkluderer bl.a., at modellen "er det for tiden bedste modelværktøj til at foretage ensartede vurdering af vandløbspåvirkning på Sjælland". Han konkluderer endvidere, at modellen ikke bør anvendes som eneste grundlag for tildeling af indvindingstilladelser, samt at modellen **dog kan** anvendes, hvis den viser robuste resultater. Med robuste resultater menes, at der enten modelleres en påvirkning, der er langt fra et givent krav (derved er der stor sandsynlighed for, at kravet vil være opfyldt uanset usikkerheder), eller der modelleres en påvirkning, der er større end et givent krav (derved vil kravet med sikkerhed være overskredet også i virkeligheden).

I forbindelse med vandløbsvurderinger er der simuleret adskillige scenarier. Der er vurderet på ændringer større end 0,1 l/s. Dette anses for en robust værdi i forhold til at vurdere, om der er tale om en egentlig påvirkning. Med andre ord, hvis der er simuleret en påvirkning mindre end 0,1 l/s, vil der ikke ske en målbar ændring i virkeligheden.

I forbindelse med vurdering af påvirkning af natur er der anvendt afskæringsværdier på 25 cm for simuleret ændring. Denne værdi er ligeledes meget lille i forhold til naturlige variationer i trykniveau i form af årstidssvingninger, klimatiske påvirkninger og påvirkninger fra andre menneskeskabte indgreb i det hydrologiske kredsløb. I forhold til NATURA 2000 områderne er det valgt at skærpe afskæringsniveauet til 10 cm. Afskæringsværdierne anses derfor som robuste i forhold til at vurdere, om der er en påvirkning eller ej, og på den måde må modellen anses for robust i forhold til de valgte afskæringsniveauer.

I store dele af de områder, hvor der indvindes vand, er der meget stor vandledningsevne i grundvandsmagasinerne (transmissivitet). Det betyder, at sænkningerne bliver relativt små, men på den anden side spredes til store områder – et forhold, som gør modellen med sin cellestørrelse alligevel er et velegnet redskab til at beregne påvirkninger.

Et beregningseksempel, som viser sænkningen i grundvandsmagasinet under forskellige transmissivitetsforhold og afstand fra indvindingsboringen fremgår af tabellen nedenfor. De anvendte transmissiviteter svarer til hvad der findes i de udnyttede grundvandsmagasiner, hvor værdien $5 \times 10^{-3} \text{ m}^2/\text{s}$ (første kolonne)

⁴ Jens Christian Refsgaard, 2010. Vurdering af indvindingsstruktur på Sjælland – Review af ALECTIA modelarbejde.

svarer til en middel transmissivitet, og de andre værdier henholdsvis angiver en relativ lav og en relativ høj transmissivitet.

TABEL 5 BEREGNET SÆNKNING MED ANVENDELSE AF ANALYTISK LØSNING MED ANVENDELSE AF FORSKELLIGE TRANSMISSIVITETSVÆRDIER

Indvinding (m ³ /time)	30	30	30
Transmissivitet (m ² /s)	5 x 10 ⁻³	2 x 10 ⁻³	10 x 10 ⁻³
Sænkning i boring (m)	2,5	6,2	1,4
Afstand 25 m (m)	1,15	2,6	0,62
Afstand 100 m (m)	0,78	1,6	0,44
Afstand 250 m (m)	0,54	1,0	0,31
Afstand 500 m (m)	0,36	0,61	0,22
Afstand 2000 m (m)	0,06	0,03	0,06

Sænkningen i ovenstående eksempel er i selve grundvandsmagasinet. Der er altså tale om meget flade sænkningstragte. I forhold til usikkerheden på de anvendte parametre vurderes usikkerheden forårsaget af cellestørrelsen at være begrænset.

Ovenstående relaterer sig til ændringer i grundvandets trykniveau i selve grundvandsmagasinet. Påvirkninger af det terrænnære grundvandsspejl vil være dæmpet/mindre i forhold til de beregnede ændringer i selve grundvandsmagasinet. Usikkerheder, som knytter sig til de geologiske forhold, vurderes derfor at have større betydning for resultatet end beregningsnettets størrelse.

Ovenstående forhold er nogle af de primære årsager til, at der er anvendt en grundvandsmodel, som bygger på den mest optimale viden af geologiske og hydrauliske forhold, der var tilgængelig på det tidspunkt modellen blev anvendt.

Modellen bygger på en avanceret, integreret beskrivelse af hele det hydrologiske kredsløb, hvor sammenhængen mellem grundvand og overfaldevand beskrives dynamisk. Ligeledes anvender modellen en avanceret beskrivelse af de processer, der styrer grundvandsdannelse. Modellen er, som beskrevet i VVM-redegørelsen, kalibreret stationært, men er efterfølgende valideret mod dynamiske data. Modellen beskriver hele grundvandssystemet på Sjælland, hvilket betyder, at det har været muligt at indarbejde veldefinerede randbetingelser langs modellens horisontale afgrænsning.

Lokale kommunemodeller er enten opbygget som selvstændige modeller eller bygger på en delmængde af – og eventuelt videreudvikling – af DK-model Sjælland. I mange tilfælde er modellerne udviklet med et finere beregningsnet, og yderligere lokale data kan være indarbejdet. Ved sammenligning mellem den model, som er anvendt i VVM-redegørelsen, og lokale kommunemodeller kan der være væsentlige forskel i resultaterne af flere grunde:

1) lokale kommunemodeller er i mange tilfælde opstillet som stationære, "rene" grundvandsmodeller, hvor den dynamiske sammenhæng mellem overfladevand og grundvand ikke beregnes, ligesom grundvandsdannelsen er beregnet som en ikke-integreret del af modellen. Da grundvandsdannelsen på Sjælland afhænger meget af indvindingen, introduceres der hermed en alvorlig fejl disse modeller i forhold til den model, der er anvendt i VVM-redegørelsen

2) de lokale modeller er begrænsede i udbredelse, og bestemmelsen af horisontale randbetingelser i grundvandssystemet vanskeliggøres af, at der ikke findes faste vandskel eller positive/negative hydrauliske grænser, som kan anvendes til at bestemme veldefinerede randbetingelser.

Bilag 3: Indkomne høringssvar

From: Birgit Skånvad
Sent: 27-09-2013 21:25:15
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Niels Erik von Freiesleben; Margrethe Rasmussen
Subject: Jr. nr. NST-131-00001_Allerød Kommunes hørings svar
Attachments: HOFOR_Hørings svar_27_09_2013.pdf

Til Naturstyrelsen

27. september 2013

Jr. nr. NST-131-00001

Vedhæftet fremsendes Allerød Kommunes hørings svar til VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding

Venlig hilsen

Birgit Skånvad

Miljøsagsbehandler, Geolog

Allerød Kommune

Forvaltningen, Natur & Miljøafdelingen

Bjarkesvej 2, 3450 Allerød

Tlf.: 48 100 100, direkte: 48 100 132

Fax: 48 100 333

E-post: kommunen@alleroed.dk

evt. cc til: Birgit.Skanvad@alleroed.dk

Hjemmeside: www.alleroed.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

27. september 2013

Jr. nr. NST-131-00001

Høringsvar til VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding

Grundvand

Den sydvestlige del (ca. 1/3) af Allerød Kommune er dækket af Slangerup indvindingsopland, den nordvestlige del (ca. 1/3) af kommunen er dækket af Sønderlø indvindingsopland (jf. retningslinjekortet for Allerød Kommune i Bilag 4 i /2/)- mens en stor del af den østlige del er dækket af indvindingsopland for Nordvands indvindinger på Sjælsø Kildeplads (hvilket jo ikke fremgår af denne redegørelse).

De store regionale vandforsynings indvindingsoplande dækker således stort set hele kommunens areal.

Af VVM materialet fremgår det at der for Slangerup indvindingsopland allerede er givet indvindingstilladelser til 4 ud af 6 kildepladser. Tilsvarende er der allerede givet indvindingstilladelser til 3 ud af 7 kildepladser i Sønderlø indvindingsopland. Det fremgår endvidere af tabel 6-6 i /1/ at der ikke foretages nogen vurdering af de tilladelser, som allerede er givet.

Indvindingsopland	Samlet gennemsnitlig indvinding (1994-2005) [m ³ /år]	Ansøgte indvindinger/nye tilladelser [m ³ /år]	Mulig øgning af indvinding i forhold til referencegennemsnit [m ³ /år]
Slangerup kildepladser har tilladelse	5.494.300	6.400.000	905.700
Slangerup kildepladser søger tilladelse	3.861.200	4.700.000	838.800
Sønderlø kildepladser har tilladelse	2.140.300	2.500.000	359.700
Sønderlø kildepladser søger tilladelse	9.816.300	10.700.000	883.700
I alt	21.312.100	24.300.000	2.987.900

Det vil altså være muligt for HOFOR, hvis de udnytter deres maksimale indvindingskapacitet at indvinde ca. 14 % mere vand fra de to indvindingsoplande Slangerup og Sønderlø i forhold til den gennemsnitlige værdi for perioden 8-19 år siden, som repræsenterer den nuværende indvinding.

Det fremgår af materialet at indvindingsmængderne i ansøgningen for HOFORs samlede indvindinger indeholder en buffer og således afspejler et 'worst case' scenarie, hvor nogle kildepladser helt eller delvis må tages ud af drift og at en eventuel maksimal udnyttelse for nogle af de individuelle kildepladser også kun vil være midlertidig. Dette giver jo god mening.

Det fremgår af figur 6-15 i /1/ 'tryk-niveauændring i det primære magasin (kalken)' og kort 3 i /2/ 'fald i tryk-niveau i forhold til Natura 2000 områder' at de modellerede indvindinger medfører et trykfald for indvindingsoplandene i Nordsjælland – med undtagelse af et mindre randområde nord for Frederikssund.

Naturstyrelsen har med /2/ og på baggrund af 'virke for' princippet stillet krav om af Hillerød, Furesø og Egedal Kommuner udarbejder de søgte indvindingstilladelser og med de mængder, der fremgår af ansøgningen.

Det fremgår af GEUS undersøgelser at grundvandsressourcen i Nordsjælland er overudnyttet, hvilket i større detalje for de enkelte magasiner fremgår som ringe kvantitativ tilstand af vandplanerne (2.2 Isefjord og Roskilde Fjord og 2.3 Øresund).

Det kan derfor undre Allerød Kommune at Naturstyrelsen ikke i dialog med HOFOR har forsøgt at neddrøse indvindingsmængderne i dette område og til gengæld fundet forslag til øget indvinding i områder, hvor der ifølge vandplanerne er god kvantitativ tilstand for magasinerne.

At der ikke er taget initiativ til revurdering af, hvor de krævede mængder vand skal findes synes ikke fornuftigt for udstedelse af så langvarige tilladelser, når det i vandplanerne allerede er påpeget at gendannelsen af grundvand til nogle magasiner ikke kan opveje den del som forsvinder - primært pga. indvinding af grundvand.

Allerød Kommune vil genfremsætte følgende bemærkninger:

(Som det også blev formuleret i et tidligere høringssvar af 22. november 2012 fra Allan Kötter, Allerød Kommune til Emilie Jantzen, NST)

- I VVM-redegørelsen er det kun HOFORs eget forsyningsbehov, der er blevet vurderet og ikke det lokale forsyningsbehov. Uden en samlet vurdering af vandforsyningsstrukturen og forsyningsbehovet i lokalområdet, kan Naturstyrelsen ikke vurdere, om der kan gives tilladelse til de vandmængder, der er opstillet i tabellen (tabel 2 i /3/). Her skal det bemærkes at de ansøgte vandmængder også omfatter en reservekapacitet.
- Vandforsyningen i Allerød Kommune er baseret på mindre lokale vandværker, der ikke har mulighed for at omfordele indvindingen.

Herudover kan kommunen supplere med oplysning om at der i en længere årrække i Allerød Kommune i stor udstrækning har været separatkloakeret og nedsivet regnvand. Der er således ikke en stor potentiel mængde regnvand som det kunne være muligt at tilføre grundvandsmagasinerne ved en øget infiltration af regnvand.

Allerød Kommuner forudser at kommunen får et væsentligt problem med at tilgodese egne vandindvindingsbehov på baggrund af de vandmængder, der er givet eller vil blive givet tilladelse til for kildepladser, der har indvindingsopland i Allerød Kommune.

Det formodes at der for de kommende generationer af vandplaner vil blive stillet krav om målopfyldelse i forhold til grundvand. På baggrund af ovenstående bliver det svært for Allerød Kommune at arbejde for et mål om god eller acceptabel kvantitativ tilstand i de grundvandsmagasiner, som i vandplanerne vurderes at være ringe.

Overfladevand og vandafhængige naturtyper

Det fremgår af materialet at der er givet tilladelser til de 7 ud af de 13 (altså mere end halvdelen) af de kildepladser, der har indvindingsopland i Allerød Kommune. Det synes til gengæld ikke umiddelbart at fremgå af materialet om de retningslinjer, der fremgår af kapitel 8 i /2/ el-

ler tilsvarende hensyn er indarbejdet i de indvindingstilladelser, der allerede er givet - altså om der er sikret overvågning, monitorering og kompenserende tiltag, hvis nødvendigt for overfladevande og vandafhængige naturtyper.

Modellen for HOFORs regionale indvinding er lavet på en skala (500 m x 500 m), som er meget grov og således ikke stemmer overens med Geovejledningens anbefaling om anvendelse af gridstørrelse 100 m x 100 m for hydrologiske modeller.

Særligt i forhold vandløb og overfladevand opstår store unøjagtigheder ved modellering på grovkornet skala. Det er således Allerød Kommunes vurdering at modellen ikke har kunnet påpege alle områder, som potentielt kan blive væsentligt berørt på grund af modelalternativ 1 (den ansøgte/tilladte indvinding).

Da Naturstyrelsen i dette høringsmateriale (jf. tabel 6-1 og 6-2 i /1/), som i det tidligere høringsmateriale angiver nuværende indvindingsmængde som modelalternativ nul må Allerød Kommune anse denne metode for værende korrekt og tilsvarende anvende dette 0-alternativ ved vurderinger i forbindelse med indvindingstilladelser til vandværker beliggende indenfor kommunen.

Lynge Å beskrives i redegørelsen at blive hydraulisk påvirket /1/ s. 198. Det fremgår imidlertid ikke af redegørelsen, hvilke påvirkninger der er årsag til et fald i medianminimumsvandføringen. Det fremgår heller ikke, hvordan det konkluderes, at netop indvinding af grundvand ikke er årsag til den estimerede lavere vandføring, når netop grundvandsmodellen påpeger denne effekt!?

Da Allerød Kommune har svært ved at vurdere, hvor realistisk resultatet af modelanalysen er (jf. bl.a. kort 3 i /2/) både i forhold til at modellen ikke afspejler alle reelle og aktuelle forhold (f.eks. geologisk lagkagemodel i forhold til dødishuller m.m.) og pga. den valgte gridstørrelse for modellen. Det er således muligt at der vil være ændringer i de naturtyper, der er særligt følsomme for vandstandsændringer, selv om disse områder ikke figurerer på kort 3 i /2/.

På denne baggrund påpeger Allerød Kommune at der skal gennemføres monitorering af de særligt følsomme naturtyper, inden for de områder, hvor modellen peger på at der er risiko for at vandstanden falder min. 10 cm, samt de øvrige særligt værdifulde naturområder som f.eks. Børstingerød Mose, Kattehale Mose, ferskeenge og moser i de vandløbsnærearealer langs Kedelsø-Langso Å og Mølle Å-dalen.

Endvidere ønsker Allerød Kommune at HOFOR stilles krav om helt eller i samarbejde med andre vandforsyninger at sikre monitorering og evt. compensationstiltag for særligt følsomme naturtyper eller overfladevande, i takt med at sådanne væsentligt berørte områder identificeres.

Generelt

Derudover bør det fremgå af /2/ at retningslinjekortet for Allerød Kommune KUN er gældende for de kildepladser, hvis ansøgninger er behandlet i denne VVM – dvs. Ny Havelse, Attemose, Bogøgård, Søndersø Øst, Søndersø Vest og Tibberup. Kildepladser, der allerede har opnået indvindingstilladelser er således ikke omfattet.

Dette høringsmateriale afspejler således ikke det aktuelle indvindingsbehov i området idet de øvrige vandværkers indvindingsbehov ikke er taget i betragtning i forhold til påvirkning af grundvand, overfladevande og natur.

/1/ Miljøvurdering indeholdende VVM-redegørelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding, Juni 2013.

/2/ Forslag til kommuneplantillæg for VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding, Juni 2013.

/3/ VVM-tilladelse udkast for VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding, juni 2013.

Hvis der er spørgsmål til Allerød Kommunes hørings svar er Naturstyrelsen velkommen til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Birgit Skånvad
Miljøsagsbehandler
Allerød Kommune
Bjarkesvej 2
3450 Allerød

From: Jørgen Rasmussen
Sent: 30-08-2013 13:53:48
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Pia Nielsen; Connie Tilgren Askløf; Hanne Riis Ketler
Subject: Brøndby Kommunes høringssvar til VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding

Til Naturstyrelsen.

Brøndby Kommune har følgende administrative høringssvar til VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding:

Brøndby Kommune vil foreslå Naturstyrelsen, at kommunen bliver taget ud af kommuneplantillægget.

Vi finder ikke at kommuneplantillægget har betydning for os.

HOFOR har ingen regional indvinding i Brøndby Kommune og den kildeplads hvor indvindingsoplandet går ind i Brøndby Kommune lukker. Det er Vallensbæk Kildeplads tilhørende Thorsbo Vandværk.

Venlig hilsen

Jørgen Rasmussen
.....

BRØNDBY KOMMUNE

Brøndby Kommune, Teknisk Forvaltning
Planafdelingen
Park Allé 160, 2605 Brøndby
Telefon: 4328 2828
Internet: www.brondby.dk
E-mail: teknik@brondby.dk

Direkte telefon: 4328 2651
Direkte e-mail: joras@brondby.dk

From: Morten Georg Wiese (mwi)
Sent: 27-09-2013 14:29:27
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Lone Schock (lsc); Karin Langendorf (kla); Trine Baarstrøm (tba); Rasmus Peder V Christiansen (rpv); 'Stig Eskildsen'
Subject: Høring om Forslag til Kommuneplantillæg for HOFOR's regionale vandindvinding NST-131-00001
Attachments: Dok.nr 2013-165486 - Høring af forslag til kommuneplantillæg og VVM-redegørelse for HOFORs regionale vandindvinding.DOCX

Hermed fremsendes Ballerup Kommunes høringssvar vedr. ovennævnte sag.

Med venlig hilsen

På vegne af
Planchef Lone Schock

Morten Wiese

Center for By, Kultur og Erhverv

Ballerup Kommune
Hold-an Vej 7
DK-2750 Ballerup

Tlf: 4477 2000
Dir: 4477 2318
E-mail: mwi@balk.dk
www.ballerup.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

e. mail nst@nst.dk

Journal nummer NST-131-00001

BY, KULTUR OG ERHVERV

Rådhuset
Hold-an Vej 7
2750 Ballerup
Tlf.: 4477 2000
www.ballerup.dk

Dato: 27. september 2013

Tlf. dir.: 4477 2318
E-mail: mwi@balk.dk
Kontakt: Morten Wiese
Sagsnr: 2012-31667
Dok.nr: 2013- 165486

Høring af Forslag til Kommuneplantillæg for HOFOR's regionale vandindvinding

Naturstyrelsen har med mail den 1.7. 2013 udsendt ovenstående forslag til kommuneplantillæg i offentlig høring frem til 27.september 2013.

På det foreliggende grundlag har Ballerup Kommune følgende bemærkninger, hvor af nogle også er med i Ballerup Kommunes høringssvar af 26.11.2012 i den tekniske forhøring.

Generelt

Ballerup Kommune anerkender, at der på baggrund af den teknisk forhøring i november 2012 er sket en del væsentlige ændringer i det foreliggende forslag til kommuneplantillæg og den dertil hørende VVM for HOFOR's vandindvindinger, men vi savner en hvidbog, der systematisk redegør for Naturstyrelsen behandling af høringssvarene fra 2012.

Vi havde gerne set, at kommunerne i højere grad havde deltaget i udarbejdelsen af grundlaget for det materiale, som Naturstyrelsen præsenterer nu, fordi der er tale om et kommuneplantillæg, som regulerer både HOFOR's vandindvinding og al anden vandindvinding i oplandet.

Ballerup Kommune mener, at en åben dialog om de tekniske høringssvar kunne have forbedret det udsendte høringsmateriale og skabt en bedre planlægningsmæssig ramme for, hvordan kommunerne i de kommende år skal forvalte vandressourcen i hovedstadsområdet.

Dertil kommer, at kommunernes rolle som vandindvindingsmyndighed forekommer at være meget reduceret på grund af kommuneplantillæggets detaljering. Det er nærliggende at spørge, om det er i overensstemmelse med planloven og vandforsyningsloven, at Naturstyrelsen i et kommuneplantillæg fastlægger, hvilke indvindingsmængder kommunerne skal give tilladelse til?

Forslag til kommuneplantillæg, Retningslinjer

Kommuneplantillægget indeholder 4 retningslinier for vandindvinding i HOFOR's indvindingsopland.

Disse retningslinier er grundlaget for al vandindvinding i oplandet og formodes at være formuleret på grundlag af VVM-redegørelsen. Det er imidlertid ikke klart, på hvilken måde de almene og lokale vandindvindinger er behandlet i VVM-redegørelsen.

Vandforsyningsloven er baseret på et lighedsprincip. Ved at reservere store dele af vandressourcen til én interessant bryder Naturstyrelsen dette princip, idet de øvrige vandindvindere "må nøjes" med at fordele resten af vandressourcen i blandt sig.

Ballerup Kommune mener, at VVM redegørelsen bør opgøre vandbalancerne i de 7 indvindingsoplande, hvor også de almene og lokale vandindvindinger er med. Det vil give mulighed for at fastlægge den bæredygtige vandindvindingsprocent på oplandsniveau og dermed kvalificere forudsætningerne for HOFOR's indvindingstilladelser, herunder anvendelsen af den ønskede overkapacitet.

Det foreliggende kommuneplantillæg efterlader en usikkerhed om, hvilke forudsætninger kommunerne skal lægge til grund, når der skal meddeles vandindvindingstilladelser til andre indvindere end HOFOR, herunder om det er muligt at ændre på HOFOR's vandindvindingstilladelse, såfremt de lokale vandindvinderes behov ikke kan tilgodeses.

Vedr. Retningslinie 2:

Hvorledes beregnes den faktiske indvinding til såvel HOFOR som andre indvindere i de nævnte oplande i årene 1994-2005?

Hvorledes forestiller Naturstyrelsen sig, at de kommuner, som har borer i de omtalte indvindingsoplande, som vandforsyningsmyndigheder skal koordinere indsatsen, f.eks. om vilkår for HOFOR's overvågning?

I retningslinien fastsættes, at kommunerne ikke må give indvindingstilladelser før det med en række vilkår er sikret, at HOFOR overvåger. Betyder det, at indvindingstilladelser, evt. ud over den faktiske indvinding i årene 1994-2005, kan gives før resultaterne af overvågningen foreligger?

Af kommuneplantillæggets side 15 fremgår, at HOFOR har fået en indvindingstilladelse, som svarer til den faktisk indvundne mængde plus en "overkapacitet" med henblik opretholdelse af vandforsyningen i en række særlige situationer.

De almene og lokale forsyninger må naturligvis også have mulighed for at få en overkapacitet, om end af mindre omfang end HOFOR's, men det er ikke klart, hvilket grundlag kommunerne har for at give tilladelse til en sådan.

Vedr. retningslinie 3 og 4:

Det foreslås, at det præciseres, hvilke områder, der er omfattet af retningslinjerne. Som retningslinjerne er formuleret nu, omfatter de hele HOFOR's indvindingsopland.

Datagrundlag

Desværre skinner det i gennem, at det generelle datagrundlag er af ældre dato.

Søerne er registreret i 2001, og naturen er registreret i 2008. Alligevel benyttes indvindingstal fra 1994 – 2005 til at beskrive de faktiske forhold i 2011. Det indebærer, at forsyningsprojekter, der er gennemført siden 2006 og frem til i dag, ikke er medregnet.

Ballerup Kommune vil derfor igen påpege, at det ikke er i tråd med hensigten med VVM og miljøvurdering, kun at benytte gamle data. Der har været rig mulighed for at opdatere og validere data, så kommuneplantillægget kunne baseres på et ajourført datagrundlag. Naturstyrelsen kunne gennem kommunerne have fået nyere oplysninger, der kunne indarbejdes i VVM-redegørelsen.

I VVM-redegørelsen refereres til den Nationale Vandressourcemodel Sjælland m.m. fra 2008 som baggrundsmodel for beregningerne. Hvordan forholder VVM-redegørelsen sig til den senere modelkørsel (Boringer_sce_2_listen) af Alectia fra 2010 og resultaterne af denne?

Alle data og modeller bør være tilgængelige for kommunerne og vandindvinderne, så Naturstyrelse i dialog med kommunerne kan bruge den fælles datasamling i det videre arbejde med de kommende vandindvindingstilladelser og 2. og 3. generations Vandplanlægning.

De indvindingsmængder, der er benyttet i beregningsforudsætningen, fremgår ikke af kommuneplantillægget og VVM-redegørelse. Bl.a. fremgår det ikke, om der er regnet med en overkapacitet til de lokale vandindvinderne i forhold til de nuværende indvindingstilladelser.

Der kan derfor ikke ud høringsmaterialet gives en vandindvindingsmæssig ramme, som de lokale vandværker kan handle indenfor, og som ville ligestille lokale vandværker med de regionale vandværker.

Ligeledes opfordres til, at alle natur- og miljøregistreringerne fra VVM-redegørelsen gøres tilgængelige og sikres for eftertiden ved at blive indtastet i de nationale databaser under Miljøportalen.

Der savnes en redegørelse for Naturstyrelsens overvejelser vedr. usikkerheder, usikkerhedsberegninger og metodevalg m.v. Her tænkes på, at der i forbindelse med vandbalanceberegningerne er stillet spørgsmål steg ved, om de reelt kan beskrive konsekvenser, som sker i vandmiljøet ud fra en grid størrelse på 500 x 500 meter. Naturstyrelsen kunne have suppleret grundvandsmodellen med feltmålinger til at kvalificere modellen.

Klimaforudsætningerne:

I VVM-redegørelsen beskrives, hvordan forskellige klimascenarier kan påvirke nedbøren og derigennem vandløbenes hydrologiske forhold.

Valg af klimascenarie bør afspejle det af Naturstyrelsen valgte scenarie, der vil blive brugt i forbindelse med forsyningsselskabernes klimatilpasningskort og med de oversvømmelseskort, som kommunerne skal udarbejde forslag til i løbet af 2013.

Det er uklart, om der i VVM-redegørelsen er denne sammenhæng.

Vandløbsdata

I Eksisterende forhold for værket ved Islevbro, side 73 m.fl. anføres i tabel 5.2 stedfæstelsen "Skovlunde vandløbet". Det vandløbsnavn kender vi ikke. Der kan være tale om Skovkilde vandløbet.

Monitering af naturlokaliteter

Hvordan vil Naturstyrelsen sikre, at HOFOR monitorer naturen for lokaliteter, der ligger indenfor allerede givne vandindvindingstilladelser? F.eks. ligger naturlokalitet nr. 6 i oplandet til Egholm kildeplads. Her er der en hvis uoverensstemmelse mellem de mange kort og den uddybende beskrivelse af de enkelte Vandværksområder.

Hvordan kan Naturstyrelsen være sikker på, at naturen ikke lider skade, når der i HOFOR's 7 indvindingsoplande kun bliver monitoreret på 19 Naturlokaliteter?

Med venlig hilsen

Lone Schock
centerchef

From: Mads Ærtebjerg Nielsen
Sent: 27-09-2013 13:56:23
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: jr.nr. NST-131-00001 Egedal Kommune - Høringssvar til HOFOR's VVM tilladelse m.m.
Attachments: [Notat KBH Amt 11_5_2004.pdf](#); [Høringssvar fra Egedal Kommune.pdf](#)

Til Naturstyrelsen

Vedhæftet er Egedal Kommunes Høringssvar til HOFOR's VVM tilladelse m.m. samt et notat fra Københavns Amt af 11. maj 2004.

Med venlig hilsen

Mads Ærtebjerg Nielsen

Miljøogsagsbehandler

Ølstykke Rådhus

Rådhus Allé 1

3650 Ølstykke

Direkte Telefon: 7259 7322

E-mail: Mads.AErtebjerg@egekom.dk

Rådhusvej 2

3660 Stenløse

Telefon: 7259 6000

E-mail: kommune@egekom.dk

www.egedalkommune.dk

NOTAT

TEKNISK FORVALTNING

Stationsparken 27
2600 Glostrup
Tlf. 4322 2222
Fax 4322 2899
www.kbhamt.dk

Date: 11. maj 2004
Sagsnr.: 9828000-32
Arkiv: 8-16-34

Sagsbeh.: Connie Askløf

Tilladelse til etablering af to undersøgelsesboringer samt foreløbig tilladelse til at indvinde 10.000 m³ grundvand i forbindelse med prøvepumpesøg ved Hove Kildeplads

Københavns Amt gav den 7. januar 2002 Københavns Energi tilladelse til at etablere 1-3 boringer og foreløbig tilladelse til at indvinde vand på et areal nord for Hove Kildeplads. Københavns Energi har ikke kunnet udnytte denne tilladelse, da det ikke har været muligt at indgå en aftale med grundejeren om placering af de to undersøgelsesboringer.

Københavns Energi har derfor den 7. oktober 2003 søgt om tilladelse til at ændre placeringen af de to undersøgelsesboringer samt om en foreløbig tilladelse til at indvinde 10.000 m³ grundvand. I forhold til det oprindelige forslag flyttes boringerne henholdsvis ca. 140 m og 80 m.

Placering af boringerne kan ses på bilag 1.

Københavns Energi ønsker at omlægge indvindingen på Hove Kildeplads og flytte indvindingen længere mod nord med henblik på, at begrænse påvirkningen af vandløb, søer og vådområder samt at komme længere væk fra V2- kortlagte forureningskilder i området, se bilag 1.

Københavns Amt giver, i henhold til vandforsyningslovens § 20 og 21, tilladelse til at ændre placeringen af 2 boringer på et areal nord for Hove kildeplads samt foreløbig indvindingstilladelse til indvinding af 10.000 m³ vand.

En foreløbig indvindingstilladelse har til formål at undersøge, gennem prøvepumpning m.m., mulighederne for at indvinde vand i området samt kvaliteten af dette vand. En foreløbig indvindingstilladelse giver ikke ubetinget en endelig vandindvindingstilladelse, men en endelig vandindvindingstilladelse baseres bl.a. på de oplysninger, der fremkommer under en foreløbig tilladelse.

Betydende forhold ved endelig vandindvindingstilladelse

KE's kildepladser omkring Hove

Da Københavns Energi har tre store aktive kildepladser i området omkring Hove (Hove, Nybølle Øst og Katrinebjerg), som påvirker hinanden, har Amtet i behandlingen af ansøgningen medtaget forhold omkring alle tre kildepladser.

Kildepladserne og de årlige indvindinger er listet i tabel 1.

Kildeplads	Indvinding 2001 (mio. m ³ /år)	Middeloppumpning i aktive år 1991 – 2001 (mio. m ³ /år)
Hove	0	0,6
Katrinebjerg	1,0	1,3
Nybølle Øst	0,5	0,7
Samlet	1,5	2,6

Tabel 1. Indvinding fra Københavns Energis kildepladser omkring Hove.

Hensyn til overordnede planer i regionen

Ifølge **Regionplan 2001** er Hove kildeplads beliggende i et område med:

- Særlig begrænsning på vandindvindingen. Her må eksisterende indvindingstilladelser kun fornyes, hvis det ud fra tilladelsesmyndighedens vurdering af de tekniske og økonomiske eller kvalitetsmæssige forhold ikke er muligt at placere den pågældende vandindvinding uden for områder med særlige begrænsninger på vandindvindingen.
- Område med særlige drikkevandsinteresser. Det betyder at det nuværende areal anvendelse ikke må ændres til en mere grundvandstruende art.
- nitrat-følsomme indvindingsområder. Her er ingen retningslinier.
- nikkelp problemer. Her skal indvindingen på den enkelte kildeplads styres således at nikkel ikke med tiden vil ødelægge grundvandsressourcen, og der skal arbejdes på at sprede og justere indvindingen for at mindske lokale sænkninger.

Området Tyskemose, Tysmose Å, Nybølle Å og Porsemosen er et af de særligt udpegede vådområder i Regionplan 2001, hvor en nedsættelse af indvindingsmængderne, hvis det er muligt, har højeste prioritet.

Ifølge **Vandplan Sjælland** er Nybølle og Tyskemose kildepladser et af de områder med regionale kildepladser, hvor der af naturhensyn ønskes en reduktion af vandindvindingen.

En neddrøsing på Tyskemose kildeplads vurderes til at reducerer/eliminere perioden med udtørring, ligesom en grundvandshævning vil have en gavnlig effekt på Porsemosen og Tysmose.

I områder med nikkelp problemer skal der efter aftale med Vandplan Sjælland ske ændringer i vandindvindingen.

Ifølge Amtets vandressourceplan er vandindvindingen i delområde 2 + 3 (Nybølle, Fløng Hedeland, Taastrup) større end den kvalitetsmæssige bæredygtige vandindvinding. Der bliver i området indvundet ca. 12,0 mio. m³ og den skønnede bæredygtige indvinding til almen vandforsyning er beregnet til 7,5 mio. m³, dvs. at der i princippet årlig bliver indvundet 4,5 mio. m³ vand for meget og at vandindvindingen i området sandsynligvis ikke er bæredygtig.

Eksisterende tilladelser

Københavns Energis eksisterende tilladelse til indvinding af vand på Hove kildeplads i "Det udvidede Nybølle-område" er meddelt af Landvæsenskommissionen i 1932 og udvidet flere gange. Tilladelsen er en samlet kendelse for Københavns Energis indvinding i området, der strækker sig over kildepladser i Roskilde, Frederiksborg og Københavns Amter. Tilladelsen er gældende til år 2010.

Rammeaftale for "Det udvidede Nybølle-område"

I forbindelse med renovering/omlægning af kildepladserne i "Det udvidede Nybølle-område" blev der i starten af 2000 indgået en rammeaftale mellem Københavns Energi, Københavns Amt, Frederiksborg Amt og Roskilde Amt om fordelingen af Københavns Energis indvinding i området.

I rammeaftalen er Københavns Energis indvinding blevet fordelt på de enkelte kildepladser i området og den fastlægger den maximale tilladte indvinding, som Købehavns Energi må fortage i "Det udvidede Nybølle-område".

Rammeaftalen har reduceret Københavns Energis tilladelse til at indvinde vand fra 10,1 mio. m³/år til 5,6 mio. m³/år i hele området. I Københavns Amt blev rammen fastsat til maksimalt 3,4 mio. m³ pr. år fordelt på kildepladserne Hove, Nybølle Øst, Nybølle Vest, Katrinebjerg og Tyskemose. Rammeaftalen er gældende indtil år 2010.

Efter indgåelse af rammeaftalen skal hver kildeplads have fastlagt en bestemt mængde vand det er tilladt at indvinde. Den tilladte mængde vand vil blive fastlagt i forbindelse med meddelelse af nye endelige tilladelser til vandindvinding. Den tilladte mængde vand vil herefter blive fratrukket den i rammeaftalen fastlagte mængde, således at Københavns Energi maximale indvinding i området indtil år 2010 er 3,4 mio. m³ om året.

Indtil der er meddelt nye endelige tilladelser til kildepladserne, kan Københavns Energi flytte rundt på indvindingen på de enkelte kildepladser såfremt rammeaftalen overholdes.

Når alle kildepladserne i området har fået meddelt nye endelige tilladelser til at indvinde vand, er det kun tilladt at indvinde den mængde vand som er fastlagt i tilladelse.

Størrelsen af tilladelserne på de enkelte kildepladser vil blive fastlagt ud fra en samlet vurdering af indvindingens bæredygtighed i relation til den naturlige grundvandskvalitet, påvirkning af vandløb, søer og vådområder samt trusler fra forurening.

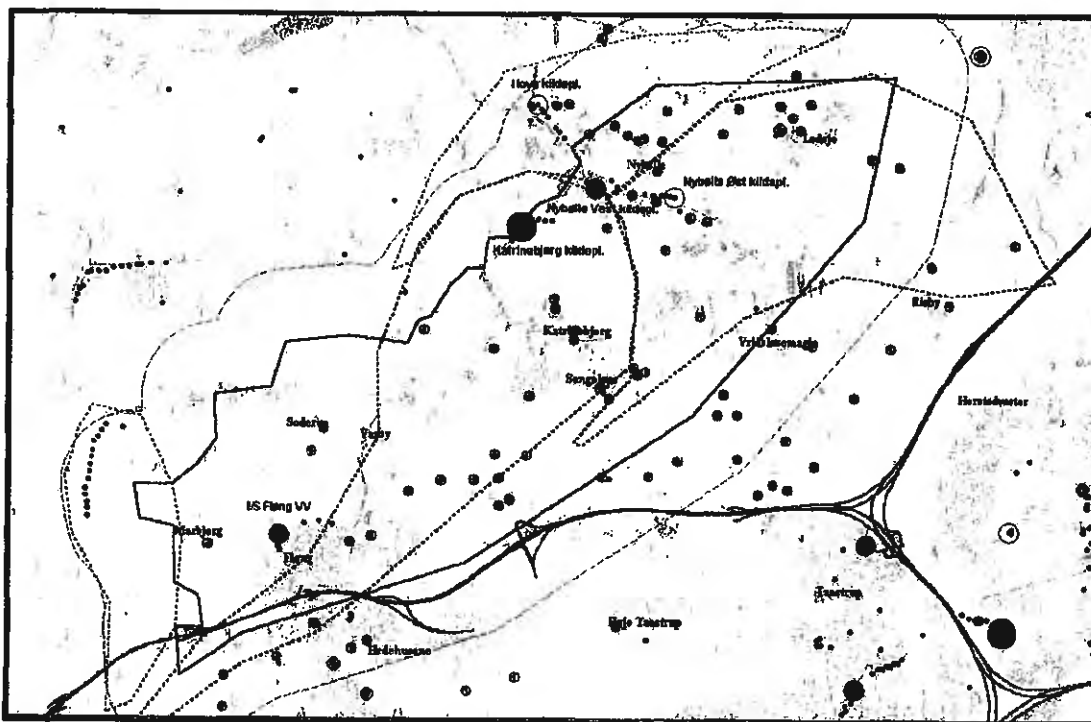
Københavns Energis fremtidige kildepladser

Københavns Energi har nedlagt indvindingen på Tyskemose og Nybølle-Vest kildepladser og ønsker at flytte den tilladte indvinding over på henholdsvis Hove og Katrinebjerg kildepladser. Indvindingen øges således ikke i området, men der sker en omfordeling som vist i tabel 2.

Kildeplads	Indvinding ifølge Rammeaftalen (mio. m ³ /år)	Ønsket indvinding (mio. m ³ /år)
Hove	0,63	1,0
Katrinebjerg	1,30	1,4
Nybølle Øst	0,90	0,9
Nybølle Vest	0,50	0
Tyskemose	0,07	0
Samlet indvinding	3,40	3,4

Tabel 2. Københavns Energis indvinding, som den er fastlagt i rammeaftalen, samt den ønskede indvinding.

Indvindingernes størrelse gør, at indvindingsoplandene til hver af de tre kildepladser har regional karakter, som strækker sig ud over lokalområdet. I KE's grundvandsmodel (DHI, "Opdatering af hydrologisk model for Nybølle", januar 2001) er indvindingsoplandene ud-bredelse og indbyrdes fordeling simulerede, jf. figur 1. Indvindingens størrelse er fastsat ud fra de omtalte kriterier.

Figur 1. Simulerede indvindingsoplande ud fra Københavns Energis grundvandsmodel.

Simuleringerne viser, at Katrinebjerg kildeplads med en indvinding på ca. 1,4 mio. m³/år fortrinsvis henter vandet syd fra. Det ses, at indvindingsoplandets sydlige ende strømmer

under grusgravområdet og lossepladskomplekset syd for Sengeløse. Nybølle Øst kildeplads, med en indvinding på 0,9 mio. m³/år, henter vandet fra den østlige og sydlige del af området. Strømningsretningen indikerer, at noget af vandet vil strømme under Frederiksholmsvejens losseplads.

Partikelbanesimuleringen for Hove kildeplads, med en indvinding på ca. 1.0 mio. m³/år, indvinder sit vand fra både den sydlige og nordlige del af området. Ud fra strømningsretningen, er der indikationer på, at noget af vandet strømmer under Overdrevvejens losseplads, samt at der er mulighed for nogen transport fra Nybøllevej Losseplads. I et forsøg på at flytte indvindingsoplandet væk fra lossepladserne er der foretaget et modelscenarium med ændret placering af Hove kildeplads' borer. Den simulerede ændring synes at have en gavnlig virkning på Hove kildeplads, da man herved kan undgå forureningspåvirkning fra Nybølle eller Overdrevvejens lossepladser.

Københavns Energi har på den baggrund søgt om tilladelse til at etablere nye borer og foretage prøvepumpning heraf.

Overordnet beskrivelse af kildepladserne

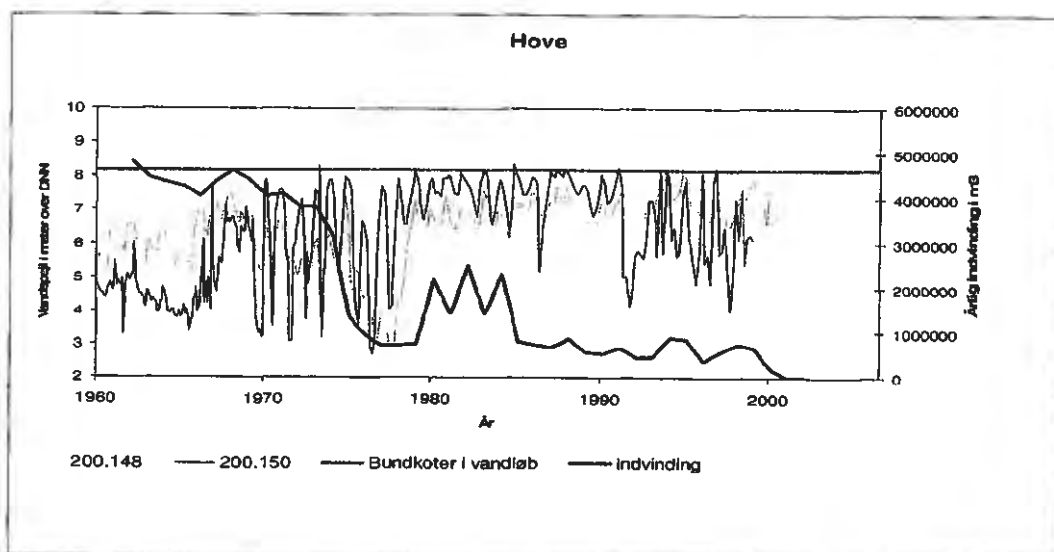
Hove kildeplads

På grund af renovering har Hove kildeplads ikke været aktiv siden 2000. Den sydlige del af kildepladsen er blevet lukket på grund af indhold af chlorerede alifater og pesticider i borer. Forureningerne stammer fra Overdrevvejens losseplads.

Den fremtidige plan med kildepladsen er at etablere 2-3 nye indvindingsboringer nord for de nuværende borer og at anvende 1 eller 2 af de eksisterende borer som monitoringsboringer. Det ønskede resultat er at undgå forureningspåvirkning fra lossepladsen. Indvindingen forventes at blive på 1,0 mio. m³/år.

Den naturlige kvalitet af det indvundne vand har i hele kildepladsens levetid været domineret af en svagt reduceret vandtype med minimale indhold af nitrat og sulfatkoncentrationer på omkring 100 mg/l. De målte nikkelkoncentrationer ses at afhænge af den generelle stigning og af fluktuationen på vandspejlet, hvilket antyder at kildepladsen har været/er præget af pyritoxidation. Der er meget lave fund af BAM, på omkring 0,01 µg/l, hvilket viser, at dele af det indvundne vand er ungt.

I kildepladsens meget aktive periode før 1975 var der ingen kontakt til åen, figur 2. I perioden herefter og frem til nedlukningen i 2000 har der kun været en meget begrænset kontakt.

Figur 2. Vandspejlsændringer i det primære magasin som funktion af oppumpningen ved Hove kildeplads.

Den samlede tolkning for Hove Kildeplads er, at den naturlige grundvandskvalitet hovedsageligt udgøres af en god og svagt reduceret vandtype. Lokalt påvirker Overdrevvejens losseplads vandkvaliteten i negativ retning, ligesom en høj indvinding giver problemer med sulfat og nikkel.

Den fremtidige indvinding bør således styres ind efter at undgå lossepladspåvirkning samt unødigt pyritoxidation ved f.eks. indtrængning af ilt via boringer m.m.

Med den nuværende nedlukning er der skabt en situation, hvor magasinet måske afgiver vand til Hove Å og Nybølle Å. Den eventuelle fremtidige forøgelse af indvindingen til 1,0 mio. m³/år vil derimod sandsynligvis resultere i en nedadgående gradient fra vandløbet til magasinet.

Nybølle Øst

Kildepladsen ligger umiddelbart i forlængelse af den tidligere Nybølle Vest Kildeplads. Der er tilknyttet 13 boringer til kildepladsen hvoraf de 6 er aktive. For at undgå påvirkning fra Nybølle Losseplads er de vestligste boringer på kildepladsen taget ud af drift. Oppumpningen på kildepladsen foregår med hæverts-system.

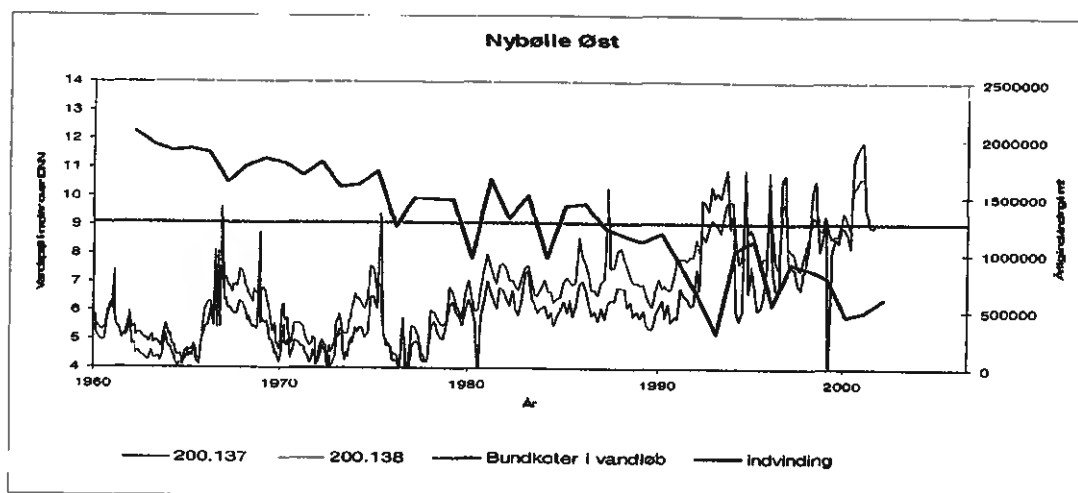
Der er blevet indvundet helt op til 2,0 mio. m³/år tilbage i 1960'erne, [figur 3](#), men indvindingen er siden faldet jævnt og ligger i dag på omkring 0,5 m³/år. Jf. rammeaftalen ønsker Københavns Energi at indvinde 0,9 mio. m³/år fra kildepladsen.

I takt med reduktionen på indvindingen er vandspejlet steget. Under den store oppumpning på 2,0 mio. m³/år lå vandspejlet i kalken på omkring 6-7 m, men i dag findes vandspejl omkring kote 11 m. Det betyder at der igen er skabt hydraulisk kontakt mellem det primære magasin og Nybølle Å, [figur 3](#).

Kvaliteten af det indvundne grundvand har igennem hele kildepladsens historie - siden 1940 - været karakteriseret ved en svag reduceret vandtype med forholdsvis høje sulfatindhold på omkring 200 mg/l og med nitratindhold mindre end 5 mg/l. Siden starten af 1990'erne er der målt for nikkel. Nikkelkoncentrationerne ses at afhænge af den generelle stigning og af fluk-

tuationen på vandspejlet, hvilket antyder at nærområdet til kildepladsen har været/er præget af pyritoxidation.

Fundet af BAM, på omkring 0,02 µg/l, vidner om at dele af det indvundne vand er yngre end 30 år.

Figur 3. Vandspejlsændringer i det primære magasin som funktion af oppumpningen ved Nybølle Øst kildeplads.

Den samlede tolkning for Nybølle Kildeplads er, at grundvandskvaliteten er forholdsvis god. Det indvundne grundvand er som for Hove Kildeplads karakteriseret ved en svagt reduceret vandtype. Frederiksholmvejens losseplads har hidtil ikke påvirket vandkvaliteten i negativ retning, hvorimod indvindingen giver lokale problemer med sulfat og nikkel. Den fremtidige indvinding bør overvåges for lossepladspåvirkning samt styres så unødigt pyritoxidation ved f.eks. indtrængning af ilt via borer m.m.

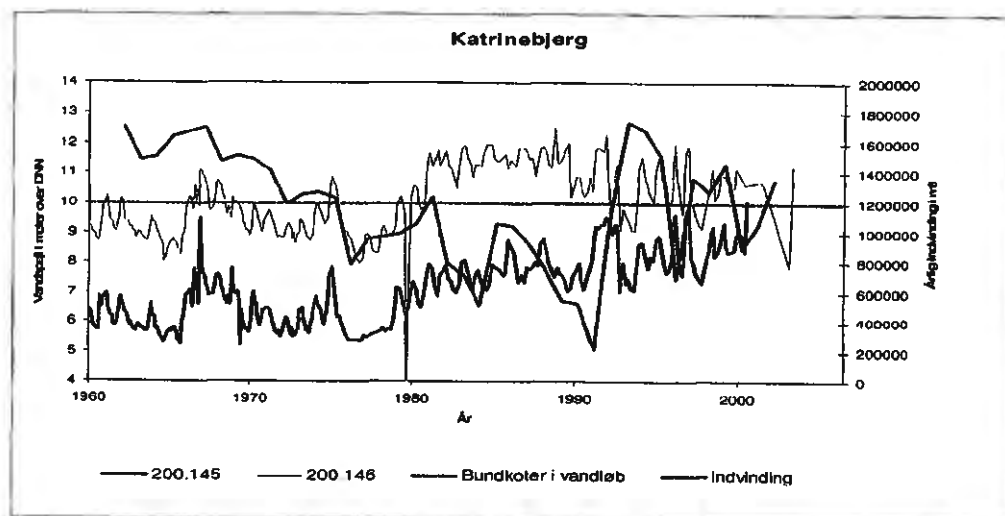
Med den nuværende indvinding er der skabt en situation, hvor magasinet igen afgiver vand til Nybølle Å. Hvis indvindingen sættes op fra de nuværende ca. 500.000 m³/år til de i rammeaftalen anførte 900.000 m³/år vil det mindske grundvandstilførslen til Nybølle Å. I værste tilfælde vil der blive skabt en lækage fra vandløbet til magasinet.

Katrinebjerg Kildeplads

Der er 15 borer tilknyttet kildepladsen, hvoraf de 10 er aktive. Oppumpningen af grundvand foregår med hævertsystem. Fra 1960'erne frem til begyndelsen af 1990'erne har indvindingen været jævnt faldende fra ca. 1,6 mio. m³/år til godt 0,2 mio. m³/år, figur 4. Herefter er indvindingen igen sat op og er i dag ca. 1,4 mio. m³/år.

Kalkens trykniveau har i samme periode været jævnt stigende, fra ca. 6 m.u.t. til ca. 9 m.u.t., og synes således ikke at have været påvirket af indvindingen på kildepladsen fra begyndelsen af 1990'erne. Derimod ses trykniveauet påvirket af den samlede indvinding for området, der inkluderer indvindingerne på Hove og Nybølle Øst kildepladser, og som generelt har været faldende, figur tabel 2 og 3.

Der ses at være hydraulisk kontakt mellem magasinet og Hove Å. Gradientforholdene indikerer at grundvand strømmer til Hove Å.

Figur 4. Vandspejlsændringer i det primære magasin som funktion af oppumpningen ved Katrinebjerg kildeplads.

Kvaliteten af det indvundne grundvand på kildepladsen har igennem en længere periode – ca. 1940 – 1990 – været karakteriseret ved en svag reduceret vandtype med et sulfatindhold på omkring 125-150 mg/l og med spor af nitrat. Fra begyndelsen af 1990'erne er sulfatkoncentrationen steget momentant til ca. 200 mg/l og samtidig steg nitratkoncentrationen til ca. 12 mg/l. Nitratstigningen indikerer således, at grundvandet i dag er mere påvirket af nitratudvaskning end tidligere. Spørgsmålet er derfor om kildepladsen indenfor en kortere tidsperiode står overfor et egentlig nitratgennembrud med høje nitratkoncentrationer eller om problemet snarere er tilknyttet enkelte boringer. De forholdsvis tykke dæklag under kildepladsen taler for det sidste, men anbefales undersøgt.

Siden 1990 er der målt stigende nikkelkoncentrationer fra 10 til 90 µg/l. De ændrede nikkel og sulfat forhold forekommer sandsynligvis lokalt i de boringsnære zoner hvor vandspejlet ses stigende eller fluktuerende, og i zoner der har været/er påvirket af pyritoxidation. Den fremtidige indvinding bør styres så unødigt pyritoxidation ved f.eks. indtrængning af ilt via boringer m.m. undgås

Der er fundet lave indhold af BAM (0,03 mg/l). En del af det indvundne vand udgøres således af grundvand, som er yngre end 30 år.

Konceptuel hydrogeologisk og geokemisk model

Karakteristika for området

Særlige forhold af betydning for de hydrogeologiske forhold i området omkring de 3 kildepladser er:

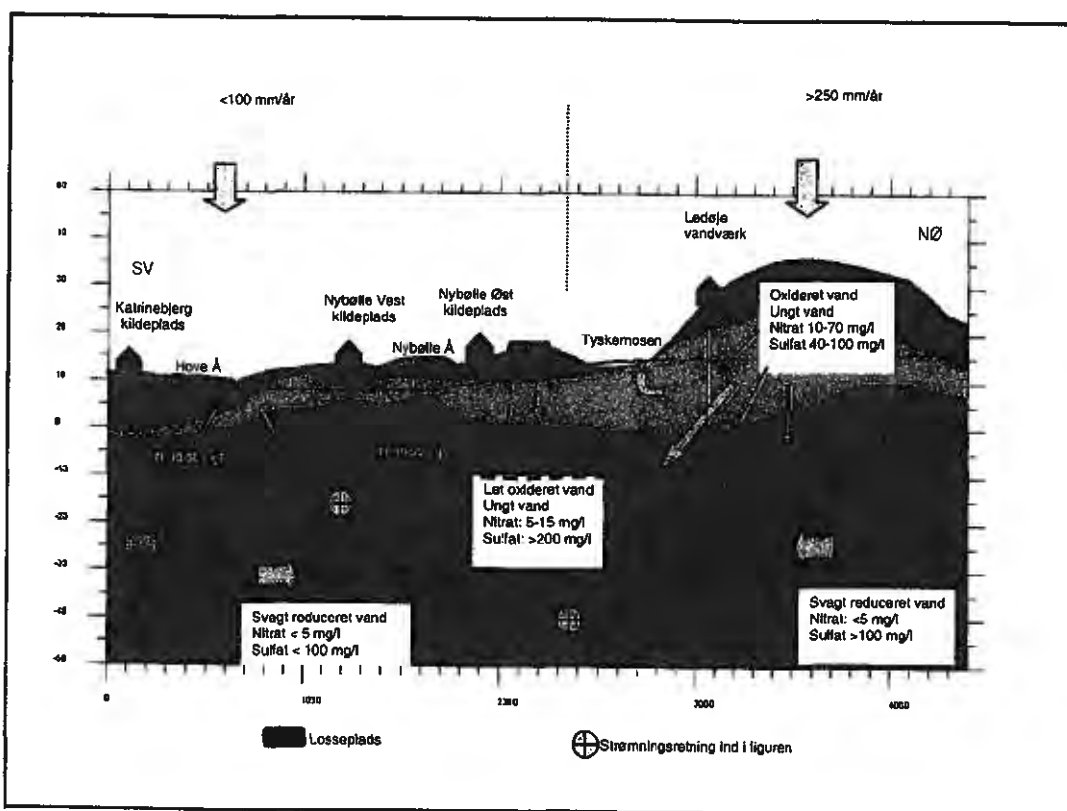
- Stor indvinding langs ådalene (kraftig sænkningstragt omkring indvindinger)
- Gradientforhold styret af indvinding
- Det grundvandsdannende opland er fortrinsvis langt fra området
- Sekundære magasiner
- Tynde dæklag
- Påvirkning fra lossepladser
- Svagt reduceret vandtype

Geologi

Hove ådal og Nybølle ådal gennemskærer området og fremstår som lavninger i terrænet. Ådalene er kendetegnet ved tynde dæklag og under en situation uden større grundvandsindvinding (som p.t.) haves overvejende opadrettede gradientforhold og vandmættede dæklag. Registrerede trykniveauer i kalken omkring de store kildepladser ses som forventet at hænge sammen med oppumpningens størrelse. Således har den kraftige indvinding i ådalene ved Nybølle gjort, at der i en lang periode med stor indvinding har været nedadrettet gradient fra vandløbet til grundvandszonen. Ved den nedlukkede Nybølle Vest kildeplads, er trykniveauet i magasinet igen højere end bunden af vandløbet, så Nybølle Å får sandsynligvis tilført grundvand på denne strækning.

Hydrogeologi

På det sydvest-nordøst gående profilsnit, figur 5, er vist den samlede tolkning af strømmingen og de resulterende grundvandskemiske forhold.

Figur 5. Geologisk profilsnit gennem Ledøje, Nybølle og Katrinebjerg kildeplads.

Omkring Ledøje ses store mægtigheder af sand oven på kalken. Her findes et større sammenhængende sekundært magasin, som støder sammen med det primære magasin mellem Ledøje og Nybølle og herefter udgør en hydraulisk enhed. Også ved Nybølle Vest og Nybølle le losseplads findes et lokalt sekundært sandmagasin.

Grundvandsdannelsen i området er noget varierende med en lille grundvandsdannelse tæt ved kildepladserne, og en stor grundvandsdannelse i området mellem Nybølle øst og Ledøje og mellem Nybølle og Katrinebjerg by. Endelig synes grundvandsdannelsen til området at

ske sydfra ved Vasby-Sengeløse området. Den primære grundvandsdannelse sker således langt fra kildepladserne.

Vandkemi: Nybølle og Hove Kildepladser

Som det fremgår, udgør det tilstrømmende vand fra nordøst en svagt reduceret vandtype. Vandtypen på det grundvand, som strømmer til zonen fra sydvest (fra området mellem Sengeløse og Katrinebjerg), er ukendt på grund af manglende analyser. Den er dog på baggrund af magasinforhold samt geologi tolket som en reduceret vandtype. Der er ikke foretaget målinger af det større sekundære magasin ved Ledøje, men det er med al sandsynlighed en oxideret, nitratholdig grundvandstype. Det sekundære magasin smelter sammen med det primære kalkmagasin i området omkring Ledøje Vandværk. Samtlige borerer ved vandværket har en relativ høj belastning med nitrat, men ingen væsentlige indhold af sulfat og nikkel.

I den videre strømning mod kildepladserne synes vandtypen i den øvre del af kalken at blive mindre oxideret med generelle indhold af nitrat på 5-15 mg/l og sulfatindhold på mere end 200 mg/l.

Det grundvandsdannende opland til Nybølle Øst kildeplads udgør bl.a. området mellem Nybølle Øst og Ledøje, der er kendetegnet ved tynde dæklag og højliggende kalkoverflade. Umiddelbart nord for Nybølle er der frit magasin, hvor det er sandsynligt, at der sker oxidation af dæklagene (pyrit) med frigivelse af sulfat og nikkel til følge. De konstaterede høje koncentrationer af sulfat i borerne ved kildepladserne kan således være transporteret fra dette område (eller andre områder) og/eller skyldes påvirkning fra lossepladserne. Det faktum, at nikkel ikke samtidig påvises i væsentlig høje koncentrationer kan skyldes, at nikkel er sorberet under transporten til kildepladsen og at der i nærområdet er vandmættede forhold som ikke betinger nikkelfrigivelse. Samlet peger det således i retning af, at nikkelfrigivelse ikke sker boringsnært.

Der ses kun sporadisk høje koncentrationer af nitrat på Nybølle Øst kildeplads, hvilket peger i retning af, at den overordnede indvinding ikke stammer fra et nitratholdigt magasin. Nitratbelastningen synes kun at optræde lokalt i den øverste del af kalken, og kan eventuelt skyldes utætte borerer.

Vandkemi: Katrinebjerg kildeplads

Vandkemien på Katrinebjerg kildeplads viser ligeledes, at der ikke generelt indvindes fra et nitratbelastet magasin. Her er kun registreret lokalt høje indhold af nitrat. Samtidige meget høje indhold af sulfat og nikkel på op til henholdsvis 450 mg/l og 90 µg/l peger i retning af, at pyritoxidation foregår meget lokalt. I nærområdet til Katrinebjerg findes dæklagstykkelser på 10-15 m og spændte magasinforhold, hvilket gør det mest sandsynligt, at pyritoxidationen sker ved boringsrelateret gastransport af atmosfærisk ilt.

Vandkemi: lossepladserne

I borerer nær de tidligere lossepladser er målt stedvist forhøjede koncentrationer af bl.a. NVO, jern og metan. I undersøgelser af Overdrevvejens og Nybølle lossepladser er det vist, at borerne på lossepladserne er påvirket af perkolat med forhøjede koncentrationer af blandt andet opløst jern, ammonium og klorerede opløsningsmidler. Ved Nybølle losseplads ses specielt perkolat påvirkning i de sekundære magasiner. Nybølle losseplads menes primært at have påvirket grundvandskvaliteten på den nu lukkede Nybølle Vest kildeplads, hvorimod Overdrevvejens losseplads primært påvirker Hove kildeplads. Den konstaterede

perkolatudsivning fra Frederiksholmsvejens losseplads genfindes ikke i borerne ved Nybølle Øst Kildeplads. På profilsnittet, figur 5, er påvirkningen fra Nybølle og Frederiksholmsvejens lossepladser indtegnet som lokale faner af reduceret vand i det sekundære magasin og i toppen af det primære magasin.

Den lokale indvinding i området

I Hove-området er der følgende lokale indvindinger:

Vandværk	Tilladt indvinding m ³ /år
Hove Overdrev VV	5.000
Nybølle VV	10.000
Holmemarkens VV	6.000
Hove VV	20.000

Tabel 3. Indvindingstilladelser ved de lokale private vandværker i Hove-området.

Vandværkerne i området har ligeledes et forhøjet indhold af sulfat i drikkevandet. Et vandværk kan ikke overholde drikkevandskravene for sulfat, mens et andet vandværk ikke kan overholde drikkevandskravene for nitrat.

V2-kortlagte forureningskilder i området

Der ligger tre V2 kortlagte forureningskilder i området, henholdsvis Nybøllevejens Losseplads, Frederiksholms Losseplads og Overdrevsvejens Losseplads beliggende i Roskilde Amt, se bilag 1.

Beskrivelse af vandløbenes tilstand

Hove Å og Nybølle å har i regionplan 2001 fået en generel målsætning, som et karpefiskevand, B3. Ved en generel målsætning skal det sikres, at dyre- og plantelivet kun er svagt påvirket. Ud over at vandløbene i regionplanen har et krav om, at de skal være levested for karpefisk, er der også krav til hvilken smådyrsfauna man ønsker i vandløbet, en såkaldt målsætningsklasse. Denne er for Hove å's vedkommende 5 og for Nybølle å's vedkommende 4, hvilket betyder at vandkvaliteten i Hove å skal være bedre end i Nybølle å. Endelig har Hove å i regionplanen ydermere et krav til medianminimumsvandføring på 15 l/s (målt på den viste vandføringsstation, bilag 1)

Den aktuelle tilstand (2003) bedømt ud fra smådyrsfaunaen er i begge vandløb 4. Det vil sige at målsætningen er opfyldt i Nybølle å, men ikke i Hove å.

Ifølge synkronmålinger foretaget i 2001 er der ved Hove å st. (bilag 1) en tilstrømning til vandløbet på godt 7 l/s/km², mens der til Nybølle å st. (bilag 1) er en tilstrømning på under 1 l/s/km². Den beregnede medianminimumsvandføring er ved Nybølle å st. 0,6 l/s, mens den ved Hove å st. er 9 l/s. Hove å lever dermed heller ikke op til regionplanens krav til medianminimumsvandføring.

Til vurdering af eventuelle effekter af vandindvinding på vandløb har Københavns Amt valgt at tage udgangspunkt i fisks krav til vandføring. For mere detaljeret beskrivelse og gennemgang henvises til Vandplan Sjællands delrapport 3,1995.

Optimale vandføringer Hove å og Nybølle å i henhold til deres målsætninger

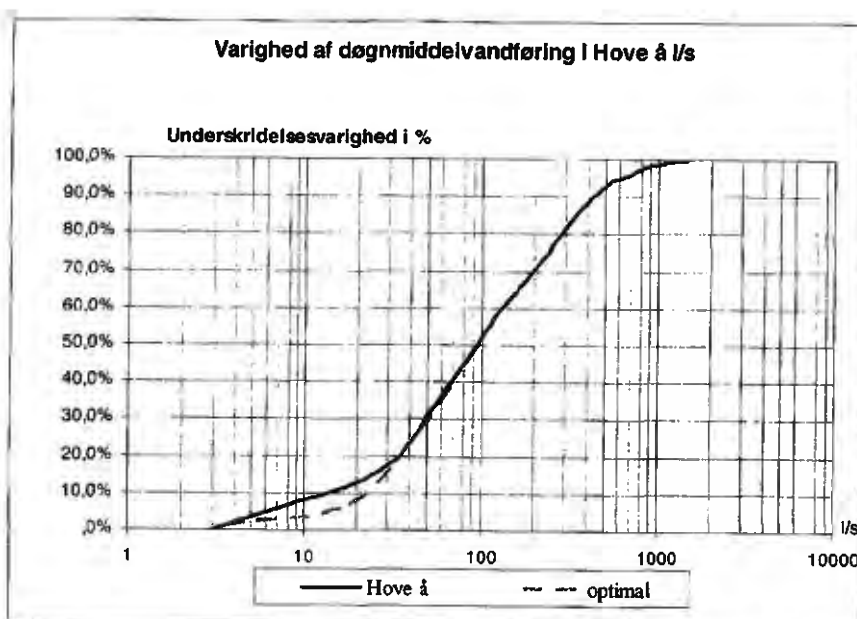
På baggrund af daglige målinger af vandføringen i perioden 1989-2003 i hhv. Hove å og Nybølle å, (stationernes placering fremgår af bilag 1) er det muligt at foretage en relativ sikker beregning og vurdering af vandføringsregimerne i de to vandløb.

Til brug for vurderingerne beregnes for begge vandløb den såkaldte optimale vandføring, som er den vandføring, der som i minimum skal være til stede for at fiskefaunaens krav til vandhastighed og vanddybde er opfyldt.

Endvidere laves der, på baggrund af de daglig målte vandføringer såkaldte varighedskurver, som angiver sammenhængen mellem vandføringen og den andel af en given periode (opgivet i %) vandføringen er opnået. På en varighedskurve er det således muligt at aflæse i hvor lang tid en given vandføring underskrides.

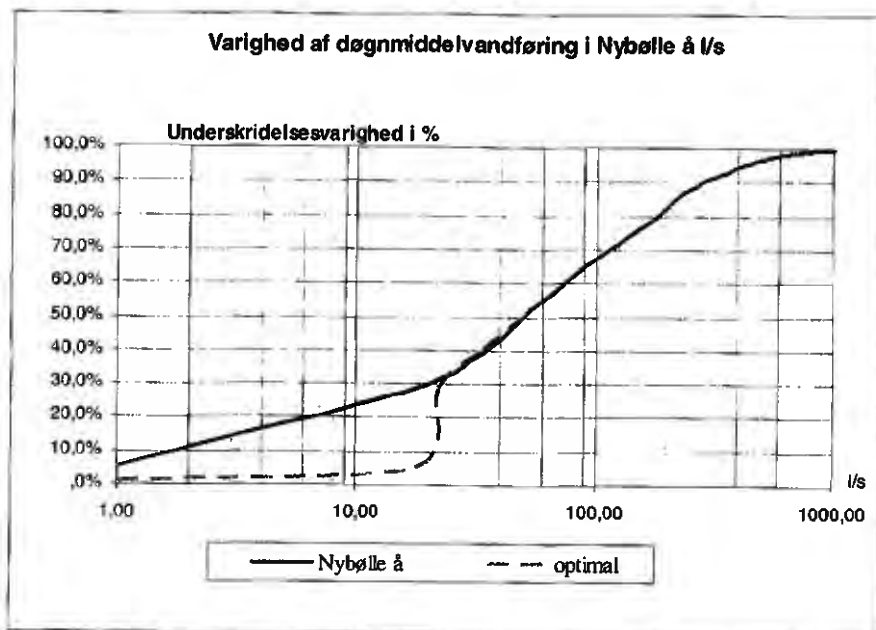
I figurene nedenfor er den aktuelle målte vandføring angivet og sammenholdt med de vandføringer der erfaringsmæssigt, som minimum, skal være til stede i den kritiske sommerperiode for at fiskebestandens krav til vandføring er opfyldt.

For Hove å's vedkommende tyder vandføringsregimet på, at Hove å er vandindvindingspåvirket i en mindre del af sommerperioden, idet den optimale vandføring har lavere underskridelsesværdi end den målte vandføring, se figur 6. Det vurderes derfor, at åens nuværende vandføring stort set er tilfredsstillende for den målsatte fauna, men at en påvirkning af vandindvinding, med lavere sommervandføringer til følge, vil have en negativ effekt på faunaens levevilkår i Hove å.

Figur 6. Sammenhæng mellem vandføring og angivelse af i hvor lang tid (procent) den givne vandføring underskrides. Den blå linie angiver den målte vandføring i Hove å (1989-2003). Den røde stiplede linie angiver den optimale vandføring", dvs. den vandføring der er nødvendig såfremt vandløbets fiskevandsmålsætning skal opfyldes.

Som angivet i figur 7 afviger vandføringen i Nybølle å en del fra det vandføringsregime, som er nødvendig, hvis fiskevandsmålsætning skal opfyldes. I store dele af sommerperioden har åen meget lave vandføringer, idet vandføringen i omkring 5 % af tiden er mindre end 1 l/s. På den baggrund vurderes det, at Nybølle å er stærkt indvindingspåvirket og at en vandindvinding med yderligere forringelse af vandføringen i åen, specielt sommerperioden hvor vandføringen i forvejen er lav, bør undgås.

Figur 7. Sammenhæng mellem vandføring og angivelse af hvor lang tid (i procent) den givne vandføring underskrides. Den blå linie angiver de målte vandføring i Nybølle å (89-2003) blå streg. Den røde stiplede streg angiver den optimale vandføring” det vil sige den vandføring der er nødvendig såfremt vandløbets fiskevandsmålsætning skal opfyldes.

I et notat (Københavns Amt, 2004) gennemgås de beregninger, der ligger til grund for vurdering af om nedsat vandføring, som følge af vandvandindvinding, vil have en effekt på faunans levevilkår i Hove å og Nybølle å.

Beskrivelse af vådområdernes tilstand

Vådområder kan overordnet inddeles i tre grupper (habitat-, beskyttelses- og vurderingsgruppe) efter deres følsomhed for en sænkning af grundvandsstanden.

Københavns Amt har desuden værdisat alle lokaliteter, der foreligger botaniske oplysninger for. I værdisætningen indgår en vurdering af vegetationens sammensætning, naturtypens størrelse og sjældenhed, hvor I er den højeste værdi og IV er den laveste.

Habitatgruppen består af vådområder, der indeholder habitatnaturtyper (særlige naturtyper, der er defineret i Habitatdirektivet) eller leve og ynglesteder for habitatarter (særligt beskyttede arter i medfør af bilag II og Bilag IV i habitatdirektivet). I denne gruppe vil en umiddelbar rettesnor være, at en sænkning ikke må påvirke området måleligt. På grund af områdernes ofte meget forskelligartede karakter kan der ikke gives en almenyldig og fast værdi for afsænkningens størrelse. Den skal fastlægges fra sag til sag.

Beskyttelsesgruppen består af særligt følsomme naturtyper, nemlig væld, hængesæk, kalkkær og øvrige arealer med en amtslig værdisætning I og II. Også for disse områder vil en umiddelbar rettesnor være, at en sænkning ikke må påvirke området måleligt.

Vurderingsgruppen består af de øvrige vådområder i amtet. Her vil en mindre sænkning kunne accepteres i nogle områder. Hvor stor vil skulle vurderes fra gang til gang, men en

sænkning på 20-25 cm vil sjældent kunne gennemføres uden det har en mærkbar negativ effekt på vådområdet.

Vådområder i Hove-området

På bilag I er lokaliseringen af de berørte vådområder indtegnet.

Tysmosen, værdisat til II-er lokalitet. En stor mose af typen overgangsrigkær, mesotrof mose. Det er de midterste parceller i mosen der er de mest botaniske interessante. Mosen er del af indsatsområdet Vestegnens moser. Amtet har rejst fredning i mosen med henblik på at sikre plejen i mosen. Tysmosen er udpeget som en af de lokaliteter, som skal tilgodeses, hvis der er mulighed for at nedsætte vandindvindingen. Dette er aftalt tidligere med Københavns Vandforsyning ved nedsættelsen af indvindingen på Tyskemose kildeplads.

Der har tidligere ynglet Løgfrø i et vandhul tæt ved mosen.

På grund af områdets værdier, og eftersom det er et amtligt indsatsområde, skal mosen vurderes i beskyttelsesgruppen.

Porsemosen er værdisat til en I-er lokalitet. Mosen indeholder et varieret dyre- og planteliv og bl.a. en vigtig ynglelokalitet for Pungmejse, Rørhøg og Rødrygget Tornskade. Mosen er vurderet til en I-er lokalitet på baggrund af fuglelivet og en II-er lokalitet m.h.t. de botaniske interesser. Mosen er del af indsatsområdet Vestegnens moser. Amtet har rejst fredning i mosen med henblik på at sikre plejen i mosen. Derudover forsøges gennemført et VMPII-vådområdeprojekt i den østligste del af mosen.

Både plante- og fugleliv er knyttet til vådområderne i mosen (dog undtaget et lille stykke godt overdrev, der ligger i den østlige del af mosen).

På grund af områdets værdier, og eftersom det er et amtligt indsatsområde, skal mosen vurderes i beskyttelsesgruppen

Vasby/Sengeløse Mose

EF-habitatområde. Udpegningsgrundlaget er bl.a. rigkær, en sjælden naturtype, der kræver, at grundvandsstanden står lige i eller lige over tørveoverfladen.

Vasby mose er bl.a. voksested for den sjældne og fredede Melet Kodriver og det ene af de to tilbageværende voksesteder i Danmark for Rust-Skæne.

Mosen er del af indsatsområdet Vestegnens moser. Amtet har rejst fredning i mosen med henblik på at sikre plejen i mosen.

Da EF-habitatnaturtypen rigkær er betinget af en høj vandstand, skal mosen vurderes i habitatgruppen.

Katrinebjerg Mose

Mosen er del af indsatsområdet Vestegnens moser. Amtet har rejst fredning i mosen med henblik på at sikre plejen i mosen. Mosen er registreret som en 2-er lokalitet, baseret på den botaniske værdi.

På grund af områdets værdier, og eftersom det er et amtsligt indsatsområde, skal mosen vurderes i beskyttelsesgruppen.

Vådområder omkring Hove/Nybølle Kildeplads

Omkring Hove/Nybølle Kildeplads ligger moseområder og vandhuller. Københavns Amt har gennemgået nogle af disse i tidligere botaniske undersøgelser fra 1998. Her vurderes især mosedraget NØ for Katrinebjerg Mølle samt Kalvehave til at have en over gennemsnitlig værdi. Katrinebjerg Mølle på grund af vegetationens tegn på væld eller tidligere væld, og Kalvehave fordi det er et område med uberørte tørvegrave og gode muligheder for naturgenopretning i de omgivende arealer.

Såfremt en analyse af grundvandsforholdene tyder på at der stadig er vældaktivitet i Katrinebjerg Mølleområdet, må dette vurderes i beskyttelsesgruppen - ellers i vurderingsgruppen.

Padder, bilag IV-arter

Københavns Amt har ikke kendskab til udbredelsen af Spidssnudet Frø og Stor Vandsalamander i Vestegnens moser. Det er dog sandsynligt at begge arter yngler i moseerne, da de begge er forholdsvis almindelige i Københavns Amt.

Hove grusgrav i Roskilde amt har tidligere været et kendt ynglested for Grønbroget Tudse. Efter grusgraven er blevet put and take-sø er Grønbroget Tudse dog efter al sandsynlighed uddød her.

Københavns Energi har i forbindelse med ansøgningen om indvindingstilladelse fået Amphiconsult til at undersøge vådområder omkring Hove Kildeplads. Undersøgelsen viser, at der yngler Spidssnudet frø og Stor vandsalamander i enkelte af de undersøgte vandhuller. Kildepladsområdet er derudover et velegnet levested for disse arter.

Det skal ved en øget indvinding sikres, at disse områder fortsat kan fungere som yngle- og levesteder for padderne på samme niveau som hidtil. Som udgangspunkt skal disse lokaliteter derfor vurderes i habitatgruppen.

Det kan også være en mulighed ved naturgenopretning at sikre yngle- og levestederne for habitatarterne. Dette må vurderes på baggrund af prøvepumpningen.

Høring af relevante parter

Høring af ansøgning

I forbindelse med ansøgning om flytning af borerne er Roskilde Amt blevet hørt, idet amtet fremkom med væsentlige bemærkninger og forslag til vilkår, der blev indarbejdet i forbindelse med tilladelsen af den 7. januar 2001.

Roskilde Amt har ingen yderligere bemærkninger i forbindelse med flytningen af borerne. Roskilde Amts forslag til vilkår fra den oprindelige tilladelse overføres til den nye tilladelse.

Partshøring af tilladelsen

Københavns Energi har i forbindelse med partshøringen af tilladelsen i brev af 22. april 2004 fremkommet med oplysninger om en nedgravet olietank på 10 m³ og en nedgravet samletank for husspildevand på 4 m³ på matriklen.

Københavns Energi har ligeledes oplyst at Fredningsnævnet ingen bemærkninger har til etableringen af boringerne og de dertil knyttede aktiviteter. Derudover har Københavns Energi ingen bemærkninger til tilladelsen.

Ledøje-Smørum Kommune er ikke fremkommet med bemærkninger i forbindelse med partshøringen.

Vurdering

Københavns Amt vurderer, at flytningen af de to undersøgelsesboringer, samt prøvepumpning af 10.000 m³ vand, ikke har nogen negativ påvirkning af vandløb, søer og vådområder.

Hove Kildeplads er sandsynligvis præget af pyritoxidation, idet der er et forhøjet nikkelindhold i grundvandet. Indvindingen på kildepladsen bør indrettes, således at fluktuationer af vandspejlet undgås og indtrængning af ilt gennem boringerne, den såkaldte barometerånding, bør ligeledes undgås (gastætte boringer – forerøret skal føres ned under driftvandspejlet).

Amtet finder det positivt at flytte indvindingen længere væk fra forureningskilder. Modelberegningerne tyder på, at en omlægning vil betyde, at der ikke trækkes så meget vand ind under Overdrevvejens Lossepladsen.

Prøvepumpningen skal bl.a. afklare, hvilke konsekvenser en ændret indvinding vil få på bl.a. afværgeforanstaltningerne på Overdrevsvejen Losseplads i Roskilde Amt. En omlægning af indvindingen i området kan medføre, at de nuværende afværgeforanstaltninger ikke er optimale, og at der skal ændres på afværgeforanstaltningerne og monitoringsboringerne på de V2-kortlagte grunde i området.

Københavns Energi ønsker en indvinding på Hove kildeplads på 1 mio. m³. Den årlige gennemsnitlige indvinding i årene fra 1991 – 2001 har været 0,6 mio. m³ pr. år, hvilket betyder, at indvindingen på Hove Kildeplads ønskes forøget med 0,4 mio. m³ pr. år.

Amtet vil i forbindelse med en ansøgning om endelig tilladelse på Hove Kildeplads vurdere områdets indvindinger under et, således at indvindingen i området indrettes, så indvindingen påvirker vandløb, søer og vådområder så lidt som muligt.

Københavns Energi har, ifølge rammeaftalen, tilladelse til at indvinde 3,4 mio. m³ vand i Nybølle-området fordelt på 5 kildepladser. Københavns Energi vil flytte indvindingen på Nybølle-vest og Tyskemose kildepladser over på kildepladserne i Hove og Katrinebjerg. Der ændres ikke på indvindingen på Nybølle-Øst kildeplads. Det betyder at Københavns Energis indvinding i Nybølle-området vil fordele sig på 3 kildepladser i stedet for 5. Den gennemsnitlige årlige indvinding på de 3 kildepladser har for perioden 1991 -2001 været på 2,6 mio. m³ vand.

Københavns Energis omlægning af indvindingen i området vil medføre en koncentration af indvindingen på færre kildepladser, og på kildepladserne skal der indvindes mere vand fra færre boringer.

En koncentration af indvindingen i området er ikke i overensstemmelse med Amtets regionplanmæssige retningslinjer om at sprede indvindingen. I forbindelse med den endelige indvindingstilladelse skal antallet af boringer derfor vurderes. Det er muligt af antallet af boringer skal være større end 4 af hensyn til den lokale sænkningstragt.

Det er amtets målsætning, at indvindingen i amtet skal være bæredygtigt i forhold til den naturlige grundvandskvalitet og i forhold til påvirkning af vandløb, søer og vådområder.

Københavns Amt finder det positivt at nedlægge indvindingen på Tyskemose kildeplads. En nedlæggelse af Tyskemose kildeplads, betyder at indvindingen flyttes længere væk fra de i Regionplanen særligt udpegede vådområder, Tysmose, Tysmose Å, Nybølle Å og Porsemose, hvor en nedsættelse af indvindingsmængderne, hvis det er muligt, har højeste prioritet. En nedlæggelse af Tyskemose kildeplads har betydning for vandføringen i Nybølle Å. Københavns Energi har dog ikke siden 1993 indvundet vand på Tyskemose Kildeplads. Nedlukning af Tyskemose kildeplads har ikke været nok til, at målsætningen i Regionplan 2001 for Nybølle å har kunnet overholdes.

Omlægninger af indvindingen må ikke medføre en forringelse grundvandskvaliteten eller af vandløbenes og vådområdernes tilstand.

Københavns Amts beregninger af vandløbenes tilstand i forhold til deres målsætninger ved Hove Mølle station (52.20) og Nybøllevad Bro Station (52.40), har vist at specielt Nybølle å er påvirket af vandindvindingen i området, og at sommervandføringen begge steder ligger under minimumskravene i målsætningerne.

En forøgelse af indvindingen på kildepladserne kan medføre yderligere negativ effekt på vandløbene og vådområderne.

Det er vanskeligt at vurdere hvorledes en indvinding påvirker overfladerecipienter, men Københavns Energi har opstillet en MIKE SHE model for Nybølle (DHI, 2001), som er en fysisk baseret, distribueret og integreret model, der kan beregne interaktionen mellem grundvandet og overfladerecipienterne.

Scenarierne i rapporten (DHI, 2001) fokuserer alene på forureningstruslerne i området og ikke på den kvantitative indflydelse af indvindingen på overfladerecipienterne

I forbindelse med en endelig om ansøgning af en forhøjet indvinding ved Hove Kildeplads, fra 0,6 mio. m³/år til 1,0 mio. m³/år, finder Amtet det oplagt, at Københavns Energi anvender modellen til at belyse følgende forhold:

- Til hvilket niveau skal vandindvindingen i hele rammeaftaleområdet reduceres, for at målsætningerne på vandløbene opfyldes, dvs. for at sommervandføringerne, repræsenteret ved f.eks. 25 % og 5 % fraktilerne på varighedskurven for St. 52.20 og 52.40, overholdes (jævnfør Københavns Amts (2004). Beregningsnotat af tilstanden i Hove og Nybølle Å).

- Hvad er den modelbestemte påvirkningsgrad (indvindingens påvirkning af vandløbs minimums-/sommervandføring) i henholdsvis Nybølle Å og Hove Å.
- Hvilken betydning har den ansøgte omlægning af vandindvindingen i rammeaftaleområdet på sommervandføringen i henholdsvis Nybølle Å og Hove Å
- Hvilken betydning vil den ansøgte omlægning få på vandstanden i de sårbare vådområder, som omtalt i afsnittet om "Vådområder i Hove-området" og vist på bilag 1.
- Undersøgelse af alternative placeringer af borerne længere væk fra sårbare overfladerecipienter og Overdrevvejens losseplads.

I forbindelse med en eventuel ansøgning om endelig tilladelse til indvinding af vand på Hove Kildeplads vil implementeringen af Vandrammedirektivet indgå i betragtningerne.

Konklusion

Der meddeles tilladelse til at ændre placeringen af 2 undersøgelsesboringer samt foreløbig tilladelse til at indvinde 10.000 m³ grundvand i forbindelse med prøvepumpning på en række nærmere specificerede vilkår.

NST@NST.dk

Egedal Kommunes bemærkninger til den offentlige høring af VVM tilladelsen m.m. til HOFOR

Generelt

Egedal Kommune undre sig over den måde VVM-processen er forgået på det sidste 1½ år. Egedal Kommune deltog tidligere i to samarbejdsgrupper, hvor den fælles opfattelse blandt deltagerne var, at kommunerne havde til opgave at sætte mængder på alle indvindingstilladelser således, at der var "plads" til alle forsyninger. Således vil kommunes myndighedsrolle respekteres i forhold til at sikre vandforsyning til alle samt forvaltning af grundvandsressourcen.

Derfor undrer det os, at NST pludselig ændrede processen. NST burde have fortsat samarbejdet med HOFOR og kommunerne. Denne fremgangsmåde favoriseres HOFOR i forhold til andre med ønske om vandindvinding, ved at få førsteret til grundvandsressourcen.

Bemærkning til redegørelsen i kommuneplantillæg

På side 11 står der: "Formålet med VVM-redegørelsen er at vurdere vandindvindings virkning på miljøet som grundlag for beslutningen om at give eller afslå tilladelse til det ansøgte." Der står ikke noget om at tilpasse det ansøgte.

På side 32 står der: " at HOFOR foretager en baseline overvågning af de 19 naturområder, der kan blive påvirket. Såfremt, der ved overvågningen, sker en væsentlig ændring i plantesamfundet, gennemføres afværgeforanstaltninger.." Her bør det præciseres, at HOFOR kun er forpligtet at gennemføre afværgeforanstaltninger på 17 af naturområderne, da NST anser det for usandsynligt, at det kan være nødvendigt på de 2 sidste områder, da der ikke ændres i den nuværende indvindingsmængde. Hvor er det godtgjort, at den påvirkning ikke er negativ allerede. Egedal Kommune ønsker de to naturområder medtaget i overvågningen, da der allerede sker en påvirkning.

På side 33 nederst står der: ".. hvis det er nødvendigt at mindske al indvinding i kommunen eller inden for et indvindingsområde, kan HOFOR's mængde nedsættes tilsvarende som andre indvindere". **Er det procentvis eller mængdevis ?** Mange af de lokale vandforsyninger i kommunen er meget mindre fleksible og ressourcestærke end HOFOR, og derved vil dette indgreb rammere dem hårdere, end tilfældet er hos HOFOR. Egedal Kommune mener, at det kun er dem der påvirker, der skal nedrosle, og i så fald procentvis.

Bemærkning til retningslinjer i kommuneplantillæg

Til afsnit 8.1, side 34, retningslinje 1: Gennem de sidste 12 år er der blevet indvundet i gennemsnit 460.000 m³ pr. år på Nybølle Øst kildeplads og 0 m³ pr.

Den 27-09-2013

Sagsnr.: 13/24296

Dok.nr.: 29

Sagsbehandler:

Mads Ærtebjerg Nielsen

Direkte tlf.: 7259 7322

E-mail: teknik-miljo@egekom.dk

Egedal Kommune

Rådhusvej 2

3660 Stenløse

Telefon: 7259 6000

Mail: kommune@egekom.dk

Web: egedalkommune.dk

Åbningstider:

For personlig henvendelse:

Mandag – Onsdag 10-14

Center for Borgerservice har lukket onsdag

Torsdag 10-17.30

Fredag 10-12

Telefonomstilling:

Mandag – Onsdag 9-15

Torsdag 9-17.30

Fredag 9-12

år på Hove kildeplads. Ifølge vandplanen mangler der vand i Tysmose Å og Nybølle Å. Grundvandsmagasinet omkring Nybølle og Ledøje er det mest sårbare område i Egedal Kommune.

København Amt skrev et notat af 11. maj 2004, om lige præcist dette område, som understøtter de ting vi nævner i dette høringssvar - både på det hydrauliske med åerne, som vandplanerne også påpeger, og påvirkningen af naturområderne. Notatet er vedhæftet i mailen sammen med dette høringssvar.

Egedal Kommune er **uenig i NST vurdering** om, at området (Hove, Nybølle og Katrinebjerg) kan klare en forøget indvinding og anbefaler NST at komme med en specifik redegørelse for dette område og udfører en projektilpasning på de to andre kildepladser. Dels fordi den aktuelle indvinding de sidste 12 år har været ca. halvdele af det nu forslået samt det allerede nu peger på en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Desuden strider det mod ånden og målene i vandplanen for dette område.

Til afsnit 8.1, side 36, retningslinje 2: Det er kritisabelt, at NST kun anvender gamle data (1994-2005) og ikke medregner forsyningsprojekter, der er gennemført siden 2006. Dette er ikke i overensstemmelse med krav til miljøvurderinger (VVM og MV reglerne) om at anvende den nyeste tilgængelige viden. Det må være muligt, at få en præcis opgørelse over, hvor stor den anlægsspecifikke og samlede indvinding er, inden for de syv indvindingsoplande inklusiv erhvervsindvinding fra mindre private boringer.

Det kan tage år før den reelle påvirkning af det terrænnære grundvandsstand kan fastslås og områdets kapacitet klarlægges. Hvordan forestiller NST sig, at de andre vandforsyninger skal håndtere den manglende konsekvensvurdering på nyere data, når de søger om nye tilladelser?

Til afsnit 8.1, side 37, retningslinje 3: Hvilke indvindinger påvirker Gundsømagle Sø? Der kan gå lang tid, før det er udredt af Roskilde Kommune.

Til afsnit 8.1, side 37, retningslinje 4 med henvisning til bilag 3: Hvorfor er Grønsø Å (stations nr. 520090) ikke nævnt i bilag 3? Egedal Kommune har ikke modtaget materiale fra NST om, at HOFOR ikke påvirker Grønsø Å som nævnt i forbindelse med vandplanerne.

Er stations nr. 520179 for Risby Å korrekt angivet? Det er det samme som er angivet for Hove Å. Vandplanen benytter stations nr. 520115 for Risby Å. Risby Å løber i kommunegrænsen mellem Egedal og Albertslund kommuner, mens stations nr. 520179 ligger i Roskilde Kommune.

Bemærkning til VVM tilladelsen

Til vilkår nr. 4: Hvis nu Tysmose eller Vasby Mose alligevel påvirkes af HOFORs indvinding, på trods af, at der er udført projektilpasning, hvem har så ansvaret for afværgetiltag? Kan afværgetiltag også være neddrøsing af indvindingen, hvis det skrives ind som et vilkår?

Bemærkning til det ikke tekniske resume:

Til side 23: Det angives, at det ikke kan påvises, at HOFOR's indvinding har en påvirkning på vandføringen i Risby Å. I følge NST egen udsendte data (Excel arket "boringer_sce2_list"), så påvirker HOFOR's boringer Risby Å fra kilde 3 og 11. Det samme er gældende for Grønsø Å, hvor det i Excel arket angives, at

HOFOR's indvinding fra kilde 11, Nybølle Øst kildeplads og Hove kildeplads påvirker Grønsø Å med 22 % af den samlede reducerede mængde. Det er Ballerup Forsyning der har den største andel i påvirkningen, men er det alene Ballerup Forsyning som skal gøre en indsats?

Bemærkning til VVM- redegørelsen:

Til afsnit 3.3: Der står, at HOFOR tildeles 25 % i reservekapacitet, selvom den i praksis nok ikke bliver udnyttet fuldt ud. Hvordan og på hvilke kildepladser er de 25 % fordelt ? Egedal Kommune mener, at det er uacceptabelt, at det ikke er mere gennemskueligt, når der er andre forsyninger der også ønsker en større indvindingstørrelse/buffer, men ikke kan få det, da ressourcen er overudnyttet ifølge vandplanerne. Planlagte byudviklingsprojekter efter 2005 får en udfordring, da de ikke indgår i beregningerne og derfor kommer i anden række efter HOFOR.

Egedal Kommune har arbejdet for, at nedjustere kommunens andre vandforsyninger til et realistisk indvindingsbehov, med en buffer på ca. 10 %, for at mindske forbruget på den overudnyttede ressource. Men det kræver, at HOFOR også benytter denne strategi, nu der er kollektivt nedgangspligt.

Egedal Kommune foreslår, at der skrives to størrelser ind for hver kildeplads. Et tal for forventet normalt forbrug (de 52 mio. fordelt ud) og et tal for en max. mængde på kildepladsen, som omgivelserne kan tåle.

Så kan der formuleres et vilkår om, at der accepteres en kortvarig indvinde op til max. størrelsen, hvis der er en begrundelse herfor. På den måde bliver det mere gennemskueligt for kommunen, at se, hvor de 25 % er lagt hen og hvad omgivelserne på de forskellige kildepladser kan tåle.

Vedrørende naturrelaterede emner i VVM-redegørelsen:

1. Berørt natur i Egedal Kommune

Berørte indvindingsområder i Egedal Kommune er indvindingsopland *Søndersø* og *Islevbro*:

Indvindingsopland	Kildeplads	Indvinding 1994-2005 (mio. m3/år)	Ansøgt mængde (mio. m3/år)	Difference (mio. m3/år)	Kvadrater i det pågældende indvindingsopland
Søndersø	Egholm	1,2	Har en tilladelse	0	6
Islevbro	Hove	0,46	1,0	+ 0,54	9, 10, 11, 12, 13, 14
Islevbro	Nybølle Øst	0,71	0,9	+ 0,19	(19, 21)
Islevbro	Værebros	1,5	2,2	+ 0,7	

Tabel 1

'Kvadraterne' i ovenstående tabel 1 er udpegede felter, hvor beregninger viser et fald i det terrænnære grundvandsspejl på mere end 25 cm. Som det ses af tabellen, er der mange påvirkede kvadrater ved Hove Kildeplads.

I tabel 8.1 (side 229) ses en oversigt over de 'Besigtigede § 3 lokaliteter beliggende i kvadrater hvor indvinding på det ansøgte grundlag forventes at betyde en sænkning af vandstanden i det øvre magasin på >25 cm'. Ud af de 19 lokaliteter udgår de 2 grundet Tysmose-fredningen (Egedal Kommune, kvadrat 19 og 21), der har en formålsbeskrivelse mod vandstandsændringer. Af de resterende 17 § 3 lokaliteter ligger de 10 lokaliteter i Egedal Kommune:

Indvindingsopland	Modelleret sænkning af trykniveau (cm)	Kvadrater	Beskyttede naturtyper (§ 3)	Antal lokaliteter
Søndersø	25-50	6	Eng	1
Islevbro	25-50	9, 10, 12, 17, 18	Eng/mose	6
Islevbro	75-100	10, 12, 13	Eng, mose	3

Tabel 2

På lokaliteten kvadrat 6 (fersk eng ved Sperrestrup) i Søndersø indvindingsopland vurderes, at 'en vandstandssænkning vil være negativ, da det kan betyde tilbagegang for fugtigbundsarterne. En tidligere udtørring af søen vil desuden forringe dennes værdi for padder' (side 229). Så her er skaden sket. Skal der udføres afværgetiltag her ?

Hove Kildeplads: De øvrige 9 lokaliteter ligger omkring Hove Kildeplads. På 3 af disse sker en vandstandssænkning på 75-100 cm, mens der på de øvrige 6 sker en vandstandsændring på 25-50 cm (tabel 8.1, side 229). De 9 lokaliteter er gennemgået rent botanisk, og har derved fået en estimeret naturværdi (I-IV, hvor I er det bedste score). Deres naturværdi ligger ml. III-IV. Det skal dog understreges, at denne værdi ikke ændrer på det faktum, at disse lokaliteter er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

NST lægger op til, at naturlokaliteterne i kvadraterne overvåges med henblik på at følge vegetationen. Ændrer vegetationen sig væsentligt, vil man kunne gøre brug af forskellige afværgeforanstaltninger (Afsnit 10.3 – natur, side 306).

2. Kommentar til NSTs fremgangsmåde i henhold til vurdering og afværgeforanstaltninger af berørt § 3 natur

A. Spørgsmålet er, hvorvidt de varslede ændringer i vandstand er 'tilstandsændringer', jf. naturbeskyttelseslovens § 3?

Der er en vis usikkerhed i udregninger baseret på en model. Der står i kapitel 4, at ud fra den benyttede grundvandsmodel, vurderes det, at 'når modellen beregner et fald på mere end 25 cm, vil der også i virkeligheden ske et fald' (Afsnit 4.2.3, side 75, 'Usikkerhed i grundvandsmodellen').

Der vil altså ifølge det ovenstående ske en et reelt fald i vandstanden, når vandstanden falder med mere end 25 cm. Dette uddybes i det følgende afsnit:

'Det er uvist i hvor høj grad de modellerede ændringer af grundvandsniveauet vil afspejle sig i vegetationen på jordoverfladen, hvor eventuelle påvirkninger af beskyttede naturtyper og bilag IV-arter kan finde sted. Det er derfor *antaget*, at

der sker ændringer i artssammensætningen ved modellerede påvirkninger over 25 cm' (Afsnit 4.5, side 97, 'Metode til vurdering af påvirkning af natur').

I kapitel 8 (side 221-222) uddybes, hvad en 'påvirkning' af beskyttet natur kan være:

- En stigning eller en sænkning af trykniveau/grundvandsspejl på ml. 0,25-1 meter
- Ændringer i vegetationsforholdene i enge og moser som følge af vandstandssænkninger *kan* have meget stor negativ indflydelse på plantesamfundet

NST skriver, at der i VVM-redegørelsens forarbejde er foretaget en konsekvensvurdering af tilstandsændringerne og herunder, at afværgeforanstaltninger vil blive anvist, og her vil erstatningsnatur være det foretrukne. Det bliver ligeledes understreget, at afværgeforanstaltninger skal koordineres med øvrige interessenter – det fremgår ikke klart, hvem der tænkes på:

- 'For alle § 3 områderne, opdelt i kvadrater, er der foretaget en modelleret ændring i det sekundære grundvandsmagasin. Herefter er det vurderet, om denne ændring vil betyde tilstandsændringer i området, herunder om vandstandsændringerne kan betyde forværrede forhold for karakteristiske arter samt sjældne og rødlistede arter.' ... (Afsnit 4.5, side 98, 'Metode til vurdering af påvirkning af natur').
- 'Hvor konsekvensvurderingerne forudsiger tilstandsændringer i områder med beskyttede naturtyper (§ 3 områder) *vil der blive anvist afværgeforanstaltninger*. Disse kan være i form af indgreb på selve lokaliteten, der kan fastholde tilstanden på trods af de beregnede ændringer i vandstanden, hvor dette er muligt, eller oftere i form af udlæg af erstatningsarealer.' (Afsnit 4.5, side 98, 'Metode til vurdering af påvirkning af natur').
- Dette udsagn uddybes på side 306 i kapitlet om afværgeforanstaltninger, hvor der står, at '*afværgeforanstaltninger vil ske på baggrund af udviklingen i områdernes tilstand i årene fremover.*' Til dette formål skal der foranstaltes en overvågning af naturen i de påvirkede områder (kvadrater), som danner baggrund for om der skal reageres. I den forbindelse skal der laves en baseline undersøgelse '*med det formål at etablere floralister, der kan bruges som baseline for at vurdere eventuelle påvirkninger af vegetationen*' (kapitel 10 – Afværgeforanstaltninger (afsnit 10.3 – Natur, side 306).
- .. 'Hvis undersøgelserne viser, at plantesamfundet ændrer sig i retning af mere tørketålede arter, er det nødvendigt at gennemføre afværgeforanstaltninger for at genoprette tilstanden eller udlægge erstatningsarealer. Disse undersøgelser og vurderingen af hvilke afværgeforanstaltninger, der er nødvendige og gennemførlige skal koordineres med øvrige tiltag som gennemføres af andre interessenter. Den endelige beslutning og valg af virkemiddel på den enkelte lokalitet vil afhænge af en konkret vurdering på stedet' (kapitel 10 – Afværgeforanstaltninger (afsnit 10.3 – Natur, side 306).

Naturbeskyttelseslovens § 3 (LBK. nr. 951 af den 03/07/2013): Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra

kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Stk. 2. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af 1) heder, 2) moser og lignende, 3) strandenge og strandsumpe samt 4) ferske enge og biologiske overdrev, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt i stk. 1, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Stk. 3. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i stk. 1. ..'

Kommunen vurderer umiddelbart, at tilstandsændringer i et § 3 beskyttet naturområde, som vurderes at kunne være til skade eller som der er så stor usikkerhed omkring, ikke vil kunne opnå § 3 dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, som forbyder tilstandsændringer i § 3 beskyttede natur.

Kommunen kan ikke acceptere, at der som arbejdsmodel blot henvises til, at der overvåges, og hvis naturen forandrer sig negativt, så vil der gribes ind med endnu uklarlagte afværgemidler. Kommunen vurderer, at der skal være fokus på en mere præventivt orienteret løsningsmodel, hvor bæredygtige foranstaltninger skal etableres og være økologisk funktionelle, inden vandindvinding med en formodet negativ konsekvens påbegyndes. Kommunen **ønsker ikke at afvente** en negativ tilstandsændring i de omtalte § 3 områder, før der reageres.

På de 9 lokaliteter ved Hove Kildeplads, hvor vandsænkningen synes at kunne blive meget udtalt, er det **oplagt at vælge en projektilpasning**, som man har valgt at gøre det i Tysmose fredning.

Erstatningsnatur er **ikke en generel løsningsmodel**, som Egedal Kommune ønsker at støtte op om. I stedet skal det indtænkes for hver af de 10 lokaliteter, hvilke mulige afværgeforanstaltninger der realistisk kan komme i spil på den enkelte lokalitet. Det må være NSTs opgave at sikre, at de foreslåede afværgeforanstaltninger (side 307) overhovedet er realiserbare muligheder på de enkelte lokaliteter.

Det bør endvidere specificeres, hvad der menes med naturovervågning. Kommunen vil foreslå, at opgaven udliciteres til et uvildigt konsulentfirma, der årligt overvåger de 17 lokaliteter efter de naturregistreringsanvisninger, der arbejdes efter i Miljøportalen.

3. Bilag IV-arter

Som det står i VVM-redegørelsen er specielt padder følsomme over for ændringer i vandstanden, da dette kan ændre deres yngle- og rastesteder markant og med fatale konsekvenser:

'For dyrearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV er det generelt vurderet, at specielt padder kan blive berørt, ved at deres ynglesteder (vandhuller og småsøer) samt rasteområder i våde enge og moser kan blive berørt, hvor modellen forudsiger en ændring i vandstanden.

Et fald i vandstanden vil væsentligt oftere end en stigning kunne påvirke arterne negativt, men i visse tilfælde kan en stigning også være negativ' (Side 97).

'For Bilag IV arterne vurderes det, om vandstandsændringer kan skade yngle- eller rasteområder, samt om dette kan skade den økologiske funktionalitet'. 'For bilag IV-arterne vil der ligeledes blive anvist afværgetiltag, hvor deres yngle- eller rasteområder vurderes at blive påvirket af beregnede vandstandsændringer. Afværgeforanstaltningerne skal sikre, at den økologiske funktionalitet for de pågældende arter kan opretholdes i områderne' (side 98).

Egedal Kommune er i den forbindelse **bekymret for de padder**, der måtte yngle- og raste især omkring Hove Kildeplads, hvor vandsænkningen er af formodet omfang på 25-50 cm og 75-100 cm. Det er vigtigt at sikre sig, at bilag IV arterne og øvrige padde- og insektliv ikke lider skade.

Egedal Kommune noterer sig, at der i kapitel 11 – Mangler viden (side 311) - står om Stor Vandsalamander:

'For skæv vindelsnegl og stor vandsalamander, er prognosen for, at arterne opnår/bevarer gunstig bevaringsstatus, ved at sikre velegnede levesteder i området, ukendt, da arterne ikke er kortlagt. Det kan derfor ikke umiddelbart udelukkes, at arterne findes (eller at egnede levesteder for den findes) i nogle af de § 3 registrerede enge og moser, der findes inden for de 3 felter med trykniveauændringer. Da der efterfølgende er gennemført projektændringer, der sikrer, at der ikke er trykniveauændringer på over 25 cm i de tre felter, har den manglende kortlægning ikke betydning for VVM-redegørelsens konklusioner.'

Udbredelsen af **Stor Vandsalamander** bør kortlægges, jf. habitatdirektivet, så der er indgående kendskab til denne bilag-IV arts yngle- og rastesteder i alle de områder, hvor der formodes en vandsænkning på mere end 25 cm (de 17 lokaliteter i tabel 8.1) og de omliggende § 3 arealer. Det vides, at Stor Vandsalamander befinder sig nord for eks. Hove Kildeplads, da Vejdirektoratet i forbindelse med Frederikssundsmotorvejen har udført paddeundersøgelser og eftersøgt bilag IV-arter i dette område.

Ligeledes står der om Spidssnudet frø i netop Hove-området (side 308):

'Et område med mange påvirkede kvadrater (10-14, 18-19 og 21), hvor der dels er modelleret betydelige vandstandssænkninger (beregnet sænkning på 50-75 cm og 75-100 cm) indgår i et kerneområde for spidssnudet frø med flere konstaterede forekomster i kvadraterne og mange umiddelbart uden for disse. For at sikre den økologiske funktionalitet i dette vigtige område nygraves 3 yderligere vandhuller (udover erstatningen for 073-16A og eventuelt 073-14) (Side 308).'

Som nævnt ovenfor kan Egedal Kommune **ikke tilslutte sig** erstatningsnatur, da det herved accepteres, at der sker tilstandsændringer i de beskyttede § 3 områder, hvorved Spidssnudet frøs leve- og rastested forringes betydeligt. **NST skal genoverveje**, om dette overgreb på naturen overhovedet er lovligt, hvor det ikke kan udelukkes, at den beskyttede natur og det eksisterende dyre- og planteliv tager potentielt markant skade ved den planlagte aktivitet.

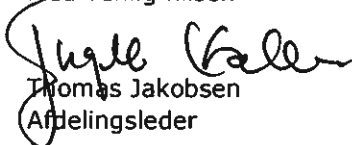
4. Diverse

Til afsnit 5.2.5 – Naturbeskyttelsesloven, side 106: Der er kommet ny lovbestemt kendetegnelse i juli 2013, således, at NBL nu hedder LBK. nr. 951 af 03/07/2013.

Til afsnit 2.2 – Lov om Miljøvurdering af planer og programmer, side 12: der er ny LBK nr. 939 af 03/07/2013.

Til afsnit 5.2.7 – 'Fredninger', side 109, 'Islevbro indvindingsopland': I dette afsnit bør nævnes Værebros fredningsforslag, som er fremsat i april 2013. Værebros Kildeplads er placeret inden for denne fredning. Fredningen har til formål at forbedre de biologiske værdier og styrke den biologiske mangfoldighed med baggrund i områdets eksisterende værdifulde dyre- og planteliv. Fredningen er ikke til hinder for fortsat vandindvinding.

Med venlig hilsen

f.
Thomas Jakobsen
Afdelingsleder

From: Bent Kjær Hansen
Sent: 27-09-2013 14:42:42
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Elisabeth Joo Jeppesen; Dani Mikkelsen; Anker Riis
Subject: Høring om Forslag til kommuneplantillæg og Udkast til VVM-tilladelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding, j. nr. NST-131-00001
Attachments: [Captia] Høringssvar .pdf

Vedlagt Frederikssund kommunes kommentarer

Med venlig hilsen

Bent Kjær Hansen
Geolog

Plan og Miljø
Torvet 2, 3600 Frederikssund
47 35 23 39
xxxx@frederikssund.dk
www.frederikssund.dk

**FREDERIKSSUND
KOMMUNE**

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 Kbh. Ø

Dato	Sagsbehandler	J.nr.
27. september 2013	benth	001780-2008

Rådhuset
Torvet 2
3600 Frederikssund

Høring om Forslag til kommuneplantillæg og Udkast til VVM-tilladelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding, j. nr. NST-131-00001

Telefon 47 35 10 00
Telefax 47 35 10 99

Generelle kommentarer.

epost@frederikssund.dk
www.frederikssund.dk

CVR-nr.: 29 18 91 29

Det er godt at der er kommet et gennemarbejdet projekt, der giver retningslinjer for hvordan bæredygtigheds principperne fra Vandplanerne skal implementeres i den kommunale administration.

Bank 4319-3430270303

Grundvandsressourcen på Sjælland er begrænset og forekomsterne kortlægges i Vandplanerne som fuldt over- / udnyttede. Det kan derfor undre at der ansøges og "tildes" en overkapacitet på 40%. Såfremt der meddeles tilladelser med den overkapacitet, vil den reserve som kommunerne kan tildele vandværker med forureningsproblemer eller områder med vækst, være båndlagt til HOFOR og man vil være bundet til at aftage vand fra HOFOR. Dette kan ikke være hensigten og den regionale overkapacitet bør være i overensstemmelse med den kapacitet kommunerne tildeler de lokale vandværker på omkring 15%.

Åbningstid:
Mandag 09.00 - 15.00
Tirsdag lukket
Onsdag 09.00 - 15.00
Torsdag 10.00 - 18.00
Fredag 09.00 - 14.00

I både redegørelse og VVM- tilladelse skrives der at boringer skal anmeldes til kommunen, jævnfør vandforsyningsloven og tilhørende bekendtgørelser skal der ansøges om alle nye A-boringer.

Miljøvurderingen

Den foretagne analyse er sidste version i en lang række og der er sket justeringer af de grundlæggende data i de mere end 5 år denne VVM har været undervejs. Det synes dog som om at der ikke er foretaget en gennemrevidering af alle afsnit i forbindelse med nedlægningen af Havelse Kildeplads og dette ses især på afgrænsningen af indvindingsoplandene. Tilsvarende er der ikke konsekvent rettet igennem i forbindelse med Vandplanernes bortfald og de deraf afledte tidsfrister for blandt andet Vandhandleplanerne.

Det bemærkes at 35% reglen fra Vandplanerne ikke kommer i anvendelse, men at der lægges fokus på at relatere vandindvindingen til grundvandsdannelsen. Dette vil give en meget mere smidig kommunal administration da Vandplan Sjælland samarbejdet dokumenterede at der har været stigende grundvandsstand over hele Sjælland siden indførselen af tvungne vandmålere.

Vi har dog betænkelighed ved det valgte modelvalg.

- Der laves konsekvensvurderinger med en model med celler på 25 Ha, (500x500 meter).
- Geovejledningen om udpejning af indvindings- og grundvandsdannende oplande anbefaler en cellestørrelse på 1 Ha (100x100 meter).
- Sjællands modellen blev vurderet af Jens Christian Refsgaard fra GEUS der konkluderede at modellen var det bedste værktøj vi har på regionalt niveau men at den ikke kan stå alene når der skal meddelelses tilladelser m. m. Derfor vil det være nødvendigt at køre en lokal model for at kunne realitetsvurdere de miljømæssige konsekvenser af en ansøgning.
- Det er derfor betænkeligt at VVM processen baseres på en model der med stor sandsynlighed giver en anden miljøkonsekvens end den supplerende modellering. Dette kan betyde at kommuneplantillæggets afvisning af at §3 tilladelser er nødvendige, for at tilladelserne kan gives, kan blive udfordret i væsentlig grad.
- Der vælges et gennemsnit af tidligere indvinding som 0-reference, er det den praksis NST anbefaler kommunerne at anvende ved fremtidige vurderinger af miljøkonsekvenser?

Kommuneplantillægget.

- Retningslinje kortet skal kun vis de kildepladser der skal have fornyet tilladelse og ikke de kildepladser der allerede fået forlænget tilladelse, Hørup kildeplads og Strø Kildeplads har tilladelser til henholdsvis 2025 og 2033.
- De vandløbsstrækninger der er nævnt i Bilag 3 ligger i kildeplads indvindingsområder der allerede har tilladelse og det er ikke muligt at leve op til tillæggets retningslinje 4.
- Der gives ikke tilladelser til vandværker, men til kildepladser og kommuneplantillægget bør konsekvensrettes så det er entydigt hvor der er tale om indvindingsoplande for gældende tilladelser og hvor der er tale om indvindingsoplande for de ansøgte kildepladser.
- Det er kommunerne der står for den fremtidige kortlægning og udpejning af indvindingsoplande og der skal være en reference fra retningslinje kortene der angiver at der kan være nyere og mere korrekte kort der skal anvendes i fremtiden.
- Frederikssund kommune har en lokalmodel der arbejder med celler på ¼ Ha (5 0x50 meter) og denne model har været anvendt ved revisionen af NFI i 2013. De indvindingsoplande der er på retningslinje kortene bør være identiske med den nyeste viden, som den vil fremgå af kommuneplanen og de kommende fakta-ark der udarbejdes til alle kommunens indsatsplaner.

-
- Indvindingsoplandet for Ny Havelse kildeplads afviger væsentligt fra det indvindingsopland der opnås med vores lokalmodel. Vi forventer at retningslinjekortene harmonerer med den kommunale planlægning.
 - Retningslinje 2 bør rettes til at HOFOR er pålagt at levere data til den kommunale overvågning af de terrænnære grundvandsmagasiner. Det er kommunerne der er myndighed og ikke HOFOR, det er ikke en myndighed der kan overdrages til et firma der er en af mange aktører på området.

Sammenfattende føler Frederikssund kommune at kommuneplantillægget vil give væsentlige restriktioner på flere vandværker i kommunen, som først kan hæves når der skal gives nye tilladelser på Hørup og Strø kildepladser i 2025 og 2033. Dette er baseret på at der blandes rundt i Vandværkers indvindingsoplande og kildepladsers indvindingsoplande. Retningslinjerne skal begrænses til alene gælde de kildepladser der skal have nye tilladelser og retningslinjekortene skal tilrettes i overensstemmelse hermed.

Frederikssund kommune indgår gerne i en dialog om de elementer der er nævnt her.

Med venlig hilsen

Bent Kjær Hansen
Geolog

From: Dorthe Tirsgaard
Sent: 26-09-2013 15:50:00
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Lene Mårtensson; Susanna Kjær Nielsen; Kirsten Meldgaard; Pia Holm Nielsen
Subject: Høringsbrev til HOFORs regionale vandindvinding
Attachments: [190_2013_129848_Endeligt_høringsbrev_til_NST.pdf](#)

Hermed fremsendes Furesø Kommunes høringsbrev til kommuneplan og VVM-redegørelse for HOFORs regionale vandindvinding

Venlig hilsen
Dorthe Tirsgaard
Civilingeniør
By, Miljø og Erhverv
Natur og Miljø
Furesø Kommune
Stiager 2, 3500 Værløse
Tlf. 7235 5327
dot@furesoe.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
E-mail: NST@NST.dk
J.nr. NST-131-00001

Høringsbrev til den offentlige høring af kommuneplantillæg m.v. til HOFORs regionale vandindvinding

Dato: 26. september 2013
Sags id: 190-2013-27460
Dok.nr.: 190-2013-129848

Byrådet i Furesø Kommune har den 25. september 2013 behandlet sagen og besluttet at sende et høringssvar i forbindelse med den offentlige høring af kommuneplantillæg med VVM for HOFORs regionale vandindvinding.

**Center for
By, Miljø og Erhverv**
Stiager 2
3500 Værløse
Tlf.: 7235 5420

Furesø Kommune har stor interesse i udformningen af kommuneplantillægget, da Sønder sø Vandværk samt 3 kildepladser er beliggende i kommunen. Udover HOFOR, har også den lokale vandforsyning ansøgt om tilladelse til vandindvinding, og der skal således tages hensyn til begge vandforsyninger i forbindelse med meddelelse af vandindvindingstilladelser.

Sagsbehandler:
Dorthe Tirsgaard
Telefon: 7235 5327
E-mail: bme@furesoe.dk

Kommunen har bemærkninger til retningslinierne i forslaget til kommuneplantillægget, som kommunen mener fortsat er uklare, samt nogle kommentarer/rettelser til VVM-redegørelsen og det tekniske notat. Furesø Kommune har tidligere fremsendt bemærkninger i forbindelse med den tekniske høring i november 2012. De tekniske bemærkninger er endnu ikke indarbejdet og Furesø Kommune skal derfor gentage disse i dette høringssvar.

Åbningstider:
Mandag-fredag kl. 10-14
Torsdag kl. 10-18

furesoe@furesoe.dk
www.furesoe.dk

Generelt forekommer VVM-redegørelsen med tilhørende notater og tillæg, at være grundigt bearbejdet. Dog er beregningerne og vurderingerne foretaget på baggrund af indvindingsmængder fra perioden 1994 - 2005, dvs. data som er mere end 7 år gamle. Det betyder bl.a. at ændringer af indvindingsstrukturen efter 2005 ikke er medtaget i vurderingerne. Dette mener kommunen man bør have forholdt sig til, bl.a. ved i højere grad at inddrage kommunerne i et samarbejde, da det er kommunerne, der skal udarbejde de efterfølgende vandindvindingstilladelser.

Kommunens bemærkninger til forslag til kommuneplantillæg:

Det undrer kommunen, at NST i udkast til kommuneplantillæg i retningslinie 1 har fastsat den indvindingsmængde de enkelte vandværker skal have. Kommunen mener ikke, at restriktioner på vandressourcen hører hjemme i et kommuneplantillæg. I øvrigt har NST tidligere oplyst, at de ikke ville fastsætte størrelsen af indvindingsmængder, da det jo er kommunernes opgave i forbindelse med meddelelse af indvindingstilladelserne. Furesø Kommune er derfor meget

forundret over, at NST pludselig har ændret holdning uden at informere kommunerne. Furesø Kommune mener fortsat, at det er i forbindelse med indvindingsstilladelsen, hvor der sker en konkret vurdering, at indvindingsmængden skal fastsættes, under hensyntagen til, hvor store indvindingsmængder de øvrige vandforsyninger i kommunen har søgt om.

Alternativt foreslås det, at retningslinie 1 formuleres således, at tilladelse til indvinding af grundvand op til $xxx \text{ m}^3/\text{år}$ på hvert vandværk, kan meddeles under hensyntagen til de øvrige vandforsyninger i lokalområdet.

Kommunen mener derfor at retningslinie 1 bør slettes eller omformuleres, så der også er plads til konkrete vurderinger, afhængig af de lokale forhold.

I retningslinie 2 er der stillet krav om, at kommunerne skal fastsætte vilkår, der sikrer overvågning af terrænnære grundvandsstand m.v. af hensyn til 19 specifikt udpegede lokaliteter. Som retningslinien er formuleret, er der ikke noget krav om, at der ikke må ske en påvirkning af vegetationen mod mere tørketålede arter som konsekvens af vandindvindingen, kun at det skal overvåges. Kommunen vil foreslå at det tydeliggøres, hvad der er formålet med at fastsætte vilkårene i tilladelserne.

Furesø Kommune vil opfordre til at NST, som har fastlagt retningslinie 2, også udarbejder forslag til hvorledes disse vilkår kan formuleres, for at leve op til kravene i retningslinien.

I retningslinie 3 og 4 vil kommunen foreslå, at det præciseres hvilke kommuner/vandværker der er omfattet af retningslinierne. Som det står nu, skal alle kommuner gennem vilkår i vandindvindingstilladelserne sikre at der opnås god økologisk tilstand i Gundsømagle Sø samt opstille vilkår om overvågning af vandføring i vandløbene, som er nævnt i bilag 3.

Ellers vil kommunen anbefale, at der udarbejdes et kommuneplantillæg specifikt til hver kommune, så der ikke er tvivl om hvilke retningslinier den enkelte kommune er omfattet af.

Kommunens tekniske bemærkninger til udkast til VVM-redegørelsen:

Grundvand

I afsnit 6.3, under Værebros å, er der byttet om på Søndersø Øst og Søndersø Vest. Det korrekte er, at de ansøgte indvindingsmængder ved Søndersø Vest er tæt på den nuværende indvinding, mens der på Søndersø Øst er ansøgt om mere, end der indvindes i dag.

Vandløb

I afsnit 7.2 Vurdering af påvirkning af vandløb, fremgår det under afsnittet om Værebros å, at der skal etableres en kompenserende tilledning til Tibberup Å. Der savnes en forklarende tekst om, hvorfor der skal ske kompensation til åen. Specielt fordi det er et af kravene i forslag til kommuneplantillæg. For de øvrige åer er der givet en forklaring i teksten.

Søer

I tabel 7-20 er Christianshøj Grusgravsø nævnt under hovedopland Øresund, men den hører under hovedopland Isefjord og Roskilde Fjord, da den indgår i Værebros å-systemet.

I afsnit 7.4 Vurdering af påvirkning – søer, tabel 7-23 er oplyst de målsatte søer indenfor hovedopland Isefjord og Roskilde Fjord, hvor trykniveauet er beregnet til at falde mere end 25 cm. Søndersø ikke medtaget, selv om kommunen i den tekniske høring oplyste, at ifølge kommunens lokale grundvandsmodel påvirker HOFORs ansøgte indvindingsmængde trykniveauet i Søndersø med mere end 50 cm i forhold til den nuværende indvindingsmængde. Det undrer derfor kommunen, at det ikke er kommenteret og/eller vurderet i VVM-redegørelsen, specielt da Søndersø er udpeget som indsatsområde i de vandplaner, som nu er i høring.

I afsnit 8.4. Natura 2000-områder, vurderer NST, at der ikke sker påvirkning af Natura 2000-områder indenfor indvindingsoplandet til Søndersø. Kommunen har opstillet en lokal grundvandsmodel, der bl.a. viser at ændringerne i HOFORs indvindinger fra den faktiske indvinding i perioden 1994 – 2005 til den ansøgte mængde vil påvirke trykniveauet i Sækken og Farum Sø, så det falder mere end 10 cm. Sækken og Farum Sø indgår i Natura 2000-området N139, Øvre Mølleå, Furesø og Frederiksdal Skov. Kommunen vil opfordre til at også dette Natura 2000- område indgår i VVM-redegørelsen med en projektilpasning svarende til de øvrige Natura 2000-områder beskrevet under afsnit 8.4.

Endelig er det kommunens opfattelse, at også kulturarvsarealerne omkring Søndersø og øst for Knardrup med deres lag af organiske materialer m.v. kan være truet af grundvandssænkning ligesom områderne nævnt i afsnit 9.2.2.

Kommunens bemærkninger til det tekniske baggrundsnotat

Af teksten til figur 2.2. fremgår det at kurverne viser indvindingen ved værket ved Søndersø. Dog er det kun Bogøgård, der er angivet. I signaturen mangler der anvisning til de tre øvrige kildepladser Søndersø Øst, Søndersø Vest og Tibberup å. I samme afsnit 2.1 fremgår det, at tilladelsen til at indvinde overfladevand udløber i 2013. Dette er ikke korrekt. Den udløb i april 2012.

I tabel 5-2 bør også nævnes Snarrevadsgrøften, der løber gennem Bogøgård kildeplads samt Hestetangså og Vassingerødløbet, der løber gennem Bogøgård og Søndersø Øst Kildeplads. Vandløbene er målsat til god økologisk tilstand

På s. 78 under beskrivelsen af Søndersø, skal ”Søen tilføres vand fra Lillemose” ændres til ” Søen tilføres vand fra Lillesø og Sorterenden”.

På s. 86 under beskrivelse af Farum Sø står der, at afløb er 500 meter efter udløb i Furesø. Den korrekte afstand er 340 meter.

På s. 92, 3. afsnit er nævnt Lejre oplandet. Antager, at der burde stå Søndersø oplandet.

Under afsnit 6.2.5 Stor Kærguldsmed, under Forekomster, sidste linje, står der at arten ikke findes andre steder i Søndersø indvindingsopland. Dette er ikke korrekt. Arten er også set ved vandhuller i Lille Hareskov og ved Jonstrupvang. På figur 6-8 er ikke alle lokalitets nr. vist, herunder nr. 240-EGH-901, så det er svært at se dens placering. Derudover ville det lette forståelsen, hvis man på et kort indtegnede hvilket område, modellen viser der vil ske ændringer i vandstanden i det sekundære magasin.

Dette er Furesø Kommunes bemærkninger til den offentlige høring af forslag til Kommuneplantillæg og VVM-redegørelse med tilhørende materiale.

Venlig hilsen

Lene Mårtensson
Chef for By, Miljø og Erhverv

Dorthe Tirsgaard
Civilingeniør

From: Ellen Prip Bonnesen
Sent: 25-09-2013 13:41:28
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: Ingen bemærkninger til VVM for HOFORs indvinding, jr. nr. NST-131-00001 (2013/11311 005)

Til Naturstyrelsen

Gladsaxe Kommune har ingen bemærkninger til Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg, forslag til VVM-tilladelse og VVM-redegørelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding.

Med venlig hilsen

Ellen Prip Bonnesen
Gladsaxe Kommune, Miljøafdelingen
Rådhus Allé 7
2860 Søborg

Direkte telefon: +45 39 57 59 26
Vores postkasse: miljo@gladsaxe.dk
Kommunens hjemmeside: www.gladsaxe.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Mail: nst@nst.dk

Modtaget i
Naturstyrelsen
17 SEP. 2013

Dato: 16-09-2013
Sagsnr.: 13/10922
Sagsbehandler: cg22sn

Vedrørende forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding

Glostrup Kommunalbestyrelse har den 11. september 2013 behandlet forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding og besluttet at meddele Naturstyrelsen at Glostrup Kommune ikke har nogen bemærkninger til kommuneplantillægget.

Venlig hilsen

John Engelhardt
Borgmester

From: Karen Damsgaard
Sent: 24-09-2013 11:14:15
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: Høringssvar til VVM for HOFOR's vandindvinding
Attachments: [163_2013_130211_Høringssvar_til_VVM.pdf](#)

Herlev Kommune fremsender hermed sit høringssvar til VVM for HOFOR's vandindvinding.
Se venligst vedhæftede dokument.

Venlig hilsen

Karen Damsgaard

Natur & Miljø
Herlev Kommune
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
Tlf: 4452 6455
Karen.Damsgaard@herlev.dk

Høringsvar til VVM for HOFORs vandindvinding

Naturstyrelsen udsendte den 1. juli 2013 udkast til VVM-redegørelse inklusiv kommuneplanvilkår og tilladelse til HOFOR Vand for den regionale vandindvinding i offentlig høring indtil 27. september 2013.

Herlev Kommune finder det afgørende vigtigt, at Naturstyrelsen snarest muligt meddeler de tilladelser, der sikrer den nødvendige vandforsyning til borgerne i Hovedstaden og omegnskommunerne. Yderligere udsættelse af tilladelserne vil medføre væsentlige problemer for forsyningssikkerheden.

Indledningsvis skal Herlev Kommune bemærke, at der er indvundet grundvand på Kildeplads VIII, XIII og XIV og det nu lukkede Herlev Vandværk i 100 år. Indvindingen har medført en "ny naturlig tilstand" i forhold til det oprindelige grundvandsniveau, idet grundvandet over perioden er sænket betydeligt. Derfor vil den ansøgte reduktion af indvindingen på især Kildeplads XIII og det dermed stigende grundvand resultere i store samfundsmæssige omkostninger.

På denne baggrund finder Herlev Kommune, at indvindingen af grundvand i området som udgangspunkt bør opretholdes indtil konsekvenserne af det høje grundvand er afklaret og løsninger herpå iværksat.

Neddrosling af indvindingen på Kildeplads XIII på grund af forurening er en medvirkende årsag til et højere primært grundvandsspejl. Konsekvenserne af det højere grundvandspotentiale har i første omgang vist sig ved problemer med vand i kældre hos borgere og virksomheder. På sigt kan ændringen få vidtrækkende konsekvenser både på ejendomme og den lokale infrastruktur.

I forbindelse med forureningen skal det bemærkes, at Herlev Kommune i mere end 10 år har anmodet Københavns Amt og Region Hovedstaden, som kortlægnings- og afværgemyndighed, om at fremme en afværgeindsats til beskyttelse af Kildeplads XIII. I samme område blev Herlev Vandforsyning i 1992 tvunget til at lukke en vandindvinding på 0,7 millioner m³ på grund af forurening. Region Hovedstaden har intet foretaget sig i forhold til at begrænse forureningens udbredelse.

Herlev Kommune finder Københavns Amt og Region Hovedstadens manglende indsats uacceptabel og at indsatsen slet ikke står mål med problemernes omfang.

Endvidere kan det oplyses, at Herlev Kommune i oktober 2008 sammen med KE og Gladsaxe Kommune udarbejdede en fælles indsatsplan for beskyttelse af Kildeplads XIII, og har gennemført en række initiativer.

Herlev Kommune kan bekræfte oplysningen i VVM-redegørelsen om, at der er indledt drøftelse/samarbejde med HOFOR om mulige løsninger på problemerne med det høje grundvandspotentialer, som har ramt hele den sydlige del af kommunen.

Det høje grundvandspotentialer er ikke kun et problem for borgere og virksomheder i de berørte områder, men medfører også problemer for kapaciteten og vedligeholdelsen af HOFORs kloaksystem. Til tider betyder presset på kloaksystemet, at HOFOR ikke kan leve op til serviceniveauet.

Herlev Kommune har gennemført en undersøgelse af konsekvenserne ved stigning i det primære grundvand i den sydlige del af kommunen. De samlede omkostninger for borgere, virksomheder og HOFOR skønnes at være ca. 220 mio. kr. til at imødegå skader. De nødvendige tiltag omfatter omfangsdræn, fugtsikring, efterfundering af udsatte huse og etageejendomme, samt renovering af kloaknet og veje i erhvervskvarteret.

Husejere i området har ret til afledning af drænvand fra omfangsdræn til kloakken. Hvis mange husejere vælger selv at dræne og aflede grundvand vil kapaciteten i de eksisterende kloakker ikke være tilstrækkelig.

Sammenfattende er det Herlev Kommunes opfattelse, at denne problemstilling bør håndteres. Der bør indarbejdes en retningslinje i kommuneplantillægget i henhold til § 3 stk. 1 og et vilkår i VVM-tilladelsen i henhold til § 9 i bekendtgørelsen. Retningslinjen og vilkåret skal sikre afhjælpende foranstaltninger svarende til opretholdelse af det ”nye naturlige grundvandsspejl”. Dette krav bør indskrives for at begrænse socioøkonomiske konsekvenser.

Dertil finder Herlev Kommune, at lovgivningen bør ændres, så forsyninger er ansvarlige for opretholdelse af den nye naturlige tilstand og er erstatningspligtige for eventuelle skader ved ophør/nedsættelse af grundvandsindvinding til drikkevandsformål.

Ved ældre indvindinger af grundvand er der etableret en ny naturlig tilstand, som det omkringliggende samfund har indrettet sig efter. Grundejeren har kun haft begrænset eller ingen mulighed for at kende eller sikre sig imod eventuelle fremtidige konsekvenser af ændret vandindvinding. Det bør derfor være forsyningens ansvar, at afbøde konsekvenserne ved væsentlige ændringer eller ophør af indvindingen. I dag kan en vandforsyning efter kort varsel blot lukke for indvindingen.

Herlev Kommune indsendte et høringsvar i forbindelse med den tekniske forhøring i november 2012. En række af de faktuelle fejl er ikke rettet og påpegede problemer er ikke kommenteret i den nu udsendte VVM.

Herlev Kommunes høringssvar fremsendes med forbehold for Kommunalbestyrelsens behandling den 9. oktober 2013.

Venlig hilsen

Tony Christensen
Teknisk Direktør

From: Karen Damsgaard
Sent: 10-10-2013 16:30:18
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Tony Christensen
Subject: Endeligt høringsvar til VVM for HOFOR's vandindvinding
Attachments: [163_2013_130211_Høringsvar_til_VVM.pdf](#)

Herlev Kommune fremsender hermed endeligt høringsvar til VVM for HOFOR's vandindvinding. Herlev Kommunes kommunalbestyrelse har vedtaget høringsvaret på kommunalbestyrelsesmødet d. 9. oktober 2013

Se venligst vedhæftede dokument.

Venlig hilsen

Karen Damsgaard

Natur & Miljø
Herlev Kommune
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
Tlf: 4452 6455
Karen.Damsgaard@herlev.dk

Herlev
Kommune

Høringsvar til VVM for HOFORs vandindvinding

Naturstyrelsen udsendte den 1. juli 2013 udkast til VVM-redegørelse inklusiv kommuneplanvilkår og tilladelse til HOFOR Vand for den regionale vandindvinding i offentlig høring indtil 27. september 2013.

Herlev Kommune finder det afgørende vigtigt, at Naturstyrelsen snarest muligt meddeler de tilladelser, der sikrer den nødvendige vandforsyning til borgerne i Hovedstaden og omegnskommunerne. Yderligere udsættelse af tilladelserne vil medføre væsentlige problemer for forsyningssikkerheden.

Indledningsvis skal Herlev Kommune bemærke, at der er indvundet grundvand på Kildeplads VIII, XIII og XIV og det nu lukkede Herlev Vandværk i 100 år. Indvindingen har medført en "ny naturlig tilstand" i forhold til det oprindelige grundvandsniveau, idet grundvandet over perioden er sænket betydeligt. Derfor vil den ansøgte reduktion af indvindingen på især Kildeplads XIII og det dermed stigende grundvand resultere i store samfundsmæssige omkostninger.

På denne baggrund finder Herlev Kommune, at indvindingen af grundvand i området som udgangspunkt bør opretholdes indtil konsekvenserne af det høje grundvand er afklaret og løsninger herpå iværksat.

Neddrosling af indvindingen på Kildeplads XIII på grund af forurening er en medvirkende årsag til et højere primært grundvandsspejl. Konsekvenserne af det højere grundvandspotentiale har i første omgang vist sig ved problemer med vand i kældre hos borgere og virksomheder. På sigt kan ændringen få vidtrækkende konsekvenser både på ejendomme og den lokale infrastruktur.

I forbindelse med forureningen skal det bemærkes, at Herlev Kommune i mere end 10 år har anmodet Københavns Amt og Region Hovedstaden, som kortlægnings- og afværgemyndighed, om at fremme en afværgeindsats til beskyttelse af Kildeplads XIII. I samme område blev Herlev Vandforsyning i 1992 tvunget til at lukke en vandindvinding på 0,7 millioner m³ på grund af forurening. Region Hovedstaden har intet foretaget sig i forhold til at begrænse forureningens udbredelse.

Herlev Kommune finder Københavns Amt og Region Hovedstadens manglende indsats uacceptabel og at indsatsen slet ikke står mål med problemernes omfang.

Endvidere kan det oplyses, at Herlev Kommune i oktober 2008 sammen med KE og Gladsaxe Kommune udarbejdede en fælles indsatsplan for beskyttelse af Kildeplads XIII, og har gennemført en række initiativer.

Herlev Kommune kan bekræfte oplysningen i VVM-redegørelsen om, at der er indledt drøftelse/samarbejde med HOFOR om mulige løsninger på problemerne med det høje grundvandspotentialer, som har ramt hele den sydlige del af kommunen.

Det høje grundvandspotentialer er ikke kun et problem for borgere og virksomheder i de berørte områder, men medfører også problemer for kapaciteten og vedligeholdelsen af HOFORs kloaksystem. Til tider betyder presset på kloaksystemet, at HOFOR ikke kan leve op til serviceniveauet.

Herlev Kommune har gennemført en undersøgelse af konsekvenserne ved stigning i det primære grundvand i den sydlige del af kommunen. De samlede omkostninger for borgere, virksomheder og HOFOR skønnes at være ca. 220 mio. kr. til at imødegå skader. De nødvendige tiltag omfatter omfangsdræn, fugtsikring, efterfundering af udsatte huse og etageejendomme, samt renovering af kloaknet og veje i erhvervskvarteret.

Husejere i området har ret til afledning af drænvand fra omfangsdræn til kloakken. Hvis mange husejere vælger selv at dræne og aflede grundvand vil kapaciteten i de eksisterende kloakker ikke være tilstrækkelig.

Sammenfattende er det Herlev Kommunes opfattelse, at denne problemstilling bør håndteres. Der bør indarbejdes en retningslinje i kommuneplantillægget i henhold til § 3 stk. 1 og et vilkår i VVM-tilladelsen i henhold til § 9 i bekendtgørelsen. Retningslinjen og vilkåret skal sikre afhjælpende foranstaltninger svarende til opretholdelse af det ”nye naturlige grundvandsspejl”. Dette krav bør indskrives for at begrænse socioøkonomiske konsekvenser.

Dertil finder Herlev Kommune, at lovgivningen bør ændres, så forsyninger er ansvarlige for opretholdelse af den nye naturlige tilstand og er erstatningspligtige for eventuelle skader ved ophør/nedsættelse af grundvandsindvinding til drikkevandsformål.

Ved ældre indvindinger af grundvand er der etableret en ny naturlig tilstand, som det omkringliggende samfund har indrettet sig efter. Grundejeren har kun haft begrænset eller ingen mulighed for at kende eller sikre sig imod eventuelle fremtidige konsekvenser af ændret vandindvinding. Det bør derfor være forsyningens ansvar, at afbøde konsekvenserne ved væsentlige ændringer eller ophør af indvindingen. I dag kan en vandforsyning efter kort varsel blot lukke for indvindingen.

Herlev Kommune indsendte et høringsvar i forbindelse med den tekniske forhøring i november 2012. En række af de faktuelle fejl er ikke rettet og påpegede problemer er ikke kommenteret i den nu udsendte VVM.

Herlev Kommunes høringsvar fremsendes med forbehold for Kommunalbestyrelsens behandling den 9. oktober 2013.

Venlig hilsen

Tony Christensen
Teknisk Direktør

From: Louise Just Johansen
Sent: 27-09-2013 13:37:07
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: NST-131-00001

Hermed Hillerød Kommunes tekniske forvaltnings hørings svar til forslag til kommuneplantillæg m.m. for Regional vandindvinding HOFOR Vand København A/S.

Vedr. Kapitel 3.3.8 i VVM-redegørelse og miljøvurdering

Hillerød Kommune finder at formuleringen i afsnittet kan forstås sådan, at kommunerne i indvindingstilladelserne ikke kan ændre på den vandmængde der gives tilladelse til, fordi VVMen er lavet ud fra den vandmængde der er ansøgt om.

Vedr. Kapitel 6.1.1 i VVM-redegørelse og miljøvurdering

Det fremgår at der er ansøgt om en stigning i indvindingstilladelse, som er ca. 19% større end den gennemsnitlige indvinding. Det vil medføre en påvirkningsgraden stiger til 57%. Det fremgår af vandplanerne at påvirkningsgraden ikke må overstige 35% af grundvandsdannelsen. Dertil kommer at VVM-redegørelsen ikke tager højde for om de lokale vandværker og markvandere også ønsker en stigning i deres indvinding. Hillerød Kommune finder at det er problematisk at naturstyrelsen finder det acceptabelt af lade indvindingen stige i et område hvor der jf. vandplanerne allerede sker en overindvinding, uden at tage højde for hele indvindingsbilledet.

Vedr. Kapitel 6.3 i VVM-redegørelse og miljøvurdering

Heller ikke i vurderingerne i dette kapitel har Naturstyrelsen taget med i betragtning, at der er andre vandindvindere der også påvirker magasinet.

Vedr. Kapitel 7 om vandløb og søer i VVM-redegørelse og miljøvurdering.

Hillerød Kommune forudsætter, at vandføringen i de påvirkede vandløb ikke ændres, på baggrund af HOFOR-vandindvinding, i forhold til gældende krav og mulig opnåelse af målsætningen i vandplanerne. Heller ikke i disse vurderinger har Naturstyrelsen taget med i betragtning, at der er andre vandindvindere der også påvirker magasinet.

Hillerød Kommune forudsætter, at tilstrømning og dermed opholdstiden og vandstanden i de målsatte søer ikke ændres, på baggrund af HOFOR-vandindvinding, i forhold til gældende krav og mulig opnåelse af målsætningen i vandplanerne.

Vedr. Kapitel 8 beskyttet natur og bilag IV arter i VVM-redegørelse og miljøvurdering

Hillerød Kommune har ingen bemærkninger.

Vedr. Kapitel 4 i "Forslag til Kommuneplantillæg"

Der er anført fejlagtige oplysninger om kommunale vand- og naturhandleplaner, da det fremgår at kommunerne i løbet af 2013/2014 udarbejder vandhandleplaner.

Vedr. Kapitel 7.9 i "Forslag til Kommuneplantillæg"

Det fremgår at vandindvindingstilladelserne udstedes tidsmæssigt efter kommuneplantillæggets udstedelse. Hillerød Kommune mener at dette er en fejlagtig oplysning, da vandindvindingstilladelserne først udstedes efter vedtagelse af vandplaner og kommunale vandhandleplaner.

Derudover fremgår det af samme kapitel at kommunerne selvfølgelig skal fastsætte udformning og vilkår i indvindingstilladelserne, men at kommunerne skal gøre det under hensyntagen til de mængder som retningslinjerne i kommuneplantillægget angiver HOFOR skal have tilladelse til.

Vedr. Kapitel 2 i "Udkast til VVM-tilladelse"

Hillerød Kommune finder det svært at give tilladelse til en ny kildeplads, når det fremgår af vilkår 1 at der ikke må foretages ændring der forøger driftsstøjen i forhold til nuværende situation. Vandet fra den kildeplads der skal etableres er i VVM-redegørelse og Miljøvurdering beskrevet som meget metanholdigt, hvorfor der skal ske en afblæsning af metan inden det føres til behandling på vandværket. Etablering af et nyt metan-afblæsningsanlæg må nødvendigvis medføre driftsstøj som er en forøgelse i forhold til den nuværende situation.

Af vilkår 9 i samme kapitel, fremgår det at HOFOR ikke må etablere nye boringer på en udvalgt kildeplads før disse er anmeldt til kommunen. Etablering af boringer skal vel i alle tilfælde anmeldes til kommunen, inden de etableres. Jf. Vandforsyningsloven må vandindvindingsboringer ikke etableres uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

Med venlig hilsen

Louise Just Johansen
Miljømedarbejder, geolog

Hillerød Kommune
By og Miljø
Miljø, Byg og Beredskab
Trollesmindealle 27, 3400 Hillerød
Tlf: 7232 2155 Fax: 7232 3213
E-mail: lojj@hillerod.dk
www.hillerod.dk

From: Lone Annbritt Jacobsen
Sent: 27-09-2013 10:08:16
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: Høringssvar - Ishøj Kommune - - jour.nr.NST-131-00001

Ishøj Kommunes høringssvar til kommuneplantillæg for regionalvandindvinding – jour.nr.NST-131-00001 – er under politisk behandling.

Høringssvaret har været forelagt Klima- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Planudvalget, der begge indstiller, at det meddeles Naturstyrelsen, at Ishøj Kommune ikke har nogen bemærkninger til forslag til Kommuneplantillæg og forslag til VVM redegørelse for regional vandindvinding.

Høringssvaret mangler, at blive behandlet i Byrådet, hvilket sker den 1. oktober 2013.

Det endelige høringssvar fremsendes efter den politiske behandling, og der tages forbehold for at der kan komme yderligere bemærkninger til høringssvaret.

Med venlig hilsen

Lone Annbritt Jacobsen

Civilingeniør, Miljø, Master of Env. Man.

Telefon direkte: 43 57 75 02

E-mail: lon@ishoj.dk eller plan-byg-miljo@ishoj.dk

Ishøj Kommune

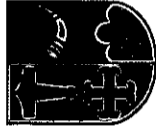
Plan-, Bygge- og Miljøcenter

Ishøj Store Torv 20

2635 Ishøj

Telefon: 43 57 75 75

www.ishoj.dk

Ishøj Kommune

Byrådet

Sagsbehandler:
Lone Annbritt Jacobsen
Telefon: 43 57 75 02
E-mail: lon@ishoj.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Journal nummer:
09.08.00-P21-1100904-11

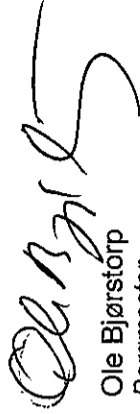
Modtaget i
Naturstyrelsen
07 OKT. 2013

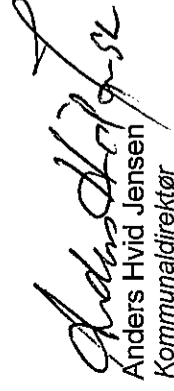
04 OKT. 2013

Høringssvar til kommuneplantillæg for regional vandindvinding – jour.nr. NST-131-00001

Ishøj Kommune har behandlet Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VM-redegørelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding, og har ingen bemærkninger til det offentliggjorte materiale, dog tages der forbehold for lokal vandindvinding i fremtiden.

Med venlig hilsen

Ole Bjørstorp
Borgmester

Anders Hvid Jensen
Kommunaldirektør

From: Helga Ejsskjær
Sent: 27-09-2013 15:32:54
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: TMFKP Vand; TMFKP Natur; Helle Bjerg Sørensen
Subject: Høringssvar - jr. nr. NST-131-00001

Til Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København

jr. nr. NST-131-00001

Høringssvar til Regional vandvinding, HOFOR Vand København A/S - forslag til kommuneplantillæg m.v.

Vedr. Harrestrup Å-området:

- Det er afgørende for hele grundlaget for Københavns Kommunes Harrestrup Å-projekt, at der ikke sker yderligere negativ påvirkning af vandføringen som følge af øget indvinding.

- Det er afgørende for opretholdelsen af den nuværende meget gode vandkvalitet i Damhussøen, at der ikke sker yderligere indvinding i området omkring og under Damhussøen.

- Det tages til efterretning, at påvirkningen ikke øges jf. nedenstående citat fra VVM-redegørelsens afsnit om Køge Bugt oplandet: "Vandbalancen i delvandopland Harrestrup Å påvirkes lidt, hvis indvindingen på de kildepladser, der er knyttet til Værket ved Islevbro og ligger i delvandopland Harrestrup, ændres til det nu ansøgte. Der er ansøgt om en indvinding, som er ca. 16 % større end den gennemsnitlige indvinding for perioden 1994 til 2005 til vandværket som helhed, men for de kildepladser, som ligger i Harrestrup Å-området er der tale om et fald på 14 %. Dette svarer til, at indvinding falder fra 52 mm til 49 mm inden for oplandet. Påvirkningsgraden falder fra 91 % til 88 %."

- Fæstningskanalen i forhold til kildeplads X er ikke nævnt.

På vegne af Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen:

Kontaktpersoner:

Center for Park og Natur / Helle Bjerg Sørensen, hesore@tmf.kk.dk / tlf.nr.: 3366 5919
Center for Miljø/ se neden for:

Med venlig hilsen

Helga Ejsskjær

Cand. scient. pol

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Miljø, Jord og Vand

Njalsgade 13 - 15
Postboks 259
1502 København V

Telefon 3366 3500
Direkte 3366 5735

Telefax 3366 7133

E-mail helejs@tmf.kk.dk<mailto:helejs@tmf.kk.dk>

Web [www.kk.dk](http://www.vejpark.kk.dk/)<http://www.vejpark.kk.dk/>

From: Mads Boserup Lauritsen
Sent: 26-09-2013 15:42:37
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Casper Toftholm; Carsten Christiansen; Merete Olsen
Subject: jr. nr. NST-131-00001 - Vedr. Køge Kommunes høringsvar til VVM og Kommuneplantillæg for regional indvinding af drikkevand til HOFOR.

Attachments: Dok.nr 2013-162407 - Køge Kommunes høringsvar til VVM og Kommuneplantillæg for regional indvinding af drikkevand til HOFOR..DOCX; Dok.nr 2013-165265 - Køge Kommunes høringsvar til VVM og Kommuneplantillæg for regional indvinding af drikkevand til HOFOR. Indscannet kopi.PDF

Vedlagt Køge Kommunes høringsvar.

Både som indscannet kopi samt som word, hvis I skal copy-paste noget af teksten.

Med venlig hilsen
Mads Boserup Lauritsen

KØGE KOMMUNE

Mads Boserup Lauritsen
Byplanlægger
mads.boserup.lauritsen@koege.dk

Byg og Plan
Teknik- og Miljøforvaltningen
Torvet 1, 4600 Køge
Tlf +45 56 67 24 73
www.koege.dk

Tænk på miljøet - og udskriv ikke denne e-mail, medmindre det er nødvendigt!

Naturstyrelsen
nst@nst.dk
jr. nr. NST-131-00001.

Teknik- og Miljøforvaltningen
Økonomiudvalget

Dato	Sagsnummer	Dokumentnummer
26-09-2013	2007-2434	2013-162407

Køge Rådhus
Torvet 1
4600 Køge

Køge Kommune. Hørings svar til VVM og Kommuneplantillæg for regional indvinding af drikkevand til HOFOR

www.koege.dk

Tlf. 56 67 67 67
Fax 56 65 54 46

Køge Kommune har primo juli 2013 modtaget materiale vedrørende VVM og forslag til kommuneplantillæg om VVM på HOFOR's regionale vandindvinding. Høringsperioden slutter den 27. september 2013.

Kontakt:
Mads Boserup Lauritsen
Direkte tlf. +45 56 67 24 73
Mads.boserup.lauritsen@koege.dk

Køge Kommune er som ansvarlig vandforsyningsmyndighed, jf. lov om vandforsyning, forpligtet til at sikre den fremtidige drikkevandsproduktion både til kommunens eget forbrug og til eksport ud af kommunen.

Dette skal ske på en bæredygtig måde, under hensyntagen til målsætninger i vandplanerne, sikring af en balance mellem udnyttelse og vedligeholdelse af grundvandsressourcen samt en effektiv beskyttelse af grundvandet mod miljøfremmede stoffer.

Vi er bevidste om det ansvar der ligger i, at alle parter bidrager til at vores borgere kan få rent drikkevand, og at grundvandsressourcerne i Køge Kommune, ud over at forsyne kommunens borgere med rent drikkevand, også har en stor samfundsmæssig interesse.

Vi vil i den forbindelse gerne kvittere for, at den ene retningslinje, der gjorde det svært at give nye lokale indvindingstilladelser er frafaldet, men vi vil forsat fastholde vores vurdering af at et kommuneplantillæg IKKE kan diktere, at kommunen skal give tilladelse til de specifikke angivne mængder. Det må endvidere antages ikke at være lovmedholdeligt at pålægge kommunen en bestemt handlepligt i henhold til vandforsyningslovgivningen gennem et statsligt kommuneplantillæg med hjemmel i planloven.

Vi er af den opfattelse at kommuneplantillægget i sin nuværende form reelt fratager kommunes kompetence til, at planlægge vandindvindingen og ressourceudnyttelsen ud fra en helhedstænkning samt fratager kommunen kompetence som myndighed på indvindingstilladelser.

Vi deler ikke Naturstyrelsens opfattelse af at Planlovens §11g giver hjemmel til at pålægge faste mængder vand i fremtidige indvindingstilladelser.

Køge Kommune skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at vi naturligvis forbeholder os retten til om nødvendigt at bringe sagen frem for Natur- og Miljøklagenævnet og domstolen.

Vi har sideløbende med dette konkrete høringssvar for Køge Kommune indsendt fælles høringssvar fra Køge og berørte kommuner

Generelle bemærkninger

Helt overordnet vil Køge kommune gøre opmærksom på, at en VVM redegørelse og et kommuneplantillæg alene skal muliggøre en specifik godkendelse eller tilladelse. Kommuneplantillægget kan således ikke på forhånd fastsætte, at HOFOR skal have en given indvindingstilladelse med angivelse af specifikke vandmængder. Da dette hører under et andet ressortområde.

Vi betvivler ikke at kommuneplantillægget kan fastsætte en ramme for en mulig maksimal indvindingstilladelse som Køge Kommune skal forholde sig til i behandlingen af ansøgningerne om indvindingstilladelser.

Køge Kommune skal som vandforsyningsmyndighed give de endelige indvindingstilladelser med vilkår ud fra en række faglige og planmæssige vurderinger på baggrund af den udarbejdede VVM redegørelse samt kommunens egne vurderinger. Således er det kommunens ansvar at sikre, at den samlede fremtidige vandindvinding i kommunen sker på et miljømæssigt forsvarlig og bæredygtigt grundlag.

De generelle bemærkninger er uddybet i nedenstående afsnit.

Planmæssige forhold

I Køge Kommune er der igangsat flere større projekter, som forventes udbygget frem mod 2020, herunder nyt Universitetssygehus og Skandinavisk Transportcenter. Derudover planlægges der i disse år for to nye bydele: Køge Kyst og Køge Nord. Den første ligger i relation til bymidten og den gamle erhvervshavn og den anden i relation til de to nye stationer på henholdsvis København-Ringstedbanen og S-togsbanen.

I den gældende kommuneplan og i den nuværende kommuneplanrevision er der derudover udlagt større byudviklingsarealer ved henholdsvis Borup og Herfølge, som på den lidt længere bane også vil generere øget vandforbrug.

Den udvikling som sker i Køge Kommune i disse år, er i overensstemmelse med, og understøtter, de statslige investeringer i blandt andet nyt universitetssygehus og ny bane mellem Ringsted og København.

I takt med at arealerne udbygges, vurderer Køge Kommune, at det kan blive nødvendigt at nedlægge eksisterende lokale boringer, som ligger i de områder, der er udpeget til byudvikling, hvilket betyder, at der opstår behov for at finde nye placeringer til drikkevandsboringer. Dette er ikke konkretiseret nærmere på nuværende tidspunkt. Derudover kan der i fremtiden vise sig at lokale boringer får dårligere vandkvalitet, så de ikke kan bruges til drikkevand.

Med baggrund i ovenstående planmæssige forhold vurderer Køge Kommune, at de lokale vandværker ud over at levere vand til kommunens nuværende indbyggere og virksomheder, i fremtiden får behov for et endnu ikke fastsat, men i den grad større omfang af vandindvinding. Disse forhold skal der tages hensyn til i kommuneplantillægget, så Køge Kommunes vækstpoterentialer ikke bremses på grund af manglende drikkevandsleverancer til lokalt forbrug i fremtiden.

Samtidig gør kommunen opmærksom på, de ovennævnte planmæssige forhold kan betyde, at de forudsætninger omkring den eksisterende indvinding i Køge Kommune, der ligger til grund for VVM-redegørelsens modelberegninger kan ændres i et omfang, der gør, at der bør laves nye beregninger.

Køge Kommune vil i forbindelse med behandlingen af ansøgningerne om indvindingstilladelser benytte egen grundvandsmodel til beregning af indvindingsoplande, påvirkning af terrænnært grundvand, vandløb mm. Kommunen tager således forbehold for, at der i den forbindelse og under andre beregningsmæssige forudsætninger kan nås andre konklusioner omkring påvirkning fra vandindvindingen end i VVM redegørelsen.

Detaljerede Bemærkninger Forslag til kommuneplantillæg

Side 11.

Med henvisning til kommuneplantillæggets retningslinie 1 på side 33 henvises til Naturstyrelsens formulering i afsnit 3. Redegørelse for kommuneplantillæg.

"Formålet med VVM redegørelsen er at vurdere vandindvindingens virkning på miljøet som grundlag for beslutningen om at give eller afslå tilladelse til det ansøgte."

Køge Kommune fastholder, at det er kommunen, der som vandforsyningsmyndighed har den endelige kompetence til at give eller afslå tilladelse til vandindvinding jf. ovenstående formulering. Kommuneplantillægget kan på baggrund af VVM-redegørelsen alene muliggøre en tilladelse til en indvinding, jf. udkast til VVM tilladelse, side 5.

26-09-2013

2007-2434

2013-162407

Side 33.

Afsnit 7.9:

Det er uklart, hvad der mere præcist menes med nedenstående afsnit og hvad rækkevidden af det er. Det er samtidig uklart hvad der menes med et indvindingsområde.

"Med retningslinje 1, er det hensigten at kommunerne skal virke for at opfylde retningslinjen. Dette betyder dog, at hvis det, jf. vandforsyningsloven, er nødvendigt at mindske al indvinding i kommunen eller inden for et indvindingsområde, kan HOFORs mængde nedsættes tilsvarende som andre indvindere."

De vandmængder der muliggøres med VVM redegørelsen og retningslinie 1 er baseret på en række faglige vurderinger, bl.a. modelberegninger. Køge Kommune læser teksten sådan, at kommunen kan beslutte, at reducere den samlede indvinding i et område, fx HOFORs samlede indvindingsområde, hvis der er en faglig begrundelse for det.

Det må betyde, at Naturstyrelsen anerkender, at såfremt kommunen, som en del af behandlingen af ansøgningen om indvindingstilladelse, vurderer, at de ansøgte mængder i et område samlet set er for store kan kommunen vælge at lave en samlet reduktion af de tilladte indvindingsmængder.

Dette vil med det nuværende udkast til retningslinie 1 betyde, at Naturstyrelsen skal lave et nyt kommuneplantillæg. Dette vil ikke være nødvendigt, hvis Køge Kommunes forslag til formulering af retningslinie 1 medtages i kommuneplantillægget (se nedenstående).

Side 34

Udkast til retningslinje 1:

Køge Kommune fastholder, at det er kommunens kompetence at meddele vandindvindingstilladelser herunder indvindingsstørrelse samt vilkår under hensyntagen til de krav, der fremgår af vandplanen, vandforsyningsloven mm. Derfor mener Køge Kommune ikke, at et statsligt kommuneplantillæg kan diktere, at kommunen skal give tilladelse til en specifik indvinding til HOFOR med angivelse af indvindings mængder pr. kildeplads. Se også bemærkninger til side 11.

Som tidligere fremhævet, kan planloven ikke fastsætte handlepligt.

Det er i udkastet til VVM tilladelse side 5 formuleret, at Naturstyrelsen har udstedt et kommuneplantillæg, der muliggør tilladelser til HOFORs indvinding af grundvand på bl.a. Regnemark vandværk

Med baggrund i dette har Køge Kommune formuleret et forslag til en ny tekst til retningslinie 1, således at retningslinien har sammenhæng med VVM tilladelsen.

Forslag til ny tekst for retningslinje 1:

"Nærværende kommuneplantillæg muliggør tilladelser til HOFORs indvinding af grundvand fra de syv vandværker, (Regnemark, ...mm) med følgende maksimale indvindingsmængder."

Side 37

Retningslinje 4:

Køge Kommune kan ikke acceptere formuleringen med, at det kun er kompenserende foranstaltninger, der kan tages i brug. Det er kommunen, der bestemmer hvilke virkemidler, der skal sikre, at målsætningen i vandplanen bliver opfyldt ud fra virkemiddelkataloget eller andre initiativer.

Med venlig hilsen på vegne af Økonomiudvalget

Marie Stærke
Borgmester

Peter Frost
Kommunaldirektør

Naturstyrelsen
nst@nst.dk
jr. nr. NST-131-00001.

Teknik- og Miljøforvaltningen
Økonomiudvalget

Dato	Sagsnummer	Dokumentnummer
26-09-2013	2007-2434	2013-162407

Køge Kommune. Hørings svar til VVM og Kommuneplantillæg for regional indvinding af drikkevand til HOFOR

Køge Kommune har primo juli 2013 modtaget materiale vedrørende VVM og forslag til kommuneplantillæg om VVM på HOFOR's regionale vandindvinding. Høringsperioden slutter den 27. september 2013.

Køge Kommune er som ansvarlig vandforsyningsmyndighed, jf. lov om vandforsyning, forpligtet til at sikre den fremtidige drikkevandsproduktion både til kommunens eget forbrug og til eksport ud af kommunen.

Dette skal ske på en bæredygtig måde, under hensyntagen til målsætninger i vandplanerne, sikring af en balance mellem udnyttelse og vedligeholdelse af grundvandsressourcen samt en effektiv beskyttelse af grundvandet mod miljøfremmede stoffer.

Vi er bevidste om det ansvar der ligger i, at alle parter bidrager til at vores borgere kan få rent drikkevand, og at grundvandsressourcerne i Køge Kommune, ud over at forsyne kommunens borgere med rent drikkevand, også har en stor samfundsmæssig interesse.

Vi vil i den forbindelse gerne kvittere for, at den ene retningslinje, der gjorde det svært at give nye lokale indvindingstilladelser er frafaldet, men vi vil forsat fastholde vores vurdering af at et kommuneplantillæg IKKE kan diktere, at kommunen skal give tilladelse til de specifikke angivne mængder. Det må endvidere antages ikke at være lovmedholdeligt at pålægge kommunen en bestemt handlepligt i henhold til vandforsyningslovgivningen gennem et statsligt kommuneplantillæg med hjemmel i planloven.

Vi er af den opfattelse at kommuneplantillægget i sin nuværende form reelt fratager kommunes kompetence til, at planlægge vandindvindingen og resourceudnyttelsen ud fra en helhedstænkning samt fratager kommunen kompetence som myndighed på indvindingstilladelser.

Køge Rådhus
Torvet 1
4600 Køge

www.koege.dk

Tlf. 56 67 67 67
Fax 56 65 54 46

Kontakt:
Mads Boserup Lauritsen
Direkte tlf. +45 56 67 24 73
Mads.boserup.lauritsen@koege.c

26-09-2013

2007-2434

2013-162407

Vi deler ikke Naturstyrelsens opfattelse af at Planlovens §11g giver hjemmel til at pålægge faste mængder vand i fremtidige indvindingstilladelser.

Køge Kommune skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at vi naturligvis forbeholder os retten til om nødvendigt at bringe sagen frem for Natur- og Miljøklagenævnet og domstolen.

Vi har sideløbende med dette konkrete høringssvar for Køge Kommune indsendt fælles høringssvar fra Køge og berørte kommuner

Generelle bemærkninger

Helt overordnet vil Køge kommune gøre opmærksom på, at en VVM redegørelse og et kommuneplantillæg alene skal muliggøre en specifik godkendelse eller tilladelse. Kommuneplantillægget kan således ikke på forhånd fastsætte, at HOFOR skal have en given indvindingstilladelse med angivelse af specifikke vandmængder. Da dette hører under et andet ressortområde.

Vi betvivler ikke at kommuneplantillægget kan fastsætte en ramme for en mulig maksimal indvindingstilladelse som Køge Kommune skal forholde sig til i behandlingen af ansøgningerne om indvindingstilladelser.

Køge Kommune skal som vandforsyningsmyndighed give de endelige indvindingstilladelser med vilkår ud fra en række faglige og planmæssige vurderinger på baggrund af den udarbejdede VVM redegørelse samt kommunens egne vurderinger. Således er det kommunens ansvar at sikre, at den samlede fremtidige vandindvinding i kommunen sker på et miljømæssigt forsvarlig og bæredygtigt grundlag.

De generelle bemærkninger er uddybet i nedenstående afsnit.

Planmæssige forhold

I Køge Kommune er der igangsat flere større projekter, som forventes udbygget frem mod 2020, herunder nyt Universitetssygehus og Skandinavisk Transportcenter. Derudover planlægges der i disse år for to nye bydele: Køge Kyst og Køge Nord. Den første ligger i relation til bymidten og den gamle erhvervshavn og den anden i relation til de to nye stationer på henholdsvis København-Ringstedbanen og S-togsbanen.

I den gældende kommuneplan og i den nuværende kommuneplanrevision er der derudover udlagt større byudviklingsarealer ved henholdsvis Borup og Herfølge, som på den lidt længere bane også vil generere øget vandforbrug.

Den udvikling som sker i Køge Kommune i disse år, er i overensstemmelse med, og understøtter, de statslige investeringer i blandt andet nyt universitetssygehus og ny bane mellem Ringsted og København.

I takt med at arealerne udbygges, vurderer Køge Kommune, at det kan blive nødvendigt at nedlægge eksisterende lokale boringer, som ligger i de områder, der er udpeget til byudvikling, hvilket betyder, at der opstår behov for at finde nye placeringer til drikkevandsboringer. Dette er ikke konkretiseret nærmere på nuværende tidspunkt. Derudover kan der i fremtiden vise sig at lokale boringer får dårligere vandkvalitet, så de ikke kan bruges til drikkevand.

Med baggrund i ovenstående planmæssige forhold vurderer Køge Kommune, at de lokale vandværker ud over at levere vand til kommunens nuværende indbyggere og virksomheder, i fremtiden får behov for et endnu ikke fastsat, men i den grad større omfang af vandindvinding. Disse forhold skal der tages hensyn til i kommuneplantillægget, så Køge Kommunes vækstpoterentialer ikke bremses på grund af manglende drikkevandsleverancer til lokalt forbrug i fremtiden.

Samtidig gør kommunen opmærksom på, de ovennævnte planmæssige forhold kan betyde, at de forudsætninger omkring den eksisterende indvinding i Køge Kommune, der ligger til grund for VVM-redegørelsens modelberegninger kan ændres i et omfang, der gør, at der bør laves nye beregninger.

Køge Kommune vil i forbindelse med behandlingen af ansøgningerne om indvindingstilladelser benytte egen grundvandsmodel til beregning af indvindingsoplande, påvirkning af terrænnært grundvand, vandløb mm. Kommunen tager således forbehold for, at der i den forbindelse og under andre beregningsmæssige forudsætninger kan nås andre konklusioner omkring påvirkning fra vandindvindingen end i VVM redegørelsen.

Detaljerede Bemærkninger Forslag til kommuneplantillæg

Side 11.

Med henvisning til kommuneplantillæggets retningslinie 1 på side 33 henvises til Naturstyrelsens formulering i afsnit 3. Redegørelse for kommuneplantillæg.

"Formålet med VVM redegørelsen er at vurdere vandindvindingens virkning på miljøet som grundlag for beslutningen om at give eller afslå tilladelse til det ansøgte."

Køge Kommune fastholder, at det er kommunen, der som vandforsyningsmyndighed har den endelige kompetence til at give eller afslå tilladelse til vandindvinding jf. ovenstående formulering. Kommuneplantillægget kan på baggrund af VVM-redegørelsen alene muliggøre en tilladelse til en indvinding, jf. udkast til VVM tilladelse, side 5.

26-09-2013

2007-2434

2013-162407

Side 33.

Afsnit 7.9:

Det er uklart, hvad der mere præcist menes med nedenstående afsnit og hvad rækkevidden af det er. Det er samtidig uklart hvad der menes med et indvindingsområde.

"Med retningslinje 1, er det hensigten at kommunerne skal virke for at opfylde retningslinjen. Dette betyder dog, at hvis det, jf. vandforsyningsloven, er nødvendigt at mindske al indvinding i kommunen eller inden for et indvindingsområde, kan HOFORs mængde nedsættes tilsvarende som andre indvindere."

De vandmængder der muliggøres med VVM redegørelsen og retningslinie 1 er baseret på en række faglige vurderinger, bl.a. modelberegninger. Køge Kommune læser teksten sådan, at kommunen kan beslutte, at reducere den samlede indvinding i et område, fx HOFORs samlede indvindingsområde, hvis der er en faglig begrundelse for det.

Det må betyde, at Naturstyrelsen anerkender, at såfremt kommunen, som en del af behandlingen af ansøgningen om indvindingstilladelse, vurderer, at de ansøgte mængder i et område samlet set er for store kan kommunen vælge at lave en samlet reduktion af de tilladte indvindingsmængder.

Dette vil med det nuværende udkast til retningslinie 1 betyde, at Naturstyrelsen skal lave et nyt kommuneplantillæg. Dette vil ikke være nødvendigt, hvis Køge Kommunes forslag til formulering af retningslinie 1 medtages i kommuneplantillægget (se nedenstående).

Side 34

Udkast til retningslinje 1:

Køge Kommune fastholder, at det er kommunens kompetence at meddele vandindvindingstilladelser herunder indvindingsstørrelse samt vilkår under hensyntagen til de krav, der fremgår af vandplanen, vandforsyningsloven mm. Derfor mener Køge Kommune ikke, at et statsligt kommuneplantillæg kan diktere, at kommunen skal give tilladelse til en specifik indvinding til HOFOR med angivelse af indvindings mængder pr. kildeplads. Se også bemærkninger til side 11.

Som tidligere fremhævet, kan planloven ikke fastsætte handlepligt.

Det er i udkastet til VVM tilladelse side 5 formuleret, at Naturstyrelsen har udstedt et kommuneplantillæg, der muliggør tilladelser til HOFORs indvinding af grundvand på bl.a. Regnemark vandværk

Dato

Sagsnummer

Dokumentnummer

26-09-2013

2007-2434

2013-162407

Med baggrund i dette har Køge Kommune formuleret et forslag til en ny tekst til retningslinie 1, således at retningslinien har sammenhæng med VVM tilladelsen.

Forslag til ny tekst for retningslinje 1:

"Nærværende kommuneplantillæg muliggør tilladelser til HOFORs indvinding af grundvand fra de syv vandværker, (Regnemark, ...mm) med følgende maksimale indvindingsmængder."

Side 37

Retningslinje 4:

Køge Kommune kan ikke acceptere formuleringen med, at det kun er kompenserende foranstaltninger, der kan tages i brug. Det er kommunen, der bestemmer hvilke virkemidler, der skal sikre, at målsætningen i vandplanen bliver opfyldt ud fra virkemiddelkataloget eller andre initiativer.

Med venlig hilsen på vegne af Økonomiudvalget

Marie Stærke
Borgmester

Peter Frost
Kommunaldirektør

11

From: Eskild Dalsgaard Lund
Sent: 26-09-2013 18:55:22
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Peter Østerbye
Subject: Brev til Naturstyrelsen om VVM-materiale vedrørende HOFOR
Attachments: [Om VVM af HOFOR \(2\).docx](#); [Brev til Naturstyrelsen om VVM materiale \(3\).docx](#)

Hermed fremsendes Lejre Kommunes bemærkninger til Naturstyrelsens høringsmateriale vedrørende HOFOR's vandindvindingsanlæg.

Med venlig hilsen

Eskild Lund

NOTAT

Lejre Kommunes vurdering af VVM-materiale om HOFOR's regionale vandindvinding

Naturstyrelsen har sendt et forslag til en VVM-afgørelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding i høring i perioden 1. juli – 27. september 2013.

Materialet omfatter:

- a) En VVM-tilladelse
- b) En Natura 2000-vurdering af indvindingen
- c) Et forslag til et kommuneplantillæg
- d) En miljøvurdering indeholdende VVM-redegørelse
- e) Et ikke teknisk resume

Endvidere foreligger der et teknisk baggrundsnotat fra 2012, hvori er beskrevet de eksisterende forhold ved Værket ved Lejre.

Materialet vil blive omtalt og gennemgået i den nævnte rækkefølge.

VVM-tilladelsen

Naturstyrelsen har valgt at udarbejde en VVM-tilladelse (et forslag til en VVM-tilladelse). Indledningsvist anføres det, at "Hermed meddeles HOFOR VVM-tilladelse til regional vandindvinding, som angivet i kommuneplantillæg for de kommuner, der fremgår af nedenstående tabel". Herefter nævnes de 27 kommuner, som tilladelsen vedrører. Derefter følger oplysninger om, at Naturstyrelsen har udstedt et kommuneplantillæg, der muliggør tilladelser til HOFOR's indvinding af grundvand ved de syv værker. De tilhørende kildepladser og vandmængderne pr. kildeplads anføres. Kommuneplantillægget er udstedt til de 27 kommuner og retningslinjer og rammebestemmelser kan kun ændres eller ophæves af Naturstyrelsen.

I projektbeskrivelsen er det anført, at HOFOR har søgt om tilladelse til indvinding af vand fra 42 kildepladser. Fra disse kildepladser søges der om tilladelse til at indvinde 62 mio. m³ vand om året.

HOFOR's samlede indvindingstilladelse bliver dermed på 72 mio. m³ om året, da HOFOR har tilladelse til indvinding af 10 mio. m³ om året ved 7 andre kildepladser.

To af de 42 kildepladser er helt nye kildepladser, der skal anlægges. Resten er eksisterende kildepladser.

HOFOR's indvindingstilladelse er på nuværende tidspunkt 106 mio. m³ om året.

Herefter følger vilkårene for VVM tilladelsen. Der er 11 i alt.

Det er vilkår, som forsyningen skal overholde. Bl.a. følgende udpluk af vilkår vedrører Lejreområdet og kildepladserne knyttet til Værket i Lejre:

"Ved placering af nye dykpumpeboringer med tilhørende råvandsstationer skal HOFOR fortrinsvis placere dem i forbindelse med levende hegn eller eksisterende bevoksninger, som dæmper den visuelle fjernvirkning af de tekniske anlæg.

HOFOR skal sikre, at kravværdien for medianminimumsvandføringen i bl.a. Ledreborg Å opfyldes uanset en eventuel øget vandindvinding.

Ved Kornerup Kildeplads skal HOFOR erstatte boringer i habitatnaturtyper med nye boringer uden for habitatnaturtyper". (Hovedparten af disse boringer ligger dog i Roskilde Kommune.)

De øvrige vilkår er vilkår, der skal sikre vådområder og Natura 2000 områder i andre kommuner.

Det er Lejre Kommunes vurdering, at Helligrenden, Tokkerup Å og Lejre Å også skal nævnes i forbindelse med de vandløb, som HOFOR skal sikre vandføringen i. I det udkast til ny vandplan, som pt. er i høring, er det i redegørelsen anført, at Helligrenden og Tokkerup Å mangler vand. Det er ikke formuleret som et krav i vandplanen, at dette skal afhjælpes i planperioden – men må formodes at blive et krav i næste vandplanperiode. Lejre Å (Gevninge Å) er ikke omtalt særskilt i udkastet til vandplanen, men er i oplandet sammen med Langvad Å (Kornerup Å) og Helligrenden. I Lejre Kommune er der blevet arbejdet for, at der kan komme tilstrækkeligt vand i vandløbene og gerne af naturlig vej, dvs. ved en reduktion af vandindvindingen. Ved Lejre Å er dette dog ikke lykkedes endnu.

For nogle år siden blev der etableret et anlæg, der skabte mulighed for at overføre vand fra Kornerup Å til Lejre Å, når vandføringen i Kornerup Å var højere end en vis mængde.

En mulighed for at få vand i Lejre Å er en yderligere reduktion af vandindvindingen i området og Lejre Kommune vil i forbindelse med meddelelse af nye vandindvindingstilladelser inddrage vandføringskrav til vandløb som vilkår for vandindvindingstilladelse.

Når styrelsen vælger at meddele en VVM-tilladelse, bør den i vilkårene medtage alle vandløb, der mangler vand, også de mindre vandløb. Alternativt kan Naturstyrelsen formulere et vilkår, der udtrykker, at HOFOR altid skal opfylde de vilkår, som den gældende vandplan foreskriver skal opfyldes.

Natura 2000-vurdering

I dette dokument vurderes de enkelte kildepladser og deres relation til Natura 2000-områderne.

For Kornerup Kildeplads, der delvist ligger i et Natura 2000 område, gennemgås de enkelte indvindingsboringer placering i forhold til naturtyper og afstandene mellem boringerne og naturtyperne. Gennemgangen resulterer i vilkår, der er formuleret i VVM-tilladelsen, og som kort er omtalt i foregående afsnit.

Lejre Kommunes administration har ingen bemærkninger til notatet, udover at topteksten på hver anden side i notatet indeholder en stavfejl.

Forslag til kommuneplantillæg

Kommuneplantillæg og VVM-redegørelser udarbejdes i de fleste tilfælde af kommunalbestyrelserne. Men i dette tilfælde varetager Naturstyrelsen kommunalbestyrelsernes opgaver og beføjelser, jf. § 11, stk. 5, punkt 4 i VVM-bekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1510 af 15/12, 2010, der omhandler vandindvindings- og vandforsyningsanlæg, hvis samlede anlæg geografisk strækker sig over mere end 2 kommuner). Det betyder, at VVM- og plankompetencen overgår til staten, i dette tilfælde Naturstyrelsen. En eventuel senere ændring af kommuneplantillægget forudsætter derfor Naturstyrelsens accept.

I forslaget til kommuneplantillæg beskrives bl.a. de enkelte kildepladsers størrelse og den indvinding, der søges om.

For Værket ved Lejre drejer det sig om følgende vandmængder:

Asser Mølle 710.000 m³

Kornerup 1.800.000 m³

Ramsø 1.400.000 m³

Gevninge 1.000.000 m³

Hule Mølle 1.800.000 m³

Lavring 800.000 m³

Ledreborg 800.000 m³

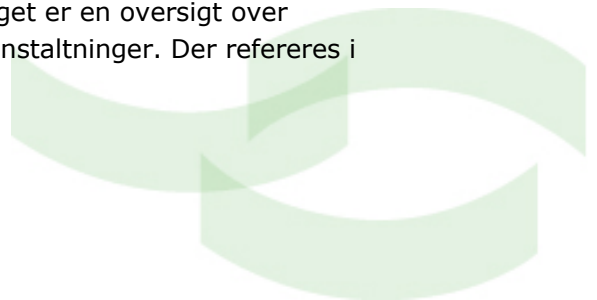
Kornerup, Ramsø og Lavring ligger delvist i Roskilde Kommune.

Som en af de fire retningslinjer i kommuneplantillægget er anført, at kommunerne **skal** meddele tilladelser til de ansøgte vandmængder.

Lejre Kommune vurderer, at Naturstyrelsen overskrider sin kompetence, da det i henhold til vandforsyningsloven er kommunen, der beslutter vilkår, herunder også om vandmængder i vandindvindingstilladelser. I et forklarende afsnit til retningslinjerne (afsnit 7.9 i plantillægget) skriver Naturstyrelsen, at formuleringen i denne retningslinje ikke skal opfattes så skarp. Det er dog Lejre Kommunes vurdering, at der skal slækkes på den skarpe formulering i vilkåret. I VVM-tilladelsen til HOFOR er det anført, at tilladelsen åbner op for mulighed for, at HOFOR kan opnå indvindingstilladelser. En lignende formulering kan anvendes i kommuneplantillægget. Derved undgås der også modstrid mellem VVM-tilladelsens og kommuneplantillæggets retningslinjer.

I kommuneplantillæggets retningslinje 4 er det anført, at kommunen gennem vilkår i vandindvindingstilladelsen skal sikre, at HOFOR etablerer en overvågning af vandføringen i de vandløb, der er nævnt i et efterfølgende Bilag 3. Dette for at HOFOR kan styre start og stop af de kompenserende foranstaltninger, og for at HOFOR og kommunerne kan overvåge, om vandføringskravet opfyldes. I Bilag 3 er Ledreborg Å imidlertid ikke nævnt som et vandløb, hvor der skal foretages kompenserende foranstaltninger. Helligrenden, Tokkerup Å og Lejre Å er heller ikke nævnt. Som tidligere omtalt er det i VVM-tilladelsen nævnt, at vandføringen (medianminimumsvandføringen) i bl.a. Ledreborg Å skal sikres af HOFOR, uanset en eventuel øget vandindvinding. Ledreborg Kildeplads har i snart 10 år ligget stille, og en genoptagelse af en vandindvinding her vil få følger for vandføringen i åen. Det er Lejre Kommunes vurdering, at der mangler en afstemning mellem VVM-tilladelsens vilkår og kommuneplantillæggets retningslinjer.

Det nævnes i Bilag 3 i kommuneplantillægget, at bilaget er en oversigt over vandløb, hvor der skal foretages kompenserende foranstaltninger. Der refereres i

denne forbindelse til retningslinje 5 og 6 i plantillægget. Da der kun er 4 retningslinjer, skal noget tilpasses.

Miljøvurdering indeholdende VVM-redegørelse

Heri er baggrundsmaterialet om HOFOR's kildepladser set i forhold til det omkringliggende miljø, samlet (318 sider).

VVM-sagen berører som omtalt under VVM-tilladelsen i alt 27 kommuner. HOFOR har planlagt, at indvindingen skal ske fra i alt 49 kildepladser. Til 7 af disse har HOFOR tilladelser, så VVM-sagen vedrører 42 kildepladser. Til disse kildepladser søges der om tilladelse til indvinding af 62 mio. m³ vand om året.

På nuværende tidspunkt (2012) indvinder HOFOR ca. 53 mio. m³ om året. Samlet set ønsker HOFOR tilladelse til at indvinde 72 mio. m³ om året. Det forventede behov i 2016 er af HOFOR opgjort til 56 mio.m³ om året. Hertil er lagt 25 % i reservekapacitet, hvilket svarer til 14 mio. m³ om året. Endelig er der tillagt et nødberedskab på 2 mio. m³ om året, i alt 72 mio. m³ om året.

Det er Lejre Kommunes vurdering, at en reservekapacitet på 25 % er stor, når både Roskilde Forsyning og Nordvand har mulighed for at kunne levere suppleringsvand til HOFOR. Såfremt reservekapaciteten ikke lægger hindringer i vejen for, at andre, f.eks. virksomheder i et lokalområde eller en almen vandforsyning, kan få nødvendige vandindvindingstilladelser, er reservemængden ikke et problem. Men i visse områder og andre kommuner kan dette være tilfældet, f.eks. i Køge Kommune. I den yderste konsekvens kan det betyde, at lokale vandværker skal hente vand "et andet sted", fordi HOFOR får en fortrinsstilling til vandreserver i de områder, hvor de indvinder vand. Eller det kan betyde, at de lokale vandværker bliver tvunget til at købe vand fra HOFOR, fordi de ikke selv kan få lov til at indvinde vand i området.

Ikke teknisk resume

Lejre Kommune har ingen bemærkninger til dette.

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2200 København

Lejre Kommune
Møllebjergrvej 4
4330 Hvalsø
T 4646 4646
F 4646 4615
H www.lejre.dk

Eskild Dalsgaard Lund
Center for Byg & Miljø
D 4646 4953
E eslu@lejre.dk

Dato: 26. september
2013
J.nr.: 13/15275

Lejre Kommunes vurdering af VVM - materiale om HOFOR's regionale vandindvinding

Økonomiudvalget i Lejre Kommune behandlede ved udvalgsrådet den 24. september 2013 det af Naturstyrelsen udarbejdede materiale om VVM af HOFOR's regionale vandindvindingsanlæg, som er sendt i høring i perioden 1. juli til 27. september 2013.

Udvalget besluttede klart at give udtryk for, at det for Lejre Kommune at se ligger ud over Naturstyrelsens kompetence at fastsætte, hvilke absolutte vandmængder HOFOR skal have tilladelse til ved de enkelte kildepladser. Udvalget vurderede, at HOFOR med den ønskede reservevandmængde vil beslaglægge store vandressourcer, der dermed ikke kan nyttiggøres til andre.

Udvalget gav udtryk for, at Lejre Kommune ønsker en fortsat reduktion af vandindvindingen, så kommunens vandløb, herunder Lejre Å, kan være vandførende året rundt.

Udvalget besluttede at fremsende vedlagte notat, hvori kommunens synspunkter er beskrevet.

Med venlig hilsen

Mette Touborg
Borgmester

Inger Marie Vynne
Kommunaldirektør

From: Britt Vodstrup Andersen
Sent: 13-09-2013 13:23:16
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: nst-131-0000, bemærkninger til offentlighedsfasen for planerne til regional vandindvinding
Attachments: bemærkninger til offentlighedsperioden.pdf

Hermed fremsender Ringsted Kommune, sine bemærkninger til VVM og planforslagene for den regionale vandindvinding for HOFOR

Venlig hilsen

Britt Vodstrup Andersen
Planlægger

RINGSTED KOMMUNE

Plan & Byg

Rønnedevej 9, 4100 Ringsted

Tlf.: 57626300 - Dir.: 57626336

bva@ringsted.dk - <http://www.ringsted.dk>

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
sendt til: nst@nst.dk

mrk. jr. nr. NST-131-00001

Ringsted Kommunes svar på regional vandindvinding, HOFOR Vand København A/S – forslag til kommuneplantillæg, VVM m.v.

Ringsted Kommune har i juni 2013 modtaget materiale om forslag til VVM og kommuneplantillæg for HOFOR's regionale vandindvinding.

Ringsted Kommune fremsender hermed hørings svar, som kan læses i det efterfølgende som helhed. Dog skal indledningsvis nævnes at kommunen, i tråd med andre kommuner, finder der meget betænkeligt at der med dette forslag er lagt op til at kommunens myndighed undermineres i forhold til at meddele vandindvindingstilladelse, i og med at der bruges "skal" og ikke "bør/ønskes".

Bemærkninger:

Den udnyttelige grundvandsressource - VVM redegørelse

s.80 Her nævnes at der i forbindelse med den seneste opgørelse af den udnyttelige grundvandsressource, i den nationale ressourcemodel blev opstillet 2 indikatorer - én for den upåvirkede (ingen indvinding) dybe grundvandsdannelse og én for den påvirkede (aktuel indvinding). Den udnyttelige grundvandsressource blev defineret som henholdsvis 35 % og 30 % af den upåvirkede henholdsvis den påvirkede dybe grundvandsdannelse. I forbindelse med vandplanerne er indikator 1 (35 % af upåvirket grundvandsdannelse) anvendt til at bestemme den udnyttelige grundvandsressource for hver grundvandsforekomst. Der bliver hermed introduceret en stor usikkerhed ved at anvende den upåvirkede situation som grundlag; den dybe grundvandsdannelse stiger, hvis indvindingen øges. Den kvantitative tilstand bliver ringe, hvor den måske ikke skulle være ringe. I forhold til HOFORS vandbalanceberegninger er anvendt forholdet mellem nuværende indvinding og ansøgt indvinding.

Spg: Giver det ikke et problem, at HOFOR i højere grad bruger indikator 2 (aktuelle indvinding), mens der i vandplanerne benyttes indikator 1?. Der bør være overensstemmelse mellem beregningsgrundlaget?.

Indsatser i forhold til grundvandsforekomster i ringe tilstand – VVM redegørelse

I vandplanen gælder det for grundvandsforekomsterne udpeget indenfor Smålandsfarvandet, at næsten samtlige regionale grundvandsforekomster er i ringe tilstand – herunder Ringsted Kommune med id: 2.2.27, 2.5.2.32, 2.5.3.6 og 2.3.5.7,. I vandplanerne (tabel 2.4.10) beskrives, at de kommende indsatser vil være: reduktion/flytning af vandindvinding eller kompenserende udpumpning indenfor disse forekomster. HOFOR har Danmarks største kildeplads "Vigersted" beliggende i Ringsted Kommune. Hvis kommunen skal kunne opfylde vandpla-

Plan & Byg
13. september 2013

Dir. telefon 57 62 63 36
Sag:

Teknisk Forvaltning
Rønnedevej 9
4100 Ringsted

Tlf. 57 62 63 00
Fax 57 62 63 15

BVA@ringsted.dk
www.ringsted.dk

ernes krav om bedre kvantitativ tilstand for grundvandsforekomsterne - , hvad foreslår HOFOR så af foranstaltninger og indsatser, for at lette trykket indenfor Ringsted kommune?

Forslag til kommuneplan

s. 34. I forhold til sidste høring er der ikke ændret noget i forhold retningslinje 1 på side 34. Umiddelbart er det Kommunen der er myndighed i forhold til at meddele vandindvindingstilladelse med størrelse og vilkår under overholdelse af de krav der fremgår af vandplanen og vandforsyningsloven. Der bør ikke stå "skal" men ønskes.

Retningslinje 4: Der står kompenserende foranstaltninger og overvågning. Det er ikke sikkert, at det kun er kompenserende foranstaltninger der skal tages i brug, for at opfylde vandplanernes målsætninger.

For spørgsmål ang. vores bemærkninger er I velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Britt Andersen

Planlægger

From: Maria Ammentorp Sørensen
Sent: 18-09-2013 14:42:12
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: Att.: jr. nr. NST-131-00001 Roskilde Kommunes høringssvar til forslag for kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale vandindvinding
Attachments: Høringssvar til forslag for kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale vandindvinding(1743420).PDF

Att. : jr. Nr. NST-131-00001.

Hermed fremsendes Roskilde Kommunes høringssvar til forslag for kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale vandindvinding.

Venlig hilsen

Maria Ammentorp Sørensen

Hydrogeolog
Miljø

Roskilde Kommune
Teknik og Miljø
Postboks 100
Rådhusbuen 1 4000 Roskilde

Dir. +45 46 31 37 79

ROSKILDE
KOMMUNE

www.roskilde.dk

Titel: Høringssvar til forslag for kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale vandindvinding

BrevID: 1743420

Att. : jr. Nr. NST-131-00001.

Hermed fremsendes Roskilde Kommunes høringssvar til forslag for kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale vandindvinding.

Venlig hilsen

Maria Ammentorp Sørensen

Hydrogeolog
Miljø

Roskilde Kommune
Teknik og Miljø
Postboks 100
Rådhusbuen 1 4000 Roskilde

Dir. +45 46 31 37 79

ROSKILDE
KOMMUNE

www.roskilde.dk

<img border=0 width=254 height=97 id="Billede_x0020_1" src="C:\Adlib
Express\Work\20131001T105500.293\20131001T105501.090\image001.gif>Titel: Høringsvar til forslag for
kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale vandindvinding
BrevID:
1743420</body></html>

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Att.: jr. nr. NST-131-00001

Miljø
Rådhusbuen 1
Postboks 100
4000 Roskilde

Tlf.: 46 31 30 00

kommunen@roskilde.dk
sikkerpost@roskilde.dk
www.roskilde.dk

Høringssvar til forslag for kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale vandindvinding

18. september 2013

Roskilde Kommune fremsender hermed høringssvar til forslag for kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale vandindvinding.

Sagsnr. 200649
Brevid. 1730520

Indledningsvis skal Roskilde Kommune bemærke, at kommunen er indstillet på fortsat at tage del i det regionale ansvar i forhold til at beskytte grundvandet og levere drikkevand til hovedstadsområdet.

Ref. MAAS

Det er samtidigt vigtigt for Roskilde Kommune, at sikre at kommunens borgere er forsynet med vand, og at der fremadrettet er muligt at opnå en mere kvantitativ og kvalitativ bæredygtig indvinding, der sker indenfor en økonomisk og naturmæssig rimelig ramme.

Dir. tlf. 46 31 37 79
Mariaas@roskilde.dk

På baggrund heraf har kommunen følgende overordnede bemærkninger, som uddybes i de efterfølgende afsnit.

- Roskilde Kommune finder det uacceptabelt, at man øger vandindvindingen med 122 % i et område, hvor der jævnfør udkast til vandplanen er manglende opfyldelse af miljømål, herunder vandføring i vandløb.
- Det er uafklaret hvad kommunens handlemuligheder er, hvis ikke vandplanens miljømål og retningslinjerne i kommuneplantillægget overholdes som konsekvens af HOFOR's vandindvinding.
- I udkast til vandplan fremgår det, at de høje udnyttelsesprocenter i området indikerer, at vandindvindingen ikke er bæredygtig på sigt og at vandbalancen og påvirkning af overfladevand er angivet som værende i ringe tilstand. Roskilde Kommune ønsker at der sikres sammenhæng til vandplanen, så Roskilde Kommune kan leve op til vandplanens miljømål.
- Roskilde kommune ønsker, at konsekvenserne af den øgede vandindvinding ved Brokilde Kildeplads, herunder en forringet grundvandskvalitet og sænkning af grundvandet vurderes yderligere.
- Roskilde Kommune ønsker en grundigere vurdering af alternativer til at øge vandindvindingen på Brokilde Kildeplads, herunder for eksempel spredning af indvindingen på flere kildepladser.
- Der bør ske en vurdering og inddragelse af kommunens fremtidige drikkevandsbehov, så byudvikling i Roskilde Kommune ikke begrænses på grund af HOFOR's øgede vandindvinding. Dette kan for eksempel ske ved, at der de lokale forsyningsbehov tillægges en buffer på 10 til 15 %.
- Ramsødalen bør indgå i VVM-redegørelsen.

Abningstider

Mandag-torsdag	10-15
Fredag	10-14

Telefontider

Mandag-onsdag	08-15
Torsdag	10-17
Fredag	08-14

Miljøvurdering indeholdende VVM-redegørelse

Roskilde kommune vurderer, at det fremlagte materiale ikke er tilstrækkeligt til at konsekvensvurdere de foreslåede indvindinger og ikke mindst ændringerne i vandindvindingen. Roskilde Kommune vil blive påvirket af de foreslåede ændringer. Det drejer sig primært om forøgelsen af vandindvindingen fra Brokilde Kildeplads fra 1.800.000 m³/år til 4.000.000 m³/år. Den ønskede vandindvindingsmængde svarer til en forøgelse på 122 %, hvilket Roskilde Kommune finder uacceptabelt.

Den ønskede vandindvinding er markant højere end den nuværende og historiske vandindvinding fra kildepladsen på ca. 1.800.000 m³/år. I udkast til vandplanen fremgår, det at de høje udnyttelsesprocenter i området indikerer, at vandindvindingen ikke er bæredygtig på sigt og at vandbalancen og påvirkning af overfladevand er angivet som værende i ringe tilstand. Det er desuden anført, at den udnyttelige grundvandsressource som udgangspunkt er 35 % af grundvandsdannelsen, jævnfør retningslinje 38d.

Roskilde Kommune vurderer derfor, at der er en overhængende risiko for, at en øget vandindvinding på Brokilde kildeplads ikke er bæredygtig og at kvaliteten af grundvandsressourcen på sigt kan forringes. Roskilde Kommune anmoder om en vurdering af hvor meget den øgede vandindvinding ved Brokilde Kildeplads vil udgøre, og at der er sikret sammenhæng til vandplanen, så det sikres at Roskilde Kommune kan leve op til vandplanens miljømål.

Da dette er kalkuleret ud fra den nuværende vandindvinding, undrer det Roskilde Kommune, at der gives tilladelse til at øge vandindvindingen betragteligt.

En forringelse af grundvandskvaliteten vil betyde, at ikke alene HOFOR's vandindvinding bliver påvirket, men at også, lokale vandværker bliver begrænset i at indvinde de mængder, der skal til, for at forsyne Roskilde Kommunes borgere med vand.

I VVM-redegørelsen er inddraget en vurdering af HOFOR's fremtidige forsyningsbehov mens der ikke tages højde for hvor meget vand, forsyningerne i Roskilde Kommune fremover har behov for at indvinde. Roskilde Kommune foreslår, at der bør foretages en samlet vurdering af vandforsyningsstrukturen og forsyningsbehovet i lokalområdet, som grundlag for Naturstyrelsens vurdering af, om der kan gives tilladelse til HOFOR's ansøgte vandmængder. Dette kan for eksempel ske ved, at de lokale forsyningsbehov tillægges en buffer på 10 til 15 %.

Anvendelse af data og modelberegninger

Det beskrives, at GEUS's regionale model i et grid på 500 x 500 m ligger til grund for modelleringen (side 73-81). Roskilde Kommune stiller spørgsmålstegn til, at der kan påvises ændringer/påvirkninger på ned til 25 cm i forhold til det terrænnære grundvandsspejl, når Naturstyrelsen i vandplanerne skriver, at modellen er behæftet med en del usikkerhed. Roskilde Kommune savner et afsnit, der beskriver modellens begrænsninger og usikkerheder.

Naturstyrelsen har i redegørelsen valgt at beskrive 0 alternativet som den vandindvinding, der foregik fra 1994 til 2005. Roskilde Kommune vurderer, at 0 alternativet bør være, at der ikke bliver indvundet vand det pågældende sted, da det ikke er en ændring i forhold til den tidligere tilstand, der skal beskrives og vurderes. Der bør redegøres for, hvorfor der i modelberegningen anvendes indvindingsdata (1994-2005), som er over 8 år gamle og hvilken betydning anvendelsen af disse forældede data kan medføre af fejlfortolkninger i forhold til trykniveauændringer og kumulativ effekt.

Der bør redegøres for fordelingen mellem de forskellige kildepladser. Alternativer til den foreslåede indvindingsstrategi savnes.

HOFOR har ønsket at få tilladelse til at indvinde 25 % ekstra vand, som der kan gøres brug af ved behov, f.eks. hvis en anden kildeplads lukkes ned midlertidigt. På Brokilde Kildeplads betyder det, at HOFOR reserverer 1,2 mio. m³/år.

Side3/6

Der mangler en vurdering af alternativer til at give tilladelse til 25 % bufferkapacitet. Dette kunne f.eks. være, at nedsætte bufferkapaciteten til 10 % oveni det forventede vandforsyningsbehov. De 15 % kunne dermed spares de steder, hvor vandindvindingen havde størst påvirkning på vandløb og natur.

Natura 2000-vurdering

Det vurderes som en mangel ved VVM-redegørelsen, at lokaliteter i Himmelev Skov ikke indgår i vurderingen, som led i overvågningen af effekten af vandindvindingen på Marbjerg kildeplads. Roskilde Kommune har i det tekniske høringssvar foreslået vandstandsovervågning af grundvandssøen i Himmelev Grusgrav, alternativt i et lille vandhul i samme grusgrav. Det er en mangel i VVM-redegørelsen, at der ikke er foretaget en vurdering af vandindvindingens påvirkning af disse to søer. Det lille vandhul er levested for spidssnudet frø og er stærkt truet af udtørring. Det samme er en mose umiddelbart øst for grusgraven. Mosen er delvis græsset og ynglested for vibe og der ses rastende engfugle, som rødben og gul vipstjert i træktiden. Grusgravssøen i Himmelev grusgrav er ynglested for bl.a. fjordterne. Det bør desuden vurderes, om vandstandsændringer vil kunne få betydning for bestanden af orkidéen blomst i Himmelev Grusgrav. Forekomsten er den ene af to kendte forekomster i Danmark.

Udvælgelsen af undersøgelsesfelter med ændringer større end 25 cm i trykniveau virker rimelig, men det er vanskeligt at forstå, hvordan felterne kan ligge så langt fra kildepladserne, uden at der samtidig er en påvirkning på selve kildepladsen. Dette ses f.eks. på Brokilde kildeplads. Der findes en meget artsrig og sjælden flora på Brokilde kildeplads, og det er bekymrende, at effekten af indvindingsændringerne ikke bliver vurderet for dette område.

Roskilde kommune stiller sig undrende overfor, at Ramsødalen ikke er nævnt i materialet. I Ramsødalen vil man forøge vandindvindingen med omkring 25 %, hvilket må forventes at have en betydende effekt. Ganske vist viser modelberegningerne, at sænkningen af det terrænnære grundvandsmagasin vil være mindre end den fastsatte grænseværdi på 25 cm for at foretage vurderinger, men det bør sandsynliggøres ved konkrete vurderinger af selve området, at der rent faktisk ikke sker skade på naturen. Forekomsten af sorterne i Ramsødalen er meget sårbar og i øjeblikket ikke-eksisterende. Ikke desto mindre er målet i Natura 2000-planen, at sorterne skal tilbage som ynglefugl i Ramsødalen, og bestræbelserne for at nå dette mål kan være forgæves, hvis lavvandede områder forsvinder eller områder med tidvis oversvømmelse bliver tørre en større del af året. Sorterne er afhængig af god vandkvalitet i søerne. Derfor vil en eventuel sænkning af vandstanden påvirke arten negativt ved at øge koncentrationen af næringsstoffer i et mindre vandvolumen med forringet vandkvalitet til følge.

Det nævnes, at løgfrø ikke forekommer i eller i nærheden af de påvirkede kvadrater. Løgfrø findes sandsynligvis stadig i Værebros Ådal i Åmosen lidt syd for HOFOR's kildeplads og muligvis stadig umiddelbart øst for Ågerup. Hvis løgfrø stadig findes disse steder er det i meget små bestande. Det er derfor bekymrende, at disse forekomster ikke er vurderet i VVM-redegørelsen.

Det er ligeledes bekymrende, at påvirkningen på engfugle i Åmosen lidt syd for Værebros Kildeplads ikke bliver vurderet. Området er i dag præget af høj vandstand på våde enge og er et godt ynglested for engfugle.

VVM-tilladelsen

I udkast til VVM-tilladelsen er der sat vilkår for placering af nye dykpumper og borer (vilkår 2 og 9, side 8). Roskilde Kommune skal derfor gøre opmærksom på, at der jf. § 21 i vandforsyningsloven, skal indhentes tilladelse fra kommunalbestyrelsen til etablering af erstatningsboringer samt ved væsentlige ændringer på kildepladser. HOFOR skal derfor ansøge Roskilde Kommune herom, som HOFOR også har gjort i forbindelse med renoveringer af Værebros kildeplads. Det bør endelig præciseres, at den fysiske etablering af nye borer kan kræve tilladelse fra anden lovgivning, f.eks. naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper.

Forslag til supplerende vilkår i VVM-tilladelsen:

I de kommende vandplaner vil der blive stillet nye krav til f.eks. vandføringen. For at sikre at de kommende vandindvindingsstilladelser ikke forhindrer målopfyldelse af krav i fremtidige Vandplaner, bør Naturstyrelsen formulere et vilkår, der udtrykker, at HOFOR altid skal opfylde de vilkår, som den gældende vandplan foreskriver.

Angående vilkår for tilladelse bør der stilles et vilkår, som sikrer den værdifulde flora på Brokilde kildeplads. Vilkåret kunne være: *HOFOR skal foretage et årligt høslæt på den del af Brokilde kildeplads der ligger nord for cykelstien mellem St. Valby og Ågerup. Høslættet skal foretages i perioden fra d. 20. juni til d. 5. juli.*

Der bør desuden stilles vilkår, som sikrer den værdifulde flora på kildepladsen i Ramsødalen ved Akselmosen. Vilkåret kunne være: *HOFOR skal foretage et årligt høslæt på kildepladsen i Akselmosen. Høslættet skal foretages i perioden fra d. 20. juni til d. 5. juli.*

Baggrunden for begge disse vilkår er, at en sænkning af det terrænnære grundvand vil kunne betyde større frigivelse af næringsstoffer på engene og dermed større tendens til tilgroning.

Der bør desuden stilles vilkår, som sikrer sortternens seneste ynglested i Ramsødalen mod tilgroning. Vilkåret kunne være: *HOFOR skal sørge for at forhindre tilgroning med vedplanter i Sortternesøen.*

Vilkåret om sortternesøen er ikke et omfattende vilkår, da tilgroningen i dag er ret lille, men såfremt der ikke opnås en kontinuerlig pleje af søens omgivelser kan tilgroningen accelerere, ikke mindst hvis der sker en vandstandssænkning i området. Vilkåret kan også forsvares ved at betragte hele Ramsødalen som potentielt levested for sorterne. Når der sker forringelser et sted i leveområdet, kan de opvejes af forbedringer et andet sted.

Kommuneplantillæg

Planmæssige forhold

I den gældende kommuneplan og i den nuværende kommuneplanrevision er der udlagt større byudviklingsarealer, som på længere sigt skal vandforsynes med øget vandindvinding til følge. Disse forhold skal der tages hensyn til i kommuneplantillægget, så Roskilde Kommunes vækstpotentialer ikke bremses på grund af manglende drikkevandsleverancer til lokalt forbrug i fremtiden.

Råstofplan

Der kan blive konflikt mellem råstofindvinding og vandindvindingen på Værebros kildeplads, hvor der i den nye, nu gældende råstofplan (Råstofplan 2012-2023 for Region Sjælland) er udlagt et graveområde helt op til kildepladsen. På nuværende tidspunkt vil kildepladszonen omkring borerne naturligt beskytte mod råstofindvinding, idet regionplans-retningslinjerne i det gamle Roskilde Amt forhindrede råstofindvinding i kildepladszonen, men kildepladszonerne forsvinder, når vandplanerne bliver vedtaget. Herefter vil det så

være en konkret vurdering, der afgør, hvor tæt der kan graves på borerne. Fortsat gravning i Gundsø Betons (Gundsømagle grusgrav) nuværende grusgrav kan ikke anses som noget problem, da HOFOR har udført erstatningsboringer på Værebros Kildeplads, der ligger lige op af grusgraven.

Side5/6

Retningslinjer

1.

Som tidligere beskrevet, er det kun HOFOR's forsyningsbehov, der er blevet vurderet og ikke det fremtidige lokale forsyningsbehov. Roskilde Kommune vurderer, at det er uhensigtsmæssigt at kommunens fremtidige behov for drikkevand ikke er taget i betragtning, samt den udvikling i kommunens vandforsyningsbehov, der er sket efter 2005 - herunder evt. nye anlæg, der er etableret efter 2005.

Vandforsyningen i Roskilde Kommune er baseret på en decentral forsyningsstruktur, hvor det umiddelbart ikke er muligt for at omfordele indvindingen. Hvis der i vilkår 1 fastsættes en maksimal tilladelig vandressource for et af HOFOR's indvindingsoplande, og der på samme tid fastsættes en øgning af vandindvindingen hos HOFOR, kan kommunens eget forsyningsbehov ikke nødvendigvis blive dækket. Generelt bør indvindingsbehovet hos den lokale vandforsyning sikres, inden der gives tilladelse til en øgning af vandindvinding fra de store regionale vandindvindinger, hvor der er mulighed for en omfordeling mellem kildepladserne.

Roskilde Kommune foreslår, at formuleringen i vilkår 1 ændres til, at HOFOR maksimalt kan opnå tilladelse til mængderne i tabellen, hvorved kommunerne har mulighed for selv at vurdere muligheden for indvinding i relation til den lokale vandforsyningsstruktur og den tilgængelige ressource. Roskilde Kommune ønsker afklaret, hvorvidt HOFOR har fortrinsret til at indvinde frem for andre indvindere, og om der i givet fald er lovhjemmel i planloven til at pålægge en sådan fortrinsret via et kommuneplantillæg.

Bilag

I bilag 3, kapitel 11, side 42, henvises der til retningslinje 5 og 6, dette må være en fejl, da der kun indgår retningslinjer op til retningslinje 4 i kommuneplantillægget. I den tekniske høring indgik retningslinje 5 og 6.

VVM-redegørelse og forslag til kommuneplantillæg – sammenhæng med forslag til Vandplan (for Isefjord og Roskilde Fjord oplandet).

Roskilde Kommune stiller sig undrende over, at der i de kommende vandplaner, er stillet krav til medianminimumsføring i vandløbssystemet Hove Å, mens der i VVM-redegørelsen gives tilladelse til en øgning af HOFOR's vandindvinding i området på 122 %.

I VVM-redegørelsen nævnes det, at den øgede vandindvinding vil medføre en påvirkning af grundvandsstanden med en sænkning på 4-8 meter. Roskilde Kommune undrer sig over, at Naturstyrelsen vil give tilladelse til en forøgelse af vandindvindingen i et område, hvor medianminimumskravene fastsat i de kommende vandplaner ikke er overholdt. Der mangler en vurdering af betydningen for vandføringen i Maglemose Å, som i første udkast til vandplanen, var medtaget, men udgik i senere udkast. En øget vandindvinding ved Brokilde Kildeplads vil formentlig påvirke Maglemose Å-systemet.

Set i forhold til den vurdering af den uorganiske grundvandskvalitet, som fremgår af de kommende vandplaner, er den kvantitative og kvalitative tilstand af grundvandsressourcen i området i ringe tilstand. En eventuel øget vandindvinding fra Brokilde kildeplads vil sandsynligvis ikke hjælpe med at rette op på udfordringerne med kvaliteten og kvantiteten i området. Roskilde Kommune anmoder om en vurdering af, hvordan den øgede vandindvinding vil påvirke den, allerede ringe, kemiske kvalitet i grundvandsmagasinet,

samt hvilke alternativer der er til, at øge vandindvindingen på Brokilde Kildeplads, eksempelvis en spredning af boringer på kildepladsen eller en omfordeling af den øgede vandindvinding på flere kildepladser.

Side6/6

Retningslinjerne i forslaget til kommuneplantillæg betyder, at der i tilladelser til HOFOR's indvindinger skal stilles vilkår om overvågning af naturområder, Gundsømagle Sø samt en række vandløb. De sidstnævnte er omfattet af udkast til Vandplaner. Ifølge Vandplanens redegørelsesdel er en række vandløb i Roskilde Kommune påvirket af grundvandsindvinding. Endvidere er Gundsømagle Sø fosforpåvirket, og der opstilles mål om reduktion af den interne belastning med fosfor. Det er imidlertid alene målet om forøget vandføring i Hove Å, der skal opfyldes i første planperiode. Målet for andre vandløb samt Gundsømagle Sø er udsat til kommende planperiode(r).

Roskilde Kommune er enig i vilkårene om overvågning af effekter på områder, søer og vandløb, der påvirkes af indvinding af grundvand. Det er imidlertid uklart, hvad kommunen som grundvandmyndighed kan stille op, hvis overvågningen viser, at indvindingen indebærer, at Vandplanens miljømål ikke kan opfyldes. Denne usikkerhed bliver endnu større hvis Vandplanen i den kommende planperiode opstiller miljømål til flere vandområder, der er påvirket af indvindingen. Roskilde Kommune ønsker denne usikkerhed afklaret før vedtagelsen af kommuneplantillægget.

Det forekommer at være uklart, hvad konsekvensen for øget vandindvinding ved Brokilde kildeplads bliver for de lokale vandværkers indvinding af grundvand, herunder hvorvidt de lokale vandværker skal deltage i de kompenserende foranstaltninger, som måtte blive nødvendige for at kompensere for påvirkningen af vandløb og vådområder. Roskilde Kommune ønsker konsekvenserne for lokale grundvandsindvindinger afklaret før vedtagelsen af kommuneplantillægget.

Som det fremgår, er der en betydelig usikkerhed om forudsætningerne for kommuneplantillæggene, så længe Vandplanerne ikke er endelig vedtaget. Roskilde Kommune foreslår derfor, at kommenteringen af redegørelse af hørings svar til kommuneplantillægget for HOFOR's regionale indvinding afventer udsendelse af færdige Vandplaner.

Afsluttende bemærkninger

Afslutningsvist skal det nævnes, at Roskilde Kommune har et godt samarbejde med HOFOR i forhold til grundvandsbeskyttelse, implementering af formentlige tiltag i forhold til Gundsømagle Sø og Hove Å, samt andre projekter i forhold til HOFOR's Kildepladser i Roskilde Kommune. Roskilde Kommune ønsker, at der sker en overensstemmelse mellem vandplanerne og VVM-redegørelse og kommuneplantillæg for HOFOR's regionale vandindvinding, samt at få afklaret kompetence i forhold til vandindvindingstilladelser.

Hvis der er spørgsmål til ovenstående, er I velkommen til at kontakte Roskilde Kommune.

Venlig hilsen

Maria Ammentorp Sørensen
Hydrogeolog

Kim Dahlstrøm
Afdelingschef

From: RØDOVRE KOMMUNE - RØDOVRE KOMMUNE
Sent: 27-09-2013 12:57:45
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: NSTHøringssvar om regional vandvinding, HOFOR Vand København A/S - forslag til kommuneplantillæg m.v.

Attachments: NSTHøringssvar om regional vandvinding, HOFOR Vand København A_S - forslag til kommuneplantillæg m.v.

Den vedhæftede e-mail er blevet behandlet af Sikker E-mail Postkasse.

Modtaget af Sikker E-mail Postkasse: 27-09-2013 12:58:03,105 CEST

Sikkerhedskontrollen af e-mailen gav følgende resultat:

Fortrolig (krypteret): Nej
Digital signatur: Gyldig
signatur verificeret: 27-09-2013 12:58:04,199 CEST

Virksomhedscertifikat
Navn : RØDOVRE KOMMUNE - RØDOVRE KOMMUNE
CVR : CVR:65307316

Bemærkning:

Øvrige oplysninger:

Krypteringstilstand:
transport nøgle krypteret med: Ingen kryptering
data krypteret med: Ingen kryptering

From: åå Rødovre Kommune
Sent: 27-09-2013 12:57:45
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: {{NST}}Høringssvar om regional vandvinding, HOFOR Vand København A/S - forslag til kommuneplantillæg m.v.
Attachments: [201309271227.pdf](#)

Hermed fremsendes høringssvar om regional vandvinding, HOFOR Vand København A/S – forslag til kommuneplantillæg m.v.

Med venlig hilsen
Brigitte Lehmann
Borgmestersekretær
Rødovre Kommune
Tlf. 36 37 70 03
e-mail:brigitte.lehmann@rk.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

26. september 2013

Høringsvar om regional vandvinding, HOFOR Vand København A/S - forslag til kommuneplantillæg m.v.

Naturstyrelsen har sendt forslag til kommuneplantillæg samt en vurdering af virkninger på miljøet (VVM-redegørelse) for HOFOR Vand København A/S's (herefter kaldet HOFOR) regionale vandindvinding for 27 hovedstadskommuner i offentlig høring med høringsfrist 27. september 2013.

Kommunalbestyrelsen har behandlet forslaget til kommuneplantillægget på mødet den 24. september 2013, og fundet anledning til følgende bemærkninger:

Bemærkninger til forslag til kommuneplantillæg

Afsnit 4.3. Den angivne tidsplan for udarbejdelse af kommunale vandhandleplaner (i løbet af 2013/2014) er ikke realistisk, idet Naturstyrelsen har meldt ud, at de statslige vandplaner først vil træde i kraft i slutningen af 2014. Rødovre Kommune har allerede udarbejdet og vedtaget en vandhandleplan. Men før den kan træde i kraft, skal den i mindst otte ugers offentlig høring og herefter vedtages politisk på ny. Så med den tidsplan Naturstyrelsen har meldt ud for de statslige vandplaner, kan Rødovre Kommunes vandhandleplan tidligst træde i kraft i begyndelsen af 2015.

Afsnit 8.1. Retningslinie 3 bør formuleres sådan, at der kun skal stilles vilkår med henblik på opnåelse af god økologisk tilstand i Gundsømagle Sø i vandindvindingstilladelser til de kildepladser, der påvirker Gundsømagle Sø, og ikke i vandindvindingstilladelser til samtlige 42 kildepladser.

Afsnit 8.1. Retningslinie 4 bør formuleres sådan, at der i vandindvindingstilladelser kun skal stilles vilkår om overvågning af vandføringen i de vandløb, der påvirkes af den indvinding, der gives tilladelse til, og ikke af vandføringen i samtlige de vandløb, der er nævnt i bilag 3.

Bilag 3. Der henvises til retningslinie 5 og 6, men der er kun 4 retningslinier i forslaget til kommuneplantillæg.

Bemærkninger til processen

Rødovre Kommune er medejer af HOFOR, og modtager cirka 60% af sit drikkevand fra HOFOR's 7 regionale vandværker. HOFOR søgte om fornyelse af sine indvindingstilladelser i 2005-2006, og der har dermed været tale om en langvarig proces.

Miljøkontoret

Rødovre Parkvej 150
2610 Rødovre
Email: rk@rk.dk

www.rk.dk

Kontakt

Sagsbehandler
Lars Kyhnau Hansen
Telefon

Reference

12/012739-77

Som medejer og aftager af drikkevand fra HOFOR`s regionale vandværker finder Rødovre Kommune det væsentligt, at der sker en afklaring omkring de fremtidig vilkår for vandindvindingen til Hovedstaden. Dette er bla. væsentligt af hensyn til HOFOR`s mulighed for, at kunne planlægge og gennemføre renovering af de mange regionale kildepladser, som er af ældre dato.

På den baggrund opfordrer Rødovre Kommune til, at både de statslige vand- og naturplaner og VVM-processen gøres færdige så hurtigt som muligt, således at Rødovre Kommune og de 26 andre indvindingskommuner kan færdigbehandle de modtagne ansøgninger om fornyet vandindvindingstilladelse.

Med venlig hilsen

Erik Nielsen
Borgmester

Per Ullerichs
Kommunaldirektør

From: Carsten Sloth Møller
Sent: 13-09-2013 13:32:39
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: Slagelse Kommune høringssvar til VVM for HOFORs regionale vandindvinding
Follow Up Flag: Opfølgning
Flag Status: Completed

Til Naturstyrelsen

Slagelse Kommune har via PlansystemDK modtaget Forslag til kommuneplantillæg for VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding i høring med frist for høringssvar den 27. september 2013.

Ved gennemlæsning af høringsmaterialet, er der ikke fundet forhold, der giver anledning til bemærkninger fra Slagelse Kommune som myndighed.

Venlig hilsen

Carsten Sloth Møller
Planlægger, Cand. Scient.

Center for Plan og Erhvervsudvikling
Caspar Brands Plads 6
4220 Korsør

Dir. tlf: 58 57 47 68
Fax: 58 57 90 10
csmol@slagelse.dk
www.slagelse.dk

EAN: 5798007389444

Fra: plansystemdk@nst.dk [<mailto:plansystemdk@nst.dk>]

Sendt: 1. juli 2013 11:32

Til: plansystemdk@nst.dk

Emne: Meddelelse om ny plan i PlansystemDK: VVM for HOFORs regionale vandindvinding

Dato: d. 1. juli 2013

Meddelelse om ny plan i PlansystemDK

Følgende plan (ændringer til) er blevet indberettet til PlansystemDK:

PlanID: 2454068
Kommune: Ringsted
Plantype: Kommuneplantillæg
Planstatus: Forslag
Plannavn: VVM for HOFORs regionale vandindvinding

Start dato for offentliggørelsesperiode: d. 1. juli 2013
Slut dato for offentliggørelsesperiode: d. 27. september 2013
Ikrafttrædelsesdato:
Planen er nu offentliggjort på www.plansystem.dk

Vis Plandokument: <http://soap.plansystem.dk/jsp/getdoklink.jsp?planid=2454068&planttype=12&status=F>

Naturstyrelsen
nst@nst.dk
NST jr. Nr. 131-00001

Den 30. september 2013
J.nr. 11/16722
Ref. rje
Dokument2

Høringssvar til udkast til VVM og kommuneplantillæg for HOFORs vandindvinding

Solrød Kommune har modtaget materialet vedrørende VVM og forslag til kommuneplantillæg i forbindelse med HOFORS ansøgning om tilladelse til regional indvinding af grundvand til drikkevand.

Solrød Kommune bemærker, at I generelt ikke henviser til det korrekte plangrundlag; det er Kommuneplan 2013-2025, der er gældende for Solrød Kommune og ikke Kommuneplan 2009-2021, som I henviser til i materialet. Kommuneplan 2013-2025 blev endeligt vedtaget af Solrød Byråd den 17. juni 2013 og efterfølgende offentliggjort den 28. juni 2013.

Ligeledes vil Solrød Kommune gøre opmærksom på, at de ved de udførte vurderinger af miljøpåvirkninger er anvendt ældre indvindingsdata. Dette betyder, at der ikke er taget højde for byudvikling og dermed større behov for drikkevand, eller at enkelte lokale vandværker ansøger om højere indvindingsmængder i den nuværende ansøgningsproces for vandindvindingsstilladelser. I Solrød Kommune er enkelte mindre vandforsyninger lukkede og er blevet lagt ind under de større vandværker, med omfordeling af de oppumpede vandmængder til følge. Dette kan have betydning ved vurdering af de kumulative effekter. I Solrød Kommune er Jersie By's Vandværk lagt sammen med Solrød Vandværk, mens Kirke Skensved Vandværk og Lille Havdrup Vandværk er lagt sammen med Havdrup Vandværk.

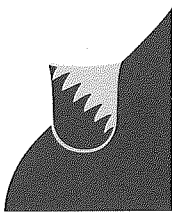
Derudover har Solrød Kommune ikke yderligere kommentarer til VVM-redegørelsen, Natura 2000 vurderingen, det ikke tekniske resumé eller de tekniske baggrundsnotater.

Solrød Kommune har følgende kommentarer til forslag til kommuneplantillæg og VVM-tilladelsen:

Som det beskrives i forslaget til kommuneplantillægget, så er formålet med VVM-redegørelsen, at vurdere vandindvindingens virkning på miljøet som grundlag for beslutningen om at give eller afslå tilladelse til det ansøgte. Dette er Solrød Kommune enig i.

Dette harmonerer dog dårligt med retningslinje 1 i forslaget, hvor der i relation til Solrød Kommune står, at HOFOR skal have tilladelse til at indvinde grundvand fra Thorsbro Vandværk med 2.500.000 m³/år på Havdrup Kildeplads. Solrød Kommune er af den opfattelse, at det er kommunens kompetence at behandle og udstede indvindingsstilladelsen inden for de rammer, som bliver klarlagt i en VVM. Ligeledes er det kommunens kompetence at vælge virkemiddel til opnåelse af miljømålene i Vandplanen. Idet der i retningslinjen står, at HOFOR skal have en tilladelse af en bestemt størrelse, og idet det er beskrevet, hvilket virkemiddel der anvendes til målopfyldelse, er det Solrød Kommunes holdning, at Naturstyrelsen har bevæget sig ind på kommunens kompetenceområde.

I afsnit 7.9 "Forklaring af kommuneplantillæggets retningslinjer" beskrives det endvidere, at det med retningslinje 1 er hensigten, at kommunerne skal virke for opfyldelsen af retningslinjen, samt at dette bety-

der, at hvis det jf. vandforsyningsloven er nødvendigt at mindske al indvinding i kommunen eller inden for et indvindingsområde, kan HOFORS mængde nedsættes tilsvarende. Solrød Kommune finder det problematisk, at kommunen bliver frataget kompetencen til selv at prioritere indvindingerne i kommunen, i forhold til f.eks. størrelsen af miljøpåvirkningen. De lokale vandværker bliver således potentielt stillet ringere end HOFOR. Solrød Kommune finder ikke dette i overensstemmelse med lighedsprincippet. Herudover er betegnelsen "indvindingsområde" ikke entydig og har ikke sammenhæng med Vandplanen, som danner grundlag for vurderinger af den tilgængelige ressource. Det er derfor svært at vurdere inden for hvilket område mængderne reelt kan nedsættes.

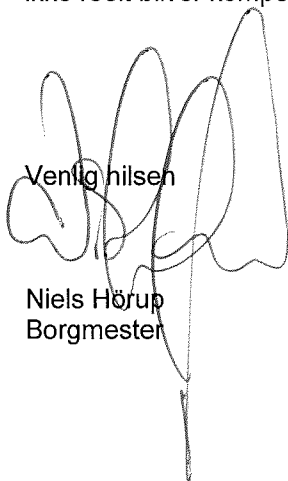
Solrød Kommune stiller sig tvivlende overfor, hvorvidt Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg kan indeholde krav om at kommunen skal give tilladelse til HOFOR. Ifølge planlovens § 11, stk. 2, fastlægges kommuneplanen på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen retningslinjer for arealanvendelsen. Kommuneplanens retningslinjer har ikke umiddelbart retsvirkning for borgerne, hvorfor retningslinjer ikke kan formuleres som umiddelbart forpligtende krav eller forbud.

Endvidere bør det forvaltningsretlige forbud mod "at sætte skøn under regel" betragtes – det skal således være muligt at foretage en konkret vurdering i hvert enkelt sag, og kommuneplanens retningslinjer bør således ikke formuleres på en måde, der umiddelbart synes at udelukke et sådan skøn.

Administrationen vurderer således, at VVM-tilladelsen og kommuneplanforslagets formulering umiddelbart strider imod ovenstående. Ligeledes stiller kommunen sig tvivlende overfor, at kommunerne pålægges handlepligt i henhold til Vandforsyningsloven gennem et statsligt kommuneplantillæg med hjemmel i Planloven.

Det er Solrød Kommunes opfattelse, at den lokale indvinding skal sikres, idet det både i et praktisk, økonomisk og energimæssigt perspektiv bedre betaler sig, at omfordele den regionale indvinding.

Såfremt Naturstyrelsen fastholder ordlyden af kommuneplantillægget og VVM-tilladelsen, så kommunen ikke reelt bliver kompetent myndighed på området, agter Solrød Kommune at påklage afgørelsen.

Venlig hilsen

Niels Hörup
Borgmester

/

Henrik Winther Nielsen
Administrerende Direktør

From: Katerina Hantzi
Sent: 18-09-2013 12:18:47
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: JERES journalnummer NST-131-00001: Høringssvar fra Region Hovedstaden
Attachments: RegH høringssvar VVM HOFOR 18.9.2013.pdf; fesdaPacket.xml

Se venligst vedhæftede høringssvar fra Region Hovedstaden.
Vedhæftede bliver også sendt med alm. post.

Med venlig hilsen

Katerina Hantzi
Specialkonsulent
Civilingeniør
Direkte: 38 66 56 82
Mail: katerina.hantzi@regionh.dk

Region Hovedstaden
Koncern Miljø
Kongens Vænge 2
DK - 3400 Hillerød

Tlf: 38 66 50 00
Fax: 38 66 57 00
Web: www.regionh.dk/jordforurening

Denne e-mail indeholder fortrolig information. Hvis du ikke er den rette modtager af denne e-mail eller hvis du modtager den ved en fejltagelse, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig bedes du slette e-mailen med det samme uden at videresende eller kopiere den.

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Telefon 38665000
Direkte 38665682
Fax 38665700
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Mail: nst@nst.dk

Sagsnr.: 13009180
Sagsbeh.: kathan

Dato: 18. september 2013

Region Hovedstadens høringssvar på kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for HOFOR vand København A/S's regionale vandindvinding – Jeres journalnummer NST-131-00001

Med henvisning til Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg og VVM-redegørelse m.v. for Regional vandvinding, HOFOR, offentliggjort d. 1. juli 2013, sender Region Hovedstaden sit høringssvar.

Region Hovedstadens bemærkninger

For at sikre, at pengene til den offentlige indsats over for jordforurening anvendes bedst muligt, og der hvor indsatsen gør en forskel, er det vigtigt at sikre Region Hovedstaden information om ændringer i den regionale og lokale indvindingsstruktur.

Det er derfor af stor interesse for Regionen løbende at blive informeret om ændringer i indvindingsstrukturen fra HOFORS kildepladser, som f.eks. ved ændringer i pumpestrategien, etablering af nye kildepladser eller nedlæggelse af eksisterende kildepladser. Sådanne tiltag påvirker indvindingsoplandene, som Regionen administrerer efter.

Kendskab til mulige påvirkninger af grundvandsstrømningen, som følge af f.eks. en ændret indvindingsstruktur, har stor indflydelse på de risikovurderinger Regionen udfører i forhold til punktkilder med miljøfremmede stoffer.

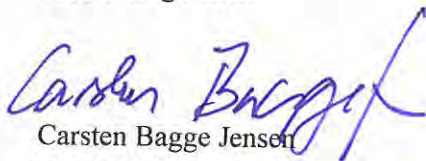
Ændringerne kan også påvirke effekten af allerede eksisterende afværgeanlæg, som er etableret med henblik på fiksering af eksisterende forureninger og medvirke til, at andre grunde, som ikke tidligere har påvirket kvaliteten af grundvandet, nu kommer i spil.

Eksempelvis vil det, i forbindelse med genopstart af Hove kildeplads, være vigtigt at gennemføre en risikoanalyse i forhold til eksisterende grundvandskritiske forurenede grunde, som kommer til at ligge inden for det kommende indvindingsopland.

Der ud over kan ændringerne på lang sigt også få indflydelse på Regionens prioritering af den offentlige indsats i forhold til sikring af grundvandsressourcen.

Regionen skal derfor anmode om, at HOFOR inddrager Region Hovedstaden, og den omfattende viden om forurenede grunde som Regionen besidder, i forbindelse med nedlukning eller oprettelse af nye kildeplader og generelt ved store ændringer i indvindingsstrukturen.

Med venlig hilsen

Carsten Bagge Jensen
Enhedschef

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<!--$[SJS13.5.1510.0$asp$13-11-2012 0:29:15$SJ]$-->
<fesd:FESDpacket xsi:schemaLocation="http://rep.oio.dk/fesd.dk/xml/schemas/2004/05/
http://rep.oio.dk/fesd.dk/xml/schemas/2004/05/FESDpacket.xsd"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/" xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
xmlns:dkfm="http://rep.oio.dk/dkfm.dk/xml/schemas/2002/07/"
xmlns:fesd="http://rep.oio.dk/fesd.dk/xml/schemas/2004/05/">
  - <fesd:PacketPart xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
    xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
    xmlns:dkfm="http://rep.oio.dk/dkfm.dk/xml/schemas/2002/07/"
    xmlns:fesd="http://rep.oio.dk/fesd.dk/xml/schemas/2004/05/">
    - <dkfm:metadata>
      <dc:title>JERES journalnummer NST-131-00001: Høringssvar fra Region
        Hovedstaden [1 vedhæftet fil]</dc:title>
      <dc:creator>Katerina Hantzi, KATHAN</dc:creator>
      <dcterms:created scheme="ISO8601">2013-09-18</dcterms:created>
      <dkfm:send scheme="ISO8601">2013-09-18/12:17:04</dkfm:send>
      <dkfm:available scheme="ISO8601">2013-09-18</dkfm:available>
      <dc:identifier scheme="scanjour-
        FESDId">13009180,1377689</dc:identifier>
      <dc:type scheme="Aggregation-level">Dokument</dc:type>
      <!-- Sagshenvisninger -->
      <dcterms:isPartOf scheme="scanjour-sagsnr">13009180,
        Grundvandsbeskyttelse: Høring af VVM-redegørelse for HOFOR Vand
        København A/S, RUNLEH</dcterms:isPartOf>
      <dkfm:owner scheme="CVR-kode">29190623</dkfm:owner>
      <dkfm:sendBy>KATHAN, Katerina Hantzi</dkfm:sendBy>
    </dkfm:metadata>
    <fesd:Document exDocID=".." />
  </fesd:PacketPart>
  - <fesd:PacketPart xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
    xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
    xmlns:dkfm="http://rep.oio.dk/dkfm.dk/xml/schemas/2002/07/"
    xmlns:fesd="http://rep.oio.dk/fesd.dk/xml/schemas/2004/05/">
    - <dkfm:metadata>
      <dc:title>RegH høringssvar VVM HOFOR 18.9.2013</dc:title>
      <dc:creator>Katerina Hantzi, KATHAN</dc:creator>
      <dcterms:created scheme="ISO8601">2013-09-18</dcterms:created>
      <dkfm:send scheme="ISO8601">2013-09-18/12:17:04</dkfm:send>
      <dkfm:available scheme="ISO8601">2013-09-18</dkfm:available>
      <dc:identifier scheme="scanjour-
        FESDId">13009180,1377690</dc:identifier>
      <dc:type scheme="Aggregation-level">Dokument</dc:type>
      <!-- Sagshenvisninger -->
      <dcterms:isPartOf scheme="scanjour-sagsnr">13009180,
        Grundvandsbeskyttelse: Høring af VVM-redegørelse for HOFOR Vand
        København A/S, RUNLEH</dcterms:isPartOf>
      <dkfm:owner scheme="CVR-kode">29190623</dkfm:owner>
      <dkfm:sendBy>KATHAN, Katerina Hantzi</dkfm:sendBy>
    </dkfm:metadata>
  </fesd:PacketPart>

```

```
</dkfm:metadata>  
  <fesd:Document exDocID=" ../RegH hørings svar VVM HOFOR  
    18.9.2013.pdf"/>  
</fesd:PacketPart>  
</fesd:FESDpacket>
```


Region
Hovedstaden

Koncern Miljø

Region Hovedstaden
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Modtaget i
Naturstyrelsen
20 SEP. 2013

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Telefon 38665000
Direkte 38665682
Fax 38665700
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Mail: nst@nst.dk

Sagsnr.: 13009180
Sagsbeh.: kathan

Dato: 18. september 2013

Region Hovedstadens høringssvar på kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for HOFOR vand København A/S's regionale vandindvinding – Jeres journalnummer NST-131-00001

Med henvisning til Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg og VVM-redegørelse m.v. for Regional vandvinding, HOFOR, offentliggjort d. 1. juli 2013, sender Region Hovedstaden sit høringssvar.

Region Hovedstadens bemærkninger

For at sikre, at pengene til den offentlige indsats over for jordforurening anvendes bedst muligt, og der hvor indsatsen gør en forskel, er det vigtigt at sikre Region Hovedstaden information om ændringer i den regionale og lokale indvindingsstruktur.

Det er derfor af stor interesse for Regionen løbende at blive informeret om ændringer i indvindingsstrukturen fra HOFORS kildepladser, som f.eks. ved ændringer i pumpestrategien, etablering af nye kildepladser eller nedlæggelse af eksisterende kildepladser. Sådanne tiltag påvirker indvindingsoplandene, som Regionen administrerer efter.

Kendskab til mulige påvirkninger af grundvandsstrømningen, som følge af f.eks. en ændret indvindingsstruktur, har stor indflydelse på de risikovurderinger Regionen udfører i forhold til punktkilder med miljøfremmede stoffer.

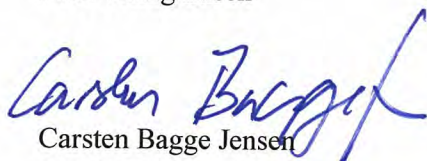
Ændringerne kan også påvirke effekten af allerede eksisterende afværgeanlæg, som er etableret med henblik på fiksering af eksisterende forureninger og medvirke til, at andre grunde, som ikke tidligere har påvirket kvaliteten af grundvandet, nu kommer i spil.

Eksempelvis vil det, i forbindelse med genopstart af Hove kildeplads, være vigtigt at gennemføre en risikoanalyse i forhold til eksisterende grundvandskritiske forurenede grunde, som kommer til at ligge inden for det kommende indvindingsopland.

Der ud over kan ændringerne på lang sigt også få indflydelse på Regionens prioritering af den offentlige indsats i forhold til sikring af grundvandsressourcen.

Regionen skal derfor anmode om, at HOFOR inddrager Region Hovedstaden, og den omfattende viden om forurenede grunde som Region Hovedstaden besidder, i forbindelse med nedlukning eller oprettelse af nye kildeplader og generelt ved store ændringer i indvindingsstrukturen.

Med venlig hilsen

Carsten Bagge Jensen
Enhedschef

From: Camilla Sulsbrück
Sent: 27-09-2013 11:57:51
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Gerald Hyde
Subject: Høringssvar til Forslag til kommuneplantillæg for VVM for HOFOR vand
Attachments: [Høringssvar til Forslag til kommuneplantillæg for VVM for HOFOR.pdf](#)

Vedlagt fremsendes supplerende høringssvar til Forslag til kommuneplantillæg for VVM for HOFOR vand Københavns A/S's regionale vandindvinding.

Med venlig hilsen

Camilla Sulsbrück
Naturgeograf

Tlf.direkte: 3866 5654

Mail: cs@regionh.dk

Region Hovedstaden

Koncern Miljø
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Tlf. 3866 5000

milioe@regionh.dk

www.regionh.dk

Denne e-mail indeholder fortrolig information. Hvis du ikke er den rette modtager af denne e-mail eller hvis du modtager den ved en fejltagelse, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig bedes du slette e-mailen med det samme uden at videresende eller kopiere den.

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Telefon 38665000
Direkte
Fax 38665700
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sendt på mail til: nst@nst.dk

Sagsnr.: 13009180
Sagsbeh.: camsul

Dato: 27. september 2013

Supplerende høringssvar til Forslag til kommuneplantillæg for VVM for HOFOR vand København A/S's regionale vandindvinding

Naturstyrelsen har den 1. juli 2013 offentliggjort Forslag til kommuneplantillæg for VVM for HOFOR vand København A/S's regionale vandindvinding og anmodet om høringssvar inden 27. september 2013.

Region Hovedstaden har følgende supplerende kommentarer i relation til råstofområdet, som fremgår af forslaget afsnit 4.5 og 5.2.2.

Region Hovedstadens Forslag til Råstofplan 2012 blev vedtaget af regionsrådet den 12. december 2012 og planen blev herefter sendt i offentlig høring indtil den 28. februar 2013. Den endelige Råstofplan 2012 for Region Hovedstaden blev vedtaget af regionsrådet den 14. maj 2013. En efterfølgende klage medførte opsættende virkning på råstofplanen, men Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at Råstofplan 2012 er gældende, med undtagelse af graveområde E12, Nymølle i Allerød Kommune.

Det er således ikke Råstofplan 2007 som er gældende, som det nævnes i afsnit 4.5 under råstofplaner og 5.2.2 Råstofforekomster og forurenede jord.

Vi henviser til, at den gældende Råstofplan 2012 kan ses på Region Hovedstadens hjemmeside www.regionh.dk under miljø/Råstofplan 2012. I Miljøvurderingen af Råstofplan 2012 behandles forholdet mellem råstofindvinding og grundvand.

I afsnit 4.5 nævnes det, at det er kommunerne der stiller vilkår i forbindelse med udarbejdelse af en gravetilladelse (side 23). Vi henviser til, at der er indgået aftale mellem regeringspartierne om, at regionerne forventeligt overtager kompetencen til at udstede gravetilladelser pr. 1. juli 2014.

Med venlig hilsen

Camilla Sulsbrück
Naturgeograf

From: Hanne Møller Jensen
Sent: 26-09-2013 16:58:21
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Henrik Jannerup
Subject: J. nr. NST-131-00001
Attachments: [VVM HOFOR - Høringssvar Region Sjælland.pdf](#)

Til Naturstyrelsen

Hermed høringssvar fra Region Sjælland vedrørende forslag til kommuneplantillæg og forslag til VVM tilladelse, HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding.

Venlig hilsen

Hanne Møller Jensen

Funktionschef

Region Sjælland

Regional Udvikling

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf. +45 5787 5828

Mobil +45 2134 0875

Fax +45 5787 5899

hmies@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
nst@nst.dk

Høring af forslag til kommuneplantillæg med tilhørende forslag til VVM tilladelse til HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding. Hørings svar fra Region Sjælland

Naturstyrelsen har via styrelsens hjemmeside annonceret offentlig høring af forslag til kommuneplantillæg med tilhørende forslag til VVM tilladelse til HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding. Der henvises til J. nr. NST-131-00001.

Region Sjælland har følgende bemærkninger til forslagene:

En væsentlig del af HOFOR's indvinding foregår indenfor Region Sjælland. Regionen prioriterer beskyttelsen af drikkevandet højest i vores strategi for jordforureningsområdet. Kortlægning og oprydning på forurenede grunde, der truer drikkevandet, er tilrettelagt således, at de områder i regionen, hvor der i dag foregår størst indvinding af drikkevand, er prioriteret højest. De højest prioriterede områder er i vidt omfang sammenfaldende med de områder, hvor HOFOR's indvinding er lokaliseret i dag.

I forslaget til kommuneplantillæg og VVM tilladelse er der lagt op til, at indvindingen ved Brokilde (Værket ved Marbjerg) næsten fordobles i forhold til de tidligere indvundne mængder. Indvindingsoplandet vil dermed strække sig ind under Risø forsøgsstation og Risø Losseplads i et område, der i dag er udlagt til Område med Drikkevandsinteresser, dvs. området er ikke Område med Særlige Drikkevandsinteresser. Dette kan få stor betydning for Region Sjællands prioritering af den offentlige indsats i forhold til jordforurening. Det er regionens umiddelbare vurdering, at en eventuel fordobling af indvindingen ved Brokilde bør vurderes nøje i forhold til de mulige forureningskilder, der findes i området. Regionen vil derfor opfordre til, at vi bliver inddraget i den kommende proces om eventuel udvidelse af indvindingen ved Brokilde og i andre områder, hvor der sker større ændringer i indvindingsstrukturen.

Dato: 26. september 2013

**Regional Udvikling
Miljø & Ressourcer**

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf.: 57 87 58 30

naturmiljo@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

Sagsnr: 1-15-1-71-0038-10

Sagsbehandler:

Hanne Møller Jensen

hmjes@regionsjaelland.dk

Regionen skal dernæst bemærke, at en eventuel genoptagelse af indvindingen ved Hove Kildeplads også bør overvejes i forhold til risiko for forurening fra Overdrevsvejens Losseplads.

Til afsnit 5.2.2 "Råstofforekomster og forurennet jord" skal det bemærkes, at Miljøklagenævnet den 8. juli 2013 har truffet en delafgørelse og ophævet den opsættende virkning i forhold til klagerne over Råstofplan 2012-2023 med undtagelse af de dele af planen, der er klaget over.

Som beskrevet prioriterer Region Sjælland beskyttelse af de største, eksisterende områder med drikkevandsindvinding højest. Det er derfor af stor betydning for regionen at have adgang til opdateret viden og kortgrundlag over aktuelle indvindingsoplande. Regionen ser frem til et fortsat godt samarbejde med Naturstyrelsen og HOFOR A/S om beskyttelse af drikkevandet.

Venlig hilsen

Hanne Møller Jensen
Funktionschef

From: Stine Hagelskjær Jensen
Sent: 26-09-2013 14:44:12
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Jantzen, Emilie
Subject: Bemærkninger til VVM for HOFOR
Attachments: [KPT_VVM for HOFOR vandindvending - VD svar.docx](#)

Til Naturstyrelsen
Att.: Emilie Jantzen

Hermed medsendes Vejdirektoratets bemærkninger til Forslag til kommuneplantillæg for VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvending.

Venlig hilsen
STINE HAGELSKJÆR JENSEN
Fuldmægtig

Niels Juels Gade 13
Postboks 9018
1022 København K
Telefon 7244 3333
Direkte 7244 3612
Mobil 2251 3612
sjen@vd.dk
vejdirektoratet.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Att.: Emilie Jantzen

Sendt via mail til: nst@nst.dk og emija@nst.dk

FORSLAG TIL KOMMUNEPLANTILLÆG FOR VVM FOR HOFOR VAND KØBENHAVN A/S'S REGIONALE VANDINDVENDING

Vejdirektoratet har gennem Plansystem.dk d. 1. juli 2013 modtaget Forslag til VVM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding for 27 kommuner i hovedstadsområdet¹. Forslaget er i offentlig høring frem til d. 27. september 2013.

Vejdirektoratet har på baggrund af statens vejinteresser i området gennemgået forslaget. Ud over illustrationen, s. 28, fremgår det af s. 186-187, at det øgede trykniveau for Thorlunde indvindingsopland ved Taastrup kan opleves som en stigning i grundvandstanden på 0,25 m.

Det fremgår ikke af forslaget hvorvidt det øgede trykniveau for Thorlunde indvindingsopland (grundvandsstand) vurderes at have konsekvenser for motorvejens opbygning (herunder afvanding).

Vejdirektoratet ønsker en kort redegørelse herfor, således at det sikres, at det øgede trykniveau for Torlunde indvindingsopland, og andre indvindingsoplande placeret under eller i nærhed af motorvejene i området, ikke kan få konsekvenser for motorvejens opbygning.

Ved spørgsmål ang. ovenstående kan Vejdriftstekniker Kenneth Lund, kelu@vd.dk, kontaktes.

Med venlig hilsen

Stine Hagelskjær Jensen
Fuldmægtig

¹ København, Gladsaxe, Ballerup, Brøndby, Ishøj, Høje Taastrup, Glostrup, Vallensbæk, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Albertslund, Rødovre, Allerød, Egedal, Faxe, Frederikssund, Furesø, Greve, Halsnæs, Hillerød, Holbæk, Køge, Lejre, Ringsted, Roskilde, Rudersdal og Solrød.

From: Heidi Evy Jørgensen (HEVJ)
Sent: 27-09-2013 12:45:52
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Jan Erik Schneider-Tilli (JSTL); Jette Aagaard (JAA); Niels Arildsen (NIAR); Berit Evald Jendal (BEJL); Kasper Ulslev (KAUL); Susanne Frank (SFRA); Kent Hjorthmose Søndergård (KSDG); Richardt Søren Ole Brixen (ROLB); Lisbeth Abildstrøm (LABT); aur@baneinfo.bane.dk; Dorte Kaae Christiansen (DKC); Lene Schødt Gabriel (LSGA); Abdel Hakim Chtioui (ACTO); Christian Lønborg Pedersen (CLPE)
Subject: Høringssvar på forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM for HOFORs regionale vandindvinding
Attachments: [Gennemgang_af_VVM_fra_HOFOR.pdf](#)

Til
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

J.nr. NST-131-00001

Høringssvar til forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for HOFORs regionale vandindvinding (juni 2013)

Naturstyrelsen har udsendt ovennævnte forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse i offentlig høring.

Banedanmark har den 24. september 2013 fremsendt høringssvar vedrørende planforslagets mulige konsekvenser for de eksisterende jernbaner. Hermed følger høringssvar fra Banedanmark vedrørende Den nye bane København-Ringsted.

Efter gennemgang af VVM-redegørelsen er det Banedanmarks vurdering, at de foreslåede ændringer i HOFORs vandindvinding kan få væsentlige konsekvenser for den nye jernbane, jf. vedlagte tekniske notat af 12. september 2013. Der er særlig stor risiko på banestrækningen gennem Vallensbæk, Ishøj og Greve Kommuner, hvor Banedanmark estimerer, at grundvandet kan stige 1-3 meter de kommende år som følge af de foreslåede ændringer i HOFORs vandindvindinger. Den nye jernbane er dimensioneret efter den nuværende grundvandsstand, som i væsentligt omfang er bestemt af de eksisterende vandindvindingsforhold. En stigning i vandstandsnoten i omtalte størrelsesorden vurderes bl.a. at ville medføre behov for at anlægge jernbanen i vandtæt trug på en ca. 1,5 km lang strækning med en meromkostning på et 3 cifret millionbeløb.

VVM-redegørelsens fokus er, at "worst case" er faldende grundvandsstand, hvilket ikke er tilfældet for den nye jernbane, der har stigende grundvandsstand som "worst case". Der fokuseres kun i begrænset omfang på problemstillingerne ved stigende grundvandspejl i materialet. VVM-redegørelsen dokumenterer ikke, at sikkerheden på jernbanen kan opretholdes.

I VVM-tilladelsen skal der derfor indarbejdes vilkår om, at HOFOR skal udarbejde konkrete detailberegninger af ændringernes effekt på grundvandsstanden under den nye bane og efterfølgende tage kontakt til Banedanmark for afklaring af ændringernes betydning for jernbanen og afklaring af, hvilke tiltag HOFOR skal iværksætte for at opretholde jernbanens sikkerhed.

Alternativt skal VVM-redegørelsen suppleres med ovenstående beregninger, undersøgelser og forslag til afværgeforanstaltninger iværksat af HOFOR samt udsendes i ny offentlig høring - inden der udstedes endeligt kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse.

Kritiske konsekvenser for jernbanen som følge af ændringer i vandindvindingerne kan bl.a. imødegås ved at indarbejde aflastningsboringer med forbindelse til dræn på kritiske strækninger, så trykniveauet ikke overstiger det kritiske niveau.

I designgrundlaget for den nye bane er der taget hensyn til midlertidige stop af samtlige kildepladser (i 48 timer) langs hele strækningen. Dette er en ulykkestilstand, og der er ikke indregnet den samme sikkerhed som ved permanent tilstand. Af denne grund er der behov for ovenstående overvejelser.

Vi vil gerne opfordere til et tættere samarbejde mellem HOFOR og Banedanmark, således at Banedanmark sikres nødvendig information i forbindelse med indvindingsomlægninger.

Med venlig hilsen

Heidi Evy Jørgensen

Projektleder Myndighedsforhold & Aftaler

Banedanmark

Den nye bane København-Ringsted

Ringager 4B

2605 Brøndby

T: +45 4188 1991

hevj@bane.dk

www.banedanmark.dk/kobenhavn-ringsted

Tænk på miljøet, behøver du at printe denne mail?

Teknisk notat, GEO TENDK083

Kbh-Rg. Jord og natur
Gennemgang af VVM fra HOFOR

12. september 2013
Projekt: 22.4008.01-859

Udarbejdet : Peter Scharling
Kontrolleret : Jesper Albinus
Godkendt : Erik Gregersen Dal

1 VVM-REDEGØRELSEN

I følgende notat er rapporten "Miljøvurdering indeholdende VVM-redegørelse udarbejdet for HOFOR, Juni 2013" gennemgået. Fokus ligger på grundvandsstanden langs banen, herunder hvorvidt denne kan påvirkes af ændringer i fremtidige indvindinger fra HOFOR's kildepladser.

Denne vurdering er baseret på følgende materiale:

- "Miljøvurdering indeholdende VVM-redegørelse udarbejdet for HOFOR, Juni 2013"
- Relevante Jupiter borer og deres pejletidsserier
- Relevante stabilitetsberegninger langs banen foretaget af som del af SNC kontrakten for ny bane, København-Ringsted projektet.

2 GENERELT

En grundlæggende problematik ved det nuværende grundvandsspejl er, at det ikke repræsenterer det naturlige grundvandsspejl, men i høj grad er styret af bl.a. HOFOR's indvindinger til drikkevand og mange steder er sænket væsentlig under det "urørte" niveau.

Det er vigtigt at nævne, at udover planlagte lukninger/ændringer af kildepladser har HOFOR ret til at omfordele deres indvindinger fra kildeplads til kildeplads inden for rammerne af deres indvindingstilladelse, hvilket kan betyde lokale stigninger, når indvindinger af den ene eller anden grund mindskes eller ophører. Dette er en grundlæggende problemstilling, som ikke er beskrevet i detaljer i VVM-redegørelsen. Banedanmark har allerede ved designet af den ny bane set kritisk på alle banestrækninger, der gennemløber områder med

sænket grundvandstand som følge af indvindinger, men det har været Banedanmarks strategi at der ikke tages højde for permanent lukning af kildepladser, da dette vil medføre unødigt store omkostninger på konstruktioner, som i stort omfang vil blive overdimensioneret. Der er dog taget højde for midlertidige stop og deraf følgende stigende vandspejl i op til 48 timer.

Rapporten forholder sig ikke særligt dybdegående til konsekvenserne af stigninger i grundvandsspejlet. Det påstås bl.a. at stigninger i grundvandsspejlet vil være kontrolleret af dræn, vandløb, kloakker m.m. Dette er muligvis tilfældet visse steder, men det anbefales at dette dokumenteres yderligere for udsatte områder, hvor stigninger forventes tæt på banestrækningen.

Mange kildepladser ligger i umiddelbar nærhed af banen og enkelte krydser ligefrem banen. Hvor disse kildepladser er årsagen til et lokalt sænket grundvandsspejl, kan banen være meget sårbar over for permanente stop for indvinding fra kildepladserne.

Der er som nævnt taget højde for midlertidige stigninger i forbindelse med designet af banen, idet der ved fastlæggelse af ALS-vandspejlet (ulykkesvandspejl) er inkluderet den beregnede effekt af 48 timers stop af kildepladserne, som vurderes at være en mulig risiko i forbindelse med strømsvigt.

3 GEOLOGISKE PROBLEMSTILLINGER

Ved øget indvinding vil grundvandstanden sænkes i området nær kildepladsen. Den eneste negative effekt i forhold til banen er, at dette kan medføre sætninger i blødbundsaflejringer. Dette er der dog taget højde for ved designet, i form af udskiftning af jorden eller korrekt fundering med pæle o. lign. Der fokuseres derfor ikke yderligere på dette.

Ved en mindsket indvinding vil grundvandstanden i området stige. Da indvindingen sker i det primære kalkmagasin er dette ikke det store problem når der er en tyk lerpakke over kalken til at sikre at det frie grundvandsspejl i de sekundære magasiner ikke stiger tilsvarende. Dog vil der kunne opstå problemer i de områder hvor lerdækket er lille eller fraværende, da det stigende potentiale i kalken derved let forplanter sig opad til de terrænnære lag. Dette vil potentielt kunne medføre (øget) indsvivning til banegrøfterne og i værste tilfælde en svigtende stabilitet af jorden under banen. Det er disse forhold, der er i fokus for Banedanmark.

4 GRUNDVANDSMODELLEN

Til at lave nogle overordnede vurderinger af hvor der kan forventes stigende potentiale i kalken, er den nationale grundvandsmodel NOVANA modellen anvendt. Simuleringer er foretaget af GEUS og fokus ligger på **øgede** sænkninger. "Worst case" opfattes således som områder hvor grundvandet sænkes, hvilket er det modsatte af hvad et "worst case" senarie er for Banedanmark, der har fokus på område hvor banen kan tage skade af stigende grundvandstand.

Grundvandsmodellen bygger på faktiske indvundne mængder for perioden 1994-2005. Modellen tager dermed ikke højde for den indvinding, der er foregået tidligere end 1994. Denne indvinding har for langt de fleste kildepladser været væsentligt højere end i den efterfølgende periode. Da grundvandsystemet reagerer meget langsomt på ændringer, sker der stadig en løbende stigning i grundvandets trykniveau, hvilket ikke afspejles i grundvandsmodellens resultater. Dette betyder, at modellen generelt viser et lavere trykniveau, end det der faktisk findes og dermed underestimerer den stigning, der vil komme. Dette nævnes i Miljøvurderingen og fremstår som en fordel, hvilket dog ikke er tilfældet fra Banedanmarks synspunkt. Med baggrund i dette er det vigtigt at HOFOR klarlægger betydningen af denne stigning i grundvandsstanden i nærheden af banestrækningen samt påviser, hvorledes de vil sikre at denne stigning forårsaget af formindsket oppumpning ikke vil påvirke banestrækningen.

5 FORVENTEDE ÆNDRINGER LANGS BANEN

5.1 St. 0 – 6+000

Fra København til St. 6+000 anses det ikke for sandsynligt at grundvandsstanden vil stige som følge af omlægning i HOFORs fremtidige indvindinger.

5.2 St. 6+000 - 16+000

Banestrækningen igennem Vallensbæk, Ishøj og Greve kommune fra St. 6+000 til 16+000 gennemløber St. Vejleå og Li. Vejleå delvandområde (del af Køge bugt hovedvandområde). Inden for dette område vurderes det at grundvandet kan stige fra 1-3 m de kommende år, med størst stigning på strækningen 10+000 til 12+000, som følge af de ændrede indvindinger fra HOFOR, herunder lukning af kildepladserne St. Vejleå, Vallensbæk, Tåstrup-Valby samt Vardegård. Langs hele strækningen er der flere steder, hvor der i forvejen har været identificeret en hydraulisk brudrisiko, og Banedanmark har derfor allerede indarbejdet opdriftssikrede konstruktioner i banens design på disse steder. Konstruktionerne er fastlagt med udgangspunkt i det nuværende grundvandsspejl og der er allerede indgået kontrakt med entreprenør om udførelse af disse. En øgning af grundvandsspejlet vil medføre en væsentlig ændring af forudsætningerne og dermed en væsentlig forøgelse af anlægs- og/eller driftsomkostningerne.

5.3 St. 16+000 – 34+000

De fremtidige indvindinger forventes ikke at påvirke banestrækningen fra St. 16+000 til 34+000.

5.4 St. 34+000 – 54+600

Fra st. 34+000 til Ringsted forventes et stabilt fremtidigt grundvandsspejl; dog vil der ske en stigning omkring Ejby, som formentlig vil berøre strækningen st. 37+000 – 38+800, da Ejby kildeplads lukkes. På denne strækning har Banedanmark ikke indregnet opdriftssikrede konstruktioner, da det ikke har været nødvendigt med det nuværende trykniveau. Hvis vandspejlet stiger ved stationering 38+050 er der et potentielt stabilitetsproblem på en strækning på 50-100 m, afhængigt af stigningen.

6

ANBEFALING TIL HØRINGSSVAR

Det anbefales at HOFOR ikke lukker nogen kildepladser uden at der forinden er foretaget en afklaring sammen med Banedanmark, om der kan forventes en stigende grundvandstand under banen, og hvad effekten kan være af dette. Den nuværende miljøvurderingsrapport tager udgangspunkt i at "worst case" er faldende grundvandstand, hvilket ikke er tilfældet for Banedanmark, der har stigende grundvandstand som "worst case". Det er derfor begrænset hvor meget rapporten i sin nuværende form fokuserer på problemstillingerne ved stigende grundvand. Mulige uheldige konsekvenser som følge af ændringer i indvindingerne kan imødegås ved følgende tiltag:

- Indarbejdelse af aflastningsboringer på kritiske strækninger, med forbindelse til dræn, således at trykniveauet ikke overstiger det kritiske niveau
- Rapport med fokus på effekt af permanente grundvandsstigninger langs Banedanmarks jernbaner og omfang af mulige afværgeforanstaltninger, eksempelvis som ovenstående.
- Udpegning og vurdering af kildepladser og enkeltboringer der kan forårsage problematiske lokale stigninger i grundvandspejlet langs banestrækningen ved nedsættelse eller stop for indvindingen.
- Udarbejdelse af et forslag til tættere samarbejde imellem HOFOR og Banedanmark, således at Banedanmark er sikret nødvendig information i forbindelse med indvindingsomlægninger.

Det skal understreges, at der i Banedanmarks designgrundlag for den ny bane er taget hensyn til midlertidige stop af samtlige kildepladser (48 timer) kildepladser langs hele strækningen. Da dette repræsenterer en ulykkestilstand, er der imidlertid ikke indregnet den samme sikkerhed som ved permanent tilstand, og af denne grund er der behov for ovenstående overvejelser.

From: Dorte Kaae Christiansen (DKC)
Sent: 24-09-2013 09:55:27
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Lene Schødt Gabriel (LSGA); Abdel Hakim Chtioui (ACTO); Heidi Evy Jørgensen (HEVJ); Christian Lønborg Pedersen (CLPE)
Subject: 13-04268 kommuneplantillæg, HOFOR, vandindvinding, høringssvar

Til Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, København Ø

Naturstyrelsen har offentliggjort forslag til kommuneplantillæg mv. for HOFORs regionale vandindvinding.

HOFORs planer om at ændre benyttelse af kildepladserne kan have stor betydning for Banedanmark, såvel for de eksisterende baner som for Ny bane København-Ringsted.

I vil modtage et separat høringssvar vedr. Ny bane København-Ringsted.

Hermed fremsendes høringssvar i relation til de eksisterende baner:

Det fremsendte materiale er for overordnet til at dokumentere at sikkerheden på jernbanen opretholdes. I tilladelsen skal der derfor indarbejdes krav til HOFOR om at udarbejde konkrete detailberegninger af ændringernes effekt på grundvandsstanden (både stigning og sænkning) under de eksisterende baner og om efterfølgende at tage kontakt til Banedanmark for afklaring af ændringernes betydning for jernbanen og for afklaring af, hvilke tiltag HOFOR skal iværksætte for at opretholde jernbanens sikkerhed.

Med venlig hilsen

Dorte Kaae Christiansen

Arealgeograf

Banedanmark

Arealer

Vasbygade 10

2450 København SV

T: +45 8234 0757 | M: +45 2764 7409

dkc@bane.dk

www.banedanmark.dk

Tænk på miljøet, behøver du at printe denne mail?

From: Morten Stenak
Sent: 08-08-2013 09:25:03
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Jesper Dahl; Christian Svane; Morten Stenak; Anders Fischer
Subject: NST-131-00001: Offentlig høring om forslag til kommuneplantillæg for HOFORs vandindvinding
Attachments: [HOFOR_vandindvinding_kulturarv.doc](#)

Til Naturstyrelsen

Hermed fremsendes Kulturstyrelsens høringssvar vedr. forslag til kommuneplantillæg for HOFOR's vandindvinding.

Morten Stenak
Konsulent, Ph.D.
Bygningsbevaring og plan

Kulturstyrelsen/Agency for Culture
H. C. Andersens Boulevard 2
DK-1553 København V
Tlf +45 33 73 33 73
Dir +45 33 74 51 21
www.kulturstyrelsen.dk
mst@kulturstyrelsen.dk

**Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø**

Kulturstyrelsen

H. C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon 3373 3373
Telefax 3391 7741

post@kulturstyrelsen.dk
www.kulturstyrelsen.dk

8. august 2013

**Høringsvar vedr. kulturarv og Regional vandindvinding, HOFOR
Vand København A/S - forslag til kommuneplantillæg m.v., journal-
nummer NST-131-00001.**

Kulturstyrelsen er grundlæggende enig i VVM-redegørelsens (s. 265-284) vurdering af kulturarvens sårbarhed i relation til grundvandsænkning, herunder hvilke områder, der sandsynligvis vil påvirkes: felt 2 vest for Slangerup, felt 6 vest for Slagslunde, felt 21 vest for Nybølle, felt 19 ved Ledøje Landsby, felt 35 nord for Karlslunde, felt 36 ved Solrød (forslag til kommuneplantillæg s. 32).

Kulturstyrelsen er imidlertid ikke af den opfattelse, at tilstanden af de potentielt berørte fund og fortidsminder i vådområder og ændringer heraf kan afdækkes tilstrækkeligt alene ved overvågning af naturen. Fortidsminders bevaringstilstand under jorden kan ikke nødvendigvis tolkes fyldestgørende gennem vurdering af overjordiske ændringer i det biologiske miljø.

Kulturstyrelsen vil derfor anbefale, at HOFOR etablerer og overvåger selvstændige målestationer/målepunkter i de vådområder, hvor de skjulte fortidsminder er mest sårbare. HOFOR bør i denne forbindelse samarbejde med det lokale arkæologiske museum om blandt andet målepunkternes udvælgelse, etablering og overvågningsfrekvens.

Kulturstyrelsen står til rådighed for praktiske oplysninger fra tidligere overvågningsopgaver af lignende art. Kontaktperson: Arkæolog, ph.d., Anders Fischer, afi@kulturstyrelsen.dk.

Med venlig hilsen

Morten Stenak
Konsulent

From: Stig Eskildsen
Sent: 27-09-2013 13:15:23
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: bemærkninger til NST-131-00001- Regional vandvinding, HOFOR Vand København A/S - forslag til kommuneplantillæg m.v.
Attachments: PUBLISERET - Høringssvar d2013-11652 1.pdf

Til Naturstyrelsen

Forsyning Ballerup fremsender hermed bemærkninger til Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg om regional vandindvinding, NST-131-00001.

Venlig hilsen
Stig Eskildsen

FORSYNING BALLERUP

Telf: 44 83 60 00

Direkte nummer 44 83 60 20

E-mail : forsyningen@forsyningballerup.dk

Web : www.forsyningballerup.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Ågerupvej 84-86
2750 Ballerup

Tlf.: 44 83 60 00
mail@forsyningballerup.dk
www.forsyningballerup.dk

26. september 2013

Kontakt: Stig Eskildsen
Tlf. dir.: 44836020
Sagsnr.: s2013-0210
Dok.nr.: d2013-11652

Side: 1 af 2

NST-131-00001. Regional vandvinding, HOFOR Vand København A/S - forslag til kommuneplantillæg m.v.

Naturstyrelsen offentliggør forslag til kommuneplantillæg samt en vurdering af virkninger på miljøet (VVM-redegørelse) for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding for 27 hovedstadskommuner. Baggrunden for planforslaget er, at HOFOR ønsker at forny deres vandindvindingstilladelser.

Naturstyrelsen har sendt forslag til kommuneplantillæg i offentlig høring frem til 27. september 2013.

Forsyning Ballerup har lokale indvindingsinteresser i områder, hvor HOFOR indvinder vand. Det drejer sig om regionale kildepladser, hvor HOFOR indvinder vand til behandling på Islevbro Vandværk og Søndersø Vandværk.

I det *Ikke Tekniske Resumé for VMM for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding*, Juni 2013, anfører Naturstyrelsen under 1.1.11 *Hovedvandoplandene Roskilde Fjord og Isefjorden samt Øresund*:

*Mølleå er det eneste vandløbssystem i hovedvandopland Øresund, der berøres af HOFOR's indvindingsopland ved Værket ved Søndersø. Vandplanens krav opfyldes ikke, men grundvandsmodellen viser imidlertid, at slukning af HOFORs indvinding ikke er nok til at opfylde vandplanens krav til vandføring, da der er mange andre indvindinger i området. **For nedenstående vandløb vurderes det, at påvirkningen fra HOFORs vandindvinding ikke giver anledning til, at der skal gennemføres særlige indsatser:***

- *Langvad Å/Kornerup Å-systemet*
- *Gevninge Å*
- *Pøle Å*
- *Grønsø Å*
- *Havelse Å*
- *tilløbene til Arresø*
- *Esrup Å*
- *Nivå*

Årsagen er, at der enten slet ikke sker en påvirkning eller, at den er så lille, at den enten ikke er målbar i modelberegningerne eller, at kravene til vandføring overholdes.

I Vandplanen som omhandler **Grønsø Å**, er det anført, at både HOFOR og Forsyning Ballerups vandindvinding påvirker åen, og der er behov for en reduktion eller andet for at der opnås en tilfredsstillende vandføring i åen, jf. blandt andet Excel arket "boringer_sce2_list".

Forsyning Ballerup vil derfor gerne høre Naturstyrelsen om, hvordan vi som lokal vandindvinder skal forholde os, når vi skal have vores indvindingstilladelser fornyet, og hvad vores muligheder er for at føre samme argumentation overfor henholdsvis Ballerup og Egedal Kommune, som er de stedlige grundvandsmyndigheder.

Vi har også fået modelleret vores påvirkning af Grønsø Å, og de analyser viser, at vi har en "lille" negativ påvirkning af vandføringen i åen, men Vandplanen viser noget andet. Er betragtningerne i Vandplanen usikre eller måske ligefrem forkerte eller hvad er årsagen til at både HOFOR og vi øjensynligt kommer til et andet resultat omkring påvirkningen af Grønsø Å?

Med venlig hilsen

Stig Eskildsen

From: Bente Bindslev
Sent: 27-09-2013 11:50:44
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: Høringssvar fra ishøj Forsyning- jr.nr. NST-131-00001 Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg m.v. for den regionale vandindvinding
Attachments: [0497_001.pdf](#)

Til Naturstyrelsen

Hermed fremsendes høringssvar fra Ishøj Forsyning

til jr.nr. NST-131-00001 Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg m.v. for den regionale vandindvinding

Med venlig hilsen

Bente Bindslev
Vandingeniør

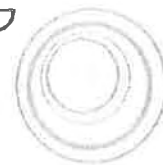
M 5182 6363
e-mail 36744@ishoj.dk

ISHØJ VAND

Baldersbækvej 6 · 2635 Ishøj · T: 4357 7777
EAN 5798008960130 · CVR 32 87 89 46

ISHØJFORSYNING

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tlf.: 7254 3000
e-post: nst@nst.dk

Dato 27. september 2013

jr. nr. NST-131-00001

Ishøj Forsynings høringssvar på Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg mv. for den regionale vandindvinding HOFOR København Vand A/S

For HOFORs regionale vandindvinding i 27 hovedstadskommuner har Naturstyrelsen offentliggjort en VVM-redegørelse samt forslag til kommuneplantillæg. Planforslaget er begrundet i, at HOFOR ønsker at forny deres vandindvindingstilladelser. Fristen for indsigelser og bemærkninger til planforslag og miljørapport kan sendes til Naturstyrelsen frem til den 27. september 2013.

Ishøj Forsyning mener ikke, at det fremlagte materiale er tilstrækkeligt til at vurdere konsekvenserne af de foreslåede indvindinger, herunder ændringerne i indvindingen. Det drejer sig først og fremmest om forhøjelsen af indvindingen på Ishøj kildeplads fra 500.000 m³ til 1.000.000 m³/år - og i mindre grad de over 5.000.000 m³/år der i forvejen indvindes fra kildepladserne ved Thorsbro og Solhøj samt de planlagte 500.000 m³/år fra ny kildeplads ved Torslunde.

På Tranegilde Mark nordøst for Ishøj kildeplads har Ishøj Forsyning en indvindingstilladelse til produktion af drikkevand på 400.000 m³/år, som endnu ikke udnyttes. Ud fra Naturstyrelsens fremlagte materiale vurderes det, at der ikke tages højde for den kommende vandindvinding fra Tranegilde Mark, selv om denne ligger relativt nær Ishøj kildeplads.

Ishøj Forsyning har de sidste år udført en række afklarende undersøgelser som grundlag for at etablere produktion af drikkevand baseret på vandindvinding fra Tranegilde Mark. Undersøgelserne har i år omfattet opstilling og beregninger med en detaljeret grundvandsmodel. Beregningerne viser muligheder for at indvinde væsentligt mere vand end den tilladte mængde på 400.000 m³/år. Ishøj Forsyning er derfor gået i dialog med vandmyndigheden for området, Ishøj Kommune, om mulighederne herfor.

Ishøj Forsyning er bekymret for, at den ønskede fordobling af den historiske indvinding på Ishøj kildeplads på 500.000 til 1.000.000 m³/år, vil få følgende konsekvenser:

- at forøgelsen i indvinding er så stor, at den ikke er bæredygtig og vil forringe kvaliteten af grundvandsressourcen i området på sigt. Indholdet af nikkel og sulfat i områdets grundvand er således i forvejen forhøjet, og kan blive signifikant påvirket ved den ønskede indvindingsforøgelse
- at ikke alene HOFORs indvinding bliver påvirket, men at også Ishøj Forsyning bliver begrænset i de indvindingsmængder, som de fremadrettet kan indvinde fra Tranegilde Mark, da kvaliteten af grundvandet bliver forringet

Ishøj Forsyning ønsker desuden at gøre opmærksom på en forøget vandindvindings effekt på vandføringen i den målsatte Ll. Vejle Å. Det skal understreges, at den foreslåede overvågning og eventuelle kompensationsudpumpning til Ll. Vejle Å vurderes at være en forudsætning for, at der kan indvindes større mængder vand fra Ll. Vejleådaalen.

Ishøj Forsyning ønsker også at pege på tilsvarende effekter i Greve Kommune, herunder Greve Vandværks indvinding ved Kildebrønde kildeplads. Tillægget bør omfatte en samlet planlægning af alle vandforsyningers indvinding i de berørte områder.

Ishøj Kommune er vandmyndighed og skal følgelig give Ishøj Vand og HOFOR tilladelse til at indvinde vand i kommunen. Det nye forslag til kommuneplantillæg fra Naturstyrelsen lægger op til en central beslutning om, hvor meget vand HOFOR får tilladelse til at indvinde i kommunen.

Ishøj Forsynings holdning er naturligvis, at kommunen skal tage et medansvar for, at hovedstadsområdet får nok og rent vand til sine forbrugere. Men det er kommunens opgave at sikre en bæredygtig vandindvinding i kommunen. Ishøj Forsyning finder det følgelig meget bekymrende og urimeligt, at beslutningsrummet bliver indskrænket, ikke bare for Ishøj Kommune men for alle kommuner berørt af forslaget til plantillæg.

På ovennævnte baggrund vil Ishøj Forsyning hermed gøre indsigelse mod ønsket om en højere indvinding på i alt 1.000.000 m³/år fra Ishøj kildeplads.

Med venlig hilsen

Seyit Ahmet Özkan
Bestyrelsesformand
Ishøj Forsyning A/S

Erling Skovgaard-Holm
Direktør
Ishøj Forsyning A/S

Kopi til Ishøj Kommune

From: Eva Hansson
Sent: 27-09-2013 11:30:01
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: jr NST 131-00001_Høringssvar til kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale indvinding_Roskilde Forsyning
Attachments: [Høringssvar til kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale indvinding_Roskilde Forsyning.pdf](#)

Se vedhæftede høringssvar.

jr NST 131-00001

Venlig hilsen

Eva Hansson
Hydrogeolog

Roskilde Forsyning A/S

Betonvej 12
4000 Roskilde

Tlf. Dir: 46347853
Mobil: 3078 6153

www.roskilde-forsyning.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Att; jr. Nr. NST – 131 - 00001

Høringssvar til kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale indvinding

27. september 2013

Roskilde Forsyning fremsender hermed høringssvar til kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's regionale indvinding.

Dir. tlf. 3078 6153
evah@rosforsyning.dk

I VVM-redegørelsen er inddraget en vurdering af HOFOR's fremtidige forsyningsbehov, mens der ikke tages højde for hvor meget vand, forsyningerne i Roskilde Kommune fremover har behov for at indvinde.

Åbnings- og telefontider
Mandag-torsdag 9-15
Fredag 9-13

Der ligger op til at HOFOR's indvinding i Roskilde Kommune kan øges med 122 % i et område, hvor der jævnfør udkast til vandplanen er manglende opfyldelse af miljømål, herunder vandføring. Det nævnes for eksempel i VVM-redegørelsen, at den øgede indvinding vil medføre en påvirkning af grundvandsstanden med en sænkning på 4-8 meter. Roskilde Forsyning undrer sig over, at Naturstyrelsen vil give tilladelse til en forøgelse af vandindvindingen i et område, hvor medianminimumskraverne fastsat i de kommende vandplaner ikke er overholdt.

Roskilde Forsyning er meget bekymrede for om vedtagelsen af forslag til kommuneplantillæg vil tvinge Roskilde Kommune til at reducere i de lokale vandværkers kommende indvindingstilladelser for at opfylde vandplanerne. Det kan have katastrofale konsekvenser for de lokale vandværkers mulighed for at forsyne borgerne med drikkevand, hvilket igen kan påvirke byudviklingen i Roskilde kommune.

Der bør derfor som minimum ske en vurdering og inddragelse af kommunens fremtidige drikkevandsbehov, så byudvikling i Roskilde Kommune ikke begrænses på grund af HOFOR's øgede indvindingstilladelser.

Venlig hilsen

Eva Hansson
Hydrogeolog

From: Lene Ravn
Sent: 26-09-2013 14:19:58
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Formanden - Greve Vandværk
Subject: Høringssvar i forbindelse med HOFORs ansøgning omkring Ishøj Kildeplads og Thorslunde Kildeplads. Vedr. J. nr. NST-131-00001

Attachments: Bilag 4. Tidsserie for fund af miljøfremmede stoffer, Kildepladserne ved Kildebrønde.pdf; Bilag 5. Pejlinger Rovand Boring 31 - 34 2006 - 2013.pdf; Bilag 1. Ansøgning om fornyelse af indvindingstilladelser 06-06-2007 til GK.pdf; Bilag 2. Google Earth med B31 - B34 samt Thorsbro Vandværk og Kildepladser Ishøj og Thorslunde.jpg; Bilag 3. Tidsserie for fund af uorganiske fokusstoffer, Kildepladserne ved Kildebrønde.pdf; Høringssvar.pdf

Med venlig hilsen

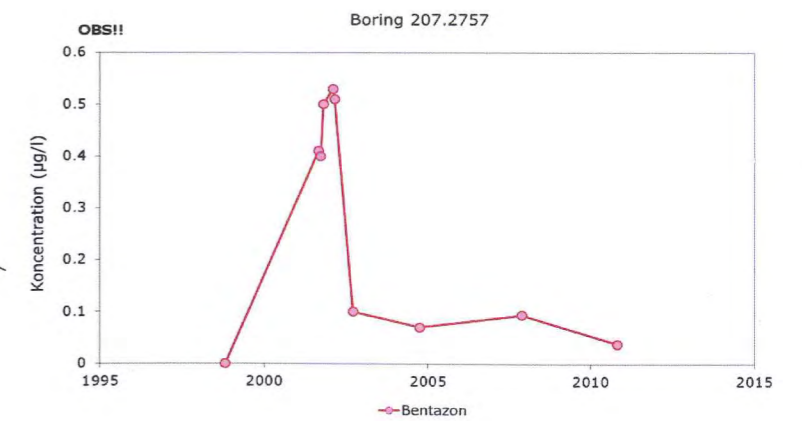
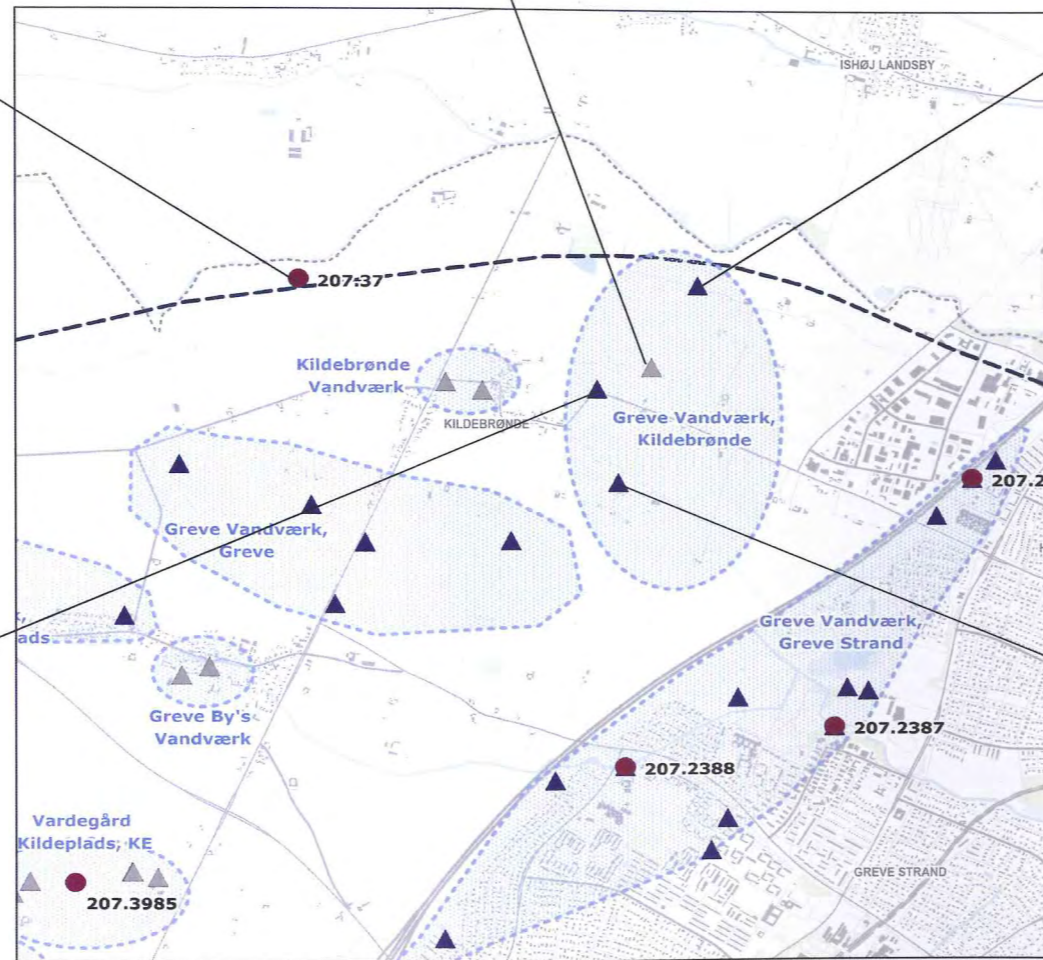
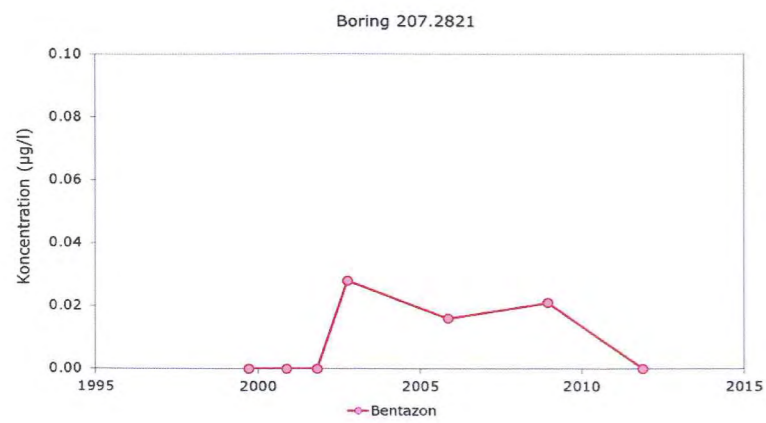
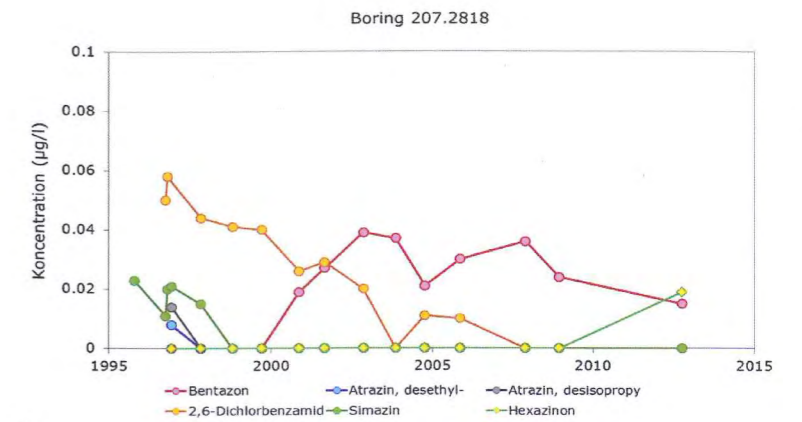
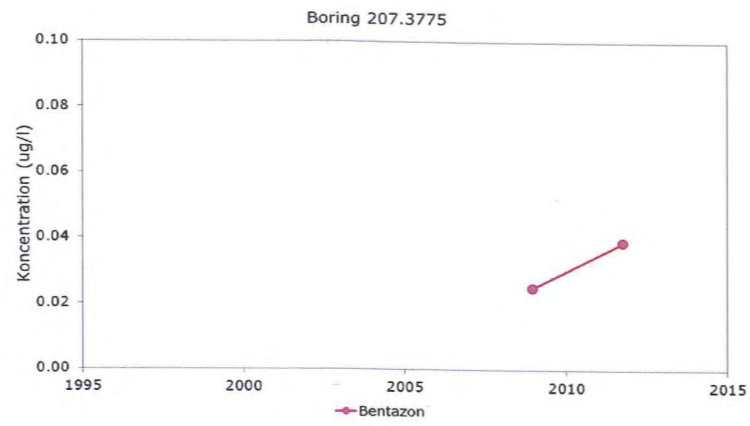
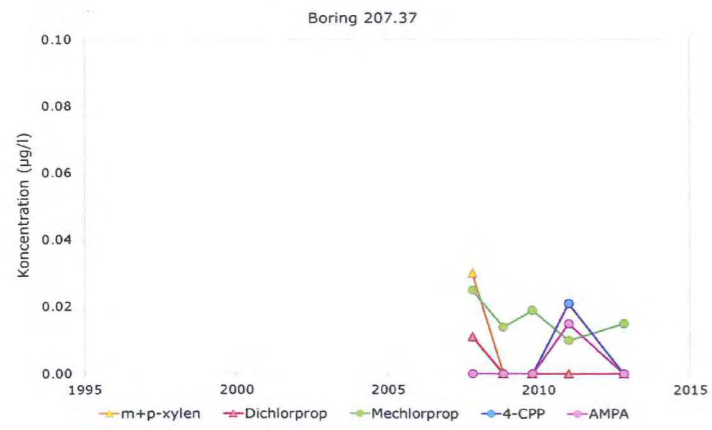
Lene V. Ravn
Kontorleder
Greve Vandværk A.m.b.a.
Tlf.: 43 90 81 00

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Lene Ravn
Sendt: 26. september 2013 14:19
Til: Lene Ravn
Emne: Høringssvar i forbindelse med HOFORs ansøgning omkring Ishøj Kildeplads og Thorslunde Kildeplads. Vedr. J. nr. NST-131-00001

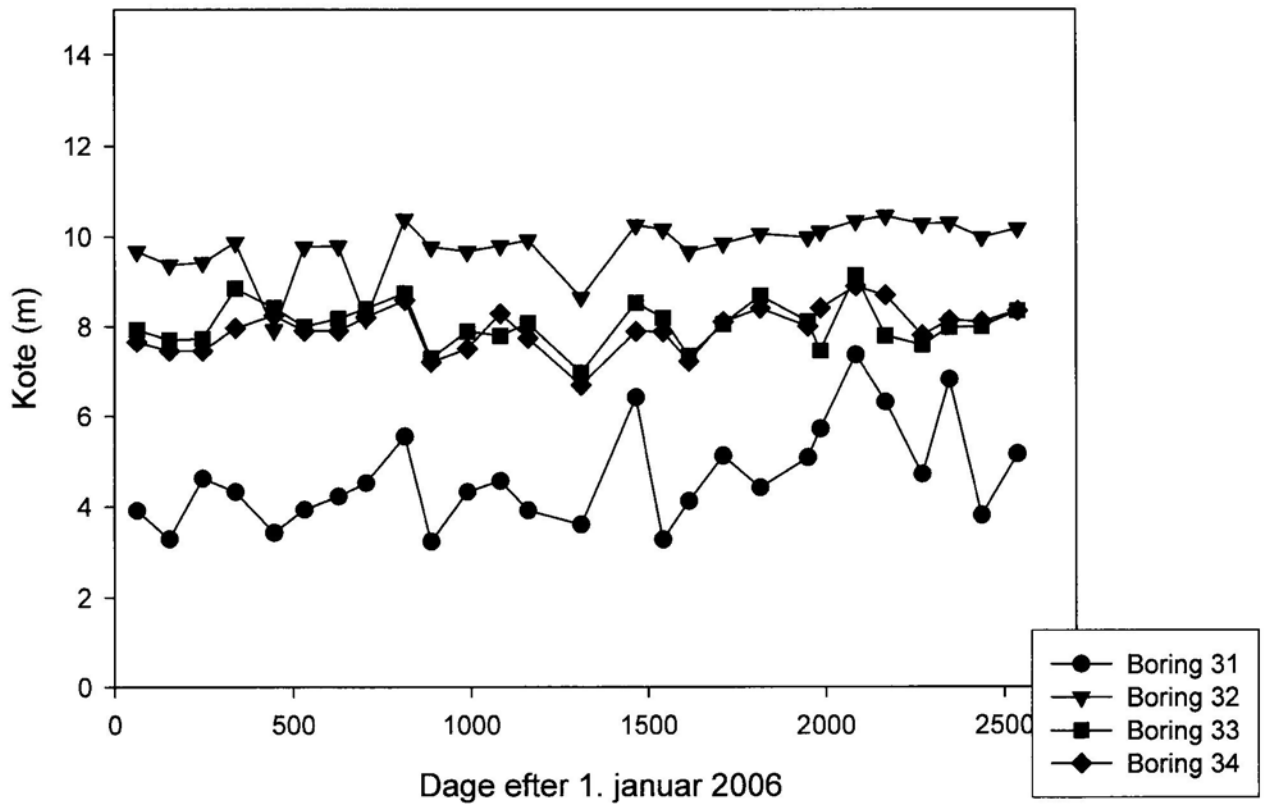
Med venlig hilsen

Lene V. Ravn
Kontorleder
Greve Vandværk A.m.b.a.
Tlf.: 43 90 81 00

Bilag 3.19
 Tidsserie for fund af miljøfremmede stoffer
Kildepladserne ved Kildebrønde

Pejlinger ifølge Roskilde Amts
Plan 2005.
Kildebrønde Kildeplads

Vandrådet for Vandværkerne i Greve Kommune

c/o Greve Vandværk A.m.b.a.
Håndværkerbyen 1
2670 Greve

Greve Vandværk A.m.b.a.
Tune Vandværk A.m.b.a.
Andelsselskabet Karlslunde Strands Vandværk
Andelsselskabet Greve Landsby Vandværk
Andelsselskabet Kildebrønde bys Vandværk
Karlslunde bys Vandværk A.m.b.a.

Greve Rådhus
Teknisk forvaltning
Rådhusholmen 10
2670 Greve

Greve, den 6. juni 2007

Vedr.: **Ansøgning om fornyelse af vandindvindingstilladelser.**

Vandindvindingstilladelserne for kildepladserne ved de fleste private almene vandværker i Greve Kommune gælder generelt til den 1. april 2010.

For at sikre den fremtidige vandforsyning i Greve Kommune planlægger vandværkerne reovering, bedre styring og alarmsikring af indvindingsboringerne. Vandværkerne har endvidere i de seneste år tilstræbt at leve op til gennemførelse af Greve Kommunes vandforsyningsplan med nød- og ringforbindelser, således at der kan leveres vand til forbrugerne under alle forhold. Alle disse projekter kræver imidlertid meget store investeringer, som nødvendigvis må afskrives over en årrække. Vandværkerne ønsker derfor allerede nu at fremsende nærværende ansøgning om fornyelse af de vandindvindingstilladelser der udløber i 2010.

Roskilde Amt har i 2004 udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Greve området. I indsatsplanen beskrives en række aktiviteter i en handlingsplan, der skal gennemføres over en årrække for at beskytte grundvandsressourcerne i Greve området. For at finansiere gennemførelsen af handlingsplanen har de private almene vandværker og Københavns Energi, som også indvinder vand i Greve Kommune, oprettet selskabet I/S Vandsamarbejdet Greve.

Selskabets formål er at varetage kortlægning, overvågning og beskyttelse af de vandressourcer, som deltagernes anlæg indvinder fra eller i fremtiden kan forventes at indvinde fra og at varetage andre aktiviteter, der har til formål at forebygge eller afhjælpe forsyningsproblemer forårsaget af kvaliteten af de nævnte vandressourcer, samt fordeling af udgifterne hertil.

Der indbetales et driftsbidrag på 50 øre pr. indvunden m³ i 2006, 75 øre i 2007 og foreløbigt foreslået 1 kr. i 2008.

Som det fremgår af ovenstående gøres der en stor indsats for at sikre den fremtidige vandforsyning i Greve Kommune. Nævnte aktiviteter har dog kun mening, hvis de nuværende indvindingstilladelser bliver fornyet med en passende lang tidshorisont. Med baggrund i dette søger de private almene vandværker derfor om en fornyelse gældende for 30 år for de indvindingstilladelser der udløber i 2010.

I vedlagte bilag er vist de nuværende indvindingstilladelser samt de vandmængder der søges om i forbindelse med fornyelse af indvindingstilladelserne.

Oversigt over nuværende og ansøgte fremtidige vandindvindingsstilladelser

Bilag 1

Vandværk	Kildeplads	Boring nr.		Indvindingsstilladelse m ³ / år	Tilladelse gælder til	Fornyelse
		DGU	DGU			
Navn	Navn			m ³ / år	Dato og år	m ³ / år
Greve Vandværk	Greve Strand	207.2582	207.2583	a) 1.800.000	1. april 2010	a) 1.800.000
		207.852	207.2387			
		207.2388	207.2390			
		207.2499	207.2313			
		207.2719	207.2720			
207.2732	207.2733					
207.2734						
Greve Vandværk	Kildebrønde	207.2757	207.2818	a) 800.000	1. april 2010	a) 800.000
		207.2821	207.3775			
Greve Vandværk	Greve	207.3024	207.3025	a) 500.000	1. april 2010	a) 500.000
		207.3027	207.3044			
		207.3045				
Greve Vandværk	Gjeddesdal	207.3709	207.3710	700.000	1. juni 2031	1. juni 2031
		207.3582	207.3711			
		207.3583				
Greve Vandværk	Karlsunde	207.1140	207.1141	b) 560.000	1. april 2010	b) 560.000
		207.1142	207.2735			
		207.3583				
Greve Vandværk	Strandmarken	207.2964	207.4032	120.000	1. april 2010	120.000
Greve-, Karlsunde By's og Karlsunde Strands Vandværk	Vendals Bakke	207.3797	207.3862	c) 350.000	1. august 2036 for 350.000 m ³ pr. år	c) 600.000
Greve Landsby Vandværk	Greve Landsby	207.297	207.2246	35.000	1. april 2010	40.000
Karlsunde By's Vandværk	Karlsunde By	207.214	207.1262	85.000	1. april 2010	65.000
Kildebrønde By's Vandværk	Kildebrønde By	207.2578	207.2961	35.000	1. april 2010	28.000
		207.228	207.2756			
Karlsunde Strands Vandværk	Karlsunde Strand	207.2543	207.2639	75.000	1. april 2010	50.000
		207.2662	207.2730			
Tune Vandværk	Tune By	207.2598	207.2599	300.000	1. august 2031	1. august 2031
		207.2637	207.2638			
		206.934	206.1059			
	Tune Syd	207.2690				

Noter: a) Den samlede vandindvinding må højst andrage 1.800.000 m³ / år. b) Indvindingen ned sættes til 300.000 m³ / år når "Vendals Bakke" er i drift.

c) 350.000 m³ / år er godkendt af Roskilde Amt i 2006 og en ansøgning om forhøjelse til i alt 600.000 m³ / år blev indsendt til Roskilde Amt; men den er nu under behandling i Greve Kommune.

Vandrådet for Vandværkerne i Greve Kommune

c/o Greve Vandværk A.m.b.a.
Håndværkerbyen 1
2670 Greve

Greve Vandværk A.m.b.a.
Tune Vandværk A.m.b.a.
Andelsselskabet Karlslunde Strands Vandværk
Andelsselskabet Greve Landsby Vandværk
Andelsselskabet Kildebrønde bys Vandværk
Karlslunde bys Vandværk A.m.b.a.

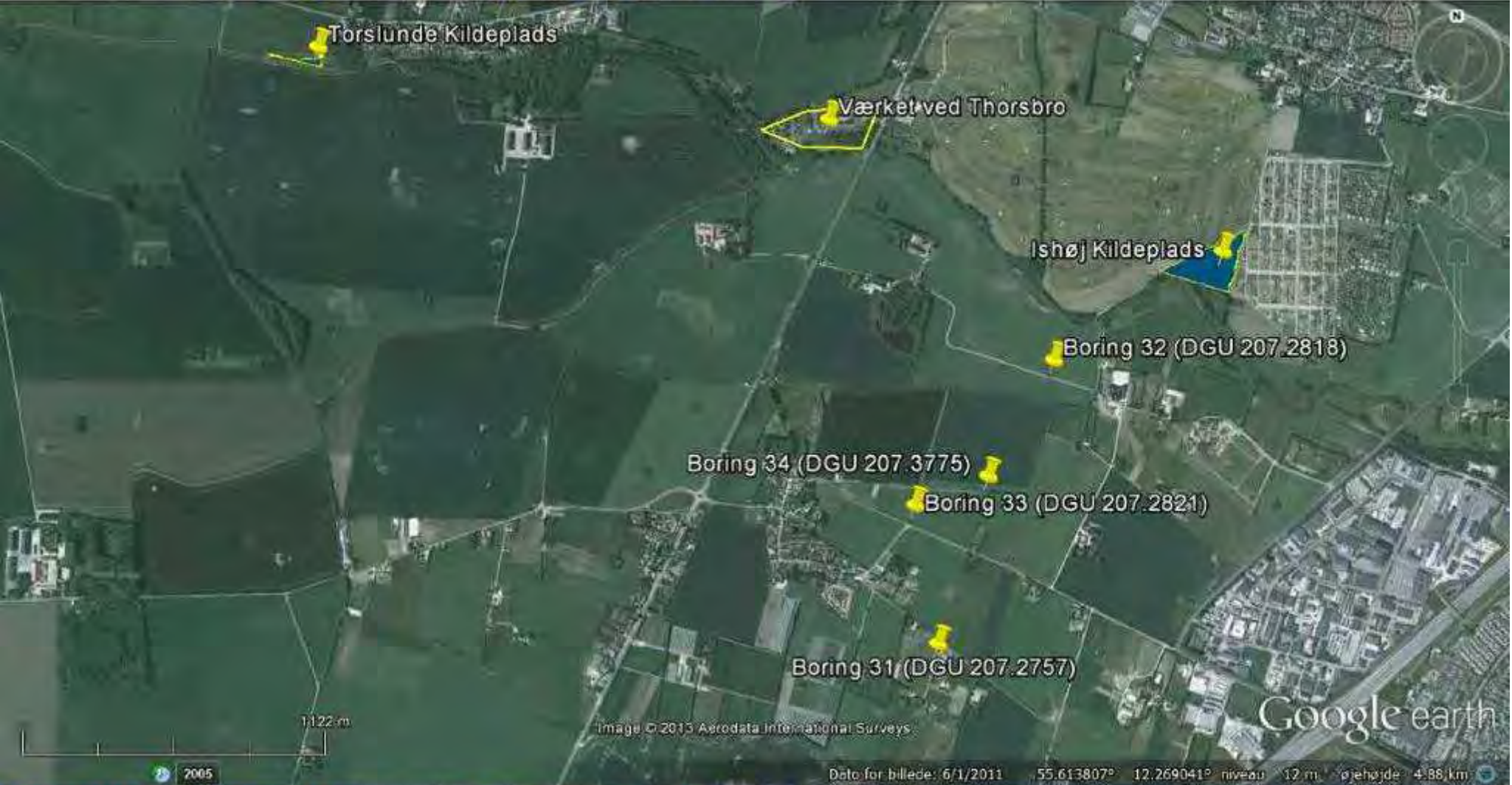
Bilag 2

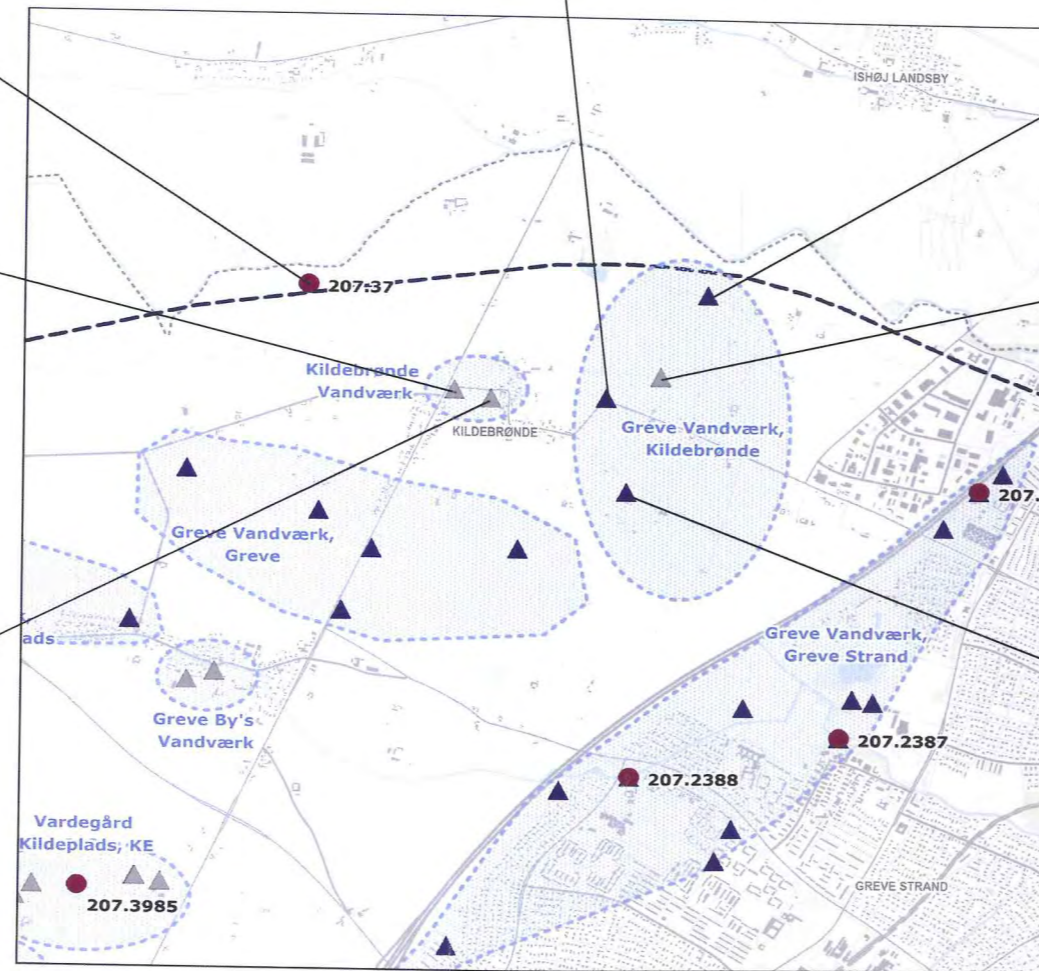
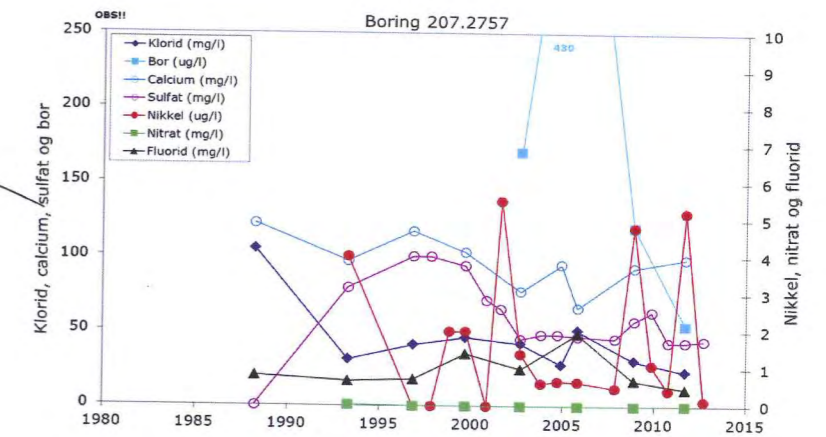
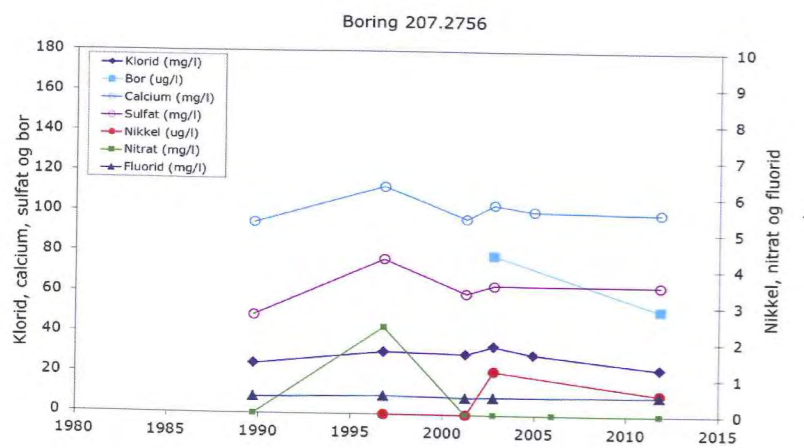
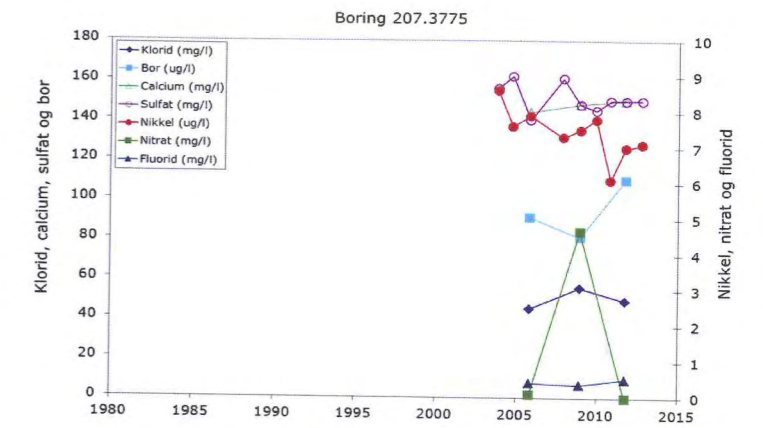
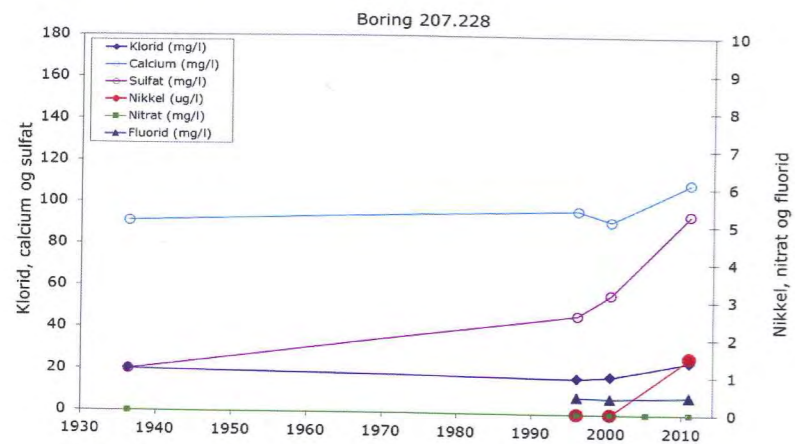
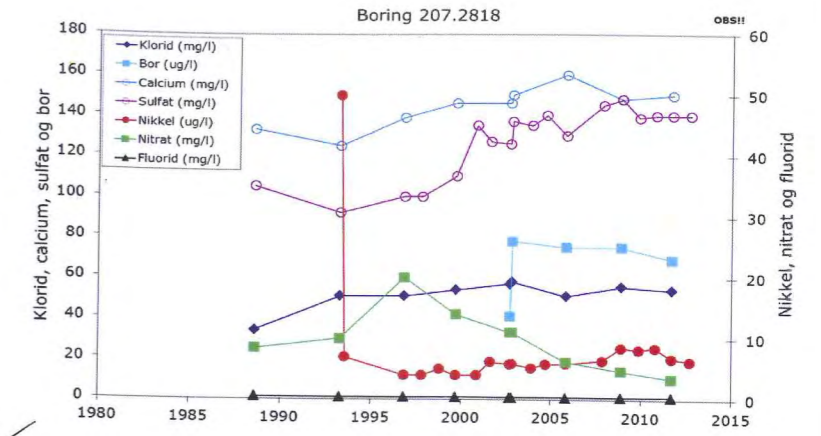
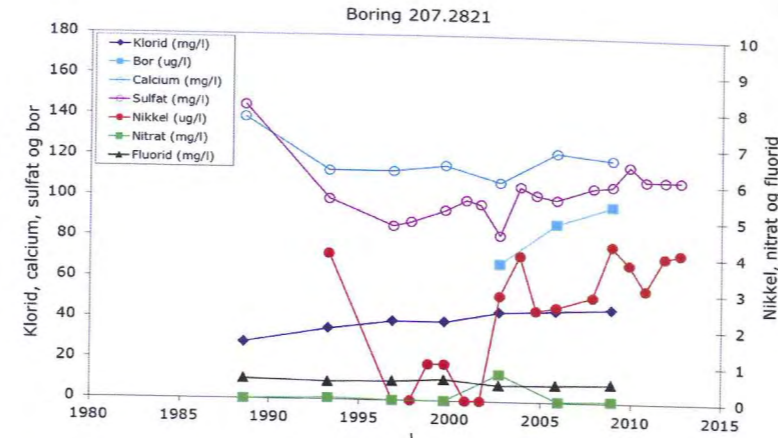
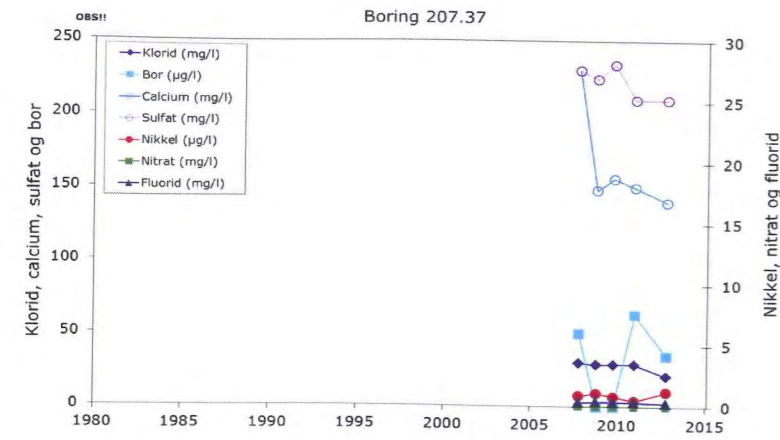
Oversigt over de private almene vandværkers indvinding i perioden 2003-2007

	2003 m ³	2004 m ³	2005 m ³	2006 m ³	2007 *) m ³
Vandværk:					
Greve Vandværk	2.096.238	1.956.797	1.962.326	1.914.768	2.000.000
Greve Landsby Vandværk	34.629	36.308	35.963	38.469	35.000
Karlslunde Bys Vandværk	50.505	59.666	42.262	45.457	45.000
Karlslunde Strands Vandværk	37.966	40.064	41.236	35.895	35.000
Kildebrønde Bys Vandværk	18.470	17.760	17.200	17.885	19.800
Strandmarkens Vandværk	124.438	108.279	106.881	94.923	**) 0
Tune Vandværk	255.139	217.173	260.006	254.469	255.000
I alt m³	2.617.385	2.436.047	2.465.874	2.401.866	2.389.800

*) Planlagt indvinding

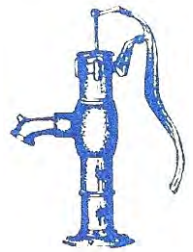
**) Strandmarkens Vandværk er overtaget af Greve Vandværk pr. 1. januar 2007. Indvindingen er derfor inkluderet i Greve Vandværk's prognosetal.

Bilag 3.18

Tidsserie for uorganiske fokusstoffer
Kildepladserne ved Kildebrønde

Naturstyrelsen. Tværgående Planlægning
Haraldsgade 53,
2100 København Ø
Mail: nst@nst.dk
Vedr.: J. nr. NST-131-00001

Greve den 26. september 2013

Greve Vandværk A.m.b.a.'s høringssvar/indsigelse på/mod Naturstyrelsens forslag til Kommuneplan med tilhørende VVM redegørelse for HOFOR Vand København A/S, specielt vedrørende forslag til udvidelse af indvindingstilladelse for Ishøj Kildeplads fra 0,5 til 1,0 mio. m³/år, J. nr. NST-131-00001

Redegørelse for indsigelsens baggrund

Greve Vandværk forsyner ca. 4/5 af Greve Kommunes ca. 50.000 borgere og en stor del af kommunens institutioner, herunder børneinstitutioner, skoler, ældreplejeboliger og andre institutioner samt størsteparten af kommunens industri med drikkevand.

Greve Vandværk har sammen med Greve Kommunes øvrige vandværker indsendt en ansøgning om fornyelse af vandværkernes indvindingstilladelser til Greve Kommune, juni 2007 (bilag 1). Denne ansøgning er endnu ikke behandlet på grund af forsinkelser i vand- og naturplaner. Greve Vandværk indvinder derfor fra en række kildepladser på dispensationer i indvindingstilladelserne. Det vil således være en meget favoriserende behandling af HOFOR, hvis Naturstyrelsen pålægger Greve Kommune at reservere indvindingstilladelser til HOFOR - hvis forsyningsområde er uden for kommunen - inden kommunens egne vandværkers interesser vurderes og tilgodeses.

Greve Vandværk råder over 6 kildepladser (jf. bilag 1) med en samlet indvindingstilladelse på 3,4 mio. m³/år. Den kildeplads, som primært berøres af Naturstyrelsens forslag til Kommuneplan er Kildebrønde Kildeplads med en indvindingstilladelse på 800.000 m³/år. Der indvindes fra fire boringer (Boring 31, DGU 207.2757 – Boring 32, DGU 207.2818, Boring 33, DGU 207.2821 - Boring 34, DGU 207.3775). Indvindingsoplandet fra Ishøj Kildeplads er delvist sammenfaldende med indvindingsoplandet fra Greve Vandværks kildeplads i Kildebrønde (jf. bilag 2)

For tiden udgør Greve Vandværks indvinding fra den aktuelle kildeplads ca. 3 – 400.000 m³/år. Ud fra indvindingserfaringer skønnes indvindingen ikke at kunne øges til mere end 400.000 m³/år, da en indvinding af denne størrelse har en negativ indflydelse på såvel grundvandstand som -kvalitet. Greve Vandværk ønsker i forbindelse med fornyelse af indvindingstilladelserne en rammeaftale for indvinding fra de 6 eksisterende kildepladser med frihed til at flytte indvinding fra en kildeplads til en anden inden for den samlede tilladelse. Dette har vandværket begrundet i sin indvindingsstrategi, som tidligere er fremsendt i forbindelse med Greve Kommunes høring om Vandforsyningplan 2010 – 2021 og høringen vedrørende Vandplan Køge Bugt, Miljø- og Landskabsstyrelsen, 2011. Strategien kan sammenfattes således:

Greve Vandværks fremtidige behov for udpumpning er afhængigt af udviklingen i Greve Kommunes indbyggertal samt industriudviklingen i kommunen. Greve Kommune har udarbejdet

prognoser for udviklingen indtil 2021. Prognoserne er dog behæftet med en usikkerhed med hensyn til befolknings- og udbygningsudviklingen.

Alt i alt vil der dog med en forsvarlig reservekapacitet være behov for en fremtidig indvindingstilladelse på ca. 2,6 mio. m³/år for Greve Vandværk. I tilfælde af ekstraordinære forsyningsopgaver vil behovet være større.

For at tilgodese en oppumpning af denne mængde vand uden forringelser af vandkvalitet og uden at påvirke miljøet negativt samt for at sikre opfyldelsen af forpligtelsen til levering af drikkevand i forbindelse med forurening af en eller flere kildepladser er det nødvendigt, at Greve Vandværk råder over et nødvendigt antal kildepladser med et tilhørende antal borer. Dette er begrundet i:

1. at kunne gennemføre en miljørigtig indvinding for at undgå grundvandssænkning eller grundvandsstigning i bestemte områder. Et ophør af indvinding fra borer kan resultere i en grundvandsstigning med mulig negativ konsekvens for visse bygningers kældre. Dette gælder således for udsatte områder med lav beliggenhed som f. eks. Strandområderne i Greve Kommune. Omvendt kan en forøget indvinding fra enkeltboringer resultere i grundvandssænkninger med f. eks. pyritoxydation og frigørelse af nikkel og andre uønskede elementer til grundvandet ved en efterfølgende grundvandsstigning i borerne under oppumpningspauserne.
2. at kunne opretholde en god vandkvalitet, der langt overstiger drikkevandsbekendtgørelsens krav ved at blande grundvand fra forskellige kildepladser med forskellig grundvandskvalitet. Dette hænger delvis også sammen med punkt 1. Eksempelvis har grundvandet øst for motorvejen et meget højt fluoridindhold og opretholdelse af et acceptabelt niveau kan kun gennemføres gennem en styring af de enkelte borerens bidrag til det udpumpede drikkevand. En indvinding fra områder øst for motorvejen er fortsat nødvendig af hensyn til regulering af grundvandsstanden (jf. ovenfor) og kan derfor ikke umiddelbart ophøre.
3. at kunne flytte indvinding fra en kildeplads til en anden ved forurening og herved sikre, at de lovmæssige krav til drikkevandskvalitet overholdes.

Det skal derfor konstateres, at Greve Vandværk fortsat har behov for indvinding fra Kildebrønde Kildeplads. Det skal også konstateres, at behovets størrelse skal ses i en helhedsbetragtning over Vandværkets samlede indvinding, og at der derfor kan opstå et behov for at udnytte indvindingstilladelsen op til det forsvarlige (jf. tidligere).

Som yderligere baggrund for indsigelsen skal anføres, Greve Kommune i sit høringsvar skriver:

”Der er en tendens til at HOFORS kildepladser i området set over en længere årrække har ydet mere end grundvandsressourcen tilsyneladende har kunnet tåle, hvilket har medført en forringet grundvandskvalitet. Det har således været nødvendigt at nedsætte de ansøgte indvindingsmængder for Vardegård, der lukkes helt, Karlslunde, Solhøj og Thorsbro. Grundlaget for at vurdere, at Ishøj kildeplads kan indvinde mere grundvand synes ikke at være tilstrækkeligt underbygget. Greve vurderer derimod at ressourcen ikke er tilstede”.

I tilladelsen til Kildebrønde kildeplads har Greve Vandværk tidligere under Roskilde Amt fået afslag på at indvinde vand tættere på Ll. Vejleå og de har restriktioner på den boring 207.2818, som ligger nærmest Ll. Vejleå”

For det aktuelle indvindingsområde og den aktuelle kildeplads gælder, at modeller over grundvandsstrømning indikerer, at en øget indvinding fra Ishøj Kildeplads vil kunne sænke grundvandsstanden i området med negativ konsekvens for Greve Vandværks mulighed for at indvinde tilstrækkeligt grundvand af god kvalitet.

Vandkvalitet i Greve Vandværks boringer relateret ved Kildebrønde Kildeplads

Der gennemføres en årlig monitoring for bl. a. nikkel og sulfat i alle Greve Vandværks boringer (bilag 3 og 4). Ingen af boringerne 31, 32, 33 eller 34 overskrider grænsen for indhold af nikkel i drikkevand (20 µg/l), men der ses en stigende udvikling i de tre boringer, der ligger i nærheden af Ishøj Kildeplads. Et tilsvarende men mere udtalt forhold ses også for sulfat, hvor grænseværdien i drikkevand på 250 mg/l nærmes. Årsagen er ukendt, idet pejledata ikke viser en væsentlig ændring i rovandstanden. Den relativt konstante rovandstand kan skyldes en kontrolleret og behersket indvinding, der søger at undgå fluktuationer i grundvandstanden. Udviklingen er dog bekymrende, specielt set i lyset af en eventuel tilladelse til en fordobling af indvindingstilladelsen for Ishøj Kildeplads med en deraf følgende grundvandssænkning samt pyritoxydation og udvaskning af nikkel.

Der er påvist Bentazon i boring 31 og boring 33, og der har i en flerårig periode været påvist BAM i boring 32. De seneste grundvandsprøver har dog ikke kunnet påvise pesticider over detektionsgrænsen.

Sammenfatning

Det vigtigt, at der i relation til udstedelse af indvindingstilladelser i Greve Kommune tages hensyn til lokale forsyningsforhold før der tages hensyn til forsyning af geografisk fjernere liggende områder. Der tages i HOFORs ansøgning og i Naturstyrelsens forslag til Tillæg til Kommuneplan overhovedet ikke stilling til dette helt overordnede spørgsmål.

Det er ligeledes vigtigt, at der tages hensyn til at en udvidelse af HOFORs indvindingstilladelse for Ishøj Kildeplads lægges begrænsninger på Greve Vandværks muligheder for eventuelt at benytte en større del af indvindingstilladelsen end i dag, hvis dette skulle vise sig nødvendigt i forbindelse med vandværkets indvindingsstrategiske overvejelser.

Herudover er der berettiget tvivl om effekten på grundvandskvaliteten hvis HOFORs ansøgning imødekommes.

Endelig skal det bemærkes, at det ikke ud fra det foreliggende materiale er muligt at vurdere, hvorvidt en accept af HOFORs ansøgning har kvalitetsmæssige og kvantitetsmæssige konsekvenser for Greve Vandværks øvrige kildepladser.

Konklusion

På denne baggrund gør Greve Vandværk indsigelse imod en tilladelse til at udvide HOFORs indvindingstilladelse for Ishøj Kildeplads fra 0,5 til 1,0 mio. m³/år.

Greve Vandværk gør samtidig af principielle årsager indsigelse imod at tage kildepladsen Thorslunde i brug. Der foreligger efter Greve Vandværks skøn ingen overvejelser over hvilke konsekvenser en indvindingstilladelse vil få for Greve Vandværks og for Greve Kommunes øvrige vandværkers indvindingsmuligheder.

Greve Vandværk står naturligtvis til rådighed for supplerende oplysninger i forbindelse med høringssvaret.

Med venlig hilsen

Preben Fogd Jørgensen
Formand

Hans Griffenfeldt Larsen
Næstformand

Bilag

Bilag 1. Greve Vandråd ansøgning om fornyelse af indvindingstilladelser, dateret 6. juni 2007

Bilag 2. Google Earth med B31 – B34 samt Thorsbro Vandværk og Kildepladser Ishøj og Thorslunde

Bilag 3. Tidsserie for fund af uorganiske fokusstoffer. Kildepladserne ved Kildebrønde. Bilag 3.18. I/S Vandsamarbejdet Greve. MONITERINGSPROGRAM – STATUSRAPPORT 2012. Rambøll, juni 2013.

Bilag 4. Tidsserie for fund af miljøfremmede stoffer. Kildepladserne ved Kildebrønde. Bilag 3.19. I/S Vandsamarbejdet Greve. MONITERINGSPROGRAM – STATUSRAPPORT 2012. Rambøll, juni 2013.

Bilag 5. Graf over grundvandsstand 2006 – 1. kvartal 2013

From: Marianne Jeppesen
Sent: 21-08-2013 15:06:19
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Subject: NST-131-00001
Attachments: LTF's bemærkninger til høring juli 2013 omkring VVM for HOFORs vandindvinding.pdf

Hermed fremsendes Lyngby-Taarbæk Forsynings høringsvar til forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding.

Venlig hilsen

Marianne Jeppesen

Projektleder

Geolog

Lyngby-Taarbæk Forsyning
Hjortekærbacken 12
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 72 28 33 60 (Omstilling)
Telefon: 41 77 97 40 (Direkte)

E-post: mje@lft.dk

E-post: forsyning@lft.dk

www.lft.dk

LYNGBY - TAARBÆK
FORSYNING A/S

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Dato: 21-08-2013
Ref.: mje
Sagsnr.: S2013-5708
Dok.nr.: D2013-20957

Sendt pr. mail til nst@nst.dk

Lyngby-Taarbæk Forsyning har gennemlæst forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for HOFOR Vand København A/S's (herefter benævnet som HOFOR) regionale vandindvinding og har følgende bemærkninger:

1. Helt overordnet synes det ikke, at den kumulative effekt er medtaget i VVM-redegørelsen, selv om der under Bilag 3 i VVM-bekendtgørelsen (bek. nr. 1510 af 15/12/2010 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning) omkring kriterier står angivet, at *anlæggets karakteristika skal især ansues i forhold til blandt andet kumulation med andre projekter.*

Efter Lyngby-Taarbæk Forsynings opfattelse betyder ovenstående, at alle øvrige vandforsyninger inden for de grundvandsforekomster HOFORs vandindvinding påvirker, skal medtages i beregningerne af påvirkningsgraden af grundvandsforekomsterne.

2. Idet der i Kommuneplantillægget og VVM-redegørelsen kun ses på HOFORs vandindvinding fra eksisterende og nye kildepladser, men ikke medtager øvrige vandforsyninger, og samtidig fastsætter de mængder, som kommunerne efterfølgende i deres vandindvindingstilladelser skal give HOFOR tilladelse til vurderes det at være i strid med de forvaltningsretlige grundsatninger omkring lige behandling af lige sager.

Kommunerne kan komme i den situation, at retningslinje 38 d) i vandplaneren *Som udgangspunkt kan den udnyttelige grundvandsressource beregnes som 35 % af grundvandsdannelsen*, kun kan overholdes, hvis der gives afslag på egne og private vandforsyningers ansøgninger eller deres ansøgte indvindingsmængde nedsættes.

Idet der i Kommuneplantillægget under Øvrige bindinger, 7.9 Forklaring af kommuneplantillæggets retningslinjer står:

”Retningslinjerne i kommuneplantillægget ændrer således heller ikke på, at det er de respektive kommuner, der er de kompetente myndigheder til at udstede vandindvindingstilladelserne og fastsætte vilkår for indvindingen. Den præcise udformning af indvindingstilladelserne og vilkårene heri er det derfor stadig op til kommunerne at fastsætte, **dog under hensynstagen til de mængder som retningslinjerne angiver HOFOR skal have tilladelse til**, samt at de øvrige retningslinjer i kommuneplantillægget opfyldes.”

Samt i Udkast til VVM-tilladels for HOFORs regionale vandindvinding, hvor der under 1.1 Baggrund står:

”Naturstyrelsen har den xxx udstedt et kommuneplantillæg, der muliggør tilladelser til HOFORs indvinding af grundvand fra de syv vandvær-

**Lyngby-Taarbæk
Forsyning A/S**

Hjortekærbacken 12
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +4572283360
Direkte +4541779740

Forsyning@ltf.dk
www.ltf.dk

ker; Lejre, Regnemark, Marbjerg, Islevbro, Thorsbro, Slangerup og Søndersø med følgende mængde grundvand per kildeplads:"

Hvorefter der i Tabel 2 er angivet årlig indvindingsmængde for samtlige af HOFORs kildepladser.

For at opnå overholdelse af retningslinje 38 d) har kommunerne kun mulighed for at stille restriktioner over for øvrige vandforsyninger, der endnu ikke har opnået en fornyet vandindvindingstilladelse. Dermed er det Lyngby-Taarbæk Forsynings opfattelse, at HOFORs regionale vandindvinding opnår en højere prioritet end øvrige vandforsyninger.

3. I VVM-redegørelsen, under 6. Påvirkning af grundvand indgår Tabel 6-2, der viser oversigt over hovedkomponenterne i vandbalancerne i delvandoplandene hørende til hovedopland Øresund.

Lyngby-Taarbæk Forsyning har ikke mulighed for at vurdere om data kun omfatter HOFORs vandindvinding eller om øvrige vandforsyninger inden for delvandoplandene også indgår.

Efter Lyngby-Taarbæk Forsynings vurdering burde denne tabel og alle øvrige i VVM-redegørelsen, der viser tilsvarende data for andre hovedoplande, indeholde al vandindvinding. Indgår al vandindvinding ikke i påvirkningsberegningerne kan der ikke foretages en samlet vurdering af påvirkningen af grundvandsforekomsten, og dermed en vurdering af om der skal stilles restriktioner overfor HOFORs vandindvinding. Dette medføre at restriktioner i overbelastede delvandoplande kun vil ramme de vandforsyninger der ikke får tildelt indvindingsmængder i et kommuneplantillæg, men alene under den kommunale sagsbehandling.

Eksempel: Med HOFORs indvinding påvirkes delvandopland Mølleå med 26%. Dermed vil der ikke blive stilles restriktion over for HOFOR, idet de er under den maksimale påvirkning på 35%. Skulle det så vise sig, at når Lyngby-Taarbæk Forsynings ansøgning om fornyet tilladelse til vandindvinding behandles er den samlede påvirkning over 35%, så vil det kun være forsyningen der stilles restriktioner overfor. Muligvis vil vi dermed ikke kunne opnå tilladelse til den ansøgte vandmængde, mens HOFOR opnår tilladelse til deres ansøgte vandmængde.

Vi er godt klar over, at den maksimale påvirkning på 35% er medtaget under *Anvendte undtagelser* i første vandplanperiode, men indvindingstilladelser gives som oftest over en periode på 30 år. Dermed må det antages, at der for retningslinje 38 d) skal ske målopfyldelse inden udløb af de kommende vandindvindingstilladelser.

Dermed opstår samme problematik som under punkt 1 og 2 – at den kumulative effekt ikke indgår i VVM-redegørelsen, og at lige sager *ikke* behandles lige i den kommunale sagsbehandling, idet kommunerne har fået frataget denne mulighed.

Venlig hilsen

Marianne Jeppesen

Projektleder

From: Rikke Malene Killeen
Sent: 27-09-2013 15:00:51
To: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Susanne Herfelt
Subject: Jr. nr. NST-131-00001; indsigelser til høring af VVM-redegørelse mm. for HOFOR's vandindvinding
Attachments: DN indsigelser til HOFOR VVM.pdf

Jr. nr. NST-131-00001

Jeg sender hermed Danmarks Naturfredningsforenings indsigelser og kommentar til høringsmaterialet om HOFOR's vandindvinding.

Venlig hilsen

Rikke Killeen
Miljømedarbejder

*Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø*

Telefon: 3119 3233
E-mail: rmk@dn.dk

**Danmarks
Naturfredningsforening**
..... Vi ta'r naturens parti

Dato: 27. september 2013

Til:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tlf.: 7254 3000
e-post: nst@nst.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Høring om forslag til kommuneplantillæg og VVM-rapport m.v. for den regionale vandindvinding HOFOR Vand København A/S

Danmarks Naturfredningsforening (DN) giver hermed høringssvar på Kommuneplantillæg og VVM redegørelse for HOFOR's vandindvinding.

Vandindvinding med natur, landskab og miljø i behold

Udgangspunkt i høringssvar fra DN er at HOFOR's vandindvinding skal påvirke natur, landskab og miljø mindst muligt, men samtidig selvfølgelig kunne levere nødvendigt vand til hovedstadsområdet.

I DN er vi godt klar over, at der reelt ikke er et 0-alternativ, med ingen grundvandsindvinding til hovedstadsområdet. Derfor vil vi gerne rose HOFOR for, at det er lykkedes at indvinde rent drikkevand til over 1.000.000 mennesker, og bibeholde noget natur, hvor der tilmed er en enkelt målopfyldt å, Hove å. Eksemplet med Hove å viser da også, at det kan lykkedes at have god natur sammen med vandindvinding. Dette vil vi gerne fremme, fx gennem forbedret grundvandsbeskyttelse som uddybet nedenfor.

Det undrer DN, at høringsmaterialet til HOFOR's vandindvinding er i høring nu. De midlertidige tilladelser til vandindvinding gælder indtil kommunernes indsatsplaner er vedtaget. Når kommunernes indsatsplaner er vedtaget, får kommunerne mulighed for at stille krav til grundvandsbeskyttelse og andre foranstaltninger til at sikre "god økologisk tilstand" i målsatte områder i indvindingsområdet. Dernæst giver det mening, at udsætte VVM tilladelsen til næste planperiode af vandplaner, som også omhandler grundvandsforvaltning og -beskyttelse. De manglende grundvandsforanstaltninger i første planperiode af vandplanerne er problematiske. DN mener, at VVM redegørelsen allerede nu bør indføre fremtidige foranstaltninger til grundvandsbeskyttelse, så der kan opnås en "god økologisk tilstand" i grundvandet og indvindingsområdets våde naturtyper.

For at mindske påvirkning af vandindvinding på natur, landskab og miljø mest muligt mener DN, at vandindvindingen skal udvides til en større del af Sjælland, så indvindingen fordeles over et større geografisk område og over flere borer med mindre indvinding. Ved etablering af nye borer ville det også være muligt at placere disse bort fra Natura 2000 områder og ådale, som er grundvandsafhængige.

Alternativ udførelse af vandindvinding

Der er behov for at indvinde vand til 1.000.000 mennesker i hovedstadsområdet og dette skal langt overvejende være gennem grundvandsindvinding. Men DN mener, at redegørelsen mangler alternativer til løsningsforslaget. Her kunne en udvidelse over større dele af Sjælland

eller et udvidet samarbejde med omkringværende vandværker være et forslag, så man derved kunne lave et drikkevandsnetværk i stil med el-netværket.

I materialet er der ikke givet begrundelse for at nødberedskabet ikke kan være inkluderet i reservekapaciteten. Samarbejde med Roskilde Forsyning og Nordvand er heller ikke opgjort eller inkluderet som en del af reservekapaciteten. Samarbejdet er et vand-for-vand samarbejde, hvor forsyningerne får samme mængde vand tilbage som er "lånt". Men idet vandet "lånes ud" i perioder med overskud i vandindvinding og "lånes", når der er behov i HOFOR's netværk, bør dette inddrages som en del af den tilgængelige mængde og derfor være en del af reservekapaciteten.

Krav om vandbesparende projekter

Nuværende forbrug er 53 mio. m³/år og forventet behov er sat til 56,12 m³/år. Det er en forholdsvis lille forøgelse når det tages i betragtning, at der er en befolkningstilvækst i København alene på 1.000 indbyggere om året. Dette begrundes med at vandforbrug er faldet de sidste mange år trods befolkningstilvækst. Men i selv samme periode har der været fokus på vandbesparende tiltag, som har ført til en nedgang i vandforbrug pr. indbygger. Derfor mener DN, at der skal følge vandbesparelsesprojekter med VVM-tilladelsen, så udviklingen med lavere vandforbrug kan fortsætte.

Krav til grundvandsbeskyttelse

En del af grundvandsressourcen i HOFOR's indvindingsoplande er forurenede som følge af aktiviteter på overfladen, både med pesticider og anden forurening. Her mener DN, at forureningen skal følges nøje. For at mindske forureningen og for at undgå denne andre steder skal der stilles krav til grundvandsbeskyttelse i form af boringsnære beskyttelsesområder i HOFOR's indvindingsoplande.

DN foreslår, at der skal forskes mere i grundvandsbeskyttelse og stilles flere krav til grundvandsbeskyttelse gennem VVM og kommunernes tilladelser til indvindingen. Grundvandsindvindingen omkring hovedstadsområdet er det område i Danmark, der er mest intensivt indvindt. Med en stigende befolkning i hovedstaden er det nødvendigt at sikre grundvandet mod forureninger, så der er rent drikkevand til fremtidige generationer.

Grundvandet står over for trusler fra landbruget i form af nedsivning af pesticider og nitrat. Jordforureninger i hovedstadsområdet er også en trussel for det rene grundvand. Dernæst står vi over for klimaforandringer, der giver flere stormhændelser med store nedbørsmængder, som vil øge behovet for nedsivning af vand i bynære områder.

Derfor mener DN, at grundvandsbeskyttelse i form af boringsnære beskyttelsesområder, med blandt andet skovrejsning, og vådområder, der kan nedsive store mængder vand er nødvendigt. Fx ved sløjfning af dræn i landbruget op mod åer eller genopretning af vådområder i bynære områder kan grundvandsbeskyttelse integreres med naturgenopretnings- og klimatilpassningsprojekter.

Modellens beregninger betragtes som fakta

Redegørelse er baseret på talmateriale fra modelberegninger for grundvandshydrologi og dets påvirkning på jordoverfladen. Der er ikke en ordentlig kritik af modellen, der omhandler dens fejl- og sikkerhedsmargen, og måletærskler. Der bliver tilkendegjort, at den er kalibreret med en "tilfredsstillende" sikkerhedsmargen.

Det er bekymrende, at den ikke kan forklare, at der mangler vand i Helligrenden og i Tokkerup Å. Ligeledes er det i Ejernæs *et al* (2010)¹ fundet at modellen ikke er tilstrækkelig detaljeret til at kunne forklare rigkær forekomster. Derfor bør der gøres opmærksom på manglerne og at det er fremtidsmodelberegninger og ikke faktiske viden som tallene er baseret på. Derfor bør alle vigtige søer, åer, vådområder og andre naturtyper og især Natura 2000 områder, følges nøje ved en kommende indvindingstilladelse.

Kompenserende foranstaltninger

Det er positivt, at der tages hensyn til natur og miljø, især en god beskyttelse af Natura 2000 områder, med placering af pumpestationerne udenfor udpegede naturtyper, og etablering af erstatningsvandhuller, ved vandhuller der udtørres pga. vandindvinding, til gavn for bilag IV padder.

Man kunne godt ønske, der blev gjort mere for at sikre vandstanden i de påvirkede vandløb, hvor der er risiko for at vandstanden falder. Det er positivt de steder, der tages initiativ til kompensationsforanstaltninger.

Ikke krav om målopfyldelse

Mange steder vil der ikke blive fortaget kompensationsforanstaltninger, fordi der ikke er krav om målopfyldelse for det pågældende vandløb i første planperiode af vandplaner (endnu ikke vedtaget). Dette er at udskyde problemet, da der på et eller andet tidspunkt vil komme krav om målopfyldelse for de resterende vandløb. Ved at udskyde beslutningen om kompenserende foranstaltninger, forbliver forholdene i vandløbet ugunstige og måske endda forværrende. Man kan lige så godt få sat ind og skabe en god vandløbskvalitet, til glæde for flora og fauna i og omkring vandløbet, jf. vandplanernes krav til målopfyldelse.

Dette er tilfældet for Maglemose Å, hvor de er opstillet et ønske om at udvide indvindingen med 90 %. Men allerede ved den nuværende vandindvinding kan åen ikke leve op til målopfyldelse i vandplanerne. Der er ikke krav om kompenserende udledning og overvågning i første periode i de kommende vandplaner. Her mener DN ikke, at problemet skal forværres og udskydes til næste planperiode.

HOFOR's påvirkning ikke størst – dårlig undskyldning

Visse steder undlades kompenserende foranstaltninger med forklaring om, at HOFORs indvindinger ikke er den største påvirkning af vandløbet. Selvom det ikke er HOFOR, der påvirker vandløbet mest, har de også ansvaret for en andel af påvirkningen. I kumulation med andre aktører, der måske heller ikke ser sig selv som dem, der påvirker vandløbet mest, kan det samlet få stor effekt på vandløbet. Derfor bør påvirkningen fra de enkelte aktører undersøges og på den baggrund bør der udarbejdes samarbejdsaftaler med andre aktører fremfor stedet for at fralægge sig ansvaret helt.

Dette er tilfældet for Mølleåen, der ikke opfylder vandplanens krav. Her viser grundvandsmodellen at slukning af HOFOR's indvinding ikke er nok til at opfylde vandplanernes krav til vandføring.

Kompenserende foranstaltninger er kortsigtet løsninger

I VVM'en er kompenserende foranstaltninger som regel tilførsel af vand fra andre vandløb, søer eller grundvand til det påvirkede vandløb. Dette virker ikke som en langsigtet løsning, da det ikke er en løsning, som hviler i sig selv, men kræver fortsat tilførsel af vand. I stedet kunne man undersøge mulighederne for naturgenopretning af det påvirkede vandløb, og herunder hvilke naturforbedrende tiltage der ville kunne løse problemet på lang sigt og sikre god tilstand i vandløbet.

Overvågning med eventuel vandstandsregulering

Der bør stilles specifikke krav til overvågning og vandstandsregulering af Høholm Sø og Porsemosen. Der ansøges om en indvinding der er 90 % større i området, som påvirker vandbalancen i deloplandet Maglemose Å/Hove Å. I det at søerne er grundvandsfødte må det formodes, at denne ændring i vandbalance også kommer til at påvirke disse i væsentlig grad, ligesom ved Langebjerg Gravsø, hvor der stilles særlige vilkår.

Ligeledes bør det fremgå af VVM godkendelsen, at der skal fortages særlig overvågning af tilstanden af Gundsømagle sø, med øjeblikkelig indgriben ved vandstandsændringer. Der er tale om et meget følsomt område, hvor man bør gå efter forsigtighedsprincippet, som det fremgår af VVM redegørelsen.

Der er ansøgt om en forøgelse af indvinding, der kommer til at påvirke hele området ved Hule Mølle til Gl. Lejre. Kornerup Å, der supplerer Lejre Å med vand, overgår til Natura 2000 områder. Dette kan betyde, at det i fremtiden ikke er muligt at trække vand fra åen. Denne problematik bliver ikke belyst i VVM'en.

Afslutningsvis vil DN pege på at et kommuneopdelt kommuneplantillæg og VVM-tilladelse med klar opdeling for hvilke dele af materialet Naturstyrelsen forventer at hver enkelt kommune tager sig af, vil lette og skabe en bedre sagsbehandling i kommunerne.

Med venlig hilsen

Rikke Malene Killeen, miljømedarbejder
31 19 32 33, rmk@dn.dk

ⁱ Ejrnæs, R.; Andersen, D. K.; Baatrup-Pedersen, A.; Damgaard, C.; Nygaard, B.; Dybkær, J. B.; Christensen, B. S.; Nilsson, B. og Johansen, O. M. (2010): Hydrologiske og vandkemiske forudsætninger for en god naturtilstand i grundvandsafhængige terrestriske økosystemer. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet.

Naturstyrelsen, Tværgående Planlægning
Haraldsgade 53,
2100 København Ø
e-post: nst@nst.dk

Rådhuset
Rådhusholmen 10
DK-2670 Greve

Telefon: 43 97 97 97
www.greve.dk

Greve Kommunes høringssvar på Naturstyrelsens forslag til kommuneplantillæg mv. for den regionale vandindvinding HOFOR København Vand A/S

Dato: 21. august 2013

Naturstyrelsen har offentliggjort forslag til kommuneplantillæg samt en vurdering af virkninger på miljøet (VVM-redegørelse) for HOFOR Vand København A/S's regionale vandindvinding for 27 hovedstadskommuner. Baggrunden for planforslaget er, at HOFOR ønsker at forny deres vandindvindingstilladelser. Fristen for indsigelser og bemærkninger til planforslag og miljørapport kan sendes til Naturstyrelsen frem til den 27. september 2013. Høringssvaret har været behandlet på Teknik- og Miljøudvalget i Greve Kommune den 3. september 2013.

Tal med: Tommy Koefoed
Direkte: 43979430
Mobil: 30663012
E-mail: tko@greve.dk
Sikker post: sikkerpost@greve.dk

Dok. nr.: 2013-63426
Sagsnr.: 1253-1444

EAN-nr.: 5798007855758
Konto-nr.: 3191-3191110226
CVR: 44 02 39 11

Greve Kommune vurderer, at det fremlagte materiale ikke er tilstrækkeligt til at konsekvensvurdere de foreslåede indvindinger og ikke mindst ændringerne i indvindingen. Greve Kommune bliver påvirket forholdsvis meget af de foreslåede ændringer. Det drejer sig primært om forhøjelsen af indvindingen fra Ishøj kildeplads fra 500.000 m³ til 1.000.000 m³/år og i mindre grad den nye kildeplads ved Torslunde på 500.000 m³/år. Der sker også en lille forøgelse af den faktiske indvinding på Karlslunde kildeplads, om end denne historisk set har ligget væsentligt højere.

Telefoner er åbne:

Man. - ons.	09.00-13.00
Tors.	09.00-17.00
Fre.	09.00-12.00

Greve Kommune vil gøre indsigelse mod ønsket om en markant højere indvinding på 1.000.000 m³/år fra Ishøj Kildeplads. Den ønskede indvinding er markant højere end den nuværende og historiske indvinding fra kildepladsen på ca. 500.000 m³/år. Greve Kommune er bekymret for og vurderer, at en stigning i indvindingen fra Ishøj Kildeplads ikke vil være bæredygtig og at kvaliteten af grundvandsressourcen på sigt kommer til at tage skade. I givet fald vil dette betyde, at ikke alene HOFORs indvinding bliver påvirket, men det vil også betyde, at Greve Vandværk bliver begrænset i de indvindingsmængder, som de fremadrettet kan indvinde fra Kildebrønde kildeplads, fordi grundvandskvaliteten bliver forringet. I hvilket omfang Greve Vandværks øvrige kildepladser bliver påvirket er svært at vurdere ud fra det fremlagte materiale.

Ekspeditionstider:

Man. - ons.	10.00-14.00
Tors.	10.00-18.00
Fre.	Lukket

Der er en række indikatorer på, at det ikke er bæredygtigt at hæve indvindingen ved Ishøj Kildeplads langs LI. Vejleådal, hvor der i forvejen indvindes store mængder vand:

- Jf. VVM-redegørelsens tabel 6-3 hentes der ved det ansøgte modelalternativ 96 mm/år af en grundvandsdannelse på 68 mm/år – svarende til 141 %. Der er ikke andre steder i HOFORS indvindingsområder, som ud fra disse betragtninger er lige så kraftigt påvirket. Der er fejlagtigt byttet om på lige nøjagtig tallene for St. Vejleå og LI. Vejleå, så der kun står 71 % i tabellen – der skulle have stået 141 %.
- Set i forhold til den vurdering af den uorganiske grundvandskvalitet, som fremgår af vandplanerne, som er sendt i høring den 21. juni 2013, er den kvantitative og kvalitative tilstand af grundvandsressourcen i greve området i *ringe* tilstand. Hvordan dette dilemma agtes løst er udskudt, men en markant øget indvinding fra Ishøj kildeplads vil nok ikke hjælpe til med at rette op på udfordringerne med kvaliteten og kvantiteten i området.
- Indvindingsoplandet fra Ishøj Kildeplads er delvist sammenfaldende med indvindingsoplandet fra Greve Vandværks kildeplads i Kildebrønde. Generelt er den naturlige grundvandskemi ved Kildebrønde kildeplads af god kvalitet med lave indhold af fokus-stofferne nikkel, sulfat, fluorid, bor og chlorid. For flere af borerne på Greve Vandværks Kildebrønde kildeplads er der dog en stigende tendens for både nikkel og specielt sulfat. I monitoringsboringen 207.37 i oplandet er der et højt indhold af sulfat som ligger omkring 230 mg/l. Dette indikerer samlet, at der ikke er en større ressource i området, som kan udnyttes til forhøjelsen af tilladelsen for Ishøj Kildeplads. Greve er velvidende om at fluktuationer i vandspejlet skal minimeres og at dette kan være en medvirkende årsag.
- Der er en tendens til at HOFORS kildepladser i området set over en længere årerække har ydet mere end grundvandsressourcen tilsyneladende har kunne tåle, hvilket har medført en forringet grundvandskvalitet. Det har således været nødvendigt at nedsætte de ansøgte indvindingsmængder for Vardegård, der lukkes helt, Karlsrunder, Solhøj og Thorsbro. Grundlaget for at vurdere, at Ishøj kildeplads kan indvinde mere grundvand synes ikke at være tilstrækkeligt underbygget. Greve vurderer derimod at ressourcen ikke er tilstede.
- I tilladelsen til Kildebrønde kildeplads har Greve Vandværk tidligere under Roskilde Amt fået afslag på at indvinde vand tættere på LI. Vejleå og de har restriktioner på den boring 207.2818, som ligger nærmest LI. Vejleå.

Kommunen efterlyser, at tillægget behandler en samlet planlægning af alle vandværkers indvinding i områderne. Det er en ensidig planlægning for HOFOR. De andre vandværkers borer og oplande i områderne er ikke engang vist på kortmaterialet.

Der mangler en vurdering af alternativer. Eksempelvis kunne et indvindingsscenario være, at der lægges 10 % og ikke 25 % oven i det forventede vandforsyningsbehov. Det fremgår desuden ikke af redegørelsen, hvorfor indvindingsstrategien - dvs. fordelingen mellem de forskellige kildepladser - er fastlagt som den er - alternativer til den foreslåede indvindingsstrategi savnes - med fordele og ulemper belyst. Hvordan agtes indvindingen fordelt i praksis mellem de forskellige kildepladser – hvilke vil blive udnyttet fuldt ud og hvilke kildepladser vil kun indvinde en del af den samlede tilladelse. Reservekapacitet og nødberedskab udgør rundt regnet en tredjedel af det samlede vandindvindingsbehov – denne del bør belyses bedre.

I forhold til planforslaget i den tekniske høring har det nuværende forslag til Kommuneplantillæg medtaget at der skal overvåges og i givet fald kompensationsudpumpes til LI. Vejleå så det sikres at vandføringskravet opfyldes. Dette sætter Greve Kommune pris på og vurderer, at det er en absolut forudsætning for, at der kan hentes de store mængder vand fra LI. Vejleå dalen..

HOFORS kildepladser langs LI. Vejleå ligger i det, der i Fingerplanen er udlagt til ydre grøn kile og er samtidig bagland/opland til den gamle kystkile LI. Vejleådal. LI. Vejleådal er en vigtig grøn kile i Fingerplan 2007, i forslag til Fingerplan 2013 og i Greve Kommunes kommuneplan. I Regionplan 2005 var selve

kystkilen udpeget som område med særlig begrænsning af vandindvinding på grund af naturinteresser. Det er vigtigt at værne om kilerne og deres bagland uden risiko for "over-indvinding" i disse områder.

Vi gør opmærksom på, at der i Rørmosekilen øst for Lyksager kildeplads er flere områder med beskyttede naturtyper, der bør tages hensyn til: Rørmoseløbet, søer, moseområder og et overdrev.

Det er et meget stort materiale, inklusiv VVM m.m., der er fremlagt, som hele 27 kommuner skal forholde sig til. Det vil være relevant med en klar vejledning for, hvilke dele af materialet Naturstyrelsen forventer, at hver enkelt kommune tager med i en efterfølgende revision af deres kommuneplan.

Med venlig hilsen

Tommy Koefoed
Civilingeniør

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.nst.dk